

การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดย
ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษา
หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ปภัท สินทร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาดนตรี
ปีการศึกษา 2560
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

**THE DEVELOPMENT OF INSTRUCTIONAL HANDOUTS
FOR PRACTIAL GUITAR 1 SKILL APPLYING FOLK
WISDOM OF RUM WONG YORN YOOK SONG FOR
BACHELOR'S DEGREE STUDENTS IN MUSIC EDUCATION
PROGRAM OF RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY**

PATUK SINTHORN

**A thesis submitted in partial fulfillment of the requirements
for Master of Arts in Music
Academic Year 2017
Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University**

ชื่อเรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1
โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับ
นักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม
ชื่อผู้วิจัย ปฏัก สินทร
สาขาวิชา ดนตรี
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โดม สว่างอารมณ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ ชันธุศิริ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

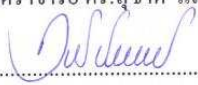
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แสงทอง)

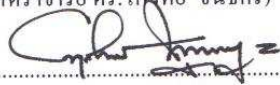
กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โดม สว่างอารมณ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ ชันธุศิริ)

กรรมการ

(ดร.อนรรักษ์ บุญแจ)

กรรมการและเลขานุการ

(อาจารย์จ๊ะระพันธ์ อ่อนเดือน)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดย ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับ นักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม
ชื่อผู้วิจัย	ปฎัก สินทร
สาขาวิชา	ดนตรี
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โดม สว่างอารมณ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ ชันชศิริ
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ 91.87 / 90.44 ซึ่งสูงกว่าผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพที่ตั้งไว้
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: เอกสารประกอบการสอน การปฏิบัติกีตาร์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

Title   **The Development of Instructional Handouts for Practical
Guitar 1 Skill Applying Folk Wisdom of Rum Wong Yorn
Yook Song for Bachelor's Degree Students in Music Education
Program of Rajabhat Mahasarakham University**

Author   **Patuk Sinthorn**

Program   **Music**

Major Advisor   **Assistant Professor Dr.Dome Sawangarom**

Co-advisor   **Associate Professor Dr.Kovit Kantasiri**

Academic Year   **2017**

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to develop an instructional handout of Practical Guitar 1 Skill applying local wisdom of Ram Wong Yon Yuk Song for the Bachelor's Degree Students in Music Education program, Rahabhat MahaSarakham University on basis of efficiency criteria of 80/80 2) to compare the learning achievements between before and after learning through the developed instructional handout. The sample included thirty of Music Education, selected by purposive random sampling method. The research instruments were instructional handout of Practical Guitar 1 skill applying local wisdom of Ram Wong Yon Yuk Song, and pretest and posttest : Data were statistically analyzed by percentage, mean, standard deviation , and t-test.

The research findings were shown as follows:

1. The efficiency of instructional handout of Practical Guitar 1 skill applying local wisdom of Ram Wong Yon Yuk Song measured 91.87/90.44, which was higher than the criteria 80/80.
2. The students' learning achievement after learning through the developed handouts was higher at significance level 0.05.

Keywords : Handouts, Practical Guitar, Folk Wisdom

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ประสบความสำเร็จลงด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ มนัส วัฒนไชยยศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวิโรจน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แสงทอง ที่ให้คำแนะนำดูแลเอาใจใส่ตรวจแก้ไขอย่างละเอียด จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี ครอบแก้ว อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร อาจารย์พิทยวัฒน์ พันธะศรีอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามอาจารย์ ดร.ภูษิต บุญทองเถิงประธานสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่ให้คำแนะนำในการหาความ คุณภาพของเครื่องมือ ขอขอบคุณนักศึกษาระดับปริญญาตรี เครื่องเอกปฏิบัติกีตาร์ หลักสูตร สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้ เอกสารประกอบการสอนฯ ชุดนี้เป็นอย่างดี และขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ หลักสูตรศิลปศาสตรมหา บัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ศูนย์ให้การศึกษาระดับ นครสวรรค์ทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจและช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์นี้เสร็จ สมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์อันพึงได้จากวิทยานิพนธ์นี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดา มารดา ครู อาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทความรู้และช่วยเป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยสำเร็จ การศึกษา ด้วยความเคารพอย่างสูง

ปลุก ลินทร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ทฤษฎีการเรียนรู้กับการสอนดนตรี.....	5
ทฤษฎีเกี่ยวกับบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน.....	6
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการ.....	20
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	20
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	28
สรุปผลการวิจัย.....	29
อภิปรายผล.....	29
ข้อเสนอแนะ.....	31
บรรณานุกรม	32
ภาคผนวก	34
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	35
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	37
ภาคผนวก ค ผลคะแนนที่ได้จากการทดลอง.....	41
ภาคผนวก จ แผนการจัดการเรียนรู้และแบบทดสอบ.....	48
ภาคผนวก ช แบบตอบรับวาสารและบทความวิจัย.....	81
ภาคผนวก ซ สำเนาใบประกาศนียบัตรอบรมภาษาอังกฤษ.....	83
ประวัติผู้วิจัย	84

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แผนบริหารการสอนของเอกสารประกอบการสอนในรายวิชาปฏิบัติ 1.....	67
2	เวลาเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนในรายวิชาปฏิบัติ1.....	74
3	ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนฯ การนำไปใช้จัดการเรียนการสอน จริง (Trial Run) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน.....	79
4	คะแนนทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน นักศึกษาระดับอุดมศึกษา ก่อนเรียน-หลัง เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยการประยุกต์ใช้ภูมิ ปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม (n = 30).....	80
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติ ของการเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนหลังเรียนของนักศึกษาอุดมศึกษา (n =30).	82

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2	สรุปขั้นตอนการสร้างเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์1....	70

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษยชาติมีความแตกต่างกันด้านสายพันธุ์ ซึ่งเป็นไปตามแหล่งกำเนิดของมนุษย์ที่ปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และมีความแตกต่างกันในด้านวัฒนธรรม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากสภาพภูมิอากาศที่เป็นตัวกำหนดความเป็นอยู่ การทำมาหากิน การแต่งกาย เป็นพื้นฐานต่อความเชื่อและวัฒนธรรมด้านต่างๆ ของมนุษย์ที่ก่อให้เกิดเอกลักษณ์ประจำถิ่นของตน แต่ละแห่งแต่ละเผ่าพันธุ์จะสะท้อนถึงความก้าวหน้าจากอดีตโดยพิจารณาจากปัจจุบัน ความแตกต่างในด้านชาติพันธุ์ ความแตกต่างในด้านวัฒนธรรม มีผลต่อพฤติกรรมทางกายความคิดและพฤติกรรมทางสังคม การออกเสียงในภาษาพูดมีผลมาจากกระบวนการเปล่งเสียง และระบบประสาทการฟัง ซึ่งมนุษย์ส่วนต่างๆ ของโลกแม้จะฟังเสียงในสิ่งเดียวกันก็ได้ยินไม่เหมือนกัน และแปลความหมายไปคนละอย่างตามสภาพ พื้นฐานของดนตรีก็เช่นเดียวกัน กำเนิดจากการเลียนเสียงธรรมชาติทำให้มนุษย์แต่ละเผ่าให้คิดสร้างดนตรีขึ้นตามระเบียบเสียงตามธรรมชาติตามแนวคิดของตน (ปัญญา รุ่งเรือง, 2533, น.126)

ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม มีบทบาทเกี่ยวข้องกับสังคมมนุษย์ แสดงถึงความเจริญของสังคมนั้นๆ นักดนตรีวิทยาพบว่า มนุษย์เริ่มรู้จักการแสดงออกทางดนตรีด้วยการร้องรำทำเพลง ตีเกราะ เคาะ ไม้ โดยเป็นไปเพื่อความสนุกสนานและเพื่อเป็นการประกอบพิธีกรรมมาช้านาน พฤติกรรมที่จัดนี้ถือได้ว่าเป็นกิจกรรมอันเป็นพื้นฐานทางวัฒนธรรมด้านศิลปะมนุษย์เช่น การฟ้อนรำ การเต้นรำเลียนแบบสัตว์ (Pantomime Dance) เป็นการแสดงพฤติกรรมที่เลียนท่าทางของสัตว์ ศิลปวัฒนธรรมที่มนุษย์เรียนรู้จากธรรมชาติและสภาพแวดล้อมสังคม และการฟ้อนรำ เต้นรำ เพื่อให้เกิดความเจริญ (Fertility Dance) ที่เป็นพฤติกรรมการแสดงออกในลักษณะของการประกอบพิธีกรรมเพื่อความสิริมงคล เพื่อความเจริญต่อตนเอง ต่อหมู่คณะ และสังคมส่วนรวม (เจริญชัยชน ไพโรจน์, 2526, น.15)

ตั้งแต่อดีต คนไทยมีความผูกพันอย่างลึกซึ้งกับวัฒนธรรมและศิลปะหลายรูปแบบ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตตลอด ที่เห็นได้ชัดได้แก่ ดนตรีหลากหลายรูปแบบซึ่งสอดแทรกในชีวิตประจำวันของมนุษย์ การที่มนุษย์ในปัจจุบันได้พบเห็น ได้ยินเสียงที่ดีจากศิลปะและวัฒนธรรมต่างๆ อาจกล่าวได้ว่า เป็นอาหารทางด้านจิตใจ และเสริมสร้างปัญญาต่อมวลมนุษย เพราะศิลปะ

ดนตรีดังกล่าวเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ที่บรรพบุรุษได้ถ่ายทอดและสร้างสรรค์จนแพร่หลายไปทั่ว
ในสังคม (สำเร็จ คำโหมง, 2547, น.1)

จังหวัดอุทัยธานีนับเป็นอีกจังหวัดหนึ่งทางภาคกลาง ที่มีการสืบทอดศิลปวัฒนธรรมมาช้านานจากรุ่นสู่รุ่นมาจนถึงปัจจุบัน รำวงย้อยยุคของชมรมผู้สูงอายุเทศบาลสว่างอารมณ์ อำเภอสว่าง
อารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้ทำกิจกรรมร่วมกัน โดยใช้รำวงย้อย
ยุคเป็นสื่อกลางในการร่วมกิจกรรมของกลุ่มผู้สูงอายุ นับเป็นกิจกรรมที่สามารถสะท้อนวิถีชีวิต
ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาอย่างช้านาน ในอนาคตอาจไม่มีขนบธรรมเนียมที่ดั้งเดิม
เหล่านี้หลงเหลืออยู่ในสังคมไทย ควบคู่กับวัฒนธรรมที่ถูกถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นอาจเลือนหาย ถ้าคน
รุ่นใหม่ไม่สืบสานและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมนั้นๆ ให้คู่กับสังคมไทยสืบต่อไป

รำวงย้อยยุคของชมรมผู้สูงอายุ ตำบล สว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี โดยเริ่ม
จากผู้นำชุมชน หน่วยงานราชการ สภาวัฒนธรรมสถานศึกษา ที่เห็นความสำคัญของภูมิปัญญา ด้วย
มีความคิดว่า การละเล่นพื้นบ้าน ในท้องถิ่นอื่นๆ ได้มีการฟื้นฟู เพื่ออนุรักษ์ไว้เป็นเอกลักษณ์ประจำ
ท้องถิ่นรำวงของชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี เคยรุ่งเรืองมา
ก่อนในอดีต ถือเป็นการเล่นพื้นบ้าน ที่เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์ไว้

ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี ได้ถ่ายทอดการแสดงรำ
วงให้กับนักเรียนและนักศึกษาทั้งในและนอกอำเภอ ซึ่งเป็นหลักสูตรท้องถิ่นและได้สอนการรำวง
ให้กับหน่วยงานราชการทางด้านวัฒนธรรมซึ่งได้จัดอบรมการถ่ายทอดการแสดงศิลปวัฒนธรรม
พื้นบ้าน โดยสมาชิกของชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี เป็น
วิทยากรให้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา นอกจากนี้ยังถ่ายทอดให้กับ
ลูกหลานเพื่อให้มีการสืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมต่อไป

รูปแบบการรำวงของ ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี
ได้รับการสร้างสรรค์ แนวคิดโดยภูมิปัญญาคนท้องถิ่น ในการคิดสร้างสรรค์ มีการจัดระบบลำดับ
ขั้นตอนในการแสดง รวมทั้งลีลาความสามารถเฉพาะตัว เป็นการแสดงที่ชาวบ้านรวมตัวกันแสดง
เพื่อความสุขสนาน เพื่อสร้างความสามัคคี และเนื้อเพลงที่ใช้ขับร้องได้บอกเล่าความเป็นมาใน
อดีต คติสอนใจ ความรักชาติ วัฒนธรรม

การแต่งกายในสมัยก่อน เนื้อเพลงและท่วงทำนองมีความไพเราะ เรียบง่าย สร้างความภาค
ภูมิใจให้เยาวชนรุ่นหลังเมื่อได้ชมและรับฟังทำให้รำวง ได้รับการยอมรับเป็นศิลปะพื้นบ้านที่ควร
ยกย่อง สนับสนุน อนุรักษ์ เผยแพร่ ให้คงอยู่ต่อไป

ปัจจุบันรางวัลพื้นบ้านของชมรม ยังเล่นในโอกาสงานเทศกาลประจำปีของท้องถิ่น และรับเกียรติให้ไปแสดงสาธิตในงานสำคัญๆ ทั้งในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัดในนามของรางวัลพื้นบ้านชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอกงพิสัย จังหวัดอุทัยธานี

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการเรียนการสอนในรายวิชาดนตรี โดยการสร้างเอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 จากบทเพลงรางวัลย้อนยุคของชมรมผู้สูงอายุเทศบาลสว่างอารมณ์ อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี เพื่อใช้เป็นสื่อการสอนในการปฏิบัติกีตาร์ 1 และเป็นการพัฒนาสื่อการสอนในด้านดนตรีให้เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งเป็นการอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นให้ดำรงอยู่คู่ประเทศชาติสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรางวัลย้อนยุคสำหรับนักศึกษา หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรางวัลย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรางวัลย้อนยุค ของชุมชนสว่างอารมณ์ อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี เพื่อสร้างเป็นเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 และหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนโดยกำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี จำนวน 210 คน โดยแบ่งออกเป็นดนตรีศึกษา 110 คน ดนตรีสากล 100 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการใช้ออกสารประกอบการเรียนรู้ โดยทดลองกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกปฏิบัติกีตาร์ หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1/2555 จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Specify Random Simple)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตัวแปรตาม ได้แก่

ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคสำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกปฏิบัติกีตาร์ หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคสำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เนื้อหาที่วิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 มีดังนี้

- ส่วนประกอบกีตาร์คลาสสิก
- ทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน
- พื้นฐานการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก
- แบบฝึกหัด

โน้ตกีตาร์คลาสสิกที่มาจากประยุคต์จากเพลงร่ำวงย้อนยุคเพลงที่นำมาร้องสำหรับร่ำวงนั้นสมัยก่อนมีประมาณ 80 เพลง แต่ปัจจุบันเหลือประมาณ 10 -12 เพลง เพราะเพลงใดที่ผู้เล่นไม่ชอบก็มักจะไม่นำมาร้อง เพลงนั้นก็สูญหายไป คงอยู่แต่เพลงที่สนุกสนาน ไพเราะ และมีทำนองที่ผู้แสดงพอใจเท่านั้น เพลงที่นำมาร้องก็ใช้ลักษณะการจดจำสี่บทอดกันมา ไม่นิยมคัดแปลงจำมาอย่างไรก็ร้องกันต่อๆ ไปอย่างนั้น (จักรชัย ธรรมสอน และคณะ 2553, น.80) ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกบทเพลงร่ำวงย้อนยุคจำนวน 4 บทเพลง โดยคำนึงถึงทำนองที่ง่ายต่อการจดจำของผู้ที่เริ่มศึกษาเพลงร่ำวงย้อนยุค และสามารถนำไปสู่การพัฒนาทักษะด้านการปฏิบัติกีตาร์ ได้แก่ เพลงชิงรางวัลแม่พินทอง เพลงดอกบัวไทย เพลงมีกรรม และเพลงนกกุงทอง

ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดในภาคเรียนที่ 1/ 2555 ระยะเวลา 16 ครั้ง 8 สัปดาห์ 64 ชั่วโมง โดยแบ่งออกดังนี้

1. แผนบริหารการสอนที่ 1 จำนวน 8 ชั่วโมง

2. แผนบริหารการสอนที่ 2 จำนวน 8 ชั่วโมง
3. แผนบริหารการสอนที่ 3 จำนวน 8 ชั่วโมง
4. แผนบริหารการสอนที่ 4 จำนวน 12 ชั่วโมง
5. แผนบริหารการสอนที่ 5 จำนวน 12 ชั่วโมง
6. แผนบริหารการสอนที่ 6 จำนวน 12 ชั่วโมง
7. สอบวัดผลปลายภาค จำนวน 4 ชั่วโมง

ข้อตกลงเบื้องต้น

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ มีลักษณะเชิงทดลอง ฉะนั้น ผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นไว้ ดังนี้ การวิจัยครั้งนี้ เพศ อายุ ความแตกต่างทางด้านพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม อารมณ์ สติปัญญา และสภาพแวดล้อมของนักศึกษา ไม่เป็นตัวแปรที่นำมาศึกษา นักศึกษาต้องฝึกฝนตนเองนอกตารางเรียน อย่างน้อย 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตติสาร 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงร่ำวงย้อนยุคสำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อเป็นเอกสารให้นักศึกษา และบุคคลที่สนใจได้ใช้เป็นแนวทางฝึกปฏิบัติกิตติสารคลาสสิก
2. เป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพ การเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอน วิชาดนตรีให้ดีขึ้นรวมทั้งผลการวิจัยจะเป็นแรงกระตุ้นให้มีการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนในวิชาอื่นๆ มากขึ้น
3. ผลการวิจัยเป็นแนวทางนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาชุดการสอนในเรื่องอื่นๆ และเป็นแนวทางในการนำเสนอตำแหน่งทางวิชาการ ตลอดจนการศึกษาระดับที่สูงขึ้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

เอกสารประกอบการสอน หมายถึงเอกสารที่สร้างขึ้นจากการถอดบทเรียนร่ำวงย้อนยุค อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนปฏิบัติกิตติสาร 1 เพื่อใช้ทดลองกับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นเอกสารประกอบการบรรยายสำหรับใช้สอนผู้เรียนกลุ่มใหญ่ ประกอบด้วย แผนการสอน เนื้อหาประกอบคำบรรยาย แบบฝึกหัด และแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน

เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 หมายถึง เอกสารประกอบการสอนที่ประยุกต์จากบทเพลงรำวงย้อนยุคจากชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี เข้ามาผสมผสานกับการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

นักศึกษา หมายถึง ผู้เรียนในหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ประสิทธิภาพ หมายถึง เกณฑ์มาตรฐานของชุดการสอนที่ผู้วิจัยกำหนดไว้คือ 80/80 ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 80 ตัวแรก คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดที่ได้จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้หรือแบบฝึกหัดระหว่างเรียน โดยคิดเป็นค่าร้อยละ 80 ของคะแนนทั้งหมด

- 80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทั้งหมดที่ได้จากแบบทดสอบหลังเรียน โดยคิดเป็นค่าร้อยละ 80 ของคะแนนทั้งหมด

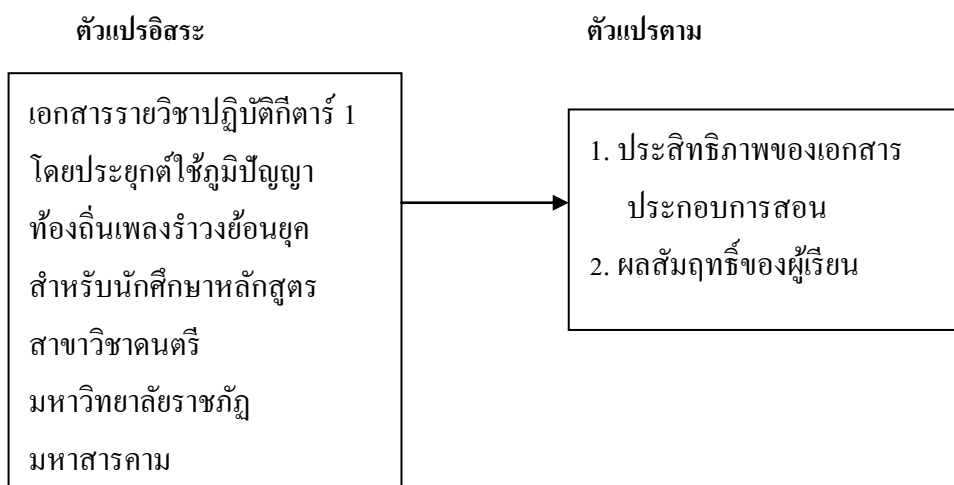
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังการเรียน ด้วยบทเรียนสำเร็จรูปกรณีการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคสำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กีตาร์ (Guitar) หมายถึง กีตาร์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงกีตาร์คลาสสิก (Classic Guitar) ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสายทำจากไม้ สายทำด้วยไนลอน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคสำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีแนวคิดเกี่ยวกับความสามารถ การอ่านทฤษฎีและปฏิบัติเพื่อความเข้าใจ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการสร้างเอกสารประกอบการสอน และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทำให้ผู้วิจัยเกิดแนวคิดที่จะสร้างเอกสารประกอบการสอนสามารถแก้ปัญหาในเรื่องการอ่านทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติของความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ว่า ผู้เรียนทุกคนไม่สามารถเรียนได้เท่าเทียมกันในระยะเวลาที่กำหนด จึงจำเป็นต้องใช้สื่อและนวัตกรรมการสอนที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบความคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้
ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
การศึกษา โดยได้แยกเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น 7 ส่วน ดังนี้

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค
2. ประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
3. เอกสารประกอบการสอน
4. จิตวิทยากับการสอนดนตรี
5. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับดนตรี
6. เครื่องดนตรีที่ใช้ในงานวิจัย
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค

1. ประวัติความเป็นมาของเพลงร่ำวง

เพลงร่ำวงที่นำมาร้องนั้น ใช้วิธีจดจำสืบทอดกันมา ไม่นิยมคัดแปลงทั้งเนื้อร้องและทำนอง
คือ จำมาอย่างไรก็ร้อง และร่ำ อย่างนั้น บางครั้งการถ่ายทอดมาอาจได้มาเฉพาะเนื้อเพลง กรณีเช่นนี้
ผู้เล่นจะคิดทำนองประกอบเองตามความหมายของเนื้อเพลง การถ่ายทอด อาจก่อให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลง ได้ทั้งเนื้อเพลง และทำนอง จากการสำรวจพบว่าแม้เป็นเพลงเดียวกัน หากคณะของผู้
เล่นอยู่ต่างสถานที่ หรือต่างท้องถิ่นกัน ทำนองและเนื้อเพลงอาจผิดแผกกันไปได้ แต่บางเพลงยังคง
เหมือนกันทุกประการ อย่างไรก็ตาม เพลงทุกเพลง ไม่จำเป็นต้องได้จากการสืบทอดเสมอไป ผู้เล่น
สามารถแต่งเนื้อร้อง และทำนอง ขึ้นเป็นปัจจุบัน ในขณะที่เล่น ก็ได้เนื้อหาในเพลงส่วนใหญ่

ช่วงก่อน พ.ศ. 2484 จะเป็นเพลงที่เกี่ยวกับตัวละครในวรรณคดี เช่น ลักษณะวงศ์ ไกรทอง
รามเกียรติ์ ฯลฯ แต่ที่พบมากที่สุด ได้แก่ เพลงรัก หรือเพลงที่เกี่ยวข้องพราสารีกันระหว่างหนุ่มสาว เช่น
ไเหน่เล่าดอกกรัก เดือนจำ วันนี้มีนาค สายลมหวน โลกที่เราสร้างสรรค์ ดอกบัวไทย นกยูงลำแพน
เชิญมาราวงไทย รักจริง แม่พินทอง มีกรรมต้องจำจาก ฯลฯ เนื่องจากเพลงแต่ละเพลงยาวมาก
ฉะนั้นการตั้งชื่อเพลง หรือเรียกชื่อเพลง ก็จะเรียกชื่อเพลง ตามวรรคแรกของเพลงเท่านั้น

ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม รัฐบาล ต้องการเชิดชูรำโทน ให้เป็นศิลปะประจำชาติ ได้มีการปรับปรุง แก้ไข รำโทนให้เป็นรำวง และพัฒนามาตามลำดับ จนเป็น รำวงมาตรฐาน เช่น ในปัจจุบัน นอกจากนี้มีการแต่งเพลงเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะ เพลงประเภทปลุกใจ ถูกแต่งขึ้นเป็นจำนวนมากและเพลงประเภทชักชวนให้เชื่อผู้นำ เช่น เพลงแปดนาฬิกา ไตรรงค์ธงชาติ เพลงประเภทสะท้อนภาพบ้านเมือง

เพลงที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมการแต่งกาย เช่น สาวน้อยเอวกลม นอกจากนี้ ยังมีเพลงที่แสดงออกถึงความรัก การเกี่ยวพาราสี ระหว่างหนุ่มสาว อีกเป็นจำนวนมาก

เพลงรำวงช่วงก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 จะเป็นเพลงจากวรรณกรรม นิทานและเพลงเกี่ยวพาราสีกันระหว่างหนุ่มสาว ชื่นชมธรรมชาติ ในยามค่ำคืน ดังเช่นเพลงรำโทนช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 จะเป็นเพลงปลุกใจให้รักชาติ เชิญชวนให้ประชาชนปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล เชื่อมั่นในตัวผู้นำ คือ จอมพล ป.พิบูลสงคราม และในสมัยนั้นท่านให้มีการวางผังเมืองใหม่ และตั้งหน่วยทหารขึ้นมาในเมืองลพบุรี และบ้านเมืองอยู่ในสภาวะสงคราม และเพลงที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมการแต่งกายในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงครามแต่งตามรัฐนิยมของรัฐบาล คือ สตรีจะนุ่งผ้าถุง หรือกระโปรงไว้ผมยาวและดัดยาว สวมรองเท้าหุ้มส้นหรือรัดส้น สวมหมวกทุกครั้งที่อยู่กลางแจ้ง การสวมหมวกของสตรีนั้น เป็นเรื่องที่รัฐให้ความสำคัญมาก เน้นว่าเป็นการนำชาติไปสู่อารยะธรรม ถึงกับมีคำว่า “มาลानำชาติไทย”

2. การบรรเลงและการขับร้อง

การบรรเลงและการขับร้องประกอบการแสดงรำวง จะเริ่มต้นด้วยผู้บรรเลงและขับร้องนั่งด้านหน้าเวที ผู้แสดงออกมายืนในท่าที่พร้อมจะแสดง พ่อเพลง แม่เพลง จะร้องขึ้นต้นบทเพลง เพลงแรกถูกคู่ และผู้บรรเลงดนตรีจะตีรับผู้แสดงก็จะร้องพร้อมกับรำและตีบทไปตามเนื้อเพลง ใช้ท่าทางที่เป็นธรรมชาติสื่อให้ผู้ชม ได้เห็นอย่างชัดเจนเข้าใจง่าย โดยแต่ละเพลงจะร้องซ้ำหรือร้องทวน 2 ถึง 3 เที่ยว เมื่อจบแต่ละเพลง ทั้งดนตรีและผู้ขับร้อง จะหยุดแล้วขึ้นบทเพลงใหม่ต่อไป ซึ่งในแต่ละเพลงก็จะปฏิบัติ เช่นเดียวกับขั้นตอนดังกล่าวข้างต้นเนื้อหาของบทเพลงจะเกี่ยวกับการปลุกใจให้รักชาติ สร้างขวัญและกำลังใจในยามศึกสงคราม เพราะสมัยนั้นอยู่ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2

นอกจากนั้น จะเป็นเพลงที่เกี่ยวกับการเกี่ยวพาราสีกันของหนุ่มสาว เพื่อให้เกิดความรื่นเริง สนุกสนาน และจะจบสุดท้ายด้วยเพลงลาหรือเพลงจาก เช่น ดึกเสียแล้วละหนานฉันขอลาไปก่อน

3. การแต่งกายของผู้บรรเลงและการขับร้อง

การแต่งกายของผู้แสดงรำวง ชมรมผู้สูงอายุ ตำบล สว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี จากการสังเกตมีการแต่งกายแยกออกเป็น ดังนี้

- ชาย สวมเสื้อผ้าลายดอก หรือผ้าพื้นกางเกงขายาว ผ้าขาวม้าคาดเอว
- หญิง สวมเสื้อผ้าไทยแขนยาว นุ่งผ้าถุงผ้าไทยพื้นบ้าน พร้อมสไบเฉียง

มีเครื่องประดับต่างหู สร้อยคอทองคำห้อยพระ ข้อมือ แหวนทองหรือเพชรที่ใส่เป็นของประจำตัว อยู่แล้ว

4. ลักษณะเฉพาะของท่ารำ

ผู้รำใช้ ท่ารำเป็นแบบฉบับของผู้รำในท้องถิ่นเองโดยผู้รำในท้องถิ่นเป็นผู้คิดท่ารำ และเลือกใช้ท่ารำให้เหมาะสมกับเพลง ท่ารำจะมีรูปแบบเป็นธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ หมายถึง การใช้ท่าทางแสดงสื่อความหมาย ประกอบกิริยาการพุดคุย หรือการเคลื่อนไหวโดยทั่วไป เช่น

ท่าไหว้เมื่อกล่าวถึงพระพุทธศาสนา หรือผู้มีพระคุณ ทำท่าพนมมือไหว้ข้างศีรษะข้างใดข้างหนึ่ง

4.1 ท่าเคารพธงชาติ เมื่อกล่าวถึงการทำความเคารพธงชาติ ชายทำท่าคำนับ หญิง ทำท่าถอนสายบัว

4.2 ท่าไหว้มือ เมื่อกล่าวถึงพระมหากษัตริย์ หรือผู้สูงศักดิ์ ทำท่าไหว้ คือก้มมือข้างใดข้างหนึ่ง ขึ้นเหนือศีรษะ ตะแคงมือ ปลายนิ้วชี้ไปข้างหน้า

4.3 ท่าปฏิเสธ เมื่อกล่าวว่า “ไม่เคย ไม่รำ ไม่เห็น หรือไม่เสียดาย” ทำท่าตั้งมือทั้งสองข้างขึ้นข้างลำตัวข้างใดข้างหนึ่งระดับอก หันหน้าไปคนละทางกับมือที่ตั้งขึ้น แล้วส่วนหน้าเล็กน้อย

4.4 ท่ารัก เมื่อกล่าวถึงความรัก ทำท่าประสานมือไว้ระดับอก หรือประสานมือแตะที่แขนจะทำท่าทำสะเอว ใช้นิ้วชี้แตะที่สะโพก ส่วนชายทำท่าทำสะเอวตามปกติ

5. การฟื้นฟูและถ่ายทอดองค์ความรู้ของภูมิปัญญา

รางวัลของชมรมผู้สูงอายุ ตำบล สว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี โดยเริ่มจาก ผู้นำชุมชน หน่วยงานราชการ สภาวัฒนธรรมสถานศึกษา ที่เห็นความสำคัญของภูมิปัญญาด้วยมีความคิดว่า การละเล่นพื้นบ้าน ในท้องถิ่นอื่นๆ ได้มีการฟื้นฟู เพื่ออนุรักษ์ไว้เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นรางวัลของชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี เคยรุ่งเรืองมาก่อนในอดีต ถือเป็นการเล่นพื้นบ้าน ที่เป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นที่ควรอนุรักษ์ไว้

ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี ได้ถ่ายทอดการแสดงรำวงให้กับนักเรียนและนักศึกษาทั้งในและนอกอำเภอ ซึ่งเป็นหลักสูตรท้องถิ่นและได้สอนการรำวงให้กับหน่วยงานราชการทางด้านวัฒนธรรมซึ่งได้จัดอบรมการถ่ายทอดการแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยสมาชิกของชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี เป็น

วิทยากรให้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา นอกจากนี้ยังถ่ายทอดให้กับ ลูกหลานเพื่อให้มีการสืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมต่อไป

6. ปรัชญาแนวคิดและการวิเคราะห์คุณค่าของผลงานลักษณะเฉพาะ หรือเอกลักษณ์

รูปแบบของรำวงพื้นบ้านของชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอกัปปัตน จังหวัด อุทัยธานี เป็นการรำที่มีลักษณะเฉพาะ เรียกว่า “ร้องรำใช้บท” เป็นการรำวงในสมัยก่อน สงครามโลก และช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ยังคงรักษาภูมิปัญญาด้านการแสดง รูปแบบการรำ ที่เป็นลักษณะเฉพาะ โดยจะเริ่มด้วยบทไหว้ครูในลำดับแรก และตามด้วยบทเทิดพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ต่อด้วยเพลงเชิดชวน เพลงเกี่ยวพาราตี เพลงลาไปรบ เพลงที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ในสงคราม จบช่วงนี้สมมุติว่าไปรบกลับมาแล้วต่อด้วยเพลงชวนสาวไปเที่ยวเกี่ยวพาราตี สลับกับเพลงสนับสนุนรัฐบาลเพลงที่มีเนื้อหา เกี่ยวกับวรรณกรรม เมื่อจบการเล่นจะส่งด้วยเพลงลา คนตรีประกอบด้วย โทนหรือตะโพน / ฉิ่ง / กรับ การแต่งกาย แต่งแบบไทยพื้นบ้านทั้งชายและหญิง

การแสดงรำวงชมรมนี้ มีส่วนคล้ายกับรำวง ของจังหวัดอ่างทองและจังหวัดลพบุรี คือ เครื่องดนตรีที่ใช้เหมือนกัน คือ โทน หรือ รำมะนา / ฉิ่ง / กรับ แต่เนื้อเพลงแตกต่างกันมาก ซึ่งทาง ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอกัปปัตน จังหวัดอุทัยธานี และทำรำนี้นี้ได้มีการนำมา ประยุกต์ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา และการรำวงในแบบฉบับนี้ยังได้ถูกบรรจุ ไว้ในหลักสูตรท้องถิ่นของจังหวัด อุทัยธานี

7. การวิเคราะห์คุณค่าที่แสดงถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นการนำมาใช้ในชีวิตรประจำวัน

รูปแบบการรำวงของ ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอกัปปัตน จังหวัดอุทัยธานี ได้รับการสร้างสรรค์ แนวคิดโดยภูมิปัญญาคนท้องถิ่น ในการคิดสร้างสรรค์ มีการจัดระบบลำดับ ขั้นตอนในการแสดง รวมทั้งลีลาความสามารถเฉพาะตัว เป็นการแสดงที่ชาวบ้านรวมตัวกันแสดง เพื่อความสนุกสนาน เพื่อสร้างความสามัคคี และเนื้อเพลงที่ใช้ขับร้องได้บอกเล่าความเป็นมาในอดีต คติสอนใจ ความรักชาติ วัฒนธรรม

การแต่งกายในสมัยก่อน เนื้อเพลงและท่วงทำนองมีความไพเราะ เรียบง่าย สร้างความภาคภูมิใจให้เยาวชนรุ่นหลังเมื่อได้ชมและรับฟังทำให้รำวง ได้รับการยอมรับเป็นศิลปะพื้นบ้านที่ควร ยกย่อง สนับสนุน อนุรักษ์ เผยแพร่ ให้คงอยู่ต่อไป

ปัจจุบันรำวงพื้นบ้านของชมรม ยังเล่นใน โอกาสงานเทศกาลประจำปีของท้องถิ่น และรับ เกียรติให้ไปแสดงสาธิตในงานสำคัญๆ ทั้งในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัดในนามของ รำวง พื้นบ้าน ชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอกัปปัตน จังหวัดอุทัยธานี

8. การนำเครื่องดนตรีมาใช้บรรเลงประกอบการแสดง

8.1 ตะโพน และ รำมะนา จากการสัมภาษณ์ นักดนตรี และนักร้อง ทำให้ทราบว่า มีการนำรำมะนา มาตีแทนโพน แต่ก็ยังคงได้รับความนิยมนำโพนมาใช้ดีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งคุณภาพเสียงของโพนมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพอากาศ เช่น อากาศชื้น ทำให้หน้าหน้าโพน หย่อนเสียงที่ออกมาไม่เป็นไปตามต้องการ ผู้บรรเลงต้องคอยปรับแต่งเสียงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งแตกต่างจากถ้ำน้ำมันที่ให้คุณภาพเสียงดังกังวานและสภาพดินฟ้าอากาศไม่ได้มีผลกระทบต่อคุณภาพเสียงของถ้ำน้ำมันแต่อย่างใด

8.2 ฉิ่ง ใช้เป็นเครื่องตีประกอบจังหวะซึ่งการแสดงรำโชนพบว่าการตีฉิ่งนั้นใช้เพียงอัตราจังหวะเดียวเท่านั้น คือ จังหวะชั้นเดียว ฉะนั้นการแสดงรำโชนเป็นศิลปะการแสดงที่อยู่ในภาคกลาง ซึ่งฉิ่งได้ใช้เป็นเครื่องประกอบจังหวะดนตรีไทยอยู่โดยทั่วไปมาช้านานแล้ว กระจับปี่ใช้เป็นเครื่องตีประกอบจังหวะเช่นเดียวกับฉิ่ง โดยตีเป็นจังหวะหนัก

9. ความเชื่อเกี่ยวกับการแสดง

การแสดงรำวงของชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี เดิมจะแสดงในงานรื่นเริง เช่น งานตรุษสงกรานต์ งานบวชนาค งานแต่งงาน แสดงกันในบริเวณลานวัด บริเวณลานบ้าน บริเวณ โรงเรียน และเป็นการพบปะกัน การเกี่ยวพาราสีกัน ระหว่างหนุ่มสาวในหมู่บ้านและต่างถิ่น จะเริ่มแสดงในช่วงหัวค่ำจนถึงเช้าของวันรุ่งขึ้น และแสดงภายใต้แสงเทียน เพราะยังไม่มีไฟฟ้าใช้ในสมัยก่อน ก่อนการแสดง

เพลงที่นำมาร้องสำหรับรำวงนั้น จะมีเนื้อร้องที่ค่อนข้างสั้น จึงต้องร้องซ้ำ 3 รอบ ใช้เวลาประมาณ 3 นาที เนื้อหาในเนื้อเพลง ส่วนใหญ่บรรยายเกี่ยวกับตัวละครในวรรณคดีสมัยก่อนมีประมาณ 80 เพลง แต่ปัจจุบันเหลือประมาณ 10-12 เพลง ถ้าเพลงใดที่ผู้เล่นไม่ชอบก็มักจะไม่นำมา ร้อง เพลงนั้นก็สูญหายไป คงอยู่แต่เพลงที่สนุกสนาน ไพเราะ และมีทำนองที่ผู้แสดงพอใจเท่านั้น เพลงที่นำมาร้องใช้จำสืบทอดกันมา ไม่นิยมดัดแปลงจามาอย่างไรก็ร้องต่อๆกันไปอย่างนั้นรูปแบบ ลักษณะทำรำเพลงรำโชนของชมรมผู้สูงอายุ ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี

10. บทเพลงภูมิปัญญาท้องถิ่นภาคสนามชมรมผู้สูงอายุ อำเภอทัพทัน จังหวัดอุทัยธานี

การประดิษฐ์ทำรำจากการศึกษาภาคสนามมีทำรำที่ไม่ยากนัก โดยเน้นการประดิษฐ์ทำรำตามบทร้องที่ร้องเล่นกัน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

10.1 เพลงวันนี้มีนัด

วันนี้มีนัด ฉันจะไม่มาหรือก็ไม่ได้ ตั้งใจ มาสมาน ไมตรี ดูกิริยา หรือ จะวางท่าที่ฉันรำไม่ดี ฉันรำไม่ดี ก็ขอร้อง เพลงดังกล่าวบรรยายเกี่ยวกับการดูกิริยา การวางท่าทาง การวางตัว ความตรงต่อเวลา

10.2 เพลงสายลมหวาน

สายลมหวาน จวนจะรุ่ง น้ำค้างประปรัง ยารุ่งแสงทองเหลือง ชะแ้งแลหา สุริยา
จากฟ้าเรืองรอง ยามหนาวใครเล่าจะประคอง โถ ยามหนาวใครเล่าจะประคอง มานี้ชื่น้อง มาครองสี่
นวล เพลงดังกล่าวบรรยายเกี่ยวกับการถามหาความรัก จากฟากฟ้าแลธรรมชาติ

10.3 เพลงโลกที่เราสร้างสรรค์

โลกที่เราสร้างสรรค์ ต่างกันนั้นช่างงามวิไล ยิ้มนิค ยิ้มจ้องมองไป งามวิไลลือ
หล่อตา ได้อย่างนี้รำคู่เหมือนอยู่วิมานแดนฟ้า ทุกวันฉันปลื้มอุรา เหมือนเค็ดดอกฟ้า เอามาเซยชม
เหมือนเค็ดดอกฟ้า เอามาเซยชมเพลงดังกล่าวเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์บนโลกที่งามวิไล มี
ความสุขกับความคิดสร้างสรรค์

10.4 เพลงรักจริง

วันใด ฉันไม่ได้มา คิดถึงคารา ติดตาเตือนใจ รักจริง รักจริง รักจริง ทุกสิ่งขอให้
เธอเห็นใจ รักจริงก็จใจ จะพูดออกไปฉันอายเธอเพลงดังกล่าวบรรยายเกี่ยวกับความรัก คำพูดที่
ออกมาจากหัวใจ

10.5 เพลงรุ่งรำแพน

สายลม รำแพนพัดล่อง นกยูงทอง มาร้อง รำแพน จากถิ่นหากิน ไกลแดน จากถิ่นหา
กิน ไกลแดน นกยูงรำแพนพลัดแดนมาไกล นกยูงรำแพนพลัดแดนมาไกล เพลงดังกล่าวบรรยาย
เกี่ยวกับสัตว์ที่มีปีกซึ่งมักชอบออกหากินต่างพื้นที่

10.6 เพลงเชิญมารำวงไทย

เชิญมารำวงไทย แบบใหม่ ขอให้ไทยเจริญ ฉันอุตสำหมาเชิญ สาวงามมารำคู่กัน
รำวงสวยดี (ลูกคู่) ขอให้มืทำนอง รำวงสวยดี (ลูกคู่) ขอให้มืทำนอง สายตาแลมอง เมื่อแรกรักกัน
(ลูกคู่) สายตาแลมอง เมื่อแรกรักกันเพลงดังกล่าวบรรยายเกี่ยวกับการเชิญมารำวงไทยแบบเก่าหรือ
สมัยใหม่เพื่อช่วยอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย

10.7 เพลงดอกบัวไทย

ดอกบัวไทย นั้นช่างงามผุดผ่อง แต่ฉันมองเห็นว่าเธอสวยกว่า เธอนั้นสวยกว่า สวย
ยิ่งกว่าเทพธิดา เธอนั้นสวยนักหนา สวยกว่าชีวาของฉัน หากเธอตาย ฉันต้องวายชีวัน มะมะ ตาย
ด้วยกัน ขึ้นสวรรค์ ฉันคู่กับเธอ

10.8 เพลงชิงรางวัลแม่พันทอง

ชิงรางวัลแม่พันทอง เร เร เร แม่พวงดอกสร้อย ขอรางวัลให้ฉันหน่อย ขอรางวัล
ให้ฉันหน่อย ได้แล้วจะลอยหน้ารำ เพลงดังกล่าวบรรยายเกี่ยวกับการให้รางวัลของผู้หญิงเป็นสิ่ง
ตอบแทนจากการทำดี

10.9 เพลงมีกรรมต้องจำจาก

มีกรรม จะต้องจำจาก ดึกมากเสียแล้วพ่อคุณ ไก่แก้ว ส่งสำเนียงเสียงแจ้ว บอกเวลาแล้วยามรุ่งอรุณ ไก่แก้วส่งสำเนียงเสียงแจ้ว บอกเวลาแล้วยามรุ่งอรุณ ดึกมากฝากรักกันไว้ก่อน ดึกมากฝากรักกันไว้ก่อน แสงเดือนอ่อนๆ ยามรุ่งรัศมีจากไป ขอให้เธอโชคดี จากไปขอให้เธอโชคดี ทุก ๆ นาที ฟันคิดตลอดคืนเพลงดังกล่าวบรรยายเกี่ยวกับการลาจากให้มีความ โชคดีมีชัย

ประวัติมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตั้งอยู่เลขที่ 80 ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีเนื้อที่ 454 ไร่ มีอาคาร 57 หลัง และศูนย์หนองโน ตั้งอยู่ที่บ้านหนองโน หมู่ 1,5 บ้านกุดแคน หมู่ที่ 6 ตำบลหนองโน (โคกก่อ) อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีเนื้อที่ 1,050 ไร่ 3 งาน 32 ตารางวา เป็นที่ตั้งคณะเทคโนโลยีการเกษตรและโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามมีประวัติการก่อตั้งมายาวนานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2468 ได้พัฒนาจากโรงเรียนประถมกสิกรรม โรงเรียนประถมวิสามัญศึกษา โรงเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรจังหวัดมหาสารคาม โรงเรียนฝึกหัดครูมหาสารคาม วิทยาลัยครูมหาสารคาม สถาบันราชภัฏมหาสารคาม และมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามตามลำดับ

โรงเรียนประถมกสิกรรม

พ.ศ. 2468 ทางราชการได้ตั้งโรงเรียนประถมกสิกรรมชั้นต่ำขึ้นที่บริเวณวิทยาลัยเทคนิคมหาสารคามในปัจจุบัน โดยมีนายจู สุวรรณบาล เป็นครูใหญ่ รับผู้ที่เรียนจบชั้นประถม ปีที่ 4 เข้าเรียนต่ออีก 2 ปี (ต่อมารับผู้สำเร็จชั้นประถมปีที่ 6 เข้าเรียน 2 ปี เมื่อสำเร็จจะได้รับประกาศนียบัตรครูประถมกสิกรรม) เนื่องจากที่ตั้งโรงเรียนประถมกสิกรรมคับแคบเกินไปยากที่จะขยายให้กว้างขวางขึ้นได้ พระยาสารคามคณาภิบาล ผู้ว่าราชการจังหวัดในขณะนั้นจึงปรารถนาที่ตั้งแห่งใหม่ ขุนรัตนแสงศึกษากร ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการอำเภอเมือง ได้เสนอให้ย้ายไปตั้งที่โคกอีด้อย อยู่ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศตะวันตกประมาณ 4 กิโลเมตร ซึ่งเป็นพื้นที่ทางด้านทิศใต้ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เวลานั้นการคมนาคมระหว่างโคกอีด้อยกับตัวเมืองมหาสารคามไม่ค่อยสะดวก ใช้เกวียนเป็นพาหนะ โดยมีเส้นทางแคบ ๆ เป็นทราย สองข้างทางเป็นป่าละเมาะ ทางสายนี้คือ ถนนศรีสวัสดิ์ดำเนินในปัจจุบัน เริ่มจากประตุมหาวิทยาลัยทางทิศตะวันออก ซึ่งชาวบ้านเรียกหน้าป่า มีความยาวไปถึงหลังที่ว่าการอำเภอเมืองมหาสารคาม

พ.ศ. 2470 นายจู สุวรรณบาล ครูใหญ่พร้อมด้วยคณะครู ได้เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงหักล้างทางพงสร้างโรงเรียนแห่งใหม่ขึ้นที่โคกอีด้อย โดยใช้แรงคนเป็นหลัก เพราะไม่มีเครื่องจักรกลช่วยทุ่นแรง

ได้พื้นที่ประมาณ 5 ไร่ แล้วปลูกสร้างอาคารชั่วคราวขึ้น พื้นที่เหลือก็ปล่อยให้เป็นป่าดั้งเดิม รวมพื้นที่ของโรงเรียนมีประมาณ 274 ไร่ บริเวณโคกอีด้อยมีลักษณะเป็นที่ดอนยื่นเข้าไปในคิ่งห้วยคาง และมีน้ำจากแก่งเลิงจาน หน้าน้ำหลากท่วมถึงที่ดินด้านทิศใต้ของโรงเรียน ชาวบ้านจึงเรียกโรงเรียนประถมกสิกรรมแห่งนี้ว่า “โรงเรียนแก่ง” ส่วนทางทิศเหนือทิศตะวันตกมีลำห้วยคางคางโอบล้อม บางปีน้ำมากก็ไหลบ่าท่วมถึงบริเวณอาคารเรียนและบ้านพักจนต้องหยุดเรียน ดังเช่นในปี พ.ศ. 2505, 2507, 2509 และท่วมสูงสุดในปี พ.ศ. 2521 วักระดับน้ำท่วมสูงถึง 1.63

โรงเรียนประถมวิสามนศึกษา

พ.ศ. 2473 ในสมัยที่ขุนประสงค์จรรยาเป็นศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม เปลี่ยนฐานะเป็นโรงเรียนประถมวิสามนศึกษา เปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และประถมศึกษาปีที่ 5 และฝึกหัดครู กสิกรรมขั้นต่ำ สอนเฉพาะชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และประถมศึกษาปีที่ 5 เท่านั้นจนถึงพ.ศ. 2478 มีการคัดเลือกนักเรียนรุ่นแรกเข้ามาเรียน จำนวน 36 คน

พ.ศ. 2474 ได้ยุบเลิกแผนกฝึกหัดครูประถมกสิกรรมขั้นต่ำ เหลืออยู่เฉพาะประถมวิสามนศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และประถมศึกษาปีที่ 5

พ.ศ. 2475 นายเรียม แสงเจริญ เป็นผู้รักษาการแทนครูใหญ่

พ.ศ. 2476 นายบัว วิเชียรแสน ได้ดำรงตำแหน่งครูใหญ่

พ.ศ. 2477 – 2478 เปิดรับนักเรียนชั้นประถมวิสามนศึกษา แผนกประจำ

พ.ศ. 2479 โรงเรียนได้เปลี่ยนไปใช้หลักสูตร โรงเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตร(ประเภท) ของกระทรวงธรรมการ และได้ดำเนินการสอนต่อมาจนถึง พ.ศ. 2484

พ.ศ. 2480 นายเที่ยง บุญทริก ดำรงตำแหน่งเป็นครูใหญ่

โรงเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรจังหวัดมหาสารคาม

พ.ศ. 2481 มีระเบียบกระทรวงธรรมการออกใหม่ ให้ยกฐานะโรงเรียนประถม กสิกรรมขึ้นเป็นโรงเรียนประกาศนียบัตรจังหวัด จึงเปิดชั้นฝึกหัดครูประกาศนียบัตรจังหวัดแผนกประจำรับนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าเรียนมีกำหนด 2 ปี จะได้วุฒิประกาศนียบัตรจังหวัด (ครู ว.) นอกจากนั้นยังรับนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมปีที่ 4 เข้ามาเรียนอีก 2 ปี ได้วุฒิประโยคครูประชาบาล (ครู ป.)

พ.ศ. 2483 นายนาถ เงินทาป ดำรงตำแหน่งครูใหญ่ ในปีนี้ได้โอนการฝึกหัดครูไปสังกัดกรมสามัญศึกษา และได้ตั้งกองการฝึกหัดครูขึ้น กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้โรงเรียนได้เปิดรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พิเศษขึ้นอีกหนึ่งชั้นเรียน เพื่อให้ออกไปเป็นครูแก้ปัญหาการศึกษาขาดแคลนครู

พ.ศ. 2484 นายสมาน ปทุมทิพย์ รักษาการแทนครูใหญ่ ได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร โดยเพิ่มวิชาภาษาอังกฤษเข้าในหลักสูตร โรงเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรจังหวัด และตัดวิชาเกษตรกรรมออกไป

พ.ศ. 2485 กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้รับนักเรียนฝึกหัดครูประจำบาลหลักสูตร 3 ปี แทน ม.1 พิเศษที่ยุบเลิกไป หลักสูตรนี้ใช้จนถึง พ.ศ. 2589 จึงงดรับนักเรียน ที่เรียน หลักสูตรดังกล่าวนี้สำเร็จรุ่นสุดท้าย ใน พ.ศ. 2491

พ.ศ. 2488 กระทรวงศึกษาธิการได้โอนเงินอุดหนุนนักเรียนฝึกหัดครูมูลจังหวัดเชียงใหม่มาให้โรงเรียนเปิดสอนชั้นฝึกหัดครูมูลชั้นอีก 1 ชั้นเรียนเป็นการชั่วคราวในปีนั้นได้รับผู้สำเร็จมัธยมปีที่ 6 เข้าเรียนต่ออีก 1 ปี ได้วุฒิประโยคครูมูล (ป.) ตอนกลางปี นายนาถ เงินทาปครูใหญ่ได้ลาออกเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งปรากฏว่าท่านได้รับเลือกตั้งติดต่อกันถึง 3 สมัย นายสมานปทุมทิพย์ จึงได้รักษาการแทนครูใหญ่

โรงเรียนฝึกหัดครูมหาสารคาม

พ.ศ. 2489 เปลี่ยนฐานะเป็นโรงเรียนฝึกหัดครูมหาสารคาม สอนทั้งหลักสูตรครูประกาศนียบัตรจังหวัดและประกาศนียบัตรครูมูล มีนายไกรศรี สุขสมัย ดำรงตำแหน่งครูใหญ่

พ.ศ. 2497 นายประธาน จันทรเจริญ ดำรงตำแหน่งครูใหญ่

พ.ศ. 2498 ได้ยุบเลิกประกาศนียบัตรครูมูล (ป.) ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) แทนรับผู้จบชั้นมัธยมปีที่ 6 เข้าเรียนแบบโรงเรียนประจำ เป็นเวลา 2 ปี และรับเฉพาะนักเรียนชายเท่านั้น นอกจากจะมีนักเรียนของจังหวัดมหาสารคามแล้ว ยังมีนักเรียนจากร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ ขอนแก่น และจังหวัดใกล้เคียงอื่น ๆ บ้าง เมื่อเรียนจบหลักสูตรแล้วก็สามารถสอบบรรจุเป็นครูประถมศึกษา หรือครูมัธยมศึกษาได้

พ.ศ. 2500 เริ่มโครงการฝึกหัดครูชนบท เปิดหมู่บ้านและโรงเรียนทดลองขึ้นที่บ้าน บ่อใหญ่ บ้านเปลือย และบ้านหนองแวง ทั้ง 3 หมู่อยู่ในเขตอำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม อาจารย์นิเทศก์ต้องไปอยู่ประจำ เพราะไม่มีพาหนะให้เดินทางไปนิเทศเป็นรายวันได้

พ.ศ. 2501 โรงเรียนฝึกหัดครูมหาสารคามมีภาระมากขึ้น เพราะต้องรับนักเรียนทุนจากโรงเรียนราษฎร์ทั่วประเทศ จากได้สุดคือ จังหวัดยะลา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร เพชรบุรี ฉะเชิงเทรา อ่างทอง นครนายก สระบุรี พิจิตร และเหนือสุดคือ ลำปาง ฯลฯ เป็นนักเรียนชายทั้งหมดและอยู่ประจำ

พ.ศ. 2502 นายมนตรี ชูติเนตร ดำรงตำแหน่งเป็นครูใหญ่

พ.ศ. 2503 นายวิศาล ศิวรัตน์ ดำรงตำแหน่งอาจารย์ใหญ่ ในปีนี้กองทัพอากาศได้มอบที่ดิน จำนวน 72 ไร่ คือบริเวณที่เป็นมหาวิทยาลัยมหาสารคามฝั่งทิศใต้ของถนนนครสวรรค์ร่วมกับที่ดินเดิมเป็น 353 ไร่

วิทยาลัยครูมหาสารคาม

พ.ศ. 2505 เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 2505 ได้ยกฐานะเป็นวิทยาลัยครูมหาสารคาม ขยายการเรียนการสอนถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.ชั้นสูง) มีนายวิศาล ศิวรัตน์ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการคนแรกซื้อที่ดินเพิ่มอีก 40 ไร่ด้วยเงิน 150,000 บาท เพื่อให้ที่ดินเดิมติดต่อกับที่ดินที่กองทัพอากาศมอบให้ 72 ไร่

พ.ศ. 2510 นายสายหยุด จำปาทอง รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ พร้อมทั้งเปิดรับผู้จบ ม.ศ. 5 เข้าเรียน ป.ป. หลักสูตรเร่งรัด ใช้เวลาเรียน 1 ปี

พ.ศ. 2511 กระทรวงศึกษาธิการได้แต่งตั้ง ดร.สายหยุด จำปาทอง เป็นผู้อำนวยการวิทยาลัยครูมหาสารคาม และในปีนี้กรมการฝึกหัดครูได้เปิดวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคาม (27 มีนาคม 2511) สอนหลักสูตรการศึกษามัธยมศึกษา ระยะเวลาแรกนี้วิทยาลัยวิชาการศึกษาและวิทยาลัยครูมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันอย่างยิ่ง วิทยาลัยวิชาการศึกษาใช้สถานที่อาจารย์ พัศศุครุภัณฑ์และวัสดุทางการศึกษาต่างๆ ของวิทยาลัยครูเป็นส่วนใหญ่ การบริหารก็อยู่ภายใต้คนคนเดียวคือ ดร.สายหยุด จำปาทอง ดำรงตำแหน่งเป็นทั้งผู้อำนวยการวิทยาลัยครูมหาสารคามและรองอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษามหาสารคามด้วย นักศึกษารุ่นแรกๆ คัดเลือกมาจากนักศึกษาเรียนดีของวิทยาลัยครูต่างๆ ทั่วประเทศ

พ.ศ. 2512 ดร.สายหยุด จำปาทอง ได้ย้ายไปดำรงตำแหน่งรองอธิการกรมการฝึกหัดครู นายอรุณ ปริดีดิติก ได้ย้ายมารักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยครูมหาสารคาม ทางด้านวิทยาลัยวิชาศึกษานั้น สภาวิทยาลัยได้แต่งตั้ง ดร.บุญชม ไชยโกษี เป็นผู้อำนวยการรองอธิการ และเมื่อการก่อสร้างระยะแรกเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็ได้แยกไปดำเนินงานต่างหากที่บริเวณตรงข้ามสนามม้า (สนามบิน) ใช้ตึก 4 ชั้น (อาคาร 1) เป็นที่ทำการและอาคารเรียนมีห้องสมุด เป็นอาคารหลังที่ 2 ในวิทยาลัยครูมหาสารคาม มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ คือ 1. เปิดสอน ป.กศ. ภาคคำรุ่นแรกในเทอมกลาง ปีการศึกษา 2512 รับนักศึกษา 624 คน 2. เปิดสอนการอบรมเพื่อส่งเสริมความรู้เพื่อนสมาชิกครูสภา (อ.ส.ช.) เป็นครั้งแรก ในหมวดวิชาภาษาไทย วิทยาศาสตร์ วิชาครู และเปิดสอนการอบรมเพื่อการศึกษาภาคฤดูร้อน (อ.ส.ร.) โดยอบรมในวันเสาร์ มีผู้เข้าอบรม 12 ห้องเรียน เปิดสอนในภาคฤดูร้อน

3. เริ่มโครงการบริการศึกษาขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย โดยความร่วมมือขององค์การยูเนสโกและยูนิเซฟ

พ.ศ. 2513 ได้ขยายพื้นที่ออกไปอีกโดยข้ามห้วยคะคางไปยังฝั่งทิศเหนือ สร้างสนามกีฬา มาตรฐาน (สนาม 3) ขึ้นโดยอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ในปีเดียวกันนี้กองทัพอากาศได้มอบ ที่ดินบริเวณสนามม้า (สนามบิน) ให้แก่วิทยาลัย โดยได้แลกกับที่ดินแปลงหนึ่งซึ่งอยู่ที่บ้านท่าสองคอน อาจารย์และนักศึกษาได้ร่วมกัน ไปปราบที่ให้ ต่อมาบริเวณสนามม้ายังกล่าวนี้ได้กลายมาเป็น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทางด้านทิศตะวันตกก็ได้ขยายพื้นที่ออกไปและได้สร้างบ้านพักอาจารย์ ขึ้นริมฝั่งด้านตะวันตกของห้วยคะคาง (บริเวณแดนเกษตร)

พ.ศ. 2515 กระทรวงศึกษาธิการ โดยกรมพลศึกษาได้ขยายการเปิดสอนระดับ ป.กศ. ชั้นสูง พลศึกษาในภูมิภาค และได้มาเปิดที่มหาสารคามด้วย ในรุ่นแรกนี้วิทยาลัยพลศึกษาเปิดสอนโดย อาศัยอาคารของวิทยาลัยครูมหาสารคามเป็นอาคารเรียน (อาคารบานบุรี) โดยมีนายปริดา รอดโพธิ์ทอง เป็นผู้อำนวยการ อยู่ประมาณ 2 ปี จึงได้ย้ายไปที่ที่เป็นวิทยาลัยพลศึกษาปัจจุบันวิทยาลัยได้ ส่งเสริมกีฬาเป็นอย่างมาก ได้ฝึกนักกีฬาและกรีฑาอย่างมีระบบ เชิญนักกรีฑาระดับทีมชาติมาเป็น ครูฝึกด้วย ได้ส่งนักกรีฑาไปแข่งขันที่กรุงเทพฯ ได้ชนะเลิศกรีฑาจากกรมการฝึกหัดครู นักกีฬา และ กรีฑาจากวิทยาลัยครูได้เข้าแข่งขันกีฬาเขตหลายคน กิจกรรมด้านนี้ดำเนินไปอย่างเข้มข้นเป็นเวลา หลายปี ยังผลให้เกิดความตื่นตัวทางกีฬาและกรีฑา โดยทั่วไปทั้งในวิทยาลัย ในจังหวัด และในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ มาตรฐานของกีฬาดีขึ้นอย่างรวดเร็ว มีนักกีฬาและกรีฑาจากวิทยาลัยครูหลาย คนได้เล่นในทีมชาติวิทยาลัยได้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเขตฝึกหัดครู ครั้งที่ 1 ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง

พ.ศ. 2516 วิทยาลัยได้เริ่มส่งทีมฟุตบอลเข้าแข่งขันชิงถ้วย ค แห่งประเทศไทย และในปี พ.ศ. 2519 ได้รางวัลชนะเลิศในปีเดียวกันนี้ได้ก่อตั้งห้องเรียนสาธิตของภาควิชาอนุบาลศึกษาคณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูมหาสารคามด้านการเรียนการสอน ได้ยกเลิกหลักสูตร ป.ป. ส่วนการเปิดสอนภาคค่ำนั้นได้เพิ่มจำนวนขึ้นดังกล่าวแล้วและเปิดสอนระดับ ป.กศ. ชั้นสูงด้วย

พ.ศ. 2517 นายประกอบ ระกิติ ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการ และเริ่มเปิดสอนหลักสูตรปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต สาขาชนบทเป็นรุ่นแรก อาศัยอิงหลักสูตรของวิทยาลัยวิชาการศึกษา จากการติดตามผลในเวลาต่อมาทราบว่าบัณฑิตรุ่นนี้ได้งานทำในปีแรกทุกคน และและนายประกอบ ระกิติ มาเป็นผู้อำนวยการ และหอสมุดได้ย้ายไปอยู่ที่อาคารหอสมุด 2 ชั้น และหอสมุดได้ ย้ายไปอยู่ที่อาคารหอสมุด 2 ชั้น

พ.ศ. 2519 ได้มีการจัดระบบงานใหม่ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 ตำแหน่ง หัวหน้าสถานศึกษาเปลี่ยนจากผู้อำนวยการเป็นอธิการ โดยมีนายอรุณ मुखสมบัติ ได้ดำรงตำแหน่ง อธิการคนแรก การจัดการเรียนการสอนได้ดำเนินการสอน โดยมี คณะวิชาครุศาสตร์ คณะวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รับผิดชอบการเรียนการ

สอนในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ตามโครงสร้างของหลักสูตรการเรียนการสอนในช่วงหลังการประกาศใช้ พ.ร.บ. วิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ การสอนระดับครุศาสตรบัณฑิตเปิดสอนวิชาเอกภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา ในปีการศึกษานี้ได้จัดงานมรดกอีสาน โดยรับงบประมาณจากกองวัฒนธรรม กรม การศาสนา 25,000 บาท ได้รับการสนับสนุนด้านการเงิน และอื่นๆ จากหน่วยงานต่างๆ และประชาชนทั่วไปเป็นอันมาก จัดงานในวันที่ 18-20 สิงหาคม 2519 ชื่อของงาน “มรดกอีสาน” มีคนสนใจเป็นอันมาก ต่อมาใน พ.ศ. 2520 กรมการฝึกหัดครูได้ตั้งงบประมาณให้วิทยาลัยครูทุกแห่งทั่วประเทศ แห่งละ 50,000 บาท ให้จัดงานวัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยให้ยึดแนวทางงานมรดกอีสานของวิทยาลัยครูมหาสารคามเป็นหลัก งานมรดกอีสานนี้ดำเนินติดต่อกันทุกปี เป็นเวลา 4 ปี จึงหยุดลง เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง

พ.ศ. 2520 ได้เปิดสอนระดับครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกการบริหารโรงเรียน และวิชาเอกคณิตศาสตร์

พ.ศ. 2521 ดร.ประหยัด ลักษณะงาม มาดำรงตำแหน่งอธิการ เปิดสอนระดับครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกเกษตรศาสตร์และวิชาเอกวิทยาศาสตร์เพิ่มขึ้นอีก และเลิกรับ ป.กศ. ชั้นสูงภาคค่ำ

พ.ศ. 2522 ได้เปิดสอนระดับครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอกพลศึกษา และเริ่มดำเนินการตามโครงการฝึกอบรมและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ (อ.ค.ป.) เปิดศูนย์ อ.ค.ป. 2 ศูนย์ คือ ศูนย์กาฬสินธุ์ และในวิทยาลัยครูมหาสารคาม มีผู้เข้ารับการอบรมรุ่นแรก 700 คนการเปิดสอนนักศึกษาภาคค่ำ ซึ่งดำเนินติดต่อกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 ได้สิ้นสุดลงในปี พ.ศ. 2522 และได้เปิดรับใหม่โดยใช้หลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูงเทคนิคการอาชีพในปี พ.ศ. 2524 เปิดสอนมาจนกระทั่งถึง พ.ศ. 2526 จากการจัดงานมรดกอีสาน 4 ครั้ง ซึ่งเป็นที่รู้จักกันดี และทำให้ประชาชนมองเห็นความสำคัญของการส่งเสริมธำรงรักษาศิลปวัฒนธรรมมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2522 จึงได้จัดตั้งศูนย์ศิลปวัฒนธรรมขึ้นในปีเดียวกันอาจารย์พรชัย ศรีสารคาม ได้ก่อตั้งวงดนตรีแกนอีสานขึ้นเป็นต้นแบบของวงดนตรีพื้นบ้านอีสานประยุกต์วงแรกของภาคอีสาน ได้ออกรับใช้สังคมเฉลี่ยปีละประมาณ 40 ครั้งเป็นอย่างน้อย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525-2532 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท) ได้มอบภาระให้วงดนตรีแกนอีสานไปร่วมแสดงเผยแพร่ในงานมหกรรมวัฒนธรรมระหว่างภาค ซึ่งจัดสลับเปลี่ยนกันทุกปี และปี พ.ศ. 2531 ไปแสดงที่ประเทศอิรักและที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ในงานมหกรรมวัฒนธรรมพื้นบ้านเอเชีย ซึ่งไทยเป็นเจ้าภาพ ปี พ.ศ. 2537 ไปแสดงที่ประเทศไต้หวัน ฟินแลนด์ และสวีเดน ฉะนั้นปี พ.ศ. 2524-2538 ถือได้ว่าเป็นระยะที่เฟื่องฟูที่สุดของวงดนตรีแกนอีสาน ปี พ.ศ. 2538 ไปแสดงทั่วประเทศและวงดนตรีวงนี้ก็ยังคงอยู่นับเวลาได้กว่า 27 ปีแล้ว

พ.ศ. 2526 สร้างอาคารสโมสรอาจารย์วิทยาลัยครูมหาสารคาม

พ.ศ. 2527 ได้จัดตั้งคณะวิทยาการจัดการขึ้นและเริ่มดำเนินงานในปี พ.ศ. 2528 ด้านการบริหารนั้นได้มีการแก้ไข พ.ร.บ.วิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2527 มาตรา 5 วรรคสาม ได้กำหนดให้วิทยาลัยครูรวมกันเป็นกลุ่มเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานร่วมกัน ทำให้วิทยาลัยครูเลย วิทยาลัยครูสกลนคร วิทยาลัยครูอุดรธานี และวิทยาลัยครูมหาสารคาม รวมกลุ่มกันเป็นสหวิทยาลัยอีสานเหนือ มีสำนักงานตั้งอยู่ที่วิทยาลัยครูอุดรธานีพ.ศ. 2523-2529 นายประหยัดลักษณะงาม อธิการวิทยาลัยครูมหาสารคาม มีโครงการที่จะขยายห้องเรียนสาธิตเป็นโรงเรียนสาธิตเปิดสอนระดับประถมศึกษา โดยดำเนินงานผ่านทางโรงเรียนหลักเมืองโดยครูประจำชั้น และนักเรียนจากโรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม นักเรียนจบประโยคประถมศึกษาเป็นรุ่นแรกได้ประกาศจัดตั้งคณะวิชาวิทยาการจัดการขึ้นในเดือนตุลาคม พ.ศ.2527 และเริ่มดำเนินการในปีการศึกษา 2528 ด้านการบริหารนั้นได้มีการแก้ไข พ.ร.บ.วิทยาลัยครู พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2527 มาตรา 5 วรรคสาม ได้กำหนดให้วิทยาลัยครูรวมกันเป็นกลุ่มเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานร่วมกัน ทำให้วิทยาลัยครูเลย วิทยาลัยครูสกลนคร วิทยาลัยครูอุดรธานี และวิทยาลัยครูมหาสารคาม รวมกลุ่มกันเป็นสหวิทยาลัยอีสานเหนือ มีสำนักงานตั้งอยู่ที่วิทยาลัยครูอุดรธานี

พ.ศ. 2528 ดร.บัณฑิต วงษ์แก้ว ดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยครูมหาสารคาม ได้เปิดสอนสาขาวิชาการอื่น ซึ่งเป็นการขยายฐานทางวิชาการ เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นคือ เปิดสอนสาขาวิชาการศึกษา สาขาวิชาศิลปศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ โดยเปิดสอนทั้งในระดับอนุปริญญา ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี และหลักสูตรปริญญาตรี 2 ปี (หลังอนุปริญญา)โดยเฉพาะการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีได้เปิดสอนในวิชาเอกต่างๆ มากกว่า 40 วิชา ตามหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ศิลปศาสตรบัณฑิต และวิทยาศาสตร์บัณฑิต

พ.ศ. 2529 เลิกรับนักศึกษาโครงการ อ.ค.ป. และเริ่มรับนักศึกษาโครงการจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) ทั้งสายวิชาการอื่นและสายวิชาชีพครู เฉพาะวันเสาร์และอาทิตย์

พ.ศ. 2530 ผศ.ไพฑูริย์ เจริญพันธุ์วงศ์ ดำรงตำแหน่งอธิการ ได้มีการปรับปรุงการแบ่งส่วนราชการเพื่อให้มีความคล่องตัว และปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพในฐานะที่เป็นสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา คือมีคณะวิชาที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอน 4 คณะ ประกอบด้วยคณะศึกษาศาสตร์ คณะวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะวิชาวิทยาการจัดการ และหน่วยงาน ศูนย์ สำนัก ซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนการเรียนการสอน มีหน่วยงานที่สนับสนุนการเรียนการสอน 6 หน่วยงาน คือ สำนักงานอธิการบดี สำนักงานส่งเสริมวิชาการ สำนักงานกิจการนักศึกษา สำนักวางแผนและพัฒนา ศูนย์วิจัยและบริการการศึกษา และศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

พ.ศ. 2531 โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏมหาสารคาม เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นปีแรก จำนวน 1 ห้องเรียน และได้เพิ่มห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็น 3 ห้อง รวมมี 18 ห้องเรียน

พ.ศ. 2534 สร้างอาคารبانบุรี (รื้อสร้างใหม่) ปัจจุบันใช้เป็นสำนักศิลปะและวัฒนธรรม
สถาบันราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2535 วิทยาลัยครูทุกแห่งได้รับพระราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ว่า “สถาบันราชภัฏ” แปลว่า คนของพระราชา ใช้ชื่อภาษาอังกฤษว่า “Rajabhat Institute” แล้วต่อท้ายด้วยชื่อเดิมหรือชื่อจังหวัด นามนี้ได้รับพระราชทานเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2535

พ.ศ. 2538 วันที่ 25 มกราคม 2538 วิทยาลัยครูมหาสารคามจึงได้ยกฐานะเป็นสถาบันราชภัฏมหาสารคาม ตามพ.ร.บ.สถาบันราชภัฏ ต่อมาวันที่ 6 มีนาคม 2538 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าพระราชทานพระราชลัญจกรประจำพระองค์ ให้เป็นตราสัญลักษณ์ประจำสถาบันราชภัฏ และมีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ผศ.ไพฑูริย์เจริญพันธุ์วงศ์ เป็นอธิการบดีคนแรกของสถาบันราชภัฏมหาสารคามในช่วงระยะเวลานี้มีการก่อสร้างอาคารคณะวิทยาการจัดการ (อาคาร 9) ศูนย์วิทยาศาสตร์ (อาคาร 10) ได้สร้างแล้วเสร็จตามโครงการพัฒนาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์และวิทยาศาสตร์ประยุกต์ในสถาบันราชภัฏ จำนวน 13 ศูนย์ อาคารการศึกษาพิเศษ (อาคาร 11) และโรงแรมสวนวรุณใช้เป็นศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพธุรกิจมีโครงการร่วมมือกับศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอก ไม้ผลบ้านไร่ อันเนื่องมาจากพระราชดำริมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตไม้ดอก ไม้ผลสู่ชนบท ได้ร่วมมือกับสถาบันราชภัฏมหาสารคาม ส่งเสริมการผลิตไม้ดอก ไม้ผลแก่ประชาชนในพื้นที่จังหวัดมหาสารคามและกาฬสินธุ์ วัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ไม้ดอก ไม้ผลพันธุ์ดีกระจายเข้าสู่ชนบท และให้กลุ่มประชาชนที่ได้รับการส่งเสริมทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม จนเป็นแหล่งไม้ดอก ไม้ผลพันธุ์ดีของท้องถิ่น มีอาจารย์ธณสิทธิ์ แสงสูวอเป็นหัวหน้าโครงการ

พ.ศ. 2539 ก่อตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษ เพื่องานช่วยคนพิการที่ครบวงจร โดยในเบื้องต้นแรกเปิดเป็นศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพให้แก่นักศึกษา โปรแกรมการศึกษาพิเศษและวิชาเอกอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยการรับเด็กพิเศษและวิชาเอกอื่นที่เกี่ยวข้องจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัยเป็นหน่วยงานภายในของสถาบันราชภัฏมหาสารคามมีฐานะเทียบเท่าคณะ และสร้างอาคารเรียนชั่วคราว (8 ห้องเรียน)

พ.ศ. 2540 เริ่มเปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาเป็นครั้งแรกจำนวน 1 หลักสูตรในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู (ภาคปกติ) ให้กับผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีด้านวิทยาศาสตร์ ตามโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและสถาบันศึกษาส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) และเปิดสอนระดับปริญญาโท (ศษ.ม.) สาขาพลศึกษา

ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในปีเดียวกัน ได้จัดตั้งศูนย์คอมพิวเตอร์ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย มาใช้เพื่อสนับสนุนและพัฒนาการศึกษา อาจารย์และบุคลากรของสถาบัน เพื่อวางพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์ให้สามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้ให้ทั่วถึง โดยให้บริการคือ บริการด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ มีห้องปฏิบัติการ บริการด้านการสืบค้นข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เครื่องพิมพ์ เครื่องสแกนภาพ เป็นต้น บริการวิชาการจัดการฝึกอบรมให้แก่นักศึกษา อาจารย์ บุคลากรภายในและบุคลากรภายนอกสถาบัน บริการติดตั้งและซ่อมบำรุง ระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถาบัน นอกจากงานบริการแล้ว ยังรับผิดชอบในการวางแผนพัฒนาระบบงานสารสนเทศระบบคอมพิวเตอร์ และเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกสถาบัน เพื่อให้สถาบันมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยพร้อมที่จะใช้งาน ได้บริการด้านต่าง ๆ ได้ และเพิ่มขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีของสถาบันต่อไป

พ.ศ. 2541 รศ.ดร.สุวกิจ ศรีปัดดา ดำรงตำแหน่งอธิการบดีสถาบันราชภัฏมหาสารคาม เปิดสอนระดับปริญญาโท 2 สาขา ได้แก่ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา และหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาสร้างอาคารเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา (อาคาร 15) ศูนย์วิทยบริการ อาคารศิลปะ (อาคาร 3 ห้องเรียน) อาคาร 12 (อาคาร 7 ห้องเรียน) และ โรงปั้นภาควิชาศิลปะได้ก่อตั้งศูนย์ภาษา มีสำนักงานอยู่ที่ชั้น 3 อาคาร 4 โดยศูนย์ดำเนินการร่วมกับโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ มีหน้าที่หลักคือ การจัดอบรมภาษาต่างประเทศแก่บุคลากร

พ.ศ.2542 สถาบันราชภัฏมหาสารคามซึ่งรับผิดชอบดูแลโครงการจัดตั้งสถาบันราชภัฏกาฬสินธุ์ ตั้งอยู่ที่ตำบลสงเปลือย อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ เริ่มเปิดรับนักเรียนรุ่นแรก ในปีการศึกษา 2542 ในระดับอนุปริญญา 2 โปรแกรมวิชา คือ อ.วท. (คอมพิวเตอร์) และ อ.วท. (ก่อสร้าง)จำนวน 150 คน โดยมี ผศ.นพพร โฆสิทธิ์โยธิน เป็นรองอธิการบดีประจำโครงการฯ ได้ขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ท้องถิ่นเพิ่มขึ้นอีก โดยใช้ข้อบังคับสภาประจำสถาบันราชภัฏมหาสารคามว่าด้วยการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ขก.อ.) ซึ่งเป็นภาคจัดการศึกษาเพื่อปวงชนเช่นเดียวกับ ภาค กศ.บป.จัดการศึกษา วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ นอกเวลาราชการ เปิดรับรุ่นแรก 45 หมู่เรียน จำนวน 2,000 คน

พ.ศ. 2543 โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏมหาสารคาม เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นปีแรก จำนวน 1 ห้องเรียน และได้เพิ่มห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็น 3 ห้อง รวม 18 ห้องเรียน

พ.ศ. 2544 คณะวิทยาการจัดการเปิดสอนโครงการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับนักบริหาร โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป ระดับปริญญาตรีเปิดสอนวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 16.30- 21.00 น.

พ.ศ. 2545 เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาหลักสูตรและการสอน ศูนย์ภาษาได้มีการปรับเปลี่ยนสำนักงาน ห้องปฏิบัติการ และสื่อการเรียนการสอน เพื่อรองรับการขยายตัวของสถาบัน และเพื่อเป็นการให้บริการเสริมแก่หน่วยงานในสถาบัน โดยได้เปิดหลักสูตรการอบรมภาษาต่างประเทศทั้งสิ้น 5 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส จีน ญี่ปุ่น และเยอรมัน ดำเนินการฝึกอบรมโดยวิทยากรชาวต่างประเทศ

พ.ศ. 2546 โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏมหาสารคาม เปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 และมีโครงการน้ำดื่มวรุณทิพย์จำหน่าย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2547 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 ซึ่งส่งผลให้สถาบันราชภัฏมหาสารคามเปลี่ยนสถานะเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ตั้งแต่วันที่ 15 มิถุนายน 2547 และได้เปลี่ยนชื่อมาเป็น “มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” และก่อสร้างอาคารคหกรรม 1 แทนอาคารหลังเดิมที่ชำรุด รศ.ดร.สมเจตน์ ภูศรี ดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2548 เปิดสอนหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย และ สาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาพิเศษ และ สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์ศึกษา กลุ่มเคมี และสาขาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ ในปีเดียวกันได้เปิดสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อสวัสดิการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และก่อสร้างอาคารศูนย์ภาษาและคอมพิวเตอร์

พ.ศ. 2549 เปิดสอนหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ศึกษา และสาขา การส่งเสริมสุขภาพศูนย์การศึกษาพิเศษเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ด้านงานฟื้นฟูสมรรถภาพแก่ผู้พิการ ที่ครบวงจรของสังคมจังหวัดมหาสารคาม

ทำเนียบผู้บริหาร

ทำเนียบครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ อธิการ อธิการบดี

โรงเรียนประถมกสิกรรม

2468-2475 นายจู สุวรรณบล ครูใหญ่ รร. ประถมกสิกรรม

2475-2476 นายเรียม แสงเจริญ ครูใหญ่ รร. ประถมกสิกรรม

2476-2480 นายบัว วิเชียรแสน ครูใหญ่ รร. ประถมกสิกรรม

โรงเรียนฝึกหัดครูประกาศนียบัตรจังหวัดมหาสารคาม

2481-2482	นายเที่ยง บุญทริก ครูใหญ่ รร. ประกาศนียบัตรจังหวัด
2483-2484	นายนาถ เงินทาป ครูใหญ่ รร. ประกาศนียบัตรจังหวัด
2484-2489	นายสมาน ปทุมทิพย์ รักษาการครูใหญ่ รร. ประกาศนียบัตรจังหวัด
2489-2497	นายไกรศรี สุขสมัย ครูใหญ่ รร. ประกาศนียบัตรจังหวัด

วิทยาลัยครูมหาสารคาม

2505-2511	นายวิศาล ศิวรัตน์ อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูมหาสารคาม
2510-2511	นายสายหยุด จำปาทอง ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูมหาสารคาม
2512-2517	นายอรุณ ปรีดีคิลก ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูมหาสารคาม
2517-2519	นายประกอบ ระกิติ ผู้อำนวยการวิทยาลัยครูมหาสารคาม
2519-2521	นายอรุณ मुखสมบัติ อธิการวิทยาลัยครูมหาสารคาม
2521-2528	รศ.ดร.ประหยัด ลักษณะงาม อธิการวิทยาลัยครูมหาสารคาม
2528-2530	ดร.บัณฑิต วงษ์แก้ว อธิการวิทยาลัยครูมหาสารคาม
2530-2538	ผศ.ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์ อธิการวิทยาลัยครูมหาสารคาม

สถาบันราชภัฏมหาสารคาม

2538-2541	ผศ.ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์ อธิการบดีสถาบันราชภัฏมหาสารคาม
2541-2545	รศ.ดร.สุวกิจ ศรีปัดดา อธิการบดีสถาบันราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2546-2556	รศ.ดร.สมเจตน์ ภูศรี อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2556-ปัจจุบัน	รศ.ดร.สมชาย วงศ์เกษม อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เอกสารประกอบการสอน

ความหมายของเอกสารประกอบการสอน

ชัยยศ เรื่องสุวรรณ (2534) ได้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการสอนไว้ว่า เป็นการนำระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วย มาใช้ในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนให้บรรลุวัตถุประสงค์ เอกสารประกอบการสอนนิยมจัดไว้ในกล่องหรือซอง โดยแบ่งออกเป็นหลายหมวด เอกสารประกอบการสอน

ประกอบด้วยคู่มือการใช้เอกสารประกอบการสอน สื่อการสอน และการมอบหมายงานหรือกิจกรรม

วิชัย คิสสระ (2539, น.154) ได้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการสอนว่า หมายถึง การจัดเรื่องลำดับขั้นตอนของเนื้อหาให้เป็นระบบและรัดกุม ซึ่งมีคุณลักษณะที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนจนสมบูรณ์ในตัวเอง มีจุดประสงค์ของการเรียนการสอนที่เด่นชัด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายทางการเรียนได้ ภายในเวลาอันสั้น โดยกำหนดกิจกรรม เวลา และ สื่อการสอนได้อย่างชัดเจน เป็นกิจกรรมกลุ่มมากกว่ารายบุคคล มุ่งฝึกทักษะและส่งเสริมการร่วมกิจกรรมจากสื่อ และยุทธวิธีที่มีหลายรูปแบบ โดยมีครูเป็นผู้คอยแนะนำช่วยเหลือ

บุญชม ศรีสะอาด (2539, น.95) ได้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการสอนว่า เอกสารประกอบการสอนคือ สื่อการเรียนหลายอย่างประกอบกันจัดเข้าไว้ด้วยกันเป็นชุด (Package) เรียกว่า สื่อประสม เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

อัญชลี แจ่มเจริญ และสุกัญญา ธารีวรรณ (2533, น.157) ได้ให้ความหมายไว้ว่า เอกสารประกอบการสอนเป็นนวัตกรรมการใช้สื่อการสอนแบบประสม ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียนรู้ตามหัวข้อเนื้อหาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยมาใช้ในการเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งนิยมจัดสื่อการสอนประสมรวมไว้เป็นกล่อง หรือเป็นซอง หรือเป็นกระเป๋าล้วนแล้วแต่ผู้จะสร้างขึ้น อุปกรณ์ภายในเอกสารประกอบการสอนมักประกอบด้วย

1. อุปกรณ์ที่จะใช้สอนหรือเรียน
2. อุปกรณ์ส่งเสริมความเข้าใจ เช่น เกมเพื่อสนับสนุนเนื้อหา
3. อุปกรณ์วัดความก้าวหน้าของเด็ก

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคนอื่นๆ (2523, น.113) ได้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการสอนไว้ว่าชุดการ-สอน คือ สื่อประสมประเภทหนึ่งที่ได้จากระบบการผลิตและการนำสื่อการสอนที่สอดคล้องกับวิชา หน่วย หัวเรื่อง และวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ภายในเอกสารประกอบการสอนประกอบไปด้วยคู่มือการใช้เอกสารประกอบการสอน สื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหา เช่น รูปภาพดารา ตำรา เอกสาร แผนภูมิ และบัตรคำ เป็นต้น

สมหญิง กลั่นศิริ (2525, น.58) ได้กล่าวถึงเอกสารประกอบการสอนพอสรุปได้ว่า เอกสารประกอบการสอน คือ ชุดของอุปกรณ์ต่างๆ ที่ประกอบกันขึ้นเพื่อใช้สอน จะมีสื่อมากกว่า 1 ชุดขึ้นไป สื่อจะอยู่ในรูปของสื่อ-ประสม วัสดุอุปกรณ์และวิธีการนำมาบูรณาการ โดยใช้วิธีการจัดระบบ เพื่อให้เอกสารประกอบการสอนแต่ละชุดมีประสิทธิภาพ เอกสารประกอบการสอนแต่ละชุดจะมี

ความสมบูรณ์เบ็ดเสร็จในตัวเอง เอกสารประกอบการสอนอาจจะอยู่ในแฟ้มหรือในกล่อง มีจำนวนเท่ากับหน่วยการสอนแต่ละวิชา เพื่อให้สะดวกต่อการนำไปใช้

สุมานิน รุ่งเรืองธรรม (2526, น.112) ให้ความหมายไว้ในลักษณะเดียวกันคือ เอกสารประกอบการสอนหมายถึง ระบบการผลิตและการนำสื่อการเรียนหลาย ๆ อย่างมาสัมพันธ์กันและมีคุณค่าส่งเสริมซึ่งกันและกัน หรือการนำระบบสื่อประสมที่สอดคล้องกับเนื้อหา และประสบการณ์ของแต่ละหน่วยวิชา มาช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น เอกสารประกอบการสอนนี้นิยมจัดไว้ในรูปของกล่องหรือซองเป็นหมวดๆ สำหรับสอนหัวข้อต่างๆ ในทุกวิชาเท่าที่จะทำได้โดยยึดหลักสูตรเป็นแนวในการพิจารณาจัดทำเอกสารประกอบการสอนแต่ละชุด

เสาวนีย์ ลิกขาบัณฑิต (2528, น.291) ได้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการสอนไว้ว่า เอกสารประกอบการสอน คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อันประกอบด้วยวัสดุประสงค์ เนื้อหา และวัสดุอุปกรณ์ทั้งหลายไว้เป็นชุด (ใส่เป็นกล่อง หรือถุง หรือห่อ ก็ได้) เพื่อจัดกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้

วาสนา ชาวหา (2525, น.139) ได้กล่าวถึงเอกสารประกอบการสอนไว้ว่า เป็นชุดการเรียนการสอนที่จัดโปรแกรมการเรียนสำหรับผู้เรียน เพื่อให้เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสามารถและความสนใจเป็นรายบุคคลเพื่อส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคลให้มีพัฒนาการเรียนรู้ของตนไปให้สุดขีดความสามารถ โดยไม่ต้องเสียเวลารอคอยผู้อื่น

ยุพิน พิพิธกุลและอรพรรณ ตันบรรจง, (2531, น.176) ได้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการสอนรายบุคคลว่าเป็นชุดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียน เรียนด้วยตนเอง ในเอกสารประกอบการสอนประกอบด้วย บัตรคำสั่ง บัตรกิจกรรม บัตรเนื้อหา บัตรแบบฝึกหัด หรือบัตรพร้อมเฉลย ในเอกสารประกอบการสอนนั้นจะมีสื่อการเรียนการสอนไว้พร้อมเพื่อให้ผู้เรียนใช้ประกอบการเรียนในเรื่องนั้นๆ

ประหยัด จิระวรพงษ์ (2529, น.244) ได้กล่าวไว้ว่า เอกสารประกอบการสอนหรือชุดการเรียน คือ ชุด-ประสบการณ์ที่มีความสมบูรณ์อันมีระบบของสื่อประสมเป็นหลักการในการช่วยให้เกิด พฤติกรรมการเรียนรู้ตามประสงค์

ฮุสตัน และคนอื่นๆ (Houston et al., 1972, น.10-12) ให้ความหมายเอกสารประกอบการสอนไว้ว่า ชุดการสอน คือ ชุดประสบการณ์ที่จัดไว้อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายโดยเฉพาะ

กู๊ด (Good, 1973, น.306) เอกสารประกอบการสอนหมายถึง โปรแกรมทางการสอนทุกอย่างที่จัดไว้โดยเฉพาะมีวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอน อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน คู่มือครู เนื้อหา

แบบทดสอบข้อมูลที่บอกความเที่ยงตรงและมีการกำหนดความมุ่งหมายของการเรียนไว้ครบถ้วน เอกสารประกอบการสอนนี้ ครูเป็นผู้จัดให้นักเรียนแต่ละคนได้ศึกษาและฝึกฝนตนเอง โดยครูเป็นผู้แนะนำเท่านั้น

กอร์ดอน (Gordon, 1973, น.10) ได้ให้คำนิยามของเอกสารประกอบการสอนไว้ว่า เอกสารประกอบการสอนคือชุดของวัสดุอุปกรณ์และกระบวนการเรียนเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ประกอบด้วยองค์ประกอบพื้นฐาน ได้แก่วัตถุประสงค์กิจกรรมการเรียนและการประเมินผล

จากความหมายของเอกสารประกอบการสอนที่ผู้รู้ได้ให้ความหมายไว้ อาจสรุปได้ว่า เอกสารประกอบการสอน คือ ผลผลิตที่เกิดจากเทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งผลิตออกมาในรูปของสื่อประสมต่างๆ โดยมีการจัดลำดับขั้นตอนในการใช้อย่างเป็นระบบ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพ มีการวัดผลการเรียนรู้ทันทีหลังจากเรียนจบในหน่วยนั้นๆ

แนวคิดทฤษฎีและจิตวิทยาที่นำมาใช้ในเอกสารประกอบการสอน

สกินเนอร์ (Burrhus. F, Skinner) ผู้คิดทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำขึ้น เขาเป็นนักการศึกษาและนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงชาวอเมริกัน ซึ่งได้ศึกษาค้นคว้าทดลองทฤษฎีจนเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในปี ค.ศ. 1950 สกินเนอร์ได้สร้างเครื่องมือช่วยสอนที่เรียนว่า บทเรียนสำเร็จรูป หรือ โปรแกรมการเรียนขึ้น และระบบการเรียนการสอนได้เป็นผลสำเร็จดียิ่งขึ้น

หลักการเรียนรู้ของทฤษฎีการวางเงื่อนไข แบบการกระทำเน้นการกระทำ ของผู้รับการทดลอง หรือผู้ที่เรียนรู้ มากกว่าสิ่งเร้าที่ผู้ทดลองหรือผู้สอนกำหนด กล่าวคือ เมื่อต้องการให้อินทรีย์เกิดการเรียนรู้จากสิ่งเร้าสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เราจะให้ผู้เรียนรู้เลือกพฤติกรรมเอง โดยไม่บังคับหรือบอกแนวทางการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้แล้วจึง “เสริมแรง” พฤติกรรมนั้นทันที เพื่อให้ผู้เรียนรู้ว่าพฤติกรรมที่แสดงออกนั้นเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำนั้น พฤติกรรมหรือการตอบสนองขึ้นอยู่กับเสริมแรง (Reinforcement) นั้นเอง

การเสริมแรงเป็นสิ่งเร้าใดที่ทำให้พฤติกรรมการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นแล้วมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก มีความคงทนถาวร เช่น การกดคันและจิกเป็นสี ของนกพิราบได้อย่างถูกต้องทุกครั้ง เมื่อหิวหรือต้องการ ในการทดลองของสกินเนอร์ตัวเสริมแรงแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ตัวเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) หมายถึง สิ่งเร้าใดเมื่อนำมาใช้แล้วทำให้อัตราการตอบสนองเพิ่มมากขึ้น เช่น การชมเชย รางวัล อาหาร เป็นต้น
2. ตัวเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) หมายถึง สิ่งเร้าใดซึ่งเมื่อนำออกไปแล้วทำให้เกิดการตอบสนองเพิ่มขึ้น เช่น เสียงดัง คำตำหนิ อากาศร้อน กลิ่นเหม็น เป็นต้น

จากทฤษฎีของสกินเนอร์ สามารถได้หลักการที่นำมาใช้ในการศึกษาเอกสารประกอบการสอน ดังนี้

1. เงื่อนไขการตอบสนอง (Operant Conditioning) พฤติกรรมส่วนมากของมนุษย์ประกอบด้วย การตอบสนองที่แสดงออกมา การตอบสนองเหล่านี้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมที่แสดงออกมาเรื่อย ๆ ในเมื่อมนุษย์ยังมีชีวิตอยู่และพฤติกรรมนั้นจะเกิดขึ้นกี่ครั้ง หรือบ่อยครั้งแค่ไหนก็ด้วยความถี่อันหนึ่งที่เรียกว่า อัตราการตอบสนองหรืออัตราการแสดงออกของพฤติกรรมการเรียนรู้ได้เพราะการเสริมแรง

2. การเสริมแรงเมื่อสิ่งมีชีวิตมีการตอบสนอง ผู้ฝึกสามารถที่จะให้สิ่งเร้าใหม่ซึ่งอาจจะทำให้อัตราการตอบสนองเปลี่ยนแปลง หรืออาจจะไม่ทำให้อัตราการตอบสนองเปลี่ยนแปลง แต่ถ้าสิ่งเร้านั้นทำให้อัตราการตอบสนองเปลี่ยนแปลงเราเรียกสิ่งเร้าใหม่นั้นว่า ตัวเสริม ถ้าสิ่งเร้านั้นไม่มีผลต่อการทำให้อัตราการตอบสนองเกิดการเปลี่ยนแปลงเราเรียกว่าไม่เป็นตัวเสริมแรง

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey, 1963) เชื่อว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จากการกระทำ หรือ Learning by Doing อันเป็นแนวคิดที่แพร่หลายและได้รับการยอมรับทั่วโลกมานานแล้ว ซึ่งแต่เดิมมาการศึกษาธรรมชาติของการเรียนรู้มุ่งศึกษาปัจจัยภายนอกของผู้เรียน ได้แก่ ตัวแปรเกี่ยวกับครู การแสดงออก ความกระตือรือร้น และการชมเชย ได้เปลี่ยนแปลงมาเป็นการมุ่งศึกษาปัจจัยภายในของผู้เรียน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเดิมของผู้เรียน มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อน ความจำ ความสามารถในการจัดกระทำข้อมูล การเสริมแรง ความตั้งใจ และแบบแผนทางปัญญา จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยภายในมีส่วนช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและความรู้เดิมมีส่วนเกี่ยวข้องและเสริมสร้างความเข้าใจของผู้เรียน ข้อความนี้ไปสอดคล้องกับปรัชญา (Constructivism) ที่เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นภายในของผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้จากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจที่มีอยู่เดิมพยายามที่จะนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเหตุการณ์และปรากฏการณ์ที่ตนพบเห็นมาสร้างเป็น โครงสร้างทางปัญญาหรือที่เรียกว่า (Schema) โครงสร้างทางปัญญานี้ประกอบด้วยความหมายหรือความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่บุคคลมีประสบการณ์ อาจเป็นความเชื่อ ความเข้าใจ คำอธิบาย ความรู้ของบุคคลนั้น

การเรียนรู้ตามแนวความคิดของดิวอี้ จะเกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. การเรียนรู้เป็นกระบวนการปฏิบัติ ที่เกิดขึ้นเฉพาะตัวบุคคล
2. ความรู้ต่างๆ จะถูกสร้างขึ้น ด้วยตัวของนักเรียนเองโดยใช้ข้อมูลที่ได้รับมาใหม่ร่วมกับข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่แล้วจากแหล่งต่างๆ เช่น สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งประสบการณ์เดิมมาเป็นเกณฑ์ช่วยตัดสินใจ

3. ความรู้และความเชื่อของแต่ละคนจะแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี และสิ่งที่นักเรียนได้พบเห็น ซึ่งจะถูกใช้เป็นพื้นฐานการตัดสินใจ และเป็น ข้อมูลในการสร้างแนวคิดใหม่

4. ความเข้าใจแตกต่างจากความเชื่อที่ว่า โดยสิ้นเชิงและความเชื่อจะมีผลโดยตรงต่อการ สร้างแนวคิดหรือการเรียนรู้

ดิวิตซ์ ยังได้เสนอความเชื่อที่ว่า ถ้าจัดสถานการณ์ให้นักเรียนได้เรียนในบรรยากาศของความ เป็นประชาธิปไตยแล้ว จะทำให้นักเรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเกิดการเรียนรู้ที่จะดำเนิน ชีวิตอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างเหมาะสม

บลูม (Bloom, 1976) กล่าวว่า การสอนที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ 4 ประเภท คือ

1. การให้แนวทาง (Cues) คือ คำอธิบายของครูที่ทำให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนว่าเมื่อเรียนเรื่อง นั้นๆ แล้วจะต้องมีความสามารถอย่างไร ต้องทำอะไรบ้าง

2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ (Participation) เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนรู้

3. การเสริมแรง (Reinforcement) ทั้งการเสริมแรงภายนอก เช่น การให้สิ่งของ การดิชม และการเสริมแรงภายในตัวของนักเรียนเอง เช่น ความอยากรู้ อยากเห็น ฯลฯ

4. การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการแก้ไขข้อบกพร่อง (Feedback and Corrections) จะต้องมี การแจ้งผลการเรียนและข้อบกพร่องให้นักเรียนทราบ

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528, น.292-293) ได้กล่าวถึงหลักการทฤษฎี และจิตวิทยาที่ นำมาใช้ในการผลิตเอกสารประกอบการสอนมีดังนี้

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล นักการศึกษาได้นำหลักจิตวิทยาในด้านความแตกต่าง ระหว่างบุคคลมาใช้ เพราะถือว่าการสอนนั้นไม่สามารถปั้นผู้เรียนให้เป็นแม่พิมพ์เดียวกันได้ ในช่วงเวลาที่เท่ากัน เพราะผู้เรียนแต่ละคนจะเรียนรู้ตามวิถีทางของเขา และใช้เวลาเรียนเรื่องหนึ่งๆ ที่แตกต่างกันออกไป เหตุผลที่เป็นเช่นนี้ มาจากความแตกต่างทางด้านความสามารถ สติปัญญา ความต้องการ ความสนใจ ร่างกาย อารมณ์ และสังคม ด้วยเหตุผลที่คนเรามีความแตกต่างกัน ดังกล่าว ผู้สร้างเอกสารประกอบการสอนจึงพยายามที่จะหาวิธีการที่เหมาะสมที่สุดในการที่จะทำ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในชุดนั้นๆ ซึ่งวิธีที่เหมาะสม ที่สุดวิธีหนึ่งก็คือการจัดการสอนรายบุคคลซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนตามความ ต่างของของแต่ละคน

2. การนำสื่อประสมมาใช้ เป็นการนำเอาสื่อการสอนหลายประเภทมาใช้สัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยข้อดีของสื่อแต่ละชนิดเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น

3. ทฤษฎีการเรียนรู้ เป็นจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้

3.1 เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 ตรวจสอบผลการเรียนของตนเองว่าถูกหรือผิดได้ทันที

3.3 มีการเสริมแรง คือ ผู้เรียนจะเกิดความภูมิใจ ดีใจที่ตนเองทำได้ถูกต้องเป็นการให้กำลังใจที่จะเรียนต่อไปถ้าตนเองทำไม่ถูกต้องจะได้ทราบว่าที่ถูกต้องนั้นคืออะไร จะได้ไตร่ตรองพิจารณาทำให้เกิดความเข้าใจ ซึ่งจะไม่ทำให้เกิดความท้อถอยหรือสิ้นหวังในการเรียน เพราะเขาจะมีโอกาสที่จะสำเร็จได้เหมือนคนอื่นๆ เหมือนกัน

3.4 เรียนไปที่ละขั้นตามความสามารถและความสนใจของตนเอง

4. การใช้วิธีวิเคราะห์ระบบ เป็นการนำเอาวิธีวิเคราะห์ระบบมาใช้โดยจัดเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและวัยของผู้เรียน ทุกสิ่งทุกอย่างที่จัดไว้ในเอกสารประกอบการสอนจะสร้างขึ้นอย่างมีระบบจะต้องมีการตรวจเช็คทุกขั้นตอน และทุกอย่างต้องสัมพันธ์กันสอดคล้องกันเป็นอย่างดี มีการทดลองปรับปรุงจนมีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่จะเชื่อถือได้

สิริชัยชาญ พักจำรูญ (2539) กว่า 7 ทศวรรษที่แนวคิดเรื่องการศึกษาคนตรีระดับอุดมศึกษาได้เข้ามาสู่ระบบการศึกษาไทยอย่างเป็นทางการ เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ยุคเปลี่ยนแปลงการปกครองจากสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย ส่งผลให้เกิดการปรับและแบ่งส่วนราชการมีการประกาศหลักในการบริหารประเทศใหม่ รวมทั้งหลักการศึกษ ซึ่งระบุไว้ว่า จะพยายามให้โอกาสแก่ราษฎรทุกคนให้ได้รับการศึกษา เพื่อจะมีวิชาความรู้ในการประกอบอาชีพ เป้าหมายสำคัญของรัฐคือการอบรมพลเมืองให้รู้จักระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย รัฐบาลได้ดำเนินการตามแนวคิดดังกล่าวโดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือฝึกฝนให้ประชาชนเป็นพลเมืองที่ดีและมีวิชาความรู้ตามความต้องการแห่งรัฐธรรมนูญ

จากแนวคิดและข้อมูลเบื้องต้นพอสรุปได้ว่า การสร้างเอกสารประกอบการสอนที่ดีจะต้องสอดคล้องกับความต้องการ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน มีการจัดเนื้อหาสาระออกเป็นขั้นตอนย่อยๆ โดยเรียงเนื้อหาจากง่ายไปยาก สื่อการเรียนการสอนที่อยู่ในเอกสารประกอบการสอนจะต้องช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียน และเสริมแรงให้ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ไม่ให้เกิดความเบื่อหน่ายหรือท้อใจ ในเอกสารประกอบการสอนจะต้องมีการประเมินผลการเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้ผู้เรียน ได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนของตนเอง

ประเภทของเอกสารประกอบการสอน

นักการศึกษาหลายท่านได้จำแนกประเภทของเอกสารประกอบการสอนไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคนอื่นๆ (2523, น.117-118) ได้จำแนกเอกสารประกอบการสอน ออกเป็น 4 ประเภทดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอนประกอบการบรรยาย เป็นเอกสารประกอบการสอนที่มุ่งช่วยขยายเนื้อหาและสาระการสอนแบบบรรยายให้ชัดเจนขึ้น ให้สอนผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่ ช่วยผู้สอนให้พูดน้อยลง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนมากขึ้น ถือว่าการสอนแบบบรรยายยังมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียน

2. เอกสารประกอบการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นเอกสารประกอบการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมกลุ่ม เช่น การสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

3. เอกสารประกอบการสอนแบบเอกภาพ หรือเอกสารประกอบการสอนแบบรายบุคคล เป็นเอกสารประกอบการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง อาจเป็นการเรียนในโรงเรียนหรือที่บ้านก็ได้เพื่อให้ผู้เรียนก้าวไปข้างหน้าตามความสามารถ ความสนใจ และความพร้อมของผู้เรียน เอกสารประกอบการสอนรายบุคคลนี้อาจออกมาในรูปของหน่วยงาน การสอนย่อยหรือ โมดูล

4. เอกสารประกอบการสอนทางไกล เป็นเอกสารประกอบการสอนที่ผู้สอนกับผู้เรียนต่างถิ่นต่างเวลากัน มุ่งให้ผู้เรียนศึกษาได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน ประกอบด้วยสื่อประเภทสิ่งพิมพ์รายการวิทยุ และโทรทัศน์ การสอนเสริมตามศูนย์บริการการศึกษา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525, น. 174-175) ได้แบ่งเอกสารประกอบการสอนตามลักษณะของการใช้ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. เอกสารประกอบการสอนสำหรับการบรรยาย หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เอกสารประกอบการสอนสำหรับครูใช้คือ เป็นเอกสารประกอบการสอนสำหรับกำหนดกิจกรรม และสื่อการเรียนให้ครูใช้ประกอบคำบรรยายเพื่อเปลี่ยนบทบาทการพูดของครูให้ลดน้อยลง และเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมการเรียนมากขึ้น ชุดการ-สอนนี้จะมีเนื้อหาเพียงหน่วยเดียว และใช้กับนักเรียนทั้งชั้น

2. เอกสารประกอบการสอนสำหรับกิจกรรมแบบกลุ่ม เอกสารประกอบการสอนนี้มุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน และอาจจัดการเรียนการสอนในรูปศูนย์การเรียนรู้ เอกสารประกอบการสอนแบบกลุ่มจะประกอบด้วย เอกสารประกอบการสอนส่วนย่อยที่มีจำนวนเท่ากับจำนวนศูนย์การเรียนรู้ที่แบ่งไว้ในแต่ละหน่วยในแต่ละศูนย์ มีสื่อการเรียนหรือบทเรียนครบชุดตามจำนวนผู้เรียน ศูนย์กิจกรรมนั้นสื่อการเรียนอาจจัดอยู่ในรูปของการเรียนการสอนรายบุคคล หรือผู้เรียนทั้งศูนย์ใช้ร่วมกันก็ได้ ผู้เรียนที่เรียนด้วยชุดการ-สอนแบบกิจกรรมกลุ่ม อาจจะต้องขอความช่วยเหลือจากครูเพียงเล็กน้อยในระยะเริ่มต้นเท่านั้น หลังจากเคยชินต่อวิธีการใช้แล้ว ผู้เรียน

สามารถช่วยเหลือซึ่งกัน และกันได้เอง ในขณะที่ทำกิจกรรม การเรียนหากมีปัญหาผู้เรียนสามารถซักถามครูได้เสมอ เมื่อจบการเรียนรู้แต่ละขั้นแล้ว ผู้เรียนอาจจะสนใจการเรียนรู้เสริมเพื่อเจาะลึกถึงสิ่งที่เรียนรู้ได้อีก จากศูนย์สำรองที่ครูจัดเตรียมไว้ เพื่อเป็นการไม่เสียเวลาที่จะต้องรอกอยผู้อื่น

3. เอกสารประกอบการสอนรายบุคคล เป็นเอกสารประกอบการสอนที่จัดระบบขั้นตอนเพื่อให้ผู้เรียนใช้เรียนด้วยตนเองตามลำดับขั้นความสามารถของแต่ละบุคคล เมื่อศึกษาครบแล้วจะทำการทดสอบประเมินผลความก้าวหน้า และศึกษาเอกสารประกอบการสอนชุดอื่นต่อไปตามลำดับ เมื่อมีปัญหาผู้เรียนจะปรึกษากันได้ในระหว่างเรียน และผู้สอนพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือทันทีในฐานะผู้ประสานงาน หรือผู้ชี้แนะแนวทาง การเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนนี้จัดขึ้นเพื่อ ส่งเสริมศักยภาพการเรียนรู้ของแต่ละบุคคลให้พัฒนาการเรียนรู้ของตนเองไปจนเต็มขีดความสามารถ โดยไม่ต้องเสียเวลารอกอยผู้อื่นเอกสารประกอบการสอนแบบนี้บางครั้งเรียกว่า บทเรียนโมดูล

ยุพิน พิพิธกุล และอรพรรณ ต้นบรรจง (2531, น.161-197) แบ่งประเภทของเอกสารประกอบการสอนออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. เอกสารประกอบการสอนรายบุคคล เป็นเอกสารประกอบการสอนที่ให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง ในเอกสารประกอบการสอนนี้จะประกอบด้วย บัตรคำสั่ง บัตรกิจกรรม และบัตรเฉลย บัตรเนื้อหา บัตรแบบฝึกหัดหรือบัตรงานพร้อมเฉลยและบัตรทดสอบพร้อมเฉลย ในเอกสารประกอบการสอนนั้นจะมีสื่อการเรียนรู้ไว้พร้อม เพื่อให้ผู้เรียนจะได้ใช้ประกอบในการเรียนเรื่องนั้นๆ

2. เอกสารประกอบการสอนสำหรับครู เป็นเอกสารประกอบการสอนที่ครูใช้ ประกอบด้วยตารางคู่มือรายคาบ ซึ่งนำเนื้อหาในแต่ละบทมาแบ่งเป็นคาบ พร้อมทั้งเขียนรายการสอน วิธีสอน และสื่อการเรียนการสอนไว้ย่อๆ และหัวข้อในแต่ละข้อประกอบด้วย จุดประสงค์ เนื้อหา สื่อการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล แบบฝึกหัดเพิ่มเติม นันทนาการ และปัญหาที่ควรเน้น

3. เอกสารประกอบการสอนแบบผสม เป็นเอกสารประกอบการสอนที่นักเรียนสามารถเรียนด้วยตนเอง หรือ ครูใช้สอนก็ได้ จึงเป็นเอกสารประกอบการสอนที่ประกอบด้วยเอกสารประกอบการสอนรายบุคคลกับเอกสารประกอบการสอนสำหรับครูร่วมกัน โดยเน้นกิจกรรมที่ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง และกิจกรรมที่ครูสอน ผู้สร้างจะต้องเขียนกิจกรรมเพื่อสนองจุดประสงค์ของเอกสารประกอบการสอนนี้

จากแนวคิดและข้อมูลเบื้องต้น พอสรุปได้ว่าเอกสารประกอบการสอนแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ได้แก่ เอกสารประกอบการสอนประกอบคำบรรยายของครู เอกสารประกอบการ

สอนแบบรายบุคคล และเอกสารประกอบการสอนที่ใช้สำหรับกิจกรรมแบบกลุ่มซึ่งมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน

องค์ประกอบของเอกสารประกอบการสอน

นักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของเอกสารประกอบการสอนไว้ดังนี้ ชัยยศ เรืองสุวรรณ (2534, น.153) ได้กล่าวถึงเอกสารประกอบการสอนไว้ว่า เอกสารประกอบการสอนอาจมีหลายรูปแบบ แต่ต้องประกอบด้วยส่วนต่างๆ ที่สำคัญ ดังนี้

1. คู่มือครู เป็นคู่มือ และแผนการสอนสำหรับครูและนักเรียนตามลักษณะของเอกสารประกอบการสอน ภายในคู่มือครูชี้แจงถึงวิธีการใช้เอกสารประกอบการสอนไว้อย่างละเอียด ครู และนักเรียนต้องปฏิบัติตามคำชี้แจงอย่างเคร่งครัด จึงสามารถใช้เอกสารประกอบการสอนนั้นได้อย่างได้ผล คู่มืออาจทำเป็นเล่มหรือทำเป็นแผ่น แต่ต้องมีส่วนสำคัญ ดังนี้

- 1.1 คำชี้แจงสำหรับครู
- 1.2 บทบาทของครู
- 1.3 การจัดชั้นเรียนพร้อมแผนผัง
- 1.4 แผนการสอน
- 1.5 แบบฝึกปฏิบัติ

2. บัตรคำสั่ง เพื่อให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมแต่ละอย่างที่มีอยู่ในเอกสารประกอบการสอนแบบกลุ่ม และเอกสารประกอบการสอนแบบรายบุคคล บัตรคำสั่งประกอบด้วย

- 2.1 คำอธิบายในเรื่องที่จะศึกษา
- 2.2 คำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรม
- 2.3 การสรุปบทเรียน อาจใช้การอภิปรายหรือการตอบคำถาม

บัตรคำสั่งต้องมีถ้อยคำกะทัดรัด เข้าใจง่าย ชัดเจน ครอบคลุมกิจกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียนทำ ผู้เรียนต้องอ่านบัตรคำสั่งให้เข้าใจเสียก่อน แล้วจึงปฏิบัติตามเป็นขั้นๆ ไป

3. เนื้อหาหรือประสบการณ์ ถูกบรรจุอยู่ในรูปของสื่อการสอนต่างๆ อาจประกอบด้วย บทเรียนสำเร็จรูป สไลด์ แถบบันทึกเสียง แผ่นภาพ โปร่งใส เป็นต้น ผู้เรียนต้องศึกษาจากสื่อการสอนต่าง ๆ ที่บรรจุอยู่ในเอกสารประกอบการสอนตามบัตรคำสั่งที่กำหนดไว้

4. แบบประเมินผล อาจอยู่ในรูปของแบบฝึกหัดให้เติมคำในช่องว่าง จับคู่เลือกคำตอบที่ถูก หรือให้ดูผลจากการทดลอง หรือ ทำกิจกรรม

กิดานันท์ มะลิทอง (2531, น.181) จัดองค์ประกอบโดยทั่วไปของเอกสารประกอบการสอนไว้สรุปได้ว่าชุดการสอนมีส่วนประกอบดังต่อไปนี้

1. คู่มือสำหรับผู้สอนในการใช้เอกสารประกอบการสอน และสำหรับผู้เรียนในการใช้ชุดการเรียน
2. คำสั่งเพื่อกำหนดแนวทางในการสอนหรือการเรียน
3. เนื้อหาสาระบทเรียน จะจัดอยู่ในรูปของสไลด์ फिल्मสตริป เทปบันทึกเสียง วัสดุกราฟิก ทัศนศึกษา หนังสือบทเรียน ฯลฯ
4. กิจกรรมการเรียน เป็นการให้ผู้เรียนทำรายงาน ทำกิจกรรมที่กำหนด หรือค้นคว้าต่อจากที่เรียนไปแล้วเพื่อให้ความรู้ที่กว้างขึ้น
5. การประเมินผล เป็นการทดสอบเกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนนั้น บุญชม ศรีสะอาด (2537, น.95-96) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเอกสารประกอบการสอนที่สำคัญ 4 ด้านดังนี้
6. คู่มือการใช้เอกสารประกอบการสอน เป็นคู่มือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้เอกสารประกอบการสอนศึกษาและปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ อาจประกอบด้วยแผนการสอน สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนสอนบทบาทของผู้เรียน และการจัดชั้นเรียน
7. บัตรงาน เป็นบัตรคำสั่งว่า จะให้ผู้เรียนปฏิบัติอย่างไรบ้าง โดยระบุกิจกรรมตามขั้นตอนของการเรียน
8. แบบทดสอบวัดผล ความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับตรวจสอบว่าหลังจากการเรียนเอกสารประกอบการสอนจบแล้ว ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรูที่กำหนดไว้หรือไม่
9. สื่อการเรียนต่างๆ เป็นสื่อสำหรับผู้เรียนได้ศึกษามีหลายชนิดประกอบกัน อาจเป็นประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น บทความ เนื้อหาเฉพาะเรื่อง จุลสาร บทเรียน โปรแกรม หรือประเภทโสตทัศนูปกรณ์ เช่น รูปภาพ แผนภูมิต่างๆ แถบบันทึกเสียงของจริงต่างๆ เป็นต้น เนื่องจากเอกสารประกอบการสอนมีหลายประเภท การผลิตเอกสารประกอบการสอนจึงขึ้นอยู่กับความเหมาะสมที่เกี่ยวกับลักษณะผู้เรียน สภาพแวดล้อม และเนื้อหา ที่จะช่วยให้สามารถเลือกรูปแบบของเอกสารประกอบการสอน ได้ตรงตามจุดประสงค์

จากการศึกษาองค์ประกอบของเอกสารประกอบการสอน พอสรุปได้ว่า เอกสารประกอบการสอนแต่ละประเภทมีองค์ประกอบพื้นฐานที่ใกล้เคียงกัน คือ คู่มือ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อประสมประกอบการเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คุณค่าของเอกสารประกอบการสอน

วาสนา ชาวหา (2525, น.139-140) ได้กล่าวถึงคุณค่าของเอกสารประกอบการสอนไว้ดังนี้

1. นักเรียนสามารถเรียนได้ตามลำพังเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล โดยไม่ต้องอาศัยครูผู้สอน และเป็นไปตามความสามารถของผู้เรียนในอัตราความเร็วของแต่ละคน โดยไม่ต้องกังวลว่าจะตามเพื่อนไม่ทันหรือต้องเสียเวลาคอยเพื่อน

2. นักเรียนสามารถนำไปเรียนที่ใดก็ได้ตามสะดวก

3. แก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้เป็นบางโอกาสอาจใช้การเรียนแบบนี้กับนักเรียนเนื่องจากครูไม่เพียงพอหรือมีความจำเป็นมาสอนแทนไม่ได้

4. ฝึกนักเรียนให้รู้ โดยกระทำที่นอกเหนือไปจากสถานการณ์ในชั้นเรียนปกติที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เป็นการสร้างประสบการณ์เรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างกว้างขวางและเป็นการเน้นกระบวนการเรียนรู้ (Process) มากกว่าเนื้อหา

ลัดดา สุขปรีดี (2523, น.31) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเอกสารประกอบการสอนไว้ดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอนช่วยลดภาระของครูผู้สอน เมื่อมีเอกสารประกอบการสอนสำเร็จแล้วผู้สอนจะดำเนินการสอนตามคำแนะนำที่มีไว้ให้พร้อม ผู้สอนไม่ต้องเสียเวลาทำสื่อการสอนใหม่ ทำให้ครูมีเวลาเตรียมการสอน ทดลองศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในเนื้อหาตามเอกสารประกอบการสอนกำหนด ทำให้ครูมีประสบการณ์กว้างขวาง ซึ่งมีผลต่อประสิทธิภาพของครู

2. ทำให้ผู้เรียนได้รับความรู้ในแนวคิดเดียวกัน ครูผู้สอนแต่ละคนย่อมมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้แตกต่างกันในเรื่องเดียวกัน เด็กนักเรียนอาจได้รับความรู้และรายละเอียดต่างๆ เป็นคนละแนวไม่เท่ากัน เอกสารประกอบการสอนมีจุดมุ่งหมายชัดเจนที่เป็นพฤติกรรม มีข้อเสนอแนะกิจกรรมการใช้เอกสารประกอบการสอน และข้อสอบประเมินผลของนักเรียนไว้อย่างพร้อมมูล

3. เอกสารประกอบการสอนช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนอย่างเชื่อถือได้ เพราะเอกสารประกอบการสอนผลิตขึ้นด้วยวิธีการเข้าสู่ระบบ โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญหลายด้าน เช่น ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะวิชานั้นๆ นักโสตศึกษา นักจิตวิทยา ครู ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวัสดุ ผู้เรียน ผู้ปกครอง ร่วมกันผลิตเอกสารประกอบการสอน มีการทดลองให้และปรับปรุงจนแน่ใจว่าได้ผลดีหลายครั้งในสถานที่ๆ กำหนดไว้จึงจะนำออกมาใช้ทุกๆ ไปเพื่อให้แน่ใจว่าครูจะได้เอกสารประกอบการสอนเพื่อใช้ในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ

วีระ ไทยพานิช (2529, น.137) กล่าวว่าเมื่อนำเอกสารประกอบการสอนมาใช้จะทำให้

1. เป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ และรู้จักทำงานร่วมกัน

2. เปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกวัสดุการเรียนและกิจกรรมที่เขาชอบ

3. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ก้าวหน้าไปตามอัตราศักยภาพความสามารถของแต่ละคน

4. เป็นการเรียนที่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

5. มีการวัดผลตนเองบ่อยๆ ทำให้นักเรียนรู้การกระทำของตนเอง และเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้น

6. ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริงเป็นการเรียนชนิด Active ไม่ใช่ Passive

7. ผู้เรียนจะสามารถเรียนที่ไหนเมื่อไรก็ได้ ตามความพอใจของผู้เรียนสามารถปรับปรุงการสื่อความหมายระหว่างนักเรียนกับครู

อาจสรุปได้ว่า เอกสารประกอบการสอน มีคุณค่าในการช่วยส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางนอกจากนี้ยังทราบผลการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ อย่างรวดเร็ว ทำให้ไม่เกิดความเบื่อหน่ายหรือเกิดความท้อถอยในการเรียน เพราะผู้เรียนมีสิทธิ์ที่จะกลับไปศึกษาเรื่องที่ตนเองไม่เข้าใจใหม่ได้

ขั้นตอนในการจัดทำเอกสารประกอบการสอน

นักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายขั้นตอนการจัดทำเอกสารประกอบการสอนไว้ดังนี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523, น.123) ได้เสนอขั้นตอนการผลิตเอกสารประกอบการสอน โดยการนำเอาวิธีระบบการผลิตแผนจุฬาฯ ซึ่งเป็นเอกสารประกอบการสอนแบบกลุ่มกิจกรรมเข้ามาใช้ มี 10 ขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

1. กำหนดหมวดหมู่ เนื้อหาสาระและประสบการณ์ อาจเป็นหมวดวิชาหรือบูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการ ตามที่เห็นเหมาะสม

2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอน โดยประมาณเนื้อหาวิชาที่ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ใน 1 สัปดาห์ หรือ 1 ครั้ง

3. กำหนดหัวเรื่อง โดยกำหนดประสบการณ์ในหน่วยการเรียนแต่ละหน่วยเป็นเรื่องๆ

4. กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการ ต้องให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนและหัวเรื่อง โดยสรุปแนวคิด สาระ และหลักเกณฑ์สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาที่สอนให้สอดคล้องกัน

5. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวเรื่อง เป็นจุดประสงค์ทั่วไปก่อนแล้วเปลี่ยนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ต้องมีเงื่อนไขและเกณฑ์พฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเป็นแนวทางในการเลือกและการผลิตสื่อการสอนและกิจกรรมการเรียน ที่หมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพ ทำการทดลองวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องออกแบบประเมินผลให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยการสอนแบบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่า หลังจากผ่านกิจกรรมเรียบร้อยแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่ได้ตั้งไว้หรือไม่

8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการที่ครูใช้ ถือเป็นสื่อการสอนทั้งสิ้น เมื่อผลิตสื่อการสอนแต่ละหัวเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนนั้นไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่องที่เตรียมไว้ ก่อนนำไปทดลองประสิทธิภาพ

9. การหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน เพื่อเป็นการประกันว่าเอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้นล่วงหน้า โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นการช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล

10. การใช้เอกสารประกอบการสอน เอกสารประกอบการสอนที่ได้ปรับปรุงและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้แล้ว สามารถนำไปสอนผู้เรียนได้ตามประเภทของเอกสารประกอบการสอนและระดับการศึกษา โดยกำหนดขั้นตอนการใช้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อพิจารณาพื้นฐานความรู้เดิม

ขั้นที่ 2 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ (ขั้นสอน) ผู้สอนบรรยายหรือแบ่งกลุ่มประกอบกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุปผลการสอน เพื่อสรุปความคิดรวบยอดและหลักการที่สำคัญ

ขั้นที่ 5 ทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เปลี่ยนไป

เอกสารประกอบการสอนประกอบคำบรรยายหรือเอกสารประกอบการสอนสำหรับครู มีขั้นตอนการสร้างหรือการผลิตเช่นเดียวกับเอกสารประกอบการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม แตกต่างกันเพียงไม่มีการแบ่งแยกหัวเรื่องเป็นหัวข้อย่อยเท่านั้น เพราะเป็นการเรียนรู้หรือปฏิบัติกิจกรรมไปพร้อมๆ กัน ยกเว้นเมื่อต้องการให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมที่แตกต่างกัน จึงจัดแบ่งเนื้อหาหรือกิจกรรมให้เหมาะสมกับการดำเนินการเรียนการสอนในขั้นตอนนี้ๆ

ชัยยศ เรืองสุวรรณ(2534, น.199-200) ได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างเอกสารประกอบการสอนไว้ 10 ขั้นตอนด้วยกัน

1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ อาจกำหนดเป็นหมวดวิชา หรือบูรณาการเป็นแบบสหวิทยาการตามที่เหมาะสม

2. กำหนดหน่วยการเรียนรู้ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ ประมาณเนื้อหาวิชาที่จะให้ครูสามารถถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียนได้ในหนึ่งสัปดาห์ หรือสอนได้หน่วยละครั้ง

3. กำหนดหัวข้อเรื่อง ผู้สอนจะต้องถามตัวเองว่าในการสอนแต่ละหน่วยควรให้ประสบการณ์อะไรแก่ผู้เรียนบ้าง แล้วกำหนดหัวข้อเรื่องออกเป็นหน่วยการเรียนรู้ย่อยๆ

4. กำหนดหลักการและมโนคติที่กำหนดขึ้น จะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวข้อเรื่องโดยสรุปรวมแนวความคิด สาระ และหลักเกณฑ์ที่สำคัญไว้เพื่อเป็นแนวทางจัดเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกัน

5. กำหนดวัตถุประสงค์ประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง โดยเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ ต้องมีเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

6. กำหนดกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งจะเป็แนวทาง การเลือกและการผลิตสื่อการสอน “กิจกรรมการเรียน” หมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ผู้เรียนปฏิบัติ เช่น การอ่านบัตรคำสั่ง ตอบคำถาม เขียนภาพ ทำการทดลองทางวิทยาศาสตร์ การเล่นเกม เป็นต้น

7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลผู้เรียนให้ตรงกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมโดย ใช้แบบทดสอบอิงเกณฑ์ เพื่อให้ผู้สอนทราบว่า หลังจากการเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอน แบบศูนย์การเรียนแล้ว ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

8. เลือกและผลิตสื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการที่ครูใช้ถือเป็นสื่อการสอน ทั้งสิ้นเมื่อผลิตสื่อการสอนของแต่ละหัวข้อเรื่องแล้ว ก็จัดสื่อการสอนเหล่านั้นไว้เป็นหมวดหมู่ในกล่องที่เตรียมไว้เพื่อนำไปทดลองหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ส่วนมากจะกำหนดเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า 80/80

9. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน เพื่อประกันว่าเอกสารประกอบการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอน ผู้สร้างจำต้องกำหนดเกณฑ์ขึ้น โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเพื่อช่วยให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล

10. การใช้เอกสารประกอบการสอน เป็นขั้นการนำเอกสารประกอบการสอนไปใช้ซึ่ง จะต้องมีการตรวจสอบและปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา

จากการศึกษาขั้นตอนการทำเอกสารประกอบการสอน พบว่า เอกสารประกอบการสอน มีขั้นตอนในการทำดังนี้

1. เลือกเรื่อง และหัวข้อให้ครอบคลุมกับเนื้อหา ศึกษาทฤษฎี และเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง
  2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
  3. สร้างเอกสารประกอบการสอนและจัดทำสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา
  4. สร้างแบบทดสอบ ให้ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และมีการประเมินผลทุกครั้ง
- หลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอนในหน่วยนั้นๆ

5. ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขสื่อ และแบบทดสอบให้สมบูรณ์
6. ทดลองใช้สื่อการเรียนรู้และแบบทดสอบ โดยนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนกลุ่มย่อย
7. ปรับปรุงสื่อการเรียนรู้ แบบทดสอบ กิจกรรมการเรียนการสอน และเนื้อหาให้สมบูรณ์
8. ทดลองใช้สื่อการเรียนรู้ และแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วกับผู้เรียนกลุ่มใหญ่
9. ปรับปรุงแก้ไขสื่อการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนให้สมบูรณ์
10. นำเอกสารประกอบการสอนที่ได้ไปทดลองใช้

จิตวิทยากับการสอนคนตรี

จิตวิทยาพัฒนาการ

ในการจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลและมีประสิทธิภาพนั้น ครูต้องคำนึงถึงและเข้าใจพัฒนาการพร้อมทั้งกระบวนการพัฒนาของเด็กในวัยต่างๆ สุชา จันท์เอม (2544 , น.127-129) กล่าวไว้สรุปได้ใจความว่า เด็กวัย 10-12 ปี ชอบการยกย่อง การรวมกลุ่ม การยอมรับจากเพื่อน มีความซื่อสัตย์ต่อกลุ่ม มีสติปัญญา มีความคิดรอบคอบแก้ไขปัญหามากขึ้น เริ่มสนใจการแสวงหาความรู้ต่างๆ รู้จักการเข้าร่วมอภิปรายมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ กล่าวตัดสินใจด้วยตนเองได้อย่างรวดเร็ว ศรีเรือน แก้วกังวาน (2540, น.69-82) กล่าวไว้สรุปได้ใจความว่า พัฒนาการของเด็กวัย 9-12 ปี เป็นวัยที่ต้องการเข้าร่วมกลุ่มเพื่อให้ได้รับการตอบสนองความต้องการของสังคมขั้นพื้นฐาน การได้รับการยกย่อง การได้เป็นคนสำคัญของกลุ่มหรือหมู่คณะ การสนับสนุนให้เด็กได้เข้ากลุ่มที่เหมาะสมกับสภาพของตนเพื่อเรียนรู้โลก สังคม และชีวิต เป็นสิ่งที่พึงกระทำ พร้อมกันนั้นเด็กในวัยนี้มีพัฒนาการและสติปัญญาที่สามารถแยกแยะสิ่งต่าง ๆ ในเชิงรูปธรรม และเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ดีกว่าวัยที่ผ่านมา

1. แรงจูงใจ (Motive) เปรียบเหมือนบันไดขั้นต้นของการเรียนรู้สิ่งต่างๆ เราสามารถในการเรียนรู้ได้หากมีแรงจูงใจในสิ่งที่เรียน
2. กระบวนการสอน (Teaching Procedure) กระบวนการสอนที่ส่งผลให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพนั้น ต้องเป็นกระบวนการสอนที่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจในสิ่งที่เรียนอย่างแจ่มแจ้ง ประกอบด้วยวิธีการที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้
3. กระบวนการเรียน (Study Procedure) กระบวนการเรียนรู้ของคนที่เกิดจากการที่ประสาทสัมผัส (Sense) ได้รับการเร้าจากสิ่งเร้า (Stimulus) และการเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียน ได้มีโอกาสสัมผัสกับสิ่งแท้โดยตรงมากน้อยเพียงใดดังปรัชญาของดิวอี้ที่ว่า “Learning by Doing”

จิตวิทยาพัฒนาการทางดนตรี

พัฒนาการทางด้านดนตรีของเด็ก มีการดำเนินไปตามลำดับขั้นเช่นเดียวกับการพัฒนาการด้านอื่นๆ ฌรุทซ์ สุททจิตต์ (2534, น.21-23) กล่าวไว้สรุปได้ใจความว่า

1. พัฒนาการทางด้านดนตรีของเด็กในวัย 9-12 ปี มีความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดด้านดนตรีที่ลึกซึ้งกว่าเด็กในวัยก่อนหน้านี้อ สามารถเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่ยากขึ้น สลับซับซ้อนขึ้น ได้ รู้จักเลือกฟังเพลง และความละเอียดอ่อนในการฟังเพลงมากขึ้น ด้านจังหวะ เด็กมีการรับรู้และมีความจำเกี่ยวกับรูปแบบของจังหวะดีขึ้น ด้านทำนอง เด็กสามารถร้องเพลงที่มีช่วงเสียงกว้างได้มากขึ้น และมีแนวคิดเรื่องระดับเสียงดีขึ้น สามารถแสดงออกทางการร้องเพลงได้มากขึ้น

1.1 ทฤษฎีการเลียนแบบ เป็นการเรียนรู้ทางสุนทรียภาพของนักเรียน ที่ต้องอาศัยต้นแบบที่ดี คือ การที่ครูปฏิบัติให้นักเรียนดู และฟัง จนนักเรียนเกิดความประทับใจ และจดจำ ให้เหมือนหรือใกล้เคียงกับสิ่งที่ได้รับรู้มา เช่น การร้องเพลง การเล่นดนตรี และการทำท่าทางประกอบ

1.2 ทฤษฎีการทำซ้ำ เป็นการย้ำทักษะเพื่อให้เกิดความแม่นยำ ความชำนาญทำให้ควบคุมกำกับ และจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทฤษฎีนี้เกิดขึ้นได้ต้องอาศัยการปฏิบัติเครื่องดนตรีซ้ำ ๆ หลายๆ ครั้ง จนขึ้นใจ และเกิดความชำนาญ เมื่อนำมาปฏิบัติซ้ำครั้งใด ก็สามารทำได้

2. ทฤษฎีของความแตกต่าง เป็นการเรียนรู้ทางสุนทรียภาพโดยการหาความแตกต่าง สามารถแบ่งเป็นทฤษฎีย่อย ได้ 2 ทฤษฎี คือ

2.1 ทฤษฎีการแหกคอก คือ ทฤษฎีที่เกิดขึ้นจากการสร้างผลงานเก่าให้แตกต่างไปจากเดิม โดยอาศัยความรู้เดิมเป็นพื้นฐาน ได้แก่ การแต่งเนื้อร้องขึ้นมาใหม่โดยใช้ทำนองเดิม การสร้างทำนองเพลงขึ้นมาใหม่โดยใช้คอร์ดเดิม และการแสวงหาตัวเอง โดยการสร้างผลงานขึ้นมาใหม่เพื่อแสดงออกถึงความเป็นตัวเอง

2.2 ทฤษฎีทางเทวดา คือ การแสดงออกถึงทักษะที่สมบูรณ์ ถูกต้องแม่นยำ แสดงถึงความเป็นตัวของตัวเอง โดยการสร้างผลงานใหม่ หรือใช้ดุริยปฏิภาณสามารถค้นเพลงได้

3. ทฤษฎีความเป็นฉันทน์ เป็นวิธีการเรียนรู้สุนทรียภาพ โดยการแสวงหาตัวเองอยู่บนพื้นฐานของวัฒนธรรม แบ่งออกเป็น 2 แบบ

3.1 วัฒนธรรมที่เป็นสันทนภายใน เป็นความรู้ที่ครูสะสมอยู่ภายใน นำออกมาถ่ายทอดเป็นงานด้านศิลปะ

3.2 วัฒนธรรมที่เป็นของสังคมภายนอก คือ การที่ครูศิลปะสร้างผลงานที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะทางของตน ซึ่งยากต่อการเลียนแบบ

ซอลตัน โคดาไล (Zoltan Kodaly) เป็นครูสอนวิชาดนตรีชาวฮังการี ที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นที่ยอมรับของนักการศึกษาโดยทั่วไป แนวคิดด้านดนตรีของโคดาไลเน้นการฟังและการร้องเพลง

เป็นทักษะดนตรีเป็นอันดับแรก โดยนำเอาเพลงพื้นบ้าน ดนตรีพื้นบ้านสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียนมากที่สุด รวมถึงการให้ผู้เรียนเริ่มเรียนรู้วิชาดนตรีตั้งแต่เด็กๆ ในระดับอนุบาลศึกษาหรือในระดับประถมศึกษาด้วยเครื่องดนตรีธรรมชาติที่มีอยู่ประจำตัว คือ เสียงร้อง ทำให้ดนตรีซึมซาบเข้าไปอยู่ในจิตใจ เด็กถูกฝึกเพื่อเรียนรู้การอ่านโน้ต โดยการใช้สัญญาณมือใช้แทนระดับเสียงต่างๆ ในเรื่องการสอนโน้ต โคคายใช้ระบบ โทนิค ซอล ฟา เป็นหลัก ระบบโทนิค ซอล ฟา นี้ หมายถึง ระบบที่ใช้สัญลักษณ์ โด เร มี ฟา ซอล ลา ที แทนระดับเสียงจากต่ำไปสูง เนื้อหาของเพลงที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก เน้นการร้องเพลงและการเคลื่อนไหวควบคู่กันไปในการสอนดนตรี หรือการถ่ายทอดดนตรีไปยังเด็ก (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2537, น.73-76)

คาร์ล ออร์ฟ (Carl Orff) เป็นนักการศึกษาดนตรีและคีตกวีชาวเยอรมัน ผู้ได้แนวคิดใหม่ๆ ตลอดจนเทคนิคใหม่ๆ อุปกรณ์และวิธีการสอนใหม่ๆ เป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายในชื่อระบบ “คาร์ล ออร์ฟ” (Carl Orff Approach) คือ การสอนดนตรีที่มีเป้าหมายพัฒนาความสามารถในการคิดสร้างสรรค์และเน้นกิจกรรมการเล่นดนตรี โดยใช้เครื่องดนตรีที่ทำทำนองได้ เช่น ฆ้องฝรั่ง (Xylophone) รีคอร์ดเดอร์ (Recorder) ตลอดจนเครื่องเคาะจังหวะต่างๆ

ดร.ชินอิชิ ชูซุกิ (1898-1998) นักการศึกษาดนตรีชาวญี่ปุ่นที่ได้ให้แนวคิดและเทคนิคการสอนไวโอลิน ที่ผ่านการทดลองใช้ จนเป็นที่ยอมรับกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก โดยเรียกวิธีการสอนของเขาว่า Mother-tongue method (วิธีพูดตามแม่) คือ การสอนให้เด็กเล่นเครื่องดนตรีด้วยความจำ คือ มีครูสาธิตให้ดู แล้วนักเรียนปฏิบัติตามจนเกิดความชำนาญ ครูจึงลงมือสอนโน้ตให้นักเรียน

เบอร์เกตัน และบอร์คแมน (1975) นักการศึกษาชาวอเมริกัน มีแนวคิดว่าการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผสมผสานประสบการณ์ทั้ง 6 ด้าน อันประกอบด้วย การฟัง การร้องเพลง การเล่นเครื่องดนตรี การเคลื่อนไหวร่างกาย การคิดสร้างสรรค์ การอ่านโน้ต

Choksy (1974) ได้ให้แนวคิดขั้นตอนในการสอนดนตรีไว้ 3 ขั้นตอน คือ

1. นักเรียนร้องเพลงตามเนื้อร้อง และตบมือเป็นจังหวะ
2. นักเรียนร้องเพลงซ้ำ แต่ออกเสียงตามสัญลักษณ์ดนตรี (ทา-ที-ที)
3. เมื่อนักเรียนเข้าใจลักษณะจังหวะและทำนองเพลงแล้ว ให้นักเรียนร้องเพลงและทำจังหวะประกอบ

Quine (1990) กล่าวว่า การอ่านโน้ต (Sight Reading) ควรให้นักเรียนได้เผชิญหน้ากับแบบฝึกในรูปแบบต่าง ๆ และฝึกฝนบ่อย ๆ ทำให้เข้าใจรูปแบบตัวโน้ตได้อย่างชัดเจน

Sandor (1981) การฝึกแบบฝึกบ่อย ๆ ให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และเปรียบเทียบตามที่เราต้องการได้

Leham & Ex (1996) ได้สรุปว่า พื้นฐานทักษะการร้องโน้ตมีความคล้ายคลึงกับพื้นฐานของการฝึกฝนดนตรีหลายๆแบบ ดังนั้นการฝึกร้องโน้ต (Sight Reading) จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญ

จากแนวคิดของนักการศึกษาดนตรีทุกท่านที่ได้กล่าวมาทั้งหมด ทำให้มองเห็นถึงความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรีในชั้นเรียน โดยนำเอาแนวคิดของนักการศึกษาทุกท่าน มาลำดับความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งจัดทำสื่อที่ใช้ประกอบการสอนด้วย มุ่งคำนึงถึงการอ่านโน้ต การร้องโน้ต และการปฏิบัติเครื่องดนตรีเป็นหลัก โดยผ่านกระบวนการทางทักษะ ดังนั้นสาระสำคัญของดนตรีจึงไม่ได้อยู่ที่การเรียนรู้สัญลักษณ์ทางดนตรีเพียงอย่างเดียว แต่ในความเป็นจริงก็คือ การนำเอาสาระสำคัญของดนตรีมาเรียนรู้ด้วยผ่านกระบวนการการเห็นรูปแบบ หรือแบบฝึกทักษะ ที่จะต้องอ่าน และร้อง แล้วจึงปฏิบัติ ซึ่งในการเรียนรู้จากแบบฝึกทักษะจะมีความแตกต่างอยู่ในตัวของแบบฝึกทักษะเอง โดยผู้เรียนจะเกิดความเข้าใจในแบบฝึกทักษะตามลำดับขั้นตอนการสอนและลำดับขั้นตอนในการฝึกตามแบบฝึกทักษะ จากนั้นผู้เรียนก็จะปฏิบัติทักษะได้และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโอกาสต่อไปได้ จากแนวคิดและทฤษฎีทั้งหลายของนักศึกษานี้เอง จึงทำให้เกิดการเรียนการสอนริคอร์ดพื้นฐานขึ้น ด้วยวิธีการเรียนแบบผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ตขึ้น

สำหรับการจัดการเรียนการสอนวิชาดนตรีขั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษาของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถมศึกษา มีการนำเอาริคอร์ดมาเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติเครื่องดนตรีในชั้นเรียนให้กับนักเรียนทุกคน โดยใช้น้ตสากลเรียนด้วยวิธีการผสมผสานการอ่านโน้ตกับการร้องโน้ต ในการเรียนด้วยวิธีดังกล่าวเป็นวิธีการที่ใช้ได้ดีและทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน กล่าวคือ ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ในการเรียนไปใช้ในการเรียนวิชาดนตรีและทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีในระดับสูงขึ้นต่อไปซึ่งถูกต้องตามหลักในการเรียนดนตรี

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับดนตรี

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับดนตรี

ดร.สุกรี เจริญสุข (2532, น.4-7) ดนตรี เป็นวิจิตรศิลป์ที่มีความสัมพันธ์กับชีวิตมนุษย์อย่างใกล้ชิด ชีวิตประจำวันของมนุษย์มักมีกิจกรรมต่างๆ มากมาย ดนตรี เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของ

1. เกี่ยวข้องกับปรัชญาชีวิต คนตะวันตกเชื่อว่าวิญญาณกลับไปสู่พระเจ้า โดยอาศัยเสียงดนตรี จะได้ว่า ดนตรีในสังคมตะวันตกเป็นเรื่องของจิต เรื่องของวิญญาณที่เกี่ยวข้องกับความสะอาด ความสูงส่งของดนตรีทำให้ดนตรีเจริญ สำหรับคนตะวันออกในอดีตมีความเชื่อว่า

“ดนตรี” เป็นวิชาชั้นต่ำ เป็นศิลปะ เป็นข้าศึกแห่งกุศล ดังนั้นดนตรีในสังคมตะวันออกจึงค่อนข้างตกต่ำ ไม่ได้ได้รับการพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองดังชาติตะวันตก

2. ดนตรีเกี่ยวข้องกับจิต เมื่อดนตรีเป็นสื่อ หรือพาหะที่จะนำไปสู่ภาวะใดภาวะหนึ่ง ทำให้จิตดำ หรือทำให้จิตขาวก็ขึ้นอยู่กับพาหะ เมื่อวิญญาณกลับไปสู่พระเจ้าด้วยดนตรี ดนตรีก็เป็นเรื่องบริสุทธิ์ ขณะเดียวกันดนตรีเป็นอกุศล มีศีลข้อที่เจ็ดของพุทธศาสนา ให้ละเว้นการขับร้องและประโคมดนตรี ดนตรีก็เป็นของชั้นต่ำ นอกจากนี้ ท่านพุทธทาสภิกขุ ได้กล่าวถึงดนตรีมีคุณค่าต่อจิตที่บริสุทธิ์ มีความสะอาดโดยกล่าวว่า “ดนตรีและศิลปะบริสุทธิ์มีคุณ สนับสนุนความมีจิตว่าง” เมื่อดนตรีหยาบๆ ก็มีโอกาที่จะทำให้จิตที่สัมผัสกับดนตรีหยาบตามไปด้วย ทำนองเดียวกัน ดนตรีที่ละเอียดอ่อน เมื่อสัมผัสกับจิตก็มีโอกาสทำให้จิตละเอียดอ่อนตามไปด้วย ดนตรีจึงเป็นเพียงสื่อที่จะนำไปสู่ความดำ หรือความขาวได้

3. ดนตรีเกี่ยวข้องกับศาสนาและพิธีกรรม เมื่อดนตรีสามารถเป็นสื่อชักนำไปสู่ความดำ หรือความขาว นักการศาสนาจึงนำเอาดนตรีไปเป็นอุปกรณ์การสอน ประยุกต์เพื่อช่วยให้คนเข้าใจศาสนาได้ง่ายขึ้น โดยใช้ในรูปของเพลงสวด ดนตรีประกอบพิธีกรรม สำหรับในพุทธศาสนาก็มีเพลงสาธุการ เพลงหน้าพาทย์ ที่ใช้ประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ส่วนประเทศทางตะวันตก ดนตรีที่ใช้ในอดีตก็นักดนตรีที่ใช้ในพิธีกรรมเกือบทั้งสิ้น

4. ดนตรีเกี่ยวข้องกับการเมือง ในรูปของเพลงปลุกใจ ปลุกสติปลุกพัฒนาธรรมปลุกความสามัคคีของคนในสังคม เพลงประจำชาติ เพลงเกียรติยศ ล้วนแล้วแต่เป็นดนตรีที่เกี่ยวกับการเมืองทั้งสิ้น ขงจื้อ นักปราชญ์จีนเขียนไว้ว่า “ประสบการณ์ของมนุษย์ชาติหลายศตวรรษแล้วได้ชี้ให้เห็นว่า ไม่มีสิ่งใดจะเชื่อมความสัมพันธ์ของมนุษย์ให้กระชับได้ดีเท่าเสียงดนตรี และเสียงเพลง ดนตรีนำความสามัคคีมาสู่ปวงชน ดนตรีเป็นภาษาสากลที่ทุกคนรับรู้ได้ สัญลักษณ์เป็นสื่อภาษาทางปัญญา ในขณะที่ดนตรีเป็นสื่อแห่งหัวใจ”

ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2535, น.133-135) ได้อธิบายถึงต้นกำเนิดแห่งดนตรีตะวันตกไว้ว่า ชนชาติกรีกซึ่งเป็นชาติที่มีอารยธรรมสูงในยุคโบราณ ได้สร้างตำนานเกี่ยวกับการดนตรีว่า พระเจ้าของตนเป็นผู้สร้างดนตรีขึ้นมา ดนตรีในระยะแรกจึงเป็นส่วนหนึ่งของการประกอบพิธีกรรม แต่ในระยะต่อมาชนชาติกรีกได้ให้ความสนใจของดนตรีในลักษณะทางศิลปะอันแท้จริงตามบันทึกหลักฐานกล่าวว่า มีการค้นคว้าวิธีการประพันธ์เพลง ความเกี่ยวข้องกับระบบการบันทึกโน้ต และการใช้ประโยชน์ของดนตรีในแง่อารมณ์และแนวความคิดสังคม การค้นพบกฎพื้นฐานของเสียงเป็นเรื่องเกี่ยวกับปรัชญา และคณิตศาสตร์ นักปราชญ์ชาวกรีกท่านหนึ่ง คือ ไพธาโกรัส เป็นผู้วางกฎเกณฑ์เกี่ยวกับเสียงจากการทดลอง ความสั่นสะเทือนของเสียงที่เกิดจากความยาวสั้นของสายที่ขึงตึงไว้ ท่านค้นพบวิธีสร้างเสียงระยะขั้นคู่ต่างๆ รวมทั้งระยะขั้นคู่ 8 ซึ่งเป็นหลักสำคัญของ

ของบันไดเสียงของคนตรีตะวันตก นักคิดรุ่นต่อมาได้พัฒนาจนเป็นทฤษฎีดนตรีระบบเสียงที่เรา รู้จักกันในชื่อของ โหมด (Mode)

สมชาย สร้อยระย้า (2545, น.1) กล่าวไว้ว่า คนตรีเกิดขึ้นมาในโลกพร้อมๆกับมนุษย์ในยุคแรกที่มีมนุษย์ยังอาศัยอยู่ตามป่า ตามถ้ำ มนุษย์ยังรู้จักการร้องรำตามธรรมชาติ เช่น รู้จักปรบมือ เคาะ หิน เคาะไม้ เป่าเขา ผีปาก และกรเปล่งเสียงจากปากออกมา เสียงร้องของมนุษย์ เพื่ออ่อนนวย พระเจ้าหรือสิ่งที่ตนนับถือ ให้ช่วยจัดภัยต่างๆ และบันดาลความเป็นอยู่ ให้มีความสุข ความอุดมสมบูรณ์ หรือแสดงความขอบคุณที่ได้บันดาล ให้มีความสุขสบายการสบายใจ

โสพล ปลูกะบุตร (2548, น.46) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียบเรียงดนตรีที่ดีจะต้องมีการกำหนด Style ดนตรีที่เหมาะสมกลมกลืนกับ ทำนอง – คำร้อง จะช่วยเสริมอารมณ์ให้เด่นชัดขึ้น มีการจัดเรียงท่อนดนตรีที่เหมาะสม (Intro , Verse , Chorus , Bridge , Vamp, Interlude , Solo , Ending ฯลฯ) มีการจัดนำหน้าคนตรีในแต่ละท่อนให้มี หน้า , เบา , หนา , บาง , สามารถดึงอารมณ์คนฟัง ให้คล้อยตามได้ด้วยการจัดวางทำนองของเครื่องดนตรี และนำหน้าของชิ้นดนตรีในแต่ละท่อน เพลง

สำเร็จ คำโมง (2542, น.1) คนตรีในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Music” มาจากภาษากรีก ว่า “Muske” ซึ่งสัมพันธ์กับชื่อเทพธิดาแห่งศิลปะ และวิทยาการทั้ง 9 องค์ในเทพนิยายกรีก เทพธิดาทั้ง 9 มีชื่อเรียกรวมว่า “Muses” (มุสเชส) เป็นธิดาของ Zeus (ซีอุส) และ (Mnemosyne) เทพธิดาองค์ทำหน้าที่เป็นเจ้าแห่งดนตรีและเพลงชื่อ “Euterpe” (ยูเทอปี)

ดนตรี เป็นคำนาม เป็นคำภาษาไทยที่มีรากศัพท์มาจากคำว่า ดนตรี ในภาษาสันสกฤต หมายถึง “เสียง” ที่ประกอบกันเป็นทำนองเพลงหรือยังหมายถึง “เครื่องบรรเลง” ที่มีเสียงดังทำให้เกิดความรู้สึกเพลิดเพลิน หรืออารมณ์รัก โศก หรือรื่นเริงไปตามทำนองนั้น ๆ

“Music” คือ เสียงที่มีระบบและระเบียบ “Organizend Sounds” เป็นศิลปะแห่งการผลิตเสียงอันไพเราะที่มีธาตุประกอบเป็นทำนอง จังหวะ เสียงประสาน และทำนองสอด เสียงดนตรีต้องควบคุมจังหวะได้ มีระดับเสียงต่าง ๆ ที่นำมาเรียงเป็นทำนองและประสานเสียงกันอย่างมีระบบ

ดนตรี เป็นภาษา แขนงหนึ่งสามารถใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารได้ สื่อให้คนฟังเกิดความรู้สึก และอารมณ์ต่างๆ นานา เช่นเดียวกับภาษาพูดและภาษาเขียน ผู้ฟังสามารถรับรู้ความหมายที่ผู้แต่งและผู้บรรเลงสื่อให้ได้มากน้อยต่างกันเพียงใดขึ้นอยู่กับภูมิหลัง เช่น อายุ การศึกษา สถานะในสังคม สิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ในชีวิตของผู้ฟัง

นิมิต จิตรานนท์ (2545, น.14) ได้กล่าวไว้ว่า อุปกรณ์ดนตรีในปัจจุบัน มีการพัฒนาเพื่อเข้าสู่ระบบ Digital เป็นจำนวนมาก เพื่อความร่วมมือ และสนองต่อความต้องการของนักดนตรี ที่ต้องการความสะดวก คล่องตัวในการใช้งาน รวมถึงความต้องการรูปแบบของเครื่องมือใหม่ๆ

เพื่อขยายขอบเขตการสร้างสรรค์ผลงาน เราจึงมีโอกาสได้เห็นเครื่องดนตรี Digital ที่ใช้งานร่วมกับระบบ Midi แบบใหม่ๆ เพิ่มมากขึ้นนอกเหนือจาก Keyboard ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีหลักของ (Digital Studio) ทั่วๆไป มีการผลิต (Midi Guitar, Bass) กลอง ไปจนถึง (Controller) แบบต่างๆ เช่น (Wind Controller) สำหรับใช้งานคล้ายเครื่องเป่า

จิรวุช ประหาเยะ (2548, น.6) ดนตรีเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเสียงเป็นการเรียบเรียงเสียงจากจินตนาการอย่างมีหลักการ เพื่อให้เกิดบทเพลงที่มีความไพเราะสามารถถ่ายทอดอารมณ์แลความรู้สึกจากผู้ประพันธ์สู่ผู้ฟังได้ ท่านพุทธกาลกล่าวไว้ว่า “เราฟังดนตรีด้วยความไพเราะเหมือนกับศึกษาธรรมะ

สาขาวิชาดนตรี (2553, น.33) คำถามของบทบาทหน้าที่ดนตรีมักจะสนองตอบต่อสังคมในสถานะใดนั้น ขึ้นอยู่กับบริบทที่เข้ามากระทำต่อสังคมเป็นหลัก ในบางครั้งดนตรีอาจรับใช้เจ้านายชั้นสูง รับใช้พิธีกรรม รับใช้ระบบการเมืองการปกครอง ซึ่งการรับใช้ดังกล่าวเป็นการนำมาสื่อสารสร้างสรรค์อุดมการณ์ เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจ ตลอดจนถ่ายทอดความรู้สึกต่างๆสู่ผู้รับสาร ซึ่งการรับใช้ดังกล่าวก็เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตนต้องการ รวมถึงในปัจจุบันการนำดนตรีเข้าไปสู่ระบบการศึกษาก็นับว่าเป็นมิติหนึ่งของการนำเอาดนตรีมาเป็นหุ่นส่วนของระบบการเรียนการสอน การนำดนตรีมาใช้ในการศึกษาของบุคคลที่เกี่ยวข้อง(ในที่นี้หมายถึงผู้สอน) อาจตรงกับวัตถุประสงค์บ้าง พลาดวัตถุประสงค์บ้าง ทั้งนี้มีปัจจัยหลายอย่างส่งผลต่อสาเหตุนั้นๆซึ่งอาจเกิดจากการมีแนวคิดปรัชญาและทัศนคติของความเชื่อมั่นในวิชาดนตรีที่ไม่ชัดเจน และหรือการขาดความเข้าใจในศาสตร์ของความเป็นดนตรีที่แท้จริงต่อการรับรู้ของคนในสังคม ทั้งนี้ประเด็นต่างๆหมายรวมถึงการนำไปสู่การถ่ายทอดจากครูสู่นักเรียนอย่างขาดความเข้าใจอย่างแท้จริงก็เป็นได้ ดังนั้นในการถ่ายทอดความรู้สึกดังกล่าวผู้สอนจำเป็นต้องมีต้นทุนความรู้ความเข้าใจต่างๆพอสมควร อาทิ ต้นทุนความเข้าใจถึงปรัชญาศาสตร์แห่งความเป็นดนตรีที่สามารถบูรณาการสู่การเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อบริบทชุมชนท้องถิ่น ต้นทุนทางญาณวิทยา (epistemology) ที่สามารถเข้าถึงความรู้ โดยทำอย่างไรที่ครูจะมีวิธีการเข้าถึงซึ่งความรู้ที่หลากหลายบนพื้นฐานของจินตนาการในภาพลักษณ์งานวิชาการใหม่ๆทางดนตรีในรูปแบบต่างๆเป็นต้น เชื่อว่าต้นทุนต่างๆสามารถตอบคำถามกับงานวิชาการดนตรีกับวิถีวิทยาที่หลากหลายและแตกต่างจากงานดนตรีที่เคยมีมา และเชื่อว่าความคิดในจินตนาการที่หลากหลายสามารถสร้างงานเพื่อก่อเกิดประโยชน์ต่อการศึกษาดนตรีได้เหมาะสมต่อเนื่อง

ณรุทธ์ สุทรจิตต์ (2544, น.10) ดนตรี คือ สาระวิชาแขนงหนึ่งทางศิลปะ ที่มีโครงสร้างเนื้อหาเฉพาะ โดยลักษณะของสาระดนตรี เป็น โสตศิลป์ และศิลปะการแสดง โครงสร้างสาระดนตรีประกอบด้วยปราศรัยดนตรี ได้แก่ เนื้อหาทางทฤษฎีดนตรี ซึ่งเป็น โครงสร้างของดนตรี

องค์ประกอบของดนตรีมี 6 ประการคือ จังหวะ ทำนอง เสียงประสาน รูปแบบ ลีลา และลักษณะของเสียง องค์ประกอบทั้งหมดนี้ เป็นพื้นฐานที่ทำให้ดนตรีมีรูปแบบเฉพาะของตนเอง แตกต่างไปจากศิลปะแขนงอื่น วรรณคดีดนตรี ได้แก่ บทเพลง และประวัติดนตรี ซึ่งจัดเป็นเนื้อหาอีกส่วนหนึ่งของดนตรีที่เป็นผลของการสร้างสรรค์ดนตรี และพัฒนาการทางดนตรี ซึ่งเป็นส่วนสำคัญ ที่ช่วยให้ผู้ศึกษาดนตรีมีความรู้ความเข้าใจ และซาบซึ้งดนตรี ส่วนประกอบของสาระดนตรีอีกส่วนหนึ่งคือ ทักษะดนตรี ซึ่งจัดเป็นสาระดนตรีที่สำคัญอีกส่วนหนึ่งที่ผู้ศึกษาดนตรีต้องศึกษาเล่าเรียน ในเชิงทักษะ ทักษะดนตรีประกอบไปด้วยการฟัง การร้อง การเล่น การเคลื่อนไหว การสร้างสรรค์ และการอ่าน ในการศึกษาสาระดนตรี ผู้เรียนควรมีประสบการณ์ ทั้งในด้านเนื้อหาดนตรี และทักษะดนตรีควบคู่กัน ไปเพื่อพัฒนาการทางดนตรีที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งนำไปสู่ความซาบซึ้งในสุนทรีย์รสของดนตรี

हरररर नलवलरर (2535, न.13) ऑननकुनकररररररर 5 डररर रररर

1. การสร้างสรรค์ (Creativity) เด็กรสามารถแสดงออกอยางสร้างสรรค์ โดยอาศัยดนตรีเป็นสื่อ เด็กรสามารถแสดงออกทางความคิด ความรูสึกอยางอิสระในขณะเล่นดนตรี หรือเดินไปตาม จังหวะเพลง เด็กรต้องการเวลา วุฒลภาวะ ทักษะ และความรู้ที่จะคิดลลิ่งใหม่ ๆ ครุมลบทบาทในการ ส่งเสริมให้เด็กแสดงออกหลาย ๆ วลลจากประสบการณ์เดลยกัน ให้อิสระ วัสดุอุปกรณ์ และเวลา อยางเพียงพอแก่เด็กได้สร้างสรรค์ ยอมรับเด็กทุกคน ไมตัดลลนหรือเปรลยเทียบผลงานเด็กกับ ผลงานของผู้ใหญ่ครุไมควรลลนนำหรือบอกเด็กถึงवलลการเคลื่อนไหวหรือवलลการร้องเพลง เพลดโอกาส ให้เด็กแสดงออกในवलลของตนเอง

2. คุณค่าด้านสังคม (Social) ดนตรีช่วยให้เด็กรูสึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม การร้องเพลง ด้วยกันทำให้มีความรูสึกร่วมกัน เด็กจะรูสึกว่าตัวเองมีค่า มีความลลค่าและประสบความลลสำเร็จ เพลงพื้นบ้านจะช่วยเหลือวัฒนธรรมจากคนรุ่นก่อนไปยงรุ่นลลลิ่ง ๆ

3. ด้านร่างกาย (Physical) ดนตรีช่วยให้เด็กได้พัฒนาการทรงตัว ความลลัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ของร่างกายและการควบคุมกล้ามเนื้อ กล้ามเนื้อใหญ่จะพัฒนาในขณะลลิ่งที่เด็กเคลื่อนไหว หรือเล่นดนตรี นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมในดนตรียงช่วยให้เด็กพัฒนาการตระหนักถึงความสามารถ ของร่างกายตนเอง

4. ด้านสติปัญญา (Intellectual) ดนตรีเป็นเรลื่องนามธรรม ต้องการกระบวนการรับรู การจำ และการสร้างมโนทัศน์ การสร้างความเข้าใจ และกระบวนการรับข้อมูลจะต้องอาศัยการกระทำ การหยลยจับลลัมผัส การรวบรวม การรับรูและจินตนาการ อันได้แก่ ทางโสดประสาท ทางจกษ ลลัมผัส และการเคลื่อนไหว ประการลลุดท้ายคือ จากลลัญลลักษณ์ทางตัวอักษรและเรลื่องหมาย ดนตรีช่วยให้เด็กพัฒนาทางสติปัญญาตามคุณลลสมบัติข้างต้น

5. ด้านอารมณ์ (Emotional) ดนตรีคือความสนุกสนาน ดนตรีช่วยให้เด็กเคลื่อนไหวอย่างสร้างสรรค์ ได้แสดงออกทางด้านการร้องเพลง การแสดงละคร ซึ่งช่วยปลดปล่อยพลังงาน และความเครียด เด็กได้เรียนรู้ว่าดนตรีมีทั้งเศร้า สุข ขบขัน เครียด โกรธ เห็นใจ ฯลฯ

คุษฎี พนมยงค์ บุญทัศนกุล (2539, น.3-4) กล่าวอ้างถึงคุณค่าของดนตรีว่า การแพทย์ปัจจุบันค้นพบว่าดนตรีที่เลือกสรรแล้วว่ามีคุณภาพทั้งเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ และความถี่ของเสียง จะกระตุ้นให้สมองของมนุษย์หลั่งสารแห่งความสุข หรือ (Endorphin) เพิ่มมากขึ้น ส่งผลดีต่อการทำงานของระบบต่าง ๆ ในร่างกายไม่ว่าจะเป็นระบบการไหลเวียนของโลหิต ระบบทางเดินหายใจ ระบบการย่อย ระบบทางเดินปัสสาวะ ระบบสืบพันธุ์ และระบบประสาท นอกจากนี้ดนตรียังจะช่วยเพิ่มความจำ เพิ่มสติปัญญา และก่อให้เกิดความคิดริเริ่มอีกด้วย

สาขาวิชาดนตรี (2553, น.45) ดนตรีหรือบทเพลงอยู่ร่วมกับสังคมไทยมาโดยตลอด บทบาทหน้าที่ของดนตรีจะสนองตอบสังคมในขณะใดนั้นขึ้นอยู่กับบริบททางสังคมในแต่ละยุคสมัยในบางครั้งดนตรีอาจรับใช้เจ้านายชั้นสูง รับใช้พิธีกรรม หรือที่เข้ามารับใช้ระบบการเมืองการปกครอง การรับใช้ดังกล่าวเป็นการนำมาสื่อสาร สร้างสรรค์อุดมการณ์รวมถึงเป็นเครื่องมือในการทำความเข้าใจ ตลอดจนถ่ายทอดความรู้สึกต่างๆ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละกลุ่มชน ไม่ว่าจะเป็นมิตินของพลังอำนาจรัฐ หรือมิตินของพลังอำนาจประชาชน โดยมองผ่านภาพสะท้อนของสังคมไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ซึ่งการนำเอาดนตรีหรือศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมมารับใช้โลกปัจจุบันและอนาคตอย่างชาญฉลาดนับว่าเป็นคำถามที่น่าหาคำตอบเป็นอย่างยิ่ง

สุชาติ แสงทอง (2552, น.5) ดนตรีหรือบทเพลงนั้นถือว่าเป็นภาษาแห่งอารมณ์ ซึ่งคีตกวีหรือนักแต่งเพลงได้พยายามกระตุ้นออกมาเป็นเสียงเพลง มีทั้งที่จิตใจกระตุ้น และ ที่เกิดจากประสบการณ์ของตนเอง ซึ่งเพลงเป็นสื่อกลางในการติดต่อ ปัจจัยดังกล่าวเป็นการทำความเข้าใจกันระหว่างมนุษย์ที่เก่าแก่ที่สุด เพลงจึงเป็นภาษาหรือเครื่องมือที่สำคัญของมนุษย์ในการสื่อความคิดต่อกันซึ่งการสื่อความคิดนี้มี 2 ลักษณะ

1. การสื่อความคิดในเรื่องที่เป็นความจริง ซึ่งสามารถพิสูจน์ได้ การสื่อความคิดประเภทนี้ไม่ก่อให้เกิดปัญหาถกเถียงมากนัก เนื่องจากเป็นการอธิบายปรากฏการณ์ที่เป็นจริงด้วยเหตุผล และสามารถพิสูจน์ได้

2. การสื่อความคิดในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณค่าต่างๆ ซึ่งสามารถก่อให้เกิดการยอมรับในคุณค่าเหล่านั้นได้ การสื่อความคิดประเภทนี้คือก็คือ การชักจูงให้คล้อยตาม ซึ่งก็หมายถึงเพลงประเภทปลุกใจซึ่งมีใช้กันอยู่ในทุกสังคมมนุษย์นั่นเอง

เครื่องดนตรีที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องดนตรีที่ใช้ในงานวิจัย

สุชาติ โสมะมี (2546, น.59) กล่าวว่า “กีตาร์” เป็นเครื่องดนตรีที่จัดอยู่ในกลุ่มเครื่องสาย ประเภทเครื่องสายที่ใช้ดีด ทำให้เกิดเสียงโดยการใช้นิ้วดีดหรือการใช้แปคดีดลงบนสายที่อาจจะเป็นสายเอ็น สายไนลอน หรือสายเหล็ก มีตั้งแต่ 6 สายไปจนถึง 12 สาย มีลำตัวและหลังแบนราบ มีความโค้งที่สวยงามและสมบูรณ์ เทียบเคียงแล้วจัดอยู่ในตระกูลของลิวท์ ในศตวรรษที่ 19 กีตาร์ ได้ถูกพัฒนามาเป็นสายเดี่ยว 6 สายซึ่งทำให้เกิดนักประพันธ์ที่เด่นๆอยู่หลายคนเช่น Sor และ Giuliani ซึ่งพวกเขาเหล่านี้ได้ประพันธ์บทเพลงสำหรับกีตาร์ไว้มากมายมีทั้งรูปแบบ (Guitar Solo Concerto Duets) และ (Guitar) ร่วมเล่นกับเครื่องดนตรีชนิดอื่นๆ ซึ่ง (Guitar Concerto) นั้นเป็นการเดี่ยวกีตาร์โดยมีวงดนตรีประเภท (String Quartet) หรือวง (Orchestra) บรรเลงประกอบ ซึ่งเสียงของวงดนตรีเหล่านี้จะเป็นพื้นหลังบรรเลงคลอกับกีตาร์ทำให้เกิดเสียงที่แน่นและไพเราะมา

ยุทธศักดิ์ จันทรม่อม (2546, น.12) กล่าวว่า ก่อนที่คิดจะเล่นกีตาร์ สิ่งจำเป็นอันดับแรก คือ จะต้องเรียนรู้การเรียกชื่อตัว โน้ต และระดับเสียงบนคอกีตาร์ (Fingerboards) เสียก่อนจะต้องรู้จักอย่างลึกซึ้ง คือขณะนั้นกำลังกดอยู่ที่ช่องใด (Fret) ตัวโน้ตตัวใดบ้าง และสามารถเปรียบเทียบได้ว่าในแต่ละช่องของแต่ละสายใดมีระดับเสียงเดียวกันบ้าง

สุภาวศ์ วงษ์จันทร์ (2544, น.38) กล่าวว่า นักกีตาร์ยุคใหม่ควรทำความเข้าใจในเรื่อง “สเกล” และ “โหมด” ให้ดี เพราะจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับนักกีตาร์ เนื่องจากสเกลเป็นพื้นฐานของการเล่นทำนอง และ อิมโพรไวส์เซชั่น

คอนราด รากอสนิค (Konrad Ragossnig) (2540, น.6) กล่าวถึงการฝึกกีตาร์คลาสสิกว่า

1. การฝึกซ้อมโดยนัยหนึ่งก็คือกิจกรรมที่ทำให้ซ้ำๆ อย่างมีสติ ซึ่งจะนำเราจากสภาวะ “ทำไม่ได้” ไปสู่ “ทำได้” (Inability to Ability)
2. “การรู้” (Knowledge) และ “ความสามารถ” (Ability) คือวิถีทางต่างกันสองทางที่กำจัด (จุดอ่อน) ความยากในการสร้างเสียงที่ถูกต้องสมบูรณ์แบบ
3. เทคนิคคือหนทาง ไม่ใช่จุดหมาย (Technique is the way, not the goal) มันเป็นเครื่องมือสำหรับความเข้าใจบทเพลงหรือดนตรี, เป็นเครื่องมือสำหรับส่องแสงนำไปสู่ความหมายของบทเพลงและสิ่งที่ซ่อนอยู่ในบทเพลง และเครื่องมือที่ใช้ในการนำเสนอบทเพลงตามกฎเกณฑ์ทั้งหมดทางศิลปะ โดยอาศัยภาษาและกฎเกณฑ์เฉพาะของบทเพลงนั้น
4. การฝึกซ้อมเทคนิค คือ การตรวจเช็คเป็นระยะๆ ในส่วนของกลไกในการเล่นกีตาร์ ซึ่งก็คือการตรวจเช็คทุกระบบทางคุณสมบัติทางเทคนิคของเรา

5. เราจะต้องพยายามหาวิธีฝึกซ้อมที่เหมาะสมซึ่งยังรักษาความสนุกในการเล่นดนตรี ในขณะที่จะต้องฝึกซ้อมทางกลไกที่จำเป็นจำนวนมาก ด้วยวิธีนี้ระบบในการฝึกซ้อมก็จะเกิดขึ้น ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกสบายๆ ไม่เครียด

6. อย่าเริ่มฝึกซ้อมในขณะที่มือและนิ้วยังเย็น หากการวอร์มนิ้วโดย (Finger – Gymnastics) ไม่ได้ผลอาจจะเอาแขนแช่ในน้ำอุ่นสักหนึ่งนาทีการวอร์มอ้วนนิ้วเย็นๆบนฟิ่งเกอร์บอร์ดเป็นสิ่งที่เสียเวลาเปล่าๆ

7. ให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อเสียงที่เต็มและมีพลังโดยปราศจากเสียงรบกวนจากเล็บ การรักษาเล็บอย่างถูกต้องเป็นที่สิ่งสำคัญอย่างยิ่งยวดสำหรับคุณภาพเสียง ทุกคนจะต้องค้นหาโดยตนเองว่าความยากเล็บ มุม รูปร่าง ของเล็บแบบไหนจะเหมาะสมสำหรับตนเอง ซึ่งขึ้นกับตำแหน่งของนิ้วบนสาย และวิธีการคิด และหากจำเป็นเราอาจจะปรึกษาอาจารย์ผู้สอนได้

8. แสงสว่างและการระบายอากาศที่ดี อุณหภูมิไม่ร้อน และเสื้อผ้าแบบสบาย เป็นสิ่งที่จำเป็น ถ้าอึดจะต้องปรับให้เหมาะสมกับรูปร่างและความยาวของขา เพื่อให้ส่วนบนของร่างกายไม่โค้งงอจนเกินไป

9. ส่วนล่างของ (Stand) วางโน้ตไม่ควรอยู่สูงกว่าระดับเข่า และอยู่ด้านเดียวกับ (fingerboard) คือระดับมักจะวางกันอยู่ในระดับคอหรือหัวของนักเรียน และอยู่ตรงกลางตัวผู้เล่นหรือ (Body) กีตาร์

10. แก้วที่มีพนักเท้าแขน โขฟา หรือเตียง ไม่เหมาะสมที่จะใช้นั่งซ้อม การวางกีตาร์บนขาขวาก็ไม่เหมาะสม เว้นแต่เป็นการชั่วคราวเพื่อพักผ่อนไหล่และหลังของเรา

11. การพัก 15 นาทีหลังจากการซ้อมหนึ่งชั่วโมงเป็นสิ่งจำเป็น ในการพักควรจะนอนลงบนพื้นเพื่อพักส่วนหลังของเรา อาจออกกำลังกายโดยการยืดตัวแบบง่าย หรือไม่ต้องทำอะไรเลยก็ได้

12. ตารางการฝึกซ้อมก็สำคัญ แม้ว่าบางครั้งเวลาที่ใช้ฝึกซ้อมจะมีจำกัด ซึ่งนำไปสู่คำถามที่ว่า “ส่วนไหนของเทคนิคหรือบทเพลงที่ควรจะต้องฝึกซ้อมในยามที่เวลาที่มีจำกัด

13. ขอนั้นเป็นอย่างยิ่ง ว่าการฝึกซ้อมแบบฝึกหัดที่เป็นระบบเพียงหนึ่งชั่วโมงต่อวันจะให้ผลดี มากกว่าการฝึกซ้อมเพียงกลไกเป็นเวลาหนึ่งสัปดาห์

14. ยิ่งกว่านั้น การฝึกซ้อมซ้ำซ้ำไว้สติแบบ (Single Tone-Sequences) เช่น การฝึกสเกลแบบเล่นเสียงเดียวตลอดไม่มีหนักเบาเลย เป็นต้น เป็นอันตรายมาก ซึ่งมักจะมาคู่กับการฝึกแบบวันละ 8 ชั่วโมง เหมือนการทำงานของคอนเวเยอร์สายพานลำเลียงในโรงงาน วิธีแบบนี้เทคนิคจะกลายเป็นจุดมุ่งหมายสูงสุด และในไม่ช้าแม้กระทั่งผู้ที่มีพรสวรรค์มาก ก็จะถูกทำลายไป

ความสามารถทางเทคนิคยิ่งสูงขึ้นมากเท่าไร ความเป็นไปได้ในการเล่นให้ให้ลึกซึ้งถึงดนตรีก็ยิ่งสูงมากเท่านั้น. หรืออีกนัยหนึ่ง ความเป็นดนตรียิ่งสูงเท่าไร ความไม่แน่นอนทางเทคนิค ยิ่งน้อยลงเท่านั้น

1. อย่าฝึกซ้อมอย่างเครื่องจักรกล ให้ซ้อมแบบฝึกหัดทางเทคนิคด้วยความไพเราะ มีดั่งมี เบบามีจังหวะที่ถูกต้อง

2. ทำเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งคือฝึกฝน หรือ เล่น [เป็นเพลง] ถ้าหากทำสองอย่างพร้อมกัน จะไม่ได้อะไรสักอย่าง และส่งผลให้เล่นไม่เป็นเพลง หรือไม่ก็กลายเป็นการแอโรบิคแบบไร้สมอง

3. ความผิดหรือบกพร่องที่ซ้ำๆ จะแก้ได้ยากมากหรืออาจแก้ไม่ได้เลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ส่วนที่เป็นเรื่องของจังหวะ นี่เป็นสิ่งที่สำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักกีตาร์ที่ต้องการเล่นให้เก่ง อย่างรวดเร็วและถูกต้อง อย่าฝึกซ้อมอะไรๆ ให้ผิดๆ เล่นให้ถูกต้องตั้งแต่แรกเลย! นี่อาจจะทำได้โดยการ เล่นซ้ำมากและให้ตรงกับจังหวะที่แม่นยำ

4. ควรอย่างยิ่งที่จะอ่านและศึกษาโน้ตเพลงอย่างถี่ถ้วนก่อนที่จะเล่น เหมือนกับวาทยากร ศึกษาโน้ตเพลง

5. ในการฝึกซ้อม ควรก้าวเป็นขั้นๆ กล่าวคือ จาก “อ่อนโยน” ไปสู่ “เข้มแข็ง”, จาก “เบา มาก” ไปสู่ “ดังมาก”, และจาก “ช้า” ไปยัง “เร็ว” ไม่ใช่กลับกัน!

6. ในขณะที่กำลังฝึกซ้อม อย่าใช้สัญชาตญาณหรือความรู้สึกจับพลัด เมื่อสมองของเรา กำลังเต็มไปด้วยปัญหาทางเทคนิค เราไม่สามารถแก้ปัญหาด้านศิลปะการเล่นและความเป็นดนตรี ได้ การทำแบบ “รุกโดยจับพลัด” ส่วนมากแล้วมักจะต้องแก้ไขโดยใช้เวลานานมาก

7. การทำ “Fingering” และการแก้ไขช่วยทำให้การฝึกซ้อมง่ายขึ้นและมีอิทธิพลต่อ “Phrasing” และ “Articulation” (การแบ่งท่อนวลีและแนวการเล่น) การทำ “Fingering” ที่ไม่ดีจะ นำไปสู่การฝึกซ้อมที่ไม่ได้ผล

8. การฝึกทางเทคนิคเป็นการศึกษาเรื่อง โทนเสียง ต้องการการเล่นที่เหมาะสมกล่าว คือ มีการควบคุมเสียงที่สมบูรณ์แบบ พร้อมกับเปิดใจอย่างเต็มที่ในรับการฟังเสียงที่ตัวเองเล่น การ ตรวจสอบและวิจารณ์ด้วยตนเอง

9. เพื่อที่จะได้การคิดที่ถูกต้องตั้งใจ ซึ่งได้ “Tone Production” (การสร้าง โทนเสียง) ที่ใส ไพเราะ คุณต้องระวังอย่างมากในตำแหน่งของมือขวาทั้งส่วนของนิ้วและแขนก่อนการสร้าง โทน เสียงจะเกิดขึ้น

10. ที่จริงแล้วเพียงแค่ 1 มิลลิเมตร ของทั้งมือซ้ายและมือขวา ก็จะตัดสินว่าคุณเล่นได้ “clear” หรือไม่

11. เพื่อหลีกเลี่ยงการซ้อมแบบซ้ำซาก (monotone) คุณไม่ควรฝึกซ้อมในแบบฝึกหัดเดียวกันนานๆ ควรจะเปลี่ยนไปฝึกอย่างอื่นบ้าง

แบบฝึกหัดทางเทคนิครวมถึงบทเพลงที่ใช้แสดงด้วย ต้องการการศึกษาอย่างช้า และละเอียด พร้อมด้วยสมาธิสูงสุด อีกนัยหนึ่งคือ การเล่นที่รวดเร็ว ต้องฝึกจากช้าๆ ก่อน จังหวะจะเพิ่มให้เร็วขึ้นได้เป็นขั้นๆ ก็ต่อเมื่อคุณสามารถเล่นได้อย่างสมบูรณ์แบบในทุกรายละเอียดแล้ว

1. เราแนะนำให้เลือกซ้อมในสิ่งที่ยากกว่าสิ่งที่จำเป็นต้องทำให้ได้เช่นข้อสอบ, การแข่งขัน, หรือคอนเสิร์ต เพื่อว่าสิ่งที่จำเป็นต้องทำให้ได้ จะง่ายขึ้นที่เล่นให้ได้สมบูรณ์

2. โปรดทำเครื่องหมายส่วนที่ยากๆ ในบทเรียนหรือบทเพลง แล้วรวบรวมไว้ที่ละเล็กที่ละน้อย คุณก็จะได้ชุดคอร์ดเล็กชิ้นของวลีหรือส่วนที่ยากๆ ที่มีคุณค่า

3. หลังจากการเล่นในวลีหรือส่วนที่ยากๆ ได้แล้ว ก็อย่าลืมว่าจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของนักดนตรีคือ การแสดงดนตรีอย่างมีศิลปะตั้งแต่ต้นจนจบ การเล่นดนตรีหรือการตีความบทเพลงทั้งหมด คือสิ่งที่สำคัญที่สุดในการศึกษาและการฝึกซ้อม

4. แม้ว่าคุณจะมีเวลาทั้งวันในการฝึกซ้อม คุณไม่ควรจะใช้เวลาามากไปกว่า 4 ชั่วโมงกับกีตาร์ของคุณ

เอกชัย กรายอนนท (2550, น.7) กล่าวถึงความสำคัญในการจำโน้ตบนคอกีตาร์ว่า มองลงไปบนเฟรตบอร์ดแล้วไม่รู้วโน้ตตัวใดอยู่ตรงไหนบนคอกีตาร์ ก็เปรียบเสมือนกะลาสีที่เดินเรือไปในท้องทะเลโดยไม่มีเข็มทิศ เพราะไม่รู้วสิ่งที่ตนเองเล่นนั้นคืออะไร และจะไปทีใด

คาร์ล คัลเพเพอร์ (Carl Culpepper) (1996, p.2) กล่าวว่า การที่ผู้เล่นกีตาร์จะพัฒนาเทคนิคการเล่นได้นั้น ต้องการความอดทน การคงอยู่ และความใส่ใจในรายละเอียดการฝึกซ้อม

เดฟ เซเลนทาโน (Dave Celentano) (1989, p.5) กล่าวว่า การจะพัฒนาการเล่นกีตาร์นั้นจะต้องฝึกจากการเล่นง่าย ก่อนที่จะทำการฝึกบทฝึกที่ยาก

กูเทียร์ โกวาน (Guthrie Govan) (2002, p.9) กล่าวว่า การเข้าใจในเครื่องดนตรีที่ตนเองเล่น การแกะเพลง และการได้เล่นกับคนอื่น จะสามารถพัฒนาเทคนิคการเล่นกีตาร์ของตนเองได้

โจดี ฟิชเชอร์ (Jody Fisher) (1997, p.6) กล่าวว่า นักเรียนกีตาร์มากกว่า 90 เปอร์เซ็นต์นั้นได้รับการฝึกฝนของมือซ้ายเป็นอย่างดีแต่น้อยคนที่จะมีการฝึกมือขวา การฝึกมือข้างขวาจะช่วยขยายขอบเขตเทคนิคการเล่นกีตาร์ได้

เอ็นโปเอส ซอฟท์เทค (2006, p.33) นักกีตาร์ และนักประพันธ์นามว่า (Napoleon Coste) (นโปเลียน คอสเต้) เกิดในมณฑลของฝรั่งเศสในปี 1806 เขาได้เรียนรูบทเรียนกีตาร์ครั้งแรกจากแม่ของเขา เขาเริ่มงานสอนและการแสดงตั้งแต่วัยรุ่นและได้ย้ายไปปารีสในปี 1830 ขณะอยู่ที่นั่นเขาได้

เรียนกีตาร์กับ (Fernando Sor) และกลายเป็นเพื่อนกับ (Aguado, Carcassi) และ (Carulli) ด้วยเวลาไม่นานนักเขาได้กลายมาเป็นปรมาจารย์กีตาร์แนวหน้าของฝรั่งเศส

จอร์จ คี อูปรอมัย (2549, น.6) กล่าวว่า การนั่งเล่นกีตาร์ ทำนั่งควรงั่งตัวตรง หลังไม่โก่งอ ระดับการนั่งจะมีความพอดีกับการวางเท้าขวาไว้บนพื้น ส่วนเท้าซ้ายจะยกสูงขึ้นไปประมาณ 5-7 นิ้ว หรือตามความถนัดของผู้เล่น วางตัวกีตาร์บนขาซ้ายให้ตัวกีตาร์แนบชิดติดกับอก

การจับคอกีตาร์ การจับคอกีตาร์ด้วยมือซ้าย การจับจะอยู่ระหว่างนิ้วหัวแม่มือกับนิ้วชี้ และจะต้องให้มือเลื่อนไปมาได้สะดวก โดยใช้นิ้วชี้ นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย กดสายกีตาร์ตามช่องต่างๆ ให้ดี เสียงที่เกิดจากการกดนิ้วลงไปในแต่ละช่องและแต่ละสายจะมีระดับเสียงที่ไม่เท่ากัน ในขณะที่เล่นอย่างกลายนิ้วสูงมากนัก

การดีดสายกีตาร์ 1) ดีดพักสาย คือ การดีดโดยการใช้นิ้วและเล็บเกี่ยวสาย และไม่เคยกลายนิ้วสูงพันตัวกีตาร์ โดยสายบนยังค้างอยู่ 2) ดีดผ่าน คือ การดีดโดยการใช้นิ้วและเล็บเกี่ยวสายโดยไม่ไปถูกหรือค้างที่สายอื่น 3) ดีด (Chord) การดีดหลายๆ สายพร้อมกัน โดยที่นิ้วหัวแม่มือด้านขวาจะเล่นในแนว (Bass) ส่วนนิ้วชี้สาย 3 นิ้วกลางสาย 2 นิ้วนางสาย 1 จะใช้นิ้วและเล็บเกี่ยวที่สาย โดยให้เสียงที่เกิดจากการเกี่ยวสายดังพร้อมกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บัญชา วงศ์ชื้อ (2551) ศึกษาเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) เรื่อง เครื่องหมายแทนเสียง เครื่องหมายกำหนดจังหวะและศัพทและเครื่องหมาย ทางดนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ดนตรี) เรื่อง เครื่องหมายแทนเสียง เครื่องหมายกำหนดจังหวะ และศัพทและเครื่องหมายทางดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ (ดนตรี) 2) เพื่อประเมินความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 ต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) เรื่อง เครื่องหมายแทนเสียง เครื่องหมายกำหนดจังหวะ และศัพทและเครื่องหมายทางดนตรี 3) เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) เรื่อง เครื่องหมายแทนเสียง เครื่องหมายกำหนดจังหวะ และศัพทและเครื่องหมายทางดนตรี ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 30 คน (1 ห้องเรียน) เครื่องมือที่ใช้ในการ

ทดลองเป็นสื่อที่จะนำผลมาพิจารณาเปรียบเทียบและรวบรวมข้อมูลในด้านการวัดและประเมินผล

- 1) เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) เส้นทางแห่งเสียงเพลง สาระเพิ่มเติมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
- 2) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) หลังเรียนจบจุดประสงค์แล้ว จำนวน 10 ข้อ
- 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) สาระเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญในการหาค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ .20 - .80 ค่าอำนาจความจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และหาค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.5362
- 4) แผนการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) วิชาทฤษฎีดนตรีสากล สาระเพิ่มเติม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 12 แผน

ผลการศึกษาพบว่า

1. คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าหลังจากการทดลองใช้ เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนพอแยกแยะระดับได้ดังนี้ ระดับมากที่สุดมี 4 ข้อ คือ ข้อ 3) เอกสารประกอบการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดทักษะและเห็นคุณค่าโน้ตสากล ข้อ 6) เอกสารประกอบการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนมีพื้นฐานอันเป็นแนวทางประกอบอาชีพดนตรี ข้อ 9) นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากเอกสารประกอบการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในการฝึกหัดเล่นดนตรีสากลได้ ข้อ 10) เอกสารประกอบการเรียนรู้สร้างประโยชน์ให้กับผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องงานดนตรี ระดับมากมี 5 ข้อ คือ ข้อ 2) หลังจากเรียนทฤษฎีดนตรีสากล(เส้นทางแห่งเสียงเพลง)นักเรียนสนใจดนตรี ข้อ 4) เอกสารประกอบการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนปฏิบัติอย่างมีขั้นตอนและเหมาะสม ข้อ 5) เอกสารประกอบการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเกิดแนวคิดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ข้อ 7) เอกสารประกอบการเรียนรู้เป็นแนวทางในการคิดสร้างสรรค์ไปสู่งานอื่นๆ ข้อ 8) เอกสารประกอบการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่น ระดับน้อยมี 1 ข้อ คือ ข้อ 1) ก่อนเรียนทฤษฎีดนตรีสากล(เส้นทางแห่งเสียงเพลง)นักเรียนสนใจดนตรี จากการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนทำให้ผู้ผลิตทราบว่า นักเรียนมีความสนใจ เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพราะช่วยให้นักเรียนได้รับประโยชน์ในการศึกษามีพื้นฐานในการไปเรียนทฤษฎีดนตรีสากล และมีขั้นตอนการเรียนที่เข้าใจง่าย ซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลได้ด้วยตัวเอง ถ้าฝึกจนเกิดความชำนาญทำให้เล่นอาชีพได้ เป็นการช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว

3. การหาค่าประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ปรากฏว่ามีประสิทธิภาพ 86.77/87.56

นเรศ สมจันทร์ (2550) ศึกษาเรื่อง การสร้างและการใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การปฏิบัติเมโลเดียนเบื้องต้น

ผลการศึกษาพบว่า

1. ได้เอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) เรื่องการปฏิบัติเมโลเดียนเบื้องต้นมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.98/84.09 แสดงให้เห็นว่าเอกสารประกอบการเรียนนี้มีประสิทธิภาพ และมีค่าประสิทธิผล เท่ากับ 0.76 แสดงให้เห็นว่าเอกสารประกอบการเรียนนี้มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ช่วยให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทลิ่มนิ้ว คือ เมโลเดียนได้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่า เอกสารประกอบการเรียน สามารถพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และวิธีการในการปฏิบัติเมโลเดียนได้ ซึ่งแสดงว่า เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี)สามารถพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ วิธีการการปฏิบัติเครื่องดนตรีตามถนัดได้ดี

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ (ดนตรี) เรื่อง การปฏิบัติเมโลเดียนเบื้องต้น ปรากฏว่านักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดเกี่ยวกับลักษณะการจัดรูปเล่ม ได้แก่ รูปเล่มภายนอกสวยงามน่าสนใจ ขนาดของเอกสารประกอบการเรียนสามารถจับถือได้สะดวก ความกว้างและความยาวของเอกสารประกอบการเรียนเหมาะสม ความกว้างและความยาวของเอกสารประกอบการเรียนเหมาะสม การจัดวางหน้าของเอกสารประกอบการเรียนและขนาดตัวอักษรกับตัวอักษรเหมาะสม เอกสารประกอบการเรียนสามารถเปิดอ่านได้สะดวก การเข้ารูปเล่มมีความคงทนถาวร นักเรียนมีความพึงพอใจมากเกี่ยวกับลักษณะของเนื้อหา ได้แก่ เนื้อหาให้ประโยชน์แก่ผู้เรียนมากขึ้น ความยาวของเนื้อหาเหมาะสม เนื้อหามีความกระชับ ชัดเจน ไม่ยืดเยื้อ เนื้อหาน่าสนใจ ชวนให้อยากอ่าน เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับวัยเนื้อหาชวนให้เห็นคุณค่าของการเล่นดนตรี การจัดเรียงลำดับเนื้อหาเหมาะสมและต่อเนื่องกัน นักเรียนมีความพึงพอใจมากเกี่ยวกับลักษณะการจัดภาพ ได้แก่ ภาพน่าปกสวยงามน่าสนใจ ภาพปกเหมาะสมกับวัย ภาพประกอบแต่ละบทเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ภาพประกอบสวยงาม ชัดเจน เข้าใจง่าย การจัดวางภาพประกอบมีความเหมาะสม นักเรียนมีความพึงพอใจมากเกี่ยวกับลักษณะของภาษาที่ใช้ ได้แก่ อ่านแล้วเข้าใจง่าย ตัวอักษรมองเห็นได้ชัดเจน ตัวอักษรมีความเป็นระเบียบ การใช้ภาษาเหมาะสมกับวัย ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ชื่อเนื้อหาแต่ละบทเหมาะสมกับเนื้อหา

ธีรพันธ์ ปิงแก้ว (2550) ศึกษาเรื่อง เอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในการศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาการเรียนด้วยการปฏิบัติมีขั้นตอนอย่างถูกวิธี กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพ 2) เพื่อศึกษาการเรียนตามทฤษฎีและกระบวนการปฏิบัติ เอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วย เอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) และเพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนรู้ของนักเรียนต่อการปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) กลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนแม่เมาะวิทยา อำเภอแม่เมาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 1 จำนวนนักเรียน 27 คน การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. เอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) สาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ $87.45/93.15$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ $80/80$ ที่ตั้งไว้

2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) สาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้เท่ากับ 0.6456 ซึ่งหมายความว่าเอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 3021 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สอนทำให้นักเรียนมีความมีความรู้เพิ่มเพิ่มขึ้นร้อยละ 64.56

3. ครูผู้สอนดนตรีสากล มีความคิดเห็นต่อ เอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) สาระการเรียนรู้ศิลปะระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) สาระการเรียนรู้ศิลปะระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52

วรรณพร เทวะหะ (2554) ศึกษาเรื่องเอกสารประกอบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่องดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพของ

เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังการเรียน โดยการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1 โรงเรียนบ้านไผ่พิทยาคม อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 25 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ คือ เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ และ แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งมี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ผลการศึกษพบว่า

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.80/94.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. นักเรียนที่เรียน โดยการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนทดสอบหลังการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

กรกฎ ถนอมสิน (2554) ศึกษาเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน รายวิชา ดนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีบอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน รายวิชา ดนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีบอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80 / 80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน ด้วยเอกสารประกอบการเรียน รายวิชา ดนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีบอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียน โดยการใช้เอกสาร

ประกอบการเรียน รายวิชา คนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีบอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการศึกษาพบว่า

1. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน รายวิชา คนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีบอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ $84.10 / 88.50$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ $80 / 80$

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน รายวิชา คนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีบอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลการเรียน ดีขึ้น

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน รายวิชา คนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีบอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด (4.75)

วีระยุทธ ынยุบล (2552) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า

1. เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ $91.31/87.14$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ $80/80$ ที่ตั้งไว้

2. เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้เท่ากับ 0.8176 ซึ่งหมายความว่า เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน ร้อยละ 81.76

3. ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน อยู่ในระดับดีมาก จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพทำให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น จึงสามารถนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และเกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน และต่อยอดความรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไปได้ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนอยู่ในระดับดีมาก ดังนั้น

จะเห็นได้ว่าเอกสารประกอบการเรียนสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นได้เป็นอย่างดี

ประภาส บุญมั่ง (2550) ศึกษาเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนชุดฝึกทักษะดนตรี เรื่อง ดนตรีไทย ในวิชาดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า

1. คู่มือประกอบการสอน เรื่องชุดฝึกทักษะดนตรีไทย วิชาดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.40/83.80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรี เรื่อง ทักษะพื้นฐานทางดนตรี ด้วยคู่มือประกอบการสอน เรื่อง ชุดฝึกทักษะดนตรีไทย ก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่าค่า t-test เท่ากับ 16.951 มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าผลการศึกษาเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ความพึงพอใจต่อคู่มือประกอบการสอน เรื่อง ชุดฝึกทักษะดนตรีไทย ของนักเรียนที่เรียนวิชาดนตรีด้วยคู่มือประกอบการสอน เรื่อง ชุดฝึกทักษะดนตรีไทย มีค่าเฉลี่ย 4.49 อยู่ในระดับพึงพอใจมาก

ประกรณ์ ผันผาย (2550) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชา ศ 30203 ดนตรีพื้นเมือง(สะล้อซอซึง) ในการศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน วิชา ศ 30203 ดนตรีพื้นเมือง(สะล้อซอซึง) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน ที่จัดทำขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 3) เปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน

ผลการศึกษาพบว่า

1. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอน รายวิชา ศ 30203 ดนตรีพื้นเมือง (สะล้อซอซึง) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 81.06/ 91.56 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ร้อยละของความก้าวหน้าในการเรียน พบว่า โดยภาพรวมเมื่อนักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการสอน รายวิชา ศ 30203 ดนตรีพื้นเมือง (สะล้อซอซึง) ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) จบแล้วมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 27.36

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากใช้เอกสารประกอบการสอน รายวิชา ศ 30203 ดนตรีพื้นเมือง (สะล้อซอซึง) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

หลังเรียน (ร้อยละ 91.56) กับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ด้วยค่าที (t-test) แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01

วิศิษฐ์ สิ้นสวัสดิ์ (2552) รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียนชุด เป้าขลุ่ยสากลด้วยโน้ตไทยง่ายนิดเดียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การวิจัยในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพเอกสารประกอบการเรียน ชุด เป้าขลุ่ยสากล ด้วยโน้ตไทยง่ายนิดเดียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) เพื่อศึกษาผลการใช้เอกสารประกอบการเรียน ชุด เป้าขลุ่ยสากลด้วยโน้ตไทยง่ายนิดเดียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน ชุด เป้าขลุ่ยสากลด้วยโน้ตไทยง่ายนิดเดียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการวิจัย พบว่า

1. เอกสารประกอบการเรียน ชุดเป้าขลุ่ยสากลด้วยโน้ตไทยง่ายนิดเดียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ 83.89/85.56

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง เป้าขลุ่ยสากลด้วยโน้ตไทยง่ายนิดเดียว หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อเอกสารประกอบการเรียน ชุด เป้าขลุ่ยสากลด้วยโน้ตไทยง่ายนิดเดียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.22 ซึ่งสรุปได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ฉิมพัทธ์ ประเสริฐยิ่ง (2549) ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการเรียนรู้ดนตรีของเด็กวัยประถมศึกษา ระหว่างผู้ที่มีความสามารถต่างกันพบว่าเด็กที่มีความสามารถในการเรียนรู้ทางดนตรี ได้เร็วกว่าที่มีพัฒนาการที่ดีกว่าไม่ว่าจะเป็นการเล่น การร้อง การอ่าน การฟัง และการทำทฤษฎี ซึ่งเด็กสามารถทำได้ถูกต้องมีความตั้งใจและความพยายามทุกครั้ง การวัดผลของการเรียนรู้ทุก ๆ หมวดอยู่ในเกณฑ์ดีมาก ในการฝึกซ้อมแต่ละครั้งสามารถใช้กระบวนการคิดที่ดีก่อนที่จะลงมือเล่นจึงทำให้สามารถเล่นได้ถูกต้อง ส่วนเด็กที่มีความสามารถในการเรียนรู้ทางดนตรีได้ช้ากว่า มีความสามารถในการเล่นการร้อง การอ่าน การฟัง และการทำทฤษฎี อยู่ในเกณฑ์ปานกลางจนถึงควรปรับปรุงและ มีความตั้งใจและความพยายามน้อยกว่า ในการฝึกซ้อมแต่ละครั้งจะไม่ใช้กระบวนการคิดก่อนจึงทำให้เล่นไม่ถูกต้อง

วิทยา ภูบัว (2542) ได้ศึกษาเรื่องอิทธิพลของดนตรีอเมริกันที่มีต่อเพลงไทยสมัยนิยมพบว่าดนตรีอเมริกัน เป็นวัฒนธรรมหนึ่ง ซึ่งมีการแพร่กระจายเข้ามาสู่สังคมไทย และมีผลต่อ

ลักษณะรูปแบบของเพลงไทยสมัยนิยมทั้งในอดีตและปัจจุบัน สำหรับในอดีตนั้น เนื่องมาจากความสัมพันธ์ในด้านต่างๆ เช่น การศึกษา, การค้า, การรับเทคโนโลยี สมัยใหม่จากอเมริกา เป็นต้น สำหรับในปัจจุบัน ปัจจัยสำคัญอันเป็นเหตุให้กระแสวัฒนธรรม ดนตรีอเมริกันไหลบ่าเข้ามา มีอิทธิพลต่อลักษณะและรูปแบบของเพลงไทยสมัยนิยม ก็คือเทคโนโลยี สารสนเทศอันก้าวหน้า ประเด็นสำคัญ ซึ่งแสดงนัยของการได้รับอิทธิพลทางดนตรีจากอเมริกา ก็คือบทวิจารณ์ จากนักวิจารณ์ดนตรี ข้อเขียนจากนักวิชาการทางด้านดนตรี ตลอดจนข้อโต้แย้งในกลุ่มนักดนตรี อาชีพ ซึ่งสรุปได้ว่า เพลงไทยสมัยนิยมในยุคนี้ ลอก และดัดแปลง จากเพลงคันทรีบับ ซึ่งเป็น เพลงสไตล์อเมริกัน

ปรีวัฒน์ ถานิสโร (2544) ได้ศึกษาเรื่องกระบวนการสอนวิชาดนตรีสากลในวิทยาลัย สารพัดช่าง

ผลจากการวิจัยพบว่า

1. ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ สร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียน โดยการสอนแบบทักษะปฏิบัติเป็นรายบุคคล เป็นกลุ่มใหญ่ และโดยการสาธิตให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม อยู่ในระดับมากที่สุด คือ การพานักศึกษาไปชมการแสดงดนตรีตามสถานที่ต่างๆ

2. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมากที่สุดคือ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้หนังสือหรือตำราเรียนที่เขียนหรือแต่งโดย นักวิชาการต่างประเทศ ส่วนด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีระดับการปฏิบัติน้อย คือ อาจารย์ผู้สอนมีส่วนร่วมในการจัดหา สื่อการสอนการผลิตสื่อการสอน และโอกาสในการได้ เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน

4. ด้านการวัดผล และประเมินผล อาจารย์ผู้สอนส่วนมากใช้วิธีการวัดผล และประเมินผล โดยการสังเกต การปฏิบัติเครื่องดนตรีตามลักษณะทักษะปฏิบัติและด้านพฤติกรรม อยู่ใน ระดับมากที่สุด สำหรับการใช้อย่างการวัดผลและประเมินผลแบบอิงกลุ่มอยู่ในระดับน้อย

ไพรัช ชีรภักสิริ (2544) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการสอนวิชาดนตรีในระดับประถมศึกษาของ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผลจากการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาดนตรีที่ไม่มีวุฒิภาวะทางดนตรี จะทำให้การจัดการเรียนการสอน ดนตรีไม่บรรลุจุดประสงค์

พัชรา พุ่มชาติ (2533) ศึกษาเรื่องอิทธิพลของเสียงดนตรีที่มีต่อพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย พบว่าเสียงดนตรีช่วยลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กปฐมวัย ทั้งการก้าวร้าว โดยการกระทำ และโดยคำพูด และการใช้เสียงดนตรีประกอบการ จัดกิจกรรมสร้างสรรค์ทำให้เด็กปฐมวัยมีพฤติกรรมก้าวร้าวลดลงกว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ปกติ

สธน โจรจนตระกูล (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการหลักสูตรท้องถิ่น "ดนตรีสากล" ของผู้ประกอบการในจังหวัดพิษณุโลกและใกล้เคียง ผลจากการวิจัยพบว่า

1. ผู้ประกอบการหรือผู้จัดการที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมดนตรีสากล เป็นชายมากกว่าหญิง และมีอายุอยู่ระหว่าง 31-40 ปี ระดับการศึกษา ม.ปลาย

2. การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบรรเลงดนตรีสากลเป็นทั้งอาชีพเสริมและอาชีพหลัก ซึ่งมีประสบการณ์ 5-10 ปี เรียนรู้กิจกรรมเกี่ยวกับดนตรีสากลจากผู้สอนในท้องถิ่น มีรายได้ 5,000-8,000 บาท ซึ่งไม่เพียงพอต่อการยังชีพ แต่รายได้พอ ๆ กับอาชีพอื่น ๆ และมีความเห็นว่าควรมีการพัฒนาการบรรเลงดนตรีสากล ส่วนการคุณภาพของการบรรเลงดนตรีดูจากฝีมือการเล่นของนักดนตรี และไม่มีการรวมกลุ่มกันในระหว่างผู้ประกอบการด้วยกัน ส่วนค่าจ้างวงดนตรีที่เหมาะสมควรอยู่ที่ 3,000-5,000 บาท (ตามความเห็นของผู้ประกอบการหรือผู้จัดการ)

3. ปัญหาของกิจกรรมด้านดนตรีสากล ภาพรวมมีความรุนแรงอยู่ในระดับปานกลาง

4. ความต้องการหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีสากล ด้านความสำคัญของการบรรเลงดนตรีสากล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านหลักสูตรท้องถิ่น "ดนตรีสากล" ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. คุณลักษณะของนักดนตรีอาชีพ ควรมีใจรัก ขยันฝึกซ้อม ตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์ มีฝีมือทั้งเล่นและร้อง สุขภาพ มนุษย์สัมพันธ์ดี มีพรสวรรค์ แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ และมีการสร้างสรรค์งานใหม่ๆ

6. นักดนตรีสากลควรมีความรู้ในเรื่องของ การอ่านโน้ตสากล การเล่นเครื่องดนตรีความรู้เกี่ยวกับเพลงหลายๆ แนว แกะเพลงได้ ภาษา คอมพิวเตอร์ และประสาทหุดี

นันทสิทธิ์ กิตติวรากุล (2544) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ลักษณะการสร้างสรรค์ของศิลปินเพลงแนวดนตรี โพรเกรสซีฟร็อก ผลจากการวิจัยพบว่าศิลปินทุกคนมีภูมิหลังด้านดนตรีที่แตกต่างกัน โดยได้รับอิทธิพลดนตรีจากครอบครัวเป็นพื้นฐาน แนวดนตรีที่ฟังมีหลากหลายแนว เช่น ป๊อป ร็อก คลาสสิก เพลงลูกทุ่ง และไทยสากล แต่ดนตรีที่ก่อให้เกิดจุดหักเหมาสู่การสร้างสรรค์งาน โพรเกรสซีฟร็อก คือแนวร็อก และ โพรเกรสซีฟร็อกตะวันตกในช่วง ค.ศ. 1960-1970 ที่มีจุดเด่นอยู่ที่งานกีตาร์

บรรจง สังข์สรวง (2529) ได้ศึกษาเรื่อง การสำรวจทัศนคติและความสนใจทางด้านดนตรีของเด็กวัยรุ่น ผลการวิจัยพบว่า

1. เด็กวัยรุ่นส่วนมากสนใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อดนตรีเด็กวัยรุ่นที่มีโอกาสไปชมการบรรเลงดนตรีนอกบ้านมีจำนวนมากที่สุด โดยจะไปชมที่โรงเรียนของตนหรือโรงเรียนอื่น สังคีตศาลา งานวัด ห้องประชุมเอ.ยู.เอ. ตามลำดับ

2. เด็กวัยรุ่นส่วนมากชอบดนตรีประเภทสากลนิยมมากที่สุด และชอบประเภทคลาสสิก และจังหวะเร้าร้อนเพียงเล็กน้อย

3. ในบ้านของเด็กวัยรุ่นส่วนใหญ่มีบุคคลที่สนใจดนตรี ซึ่งบุคคลเหล่านี้มีส่วนเสริมสร้างความสนใจ และทัศนคติที่ดีต่อดนตรีให้แก่วัยรุ่น

4. เด็กวัยรุ่นที่เล่นดนตรีมีเป็นจำนวนน้อย

5. เด็กวัยรุ่นต้องการให้มีการส่งเสริมดนตรีในโรงเรียนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ให้มีการสอนดนตรีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติต่อนักเรียนทุกคน ให้วงดนตรีของโรงเรียนมีโอกาสบรรเลงให้นักเรียนฟังมากขึ้น และให้ทางโรงเรียนตั้งวงดนตรีหลายๆประเภท

รังสี เกษมสุข (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างบทเรียนเทปโทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรี เรื่อง ลักษณะของเสียง การประสมวงของเครื่องดนตรีไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าประสิทธิภาพของบทเรียนเทปโทรทัศน์สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

เสวี เย็นเปี่ยม (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง เปรียบเทียบผลการเรียนวิชาดนตรีไทยเรื่องการตีฆ้องวงใหญ่โดยใช้บทเรียนโมดูลกับการสอนปกติ พบว่า นักศึกษาครูกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยบทเรียนโมดูล มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักศึกษาครูที่เรียนด้วยวิธีสอนปกติและมีเจตคติที่ดีต่อบทเรียนโมดูล

เพชรสุดา ภูมิพันธ์ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดจูลบทเรื่องการสี่ซอด้วงวิชาปฏิบัติเครื่องสายไทย 1 สำหรับนักศึกษาวิชาเอกดนตรีศึกษาในวิทยาลัยครูบุรีรัมย์ ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนจูลบทที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคทฤษฎี ร้อยละ 81.35 ภาคปฏิบัติร้อยละ 75.00 และพบว่าชุดการสอนจูลบทที่สร้างขึ้นนั้น มีเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนที่เหมาะสมและนักศึกษามีความสามารถตามที่กำหนดไว้ในจุดประสงค์

พงษ์ศักดิ์ ทองพันชั่ง (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลการเรียนโน้ตสากลเบื้องต้นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอน กับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้การสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

สุภารัตน์ ชาญเลขา (2535) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาขับร้องเพลงไทยของนักศึกษาวิทยาลัยครู ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนจูลบทกับการสอนแบบปกติ พบว่านักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนขับร้องเพลงไทยด้วยชุดการสอนจูลบท มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีเจตคติที่ดีต่อชุดการสอนจูลบทสูงกว่านักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติ

เพทาย บุญประคอง (2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างบทเรียนเทปโทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรีเรื่องการฝึกปฏิบัติขลุ่ยไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนเทปโทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรีที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) กล่าวคือ มีประสิทธิภาพ 83.33/84.85

ดวงเดือน คุปต์การ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องสาระของทำนองเพลงไทยผ่านทักษะการขับร้อง สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด นักเรียนตัวอย่างประชากรมีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน ผลคะแนนทักษะการขับร้องเพลงไทย มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 78.09 และผลคะแนนแบบวัดเจตคติ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 87.92 เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ว่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70

นิภา โสภาสัมฤทธิ์ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องแบบฝึกทักษะการคิดจะเข้เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นต้นปีที่ 1 วิชาเอกจะเข้ วิทยาลัยนาฏศิลป์ ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 86.56/85.05 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยชุดการสอน มีพัฒนาการด้านความรู้ความเข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน และมีเจตคติที่ดีต่อแบบฝึกทักษะการคิดจะเข้เบื้องต้น

สมศักดิ์ พนเสาวภาคย์ (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเพื่อพัฒนาชุดการสอนการฝึกปฏิบัติฆ้องวงใหญ่เรื่องเพลงโหมโรงร่มเกล้า ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการกิจกรรมระหว่างเรียน ภาคทฤษฎีคิดเป็นร้อยละ 91.89 ภาคปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 91.72 และค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากการทดสอบหลังเรียน ภาคทฤษฎีคิดเป็นร้อยละ 92.29 ภาคปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 92.41

บุญเลิศ มั่นปาน (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง การเป่าขลุ่ยไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ชุดการสอนกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง การเป่าขลุ่ยไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา มีประสิทธิภาพ 90.86/89.87 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80

กุมารี สุวรรณสิงห์ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้นในรายวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความถนัด 1 (ศ 029) ผลการวิจัยพบว่าชุดการสอนที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ 83.56/83.73 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่เรียนด้วยชุดการสอนเรื่องการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้นมีพัฒนาการด้านความรู้ความ

เข้าใจสูงกว่าก่อนเรียน ผลการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

แม็คโดนัลด์ (Mc Donald, 1973) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาการ และการประเมินค่าของชุดการเรียนด้วยตนเอง วิชาภาษาอังกฤษซ่อมเสริม ในวิทยาลัยชุมชนซานเมือง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และทัศนคติของนักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อประสมกับการสอนแบบบรรยาย และอภิปราย ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติของนักเรียนที่เรียน โดยใช้ชุดการสอนมีค่าสูงกว่านักเรียนที่เรียน โดยวิธีบรรยาย และอภิปรายอย่างมีนัยสำคัญ

สภาราสต้าร์ (Sbaratta, 1975) ทำการวิจัยเรื่อง การสร้างชุดการสอนเพื่อสอนเรียงความแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 แห่งมหาวิทยาลัยบอสตัน ที่เรียนวิชาการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเรียงความ และทัศนคติของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับนักเรียนที่เรียน โดยวิธีสอนปรกติ ชุดการสอนแบ่งหน่วยการเรียนออกเป็น 5 หน่วย ได้แก่ การอ่าน การเล่นเกมภาษา ประสบการณ์ส่วนตัว เทคนิคในการเขียนงาน ศึกษาค้นคว้าวิจัยการเขียนในเชิงโต้แย้ง และการเขียนวิจารณ์ ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียน โดยใช้ชุดการสอน มีความสามารถทั่วไปในการเขียนเรียงความ การเขียนโครงสร้างของประโยคและส่วนประกอบของประโยคสูงกว่านักเรียนที่เรียน โดยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียน โดยใช้ชุดการสอน มีทัศนคติที่ดีต่อการเขียนเรียงความ สูงกว่านักเรียนที่เรียน โดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แอนเดอร์สัน (Anderson, 1982) ได้สร้างชุดการเรียนด้วยตนเองเพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาในระดับเตรียมประถม ศึกษา โดยใช้ชุดการสอนด้วยตนเองกับการสอนแบบบรรยาย ผลการวิจัยพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จากกลุ่มที่สอน โดยใช้ชุดการสอนด้วยตนเองและการสอนแบบบรรยาย ทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวางแผนการสอนและวิธีสอนแต่ไม่ความแตกต่างกันด้านทัศนคติที่มีต่อวิชาสังคมศึกษาและครูฝึกสอน โดยชอบชุดการสอนด้วยตนเอง

วีวาส (Vivas, 1986) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบพัฒนาและประเมินค่าของการรับรู้ทางความคิดของนักเรียนเกรด 1 ในประเทศเวเนซุเอล่า โดยใช้ชุดการสอนจากการศึกษาเกี่ยวกับความเข้าใจในการพัฒนาทักษะทั้ง 5 ด้าน คือด้านความคิด ด้านความพร้อมในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านเซาว์ปัญญาและด้านการปรับตัวทางสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 1 จากโรงเรียนเรนิสส์กัวเนียร์ เขตรัฐมิลินด้า ประเทศเวเนซุเอล่า จำนวน 214 คน แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง 3 ห้องเรียน จำนวน 114 คน ได้รับการสอน โดยใช้ชุดการสอน กลุ่มควบคุม 3 ห้องเรียน จำนวน 100

คนได้รับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการสอนมีความสามารถเพิ่มขึ้นในด้านความคิด ด้านความพร้อมในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านเชาว์ปัญญา และด้านการปรับตัวทางสังคม หลังจากได้รับการสอนด้วยชุดการสอนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นการศึกษาวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งมีรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 210 คน โดยแบ่งออกเป็นดนตรีศึกษา 110 คน ดนตรีสากล 100 คน

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้โดยทดลองกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกปฏิบัติกิตาร์ หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1/2555 จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Specify Random Simple)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
2. แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) หลังเรียน (Post – test) และแบบทดสอบปลายภาค เพื่อประเมินผลทั้งหมดจากการเรียนการสอน

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ การสร้างและพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีกระบวนการสร้างดังนี้

1. ตั้งชื่อเรื่องและกำหนดหัวข้อต่างๆ ให้ครอบคลุมกับเนื้อหาของเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่จะสร้าง

2. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ หลักการเรียนรู้ แนวคิดพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนดนตรี สื่อการเรียนการสอน และขั้นตอนการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนวิชาดนตรี ทฤษฎีดนตรีสากล เนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติกีตาร์

3. กำหนดจุดประสงค์ในการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาของเอกสารประกอบการเรียนการสอน

4. สร้างเอกสารประกอบการสอน และจัดทำสื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา และขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี โดยแบ่งเนื้อหาของเอกสารประกอบการสอนออกเป็นทั้งหมด 6 แผนบริหารการสอน ใช้เวลาในการเรียนทั้งหมด 64 ชั่วโมง 8 สัปดาห์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 1 แผนบริหารการสอนเนื้อหาในเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

แผนบริหารการสอน	เนื้อหา
แผนบริหารการสอนที่ 1 (จำนวน 8 ชั่วโมง)	1. ส่วนประกอบกีตาร์คลาสสิก และทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน 1.1 ส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิก 1.2 อุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับกีตาร์คลาสสิก 1.3 ทำนองเพื่อเตรียมปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก 1.4 ทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน
แผนบริหารการสอนที่ 2 (จำนวน 8 ชั่วโมง)	1. พื้นฐานการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก 1.1 การเคาะจังหวะ
แผนบริหารการสอนที่ 3 (จำนวน 8 ชั่วโมง)	1.2 ค่าของตัวโน้ต 1.3 ฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกหัด 1. ปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น 1.1 สัญลักษณ์มือซ้ายมือขวา 1.2 การดีดสายกีตาร์คลาสสิกในลักษณะต่างๆ 1.3 ฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกหัด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

แผนบริหารการสอนที่ 4 (จำนวน 12 ชั่วโมง)	1. แบบฝึกหัดปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น 1.1 ฝึกปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก 1 แนว 1.2 ฝึกปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก 2 แนว 1.3 ฝึกปฏิบัติเพลงกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น
แผนบริหารการสอนที่ 5 (จำนวน 12 ชั่วโมง)	1. บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 1 1.1 ฝึกปฏิบัติแบบฝึกหัดเพื่อนำไปสู่บทเพลง 1.2 ปฏิบัติเพลงซิงราววัลแม่พันทอง 1.3 ฝึกปฏิบัติแบบฝึกหัดเพื่อนำไปสู่บทเพลง 1.4 ปฏิบัติเพลงดอกบัวไทย
แผนบริหารการสอนที่ 6 (จำนวน 12 ชั่วโมง)	1. บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 2 1.1 ฝึกปฏิบัติแบบฝึกหัดเพื่อนำไปสู่บทเพลง 1.2 ปฏิบัติเพลงมีกรรม 1.3 ฝึกปฏิบัติแบบฝึกหัดเพื่อนำไปสู่บทเพลง 1.4 ปฏิบัติเพลงนกยูงทอง

5. สร้างแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre- test) หลังเรียน (Post – test) ของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

แบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) หลังเรียน (Post-test) แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 คือแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปของการปฏิบัติกีตาร์ และทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน (แผนบริหารการสอนที่ 1-3) และส่วนที่ 2 คือแบบทดสอบวัดความสามารถในการปฏิบัติกีตาร์ (แผนบริหารการสอนที่ 4-6) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

ส่วนที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบในแผนบริหารการสอนที่ 1-3 ไว้ดังนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาทั้งหมดในแต่ละแผนบริหารการสอนของเอกสารประกอบการสอนปฏิบัติกีตาร์ 1

2. สร้างแบบทดสอบภาคทฤษฎีแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหา และจุดประสงค์ในแต่ละแผนบริหารการสอนจำนวน 30 ข้อ

3. หาคความตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านคนตรีและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงและความถูกต้องของเนื้อหาในแต่ละแผนบริหารการสอน โดยมีผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวไว้ในภาคผนวก ก

4. หาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาถึงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านในการคัดเลือกแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ไว้ใช้ต่อไป

5. ปรับปรุงแก้ไข แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตรวจพิจารณาอีกครั้ง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะให้เรียบร้อย

6. นำแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน ด้วยเอกสารประกอบการสอนปฏิบัติกิตติาร 1 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาคนตรีเอกกิตติารชั้นปีที่ 3 วิชาเอกปฏิบัติกิตติาร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองจำนวน 20 คนโดยผู้วิจัยดำเนินการสอบด้วยตนเองแล้วนำผลมาดำเนินการดั่งนี้ นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบเกิน 1 ตัวเลือกในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนนเมื่อตรวจให้คะแนนเรียบร้อยแล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) แบบ (Item Total Correlation) รายข้อ และค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา

ส่วนที่ 2 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบทดสอบในแผนบริหารการสอนที่ 3-4-6 เพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติกิตติาร มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดั่งนี้

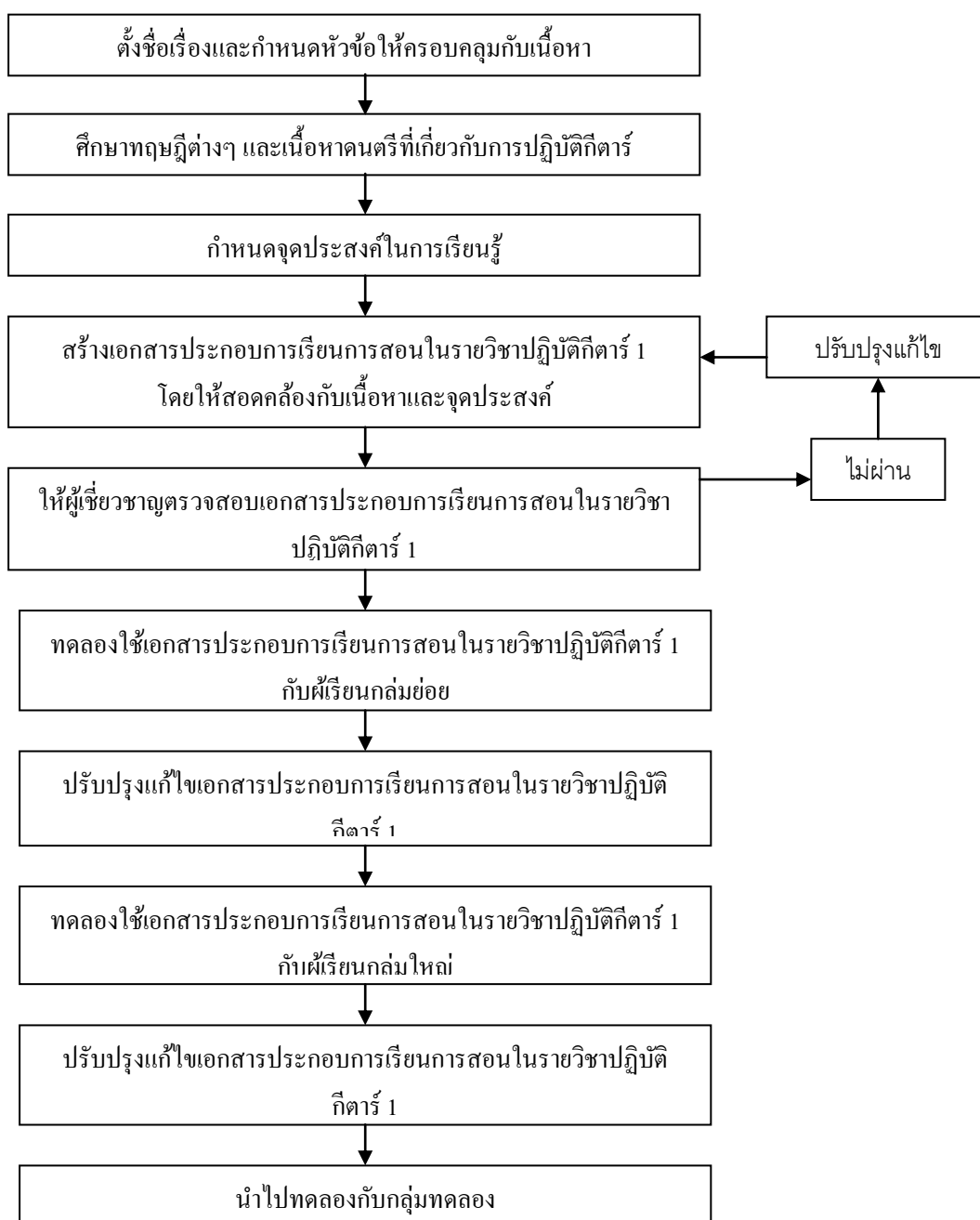
1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาทั้งหมดในแต่ละแผนบริหารการสอนของเอกสารประกอบการสอนปฏิบัติกิตติาร 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาคนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. สร้างแบบทดสอบภาคปฏิบัติในรูปแบบของแบบฝึกหัด และบทเพลง โดยให้สอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละแผนบริหารการสอน

3. สร้างเกณฑ์การประเมินความสามารถในการปฏิบัติกิตติาร 1 และเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของกำหนดหัวข้อและเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ IOC (Index of item Objective Congruence) นำข้อมูลที่รวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence) แล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง

4. จากนั้นผู้วิจัยนำเอกสารประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจ และได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองสอนกับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี วิชาเอกกีตาร์ชั้นปีที่ 3 วิชาเอกปฏิบัติกีตาร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถ ในการปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ (Cronbach)

ขั้นตอนการสร้างเอกสารประกอบการสอนปฏิบัติกีตาร์ 1

ภาพที่ 2 สรุปขั้นตอนการสร้างเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อการหาคุณภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตติสาร 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคสำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตติสาร 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคสำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หาคุณภาพ โดยนำเอกสารที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตติสาร 1 โดยมีผู้เชี่ยวชาญดังแสดงไว้ใน ภาคผนวก ก หน้า 98-99

ขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตติสาร 1 ของแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยจัดทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พิจารณาว่าเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตติสาร 1 สามารถวัดความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนจากการพิจารณา ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายโดยการให้ค่าเฉลี่ยเป็นรายด้าน และรายข้อ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง เหมาะสม

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ผลการประเมินในภาพรวม เท่ากับค่าเฉลี่ย 4.74 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.43 ซึ่งแสดงว่าเอกสารประกอบการสอน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะให้ปรับปรุงในเรื่องของ การใช้อักษรการเน้นคำ คำแนะนำวิธีการใช้ให้ชัดเจน และควรจัดรูปภาพให้มีขนาดใหญ่เหมาะสมกับกระดาษ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญไว้ตามตารางที่ 7 ภาคผนวก ค หน้า 104-109

2. แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรง และความถูกต้องของเนื้อหาในแต่ละแผนบริหารการสอน โดยมีผู้เชี่ยวชาญคั้งแสดงไว้ใน ภาคผนวก ก

ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และหาดัชนีความสอดคล้องระหว่าง แบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน ของแต่ละข้อกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยจัดทำตารางวิเคราะห์เนื้อหาให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ พิจารณาว่าแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียนของแต่ละข้อสามารถวัดความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนจากการพิจารณา ดังนี้

ให้ 1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้ตามจุดประสงค์

ให้ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

ให้ -1 เมื่อแน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้ไม่ตรงตามจุดประสงค์

หาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาลงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านในการคัดเลือกแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ไว้ใช้ต่อไป จากการนำมาคำนวณพบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียนอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ผู้วิจัยได้คัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อ ได้รายงานไว้ในตารางที่ 7 ภาคผนวก ง หน้า 110-120

นำแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดสอบกับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีเอกกิตติมศักดิ์ชั้นปีที่ 3 วิชาเอกปฏิบัติกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองจำนวน 20 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการสอบด้วยตนเองแล้วนำผลมาดำเนินการดังนี้

1) นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบเกิน 1 ตัวเลือกในข้อเดียวกันให้ 0 คะแนน

2) เมื่อตรวจให้คะแนนเรียบร้อยแล้วนำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และค่าอำนาจจำแนก (R) แบบ (Item Total Correlation) รายข้อ และค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของ ปกรณ์ ประจัญบาน (2550) ผลการคำนวณค่าสถิติ ผู้วิจัยนำเสนอไว้ใน ตารางที่ 8 หน้า 113 ภาคผนวก ง ซึ่งมีค่าความยาก (p) ของข้อสอบอยู่ระหว่างอยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 0.70 ค่าเฉลี่ยทั้งฉบับเท่ากับ 0.58 ค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบ อยู่ระหว่างอยู่ระหว่าง 0.21 ถึง 0.68 ค่าเฉลี่ยทั้งฉบับเท่ากับ 0.45 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.8914

3. เกณฑ์การประเมินความสามารถในการปฏิบัติกิตติมศักดิ์ 1 ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนจากการพิจารณา ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

และกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายโดยการให้ค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านและรายข้อ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง เหมาะสม

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ผู้วิจัยได้นำเกณฑ์การประเมินความสามารถในการปฏิบัติภารกิจ 1 เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของการกำหนดหัวข้อและเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องโดยผู้เชี่ยวชาญ IOC (Index of item Objective Congruence) นำข้อมูลที่รวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence) แล้วเลือกค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.82 ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงเกณฑ์การประเมินให้กะทัดรัดและเข้าใจง่าย ให้ตรงกับวัตถุประสงค์การศึกษา ผู้วิจัยได้รายงานผลไว้ในตารางที่ 9 หน้า 121-128 ภาคผนวก จ

จากนั้น ผู้วิจัยนำเอกสารประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติภารกิจ 1 ที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจและได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองสอนกับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีศึกษาเอกกิตติาร्षปีที่ 3 วิชาเอกปฏิบัติภารกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลองจำนวน 20 คน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติภารกิจโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ (Cronbach) มีค่าเท่ากับ 0.9242 ตารางที่ 10 หน้า 121 ภาคผนวก จ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติภารกิจ 1 เพื่อตรวจสอบความรู้ก่อนการเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติภารกิจ 1

2. ผู้วิจัยดำเนินการสอนเองทั้งหมด ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ใน เอกสารประกอบการสอน ปฏิบัติคีตาร์ 1 ในภาคเรียนที่ 1/2555 ระยะเวลาในการสอน 64 ชั่วโมง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 2 เวลาเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนในรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1

ครั้งที่	วันที่เรียน	เนื้อหาที่เรียน
1	15 พฤษภาคม 2555	ทดสอบก่อนเรียน (Pre – test)
2	15 พฤษภาคม 2555 – 19 พฤษภาคม 2555	แผนบริหารการสอนที่ 1 กีตาร์คลาสสิกและทฤษฎีดนตรีสากล ขั้นพื้นฐาน
3	21 - 23 พฤษภาคม 2555	แผนบริหารการสอนที่ 2 พื้นฐานการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก
4	25 – 28 พฤษภาคม 2555	แผนบริหารการสอนที่ 3 เทคนิคมือซ้ายและมือขวา
5	29 พฤษภาคม 2555 – 5 มิถุนายน 2555	แผนบริหารการสอนที่ 4 แบบฝึกหัดปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก เบื้องต้น
6	6 มิถุนายน 2555 – 13 มิถุนายน 2555	แผนบริหารการสอนที่ 5 บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 1
7	14 มิถุนายน 2555 – 20 มิถุนายน 2555	แผนบริหารการสอนที่ 6 บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 2
ทดสอบหลังเรียน (Post – test)		

3. เมื่อสิ้นสุดการเรียนในแต่ละแผนบริหารการสอน ผู้วิจัยจะประเมินผลด้วยแบบทดสอบระหว่างเรียน เพื่อหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1

4. เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้นักศึกษาทำแบบประเมินผลหลังเรียน (Post – test) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และหลังการเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุคสำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าเฉลี่ยของคะแนน จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{\sum f}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = แทนคะแนนเฉลี่ย

f = แทนความถี่

$\sum fx$ = แทนผลรวมทั้งหมดของความถี่คูณคะแนน

$\sum f$ = แทนผลรวมทั้งหมดของความถี่ ซึ่งมีค่าเท่ากับจำนวนทั้งหมด (N)

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น.72)

2. หาค่าความยากง่าย (P) ของแบบทดสอบ ก่อน – หลังเรียน จากสูตรดังนี้

$$P = \frac{\text{จำนวนผู้เลือกตอบในข้อนั้น}}{\text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}}$$

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น.210)

3. การหาค่าอำนาจจำแนก จากสูตรสัดส่วนดังนี้

$$D = P_H - P_L$$

เมื่อ P_H คือ สัดส่วนของกลุ่มเก่ง

P_L คือ สัดส่วนของกลุ่มอ่อน

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น.212)

4. การวิเคราะห์ค่าความตรงของเครื่องมือ โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ คำนวณจากสูตร

(บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์, 2527, น.89)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

5. การหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากสูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X = คะแนนดิบของผู้ทดสอบแต่ละคน

N = จำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด

6. การประเมินพัฒนาการของผู้เรียนก่อนและหลังใช้ชุดการสอนใช้สถิติ t -test

(t -test Dependent) จากสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อ t = ค่าเฉลี่ยที่ใช้เปรียบเทียบค่าวิกฤต เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

$\sum D$ = ผลรวมของค่าความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

$\sum D^2$ = ผลรวมของค่าความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

ยกกำลังสอง

D = ค่าความแตกต่างของคะแนนสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

n = จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

(บุญชม ศรีสะอาด, 2538, น.109)

7. การหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในบทที่ 1-3 จากสูตรคูเคอร์-ริชาร์ดสัน (KR-20)

$$rtt = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_r^2} \right\}$$

เมื่อ n = จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

P = สัดส่วนของผู้ทำได้ในข้อหนึ่งๆ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q = สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่งๆ หรือคือ $1 - p$

S_r^2 = คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือ ฉบับนั้น

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, น.197-199)

8. หาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบในบทที่ 4 - 6 ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_r^2} \right\}$$

เมื่อ α = สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n = จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

S_i^2 = คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

S_r^2 = คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนั้นทั้งฉบับ

9. หาประสิทธิภาพของชุดการสอนมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 จากสูตร
ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 = ประสิทธิภาพตัวแรก

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบก่อนเรียนของผู้เรียนทุกคน

n = จำนวนนักเรียน

A = คะแนนเต็มของแบบทดสอบก่อนเรียน

$$E_2 = \frac{\sum Y}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 = ประสิทธิภาพตัวหลัง

$\sum Y$ = ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทุกคน

n = จำนวนนักเรียน

B = คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ

1. พัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติ
 กิตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตร
 สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 ตารางที่ 3 ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนฯ การนำไปใช้จัดการเรียนการสอนจริง
 (Trial Run) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

เอกสาร ประกอบ การเรียนฯ	คะแนนกิจกรรมระหว่างเรียนจากการใช้ เอกสารประกอบการเรียนฯ (E_1)				คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (E_2)				
	คะแนน เต็ม	คะแนน รวมของ นักเรียน ที่ได้	คะแนน เฉลี่ย	คะแนน เฉลี่ย ร้อยละ	คะแนน เต็ม	คะแนน รวมของ นักเรียน ที่ได้	คะแนน เฉลี่ย	คะแนน เฉลี่ย ร้อยละ	
	หน่วยที่ 1	20	542	18.07	90.33	30	814	27.13	90.44
หน่วยที่ 2	20	543	18.10	90.50					
หน่วยที่ 3	20	547	18.23	91.17					
หน่วยที่ 4	30	824	27.47	91.56					
หน่วยที่ 5	30	838	27.93	93.11					
หน่วยที่ 6	30	840	28.00	93.33					
รวม ทั้งหมด	150	4134	137.80	91.87					
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) = 91.87				ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) = 90.44					

จากตารางที่ 3 พบว่า เอกสารประกอบการเรียนฯ มีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ
 91.87 / 90.44 ซึ่งผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพในการทดลองใช้นวัตกรรม ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ระดับ
 80/ 80

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ก่อนเรียน และหลังเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตารางที่ 4 คะแนนทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน นักศึกษาระดับอุดมศึกษา ก่อนเรียน-หลังเรียนด้วย เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพลงรำวงย้อนยุค ระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม (n = 30)

นักเรียน คนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์		คะแนนความก้าวหน้า (D)
	ก่อนเรียน 30	หลังเรียน 30	
1	21	25	4
2	19	26	7
3	19	27	8
4	18	27	9
5	19	27	8
6	18	29	11
7	19	26	7
8	15	28	13
9	17	26	9
10	19	29	10
11	20	26	6
12	17	28	11
13	19	25	6
14	19	26	7
15	18	27	9

ตารางที่ 4 (ต่อ)

นักเรียน คนที่	คะแนนผลสัมฤทธิ์		คะแนนความก้าวหน้า (D)
	ก่อนเรียน	หลังเรียน	
	30	30	
16	17	26	9
17	19	28	9
18	20	28	8
19	20	27	7
20	20	27	7
21	17	27	10
22	16	28	12
23	16	28	12
24	17	27	10
25	19	29	10
26	18	27	9
27	19	28	9
28	20	25	5
29	17	29	12
30	17	28	11
รวม	549	814	265
ค่าเฉลี่ย	18.30	27.13	8.83
ค่า S.D.	1.44	1.20	2.20
ร้อยละ	61.00	90.44	

จากตารางที่ 4 พบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลง รำวงย้อนยุคระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 18.30 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.44) คิดเป็นร้อยละ 61.00 ส่วนคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 27.13 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.20) คิดเป็นร้อยละ 90.44

การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยสถิติทดสอบที แบบไม่อิสระ (t-test dependent samples)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติทดสอบที และระดับนัยสำคัญทางสถิติของการเปรียบเทียบคะแนนสอบก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาอุดมศึกษา (n =30)

การทดสอบ	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{d}$	S.D. _d	t	Sig.(2-tailed)
ก่อนเรียน	18.30	1.44				
หลังเรียน	27.13	1.20	8.83	2.20	22.01 *	0.000

จากตารางที่ 5 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกปฏิบัติกีตาร์ 1 หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 18.30 คะแนน (ค่า S.D. = 1.44) และ 27.13 คะแนน (ค่า S.D. = 1.20) ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตการ 1 โดยประยุกต์ใช้
ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงยี่นยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม ในครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอ วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย
และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตการ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
ท้องถิ่นเพลงร่ำวงยี่นยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังเรียนของนักศึกษา
ระดับอุดมศึกษา ที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตการ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงยี่นยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตการ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา
ท้องถิ่นเพลงร่ำวงยี่นยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม ครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ
วิจัยดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

- 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 1.4 เก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.5 วิเคราะห์ข้อมูล

2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี จำนวน 210 คน โดยแบ่งออกเป็นดนตรีศึกษา 110 คน ดนตรีสากล 100 คน

2.2 ตัวอย่าง (กลุ่มทดลอง) การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการใช้ออกสารประกอบการเรียนรู้ โดยทดลองกับนักศึกษาระดับปริญญาตรี วิชาเอกปฏิบัติคีตาร์ หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 1/2555 จำนวน 30 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Specify Random Simple)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

3.1 เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วย

3.1.1 แผนภาพระบบนิ้ว สรีระการปฏิบัติคีตาร์

3.1.2 แผนภาพแสดงโน้ตสากล

3.1.4 แบบทดสอบระหว่างเรียนในหน่วยที่ 1 – 3

3.1.5 แบบทดสอบวัดความสามารถในการปฏิบัติคีตาร์ ระหว่างเรียนในหน่วยที่ 4 – 6

3.2 แบบประเมินผลการเรียนรู้ก่อนเรียน (Pre – test) หลังเรียน (Post – test) เป็นเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 คือแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติคีตาร์ 1

ตอนที่ 2 คือแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติคีตาร์ 1

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ทดสอบก่อนเรียน (Pre – test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติคีตาร์ 1 เพื่อตรวจสอบความรู้ก่อนเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนเองทั้งหมด ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในเอกสารประกอบการสอนระยะเวลาการสอน 16 ชั่วโมง

4.3 เมื่อสิ้นสุดการเรียนในเนื้อหาของแต่ละหน่วย ผู้วิจัยจะประเมินผลด้วยแบบทดสอบหลังเรียนในแต่ละหน่วยต่างๆ เพื่อรวมผลการประเมินคิดเป็นค่าเฉลี่ยร้อยละ

4.4 เมื่อสิ้นสุดการทดลอง ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post – test) ด้วยแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติกิตติคาร์ 1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตติคาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ทดลองหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนการปฏิบัติกิตติคาร์ 1 สำหรับนักศึกษาอุดมศึกษา ตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 โดยใช้สูตรหาประสิทธิภาพ

5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนของนักศึกษาอุดมศึกษาด้วยการทดสอบค่า t ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ผลการทดลอง สรุปได้ดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตติคาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ 91.87/ 90.44 ซึ่งผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพในการทดลองใช้นวัตกรรมตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ระดับ 80/ 80 เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ข้อที่ 1 ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

2. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตติคาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม หลังเรียนมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 27.13 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.20) คิดเป็นร้อยละ 90.44 สูงกว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 18.30 (ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.44) คิดเป็นร้อยละ 61.00 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยข้อที่ 2 ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลง รำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพโดยรวมเท่ากับ 91.87/ 90.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หมายความว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบท้ายหน่วยแต่ละหน่วยของเอกสารประกอบการสอนฯ คะแนนของนักเรียนทั้งหมด ได้ค่าเฉลี่ย 91.87 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมดได้ค่าเฉลี่ย 90.44 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ และสามารถนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดีที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื้อหาในแต่ละบทเรียนได้ถูกนำมาวิเคราะห์แยกออกให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยเริ่มจากเนื้อหาที่มีความ ยากง่ายไม่ซับซ้อน ผู้เรียนได้เรียนรู้ และเข้าใจเนื้อหาจากง่ายไปสู่ยากตามลำดับ และเนื่องด้วย เอกสารประกอบการสอนฯ นี้ได้จัดทำในรูปของสื่อประสม ซึ่งเป็นการนำสื่อการเรียนรู้หลายอย่าง มาสัมพันธ์กันตั้งแต่ สื่อตัวผู้สอน สื่อเอกสาร สื่ออุปกรณ์ดนตรี ซึ่งแต่ละชนิดมีจุดเด่นที่สนับสนุน ประสิทธิภาพการเรียนรู้ต่อกัน จึงทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ และสนใจที่จะเรียนรู้จนจบเนื้อหา ซึ่ง ตรงกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ สกินเนอร์ (Skinner) ว่าด้วยการเสริมแรงข้อหนึ่งว่า การเรียนรู้จะ เกิดขึ้นรวดเร็วถ้าเนื้อหาสาระที่เรียนรู้ได้มีการจัดให้เป็นไปตามลำดับขั้นจากง่ายไปหายาก และการ เรียนรู้ผลแห่งการปฏิบัติเป็นระยะๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจที่จะมุ่งทำสิ่งนั้นต่อไป

งานวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของนเรศ สมจันทร์ (2550) ศึกษาเรื่อง การสร้าง และการใช้เอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ(ดนตรี)ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การปฏิบัติเมโลเดียนเบื้องต้น พบว่า เอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) เรื่อง การปฏิบัติเมโลเดียนเบื้องต้นมีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.98/84.09 แสดงให้เห็นว่าเอกสาร ประกอบการเรียนนี้มีประสิทธิภาพ และมีค่าประสิทธิผล เท่ากับ 0.76 แสดงให้เห็นว่าเอกสาร ประกอบการเรียนนี้มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีช่วยให้นักเรียนเกิด ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการปฏิบัติเครื่องดนตรีประเภทลิ่มนิ้ว คือเมโลเดียนได้ เช่นเดียวกับ ผลการศึกษาของธีรพันธ์ ปิงแก้ว, (2550) ที่ศึกษาเรื่องเอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) ระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า เอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล ประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) สาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มี ประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.45/93.15 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ที่ตั้งไว้ และยังสอดคล้องกับผล การศึกษาของ กรกฏ ถนอมสิน (2554) ศึกษาเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรายวิชา

ดนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีย์บอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียน รายวิชา ดนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีย์บอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 84.10 / 88.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80 / 80 เช่นเดียวกับ ผลการศึกษาของ วีระยุทธ ยนยุบล (2552) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 91.31/87.14 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ วรพรพร เทวะ (2554) ที่ศึกษาเรื่องเอกสารประกอบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่องดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากลชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 86.80 / 94.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผลปรากฏว่า คะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย แสดงว่าเอกสารประกอบการสอนฯ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ทดลองเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ผลดีมากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมในชุดการสอนเน้นให้ผู้เรียนได้ทดลองฝึกปฏิบัติจริง โดยได้จัดเรียงลำดับของกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนจากง่ายไปยากมีการทดสอบและปรับปรุงเอกสารประกอบการสอนฯ ในด้านเนื้อหา เวลา กิจกรรม ตลอดจนการประเมินผล ให้มีความเหมาะสม และมีการสาธิตให้การเรียนรู้ได้ดีก็ด้วยการลงมือสัมผัสด้วยตนเอง

ในการสอนดังกล่าวนี้เป็นการนำเอาแนวคิดและทฤษฎีการสอนของนักการศึกษาดนตรี และ คีตกวี ที่ได้ทำการทดลองสอนมาทำการทดลองใช้จนเป็นที่ยอมรับดังเช่น สอดคล้องกับแนวคิดของ ดิวอี้ (Dewey) ที่มีความเชื่อว่านักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดีด้วยการลงมือสัมผัสด้วยตนเอง เชื่อว่าการประกอบกิจกรรมด้วยตนเองจะทำให้เกิดการพัฒนาไปสู่ความเจริญก้าวหน้า และตรงตามแนวคิดของ ดร.ชินอิชิ ชูซูกิ นักการศึกษาดนตรีชาวญี่ปุ่นที่สอนไวโอลินด้วยวิธีการจำเลียนแบบ โดยครูสาธิตให้นักเรียนดู แล้วนักเรียนปฏิบัติตามจนเกิดความชำนาญ เช่นเดียวกับหลักการของ เบอร์เกตัน และบอร์คแมนนักการศึกษาชาวอเมริกาที่ว่า ควรสอนเนื้อหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของดนตรีโดยใช้วิธีการผสมผสานประสบการณ์ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย การฟัง, การร้องเพลง, การเล่นเครื่องดนตรี, การเคลื่อนไหวร่างกาย, การคิดสร้างสรรค์, การอ่านโน้ตและงานวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรพันธ์ ปิงแก้ว (2550) ที่ศึกษาเรื่อง เอกสารประกอบการสอนวิชา

ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) สาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้เท่ากับ 0.6456 ซึ่งหมายความว่าเอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 3021 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากลประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สอนทำให้นักเรียนมีความมีความรู้เพิ่มเพิ่มขึ้นร้อยละ 64.56 เช่นเดียวกับผลการศึกษา ของ วรพรหม เทวะหะ (2554) ที่ศึกษาเรื่องเอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่องดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่องดนตรีสากลชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนทดสอบหลังการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สูงกว่าก่อนการใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ กรกฎ ถนอมสิน, (2554) ศึกษาเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียน รายวิชา ดนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีย์บอร์ด ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน รายวิชา ดนตรีสากล 2 รหัสวิชา ศ 30245 การฝึกปฏิบัติคีย์บอร์ดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ วีระยุทธ ยนยกุล (2552) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า เอกสารประกอบการเรียนเรื่องทฤษฎีดนตรีสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีประสิทธิผลในการเรียนรู้เท่ากับ 0.8176 ซึ่งหมายความว่า เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 81.76

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการที่ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พบว่าในการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนฯ ให้เกิดประสิทธิภาพผู้วิจัยควรพิจารณา ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูผู้สอนควรมีกิจกรรมเตรียมไว้ให้นักเรียนบางคน que ศึกษาบทเรียนเสร็จก่อนเพื่อนคนอื่นๆ เช่น หนังสืออ่านเพิ่มเติม สื่อวีดิทัศน์เกี่ยวกับด้านดนตรีต่างๆ ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

1.2 ครูผู้สอนควรบรรยายเสริม นอกเหนือจากเนื้อหาที่มีในเอกสารประกอบการสอนฯ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

1.3 ในการสร้างเอกสารประกอบการสอนฯ ประกอบคำบรรยายนั้น ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเป็นข้อความสรุปสั้นๆ และควรมีภาพประกอบเนื้อหา เพื่อสร้างความสนใจให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนมากยิ่งขึ้น

1.4 การสอนการปฏิบัติคีตารนั้น ครูผู้สอนควรสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนว่าคนใดยังไม่สามารถปฏิบัติได้ตามขั้นตอนในกิจกรรมดังกล่าว ก็สามารถให้นักเรียนฝึกฝนนอกเวลาได้ จะทำให้กิจกรรมการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผู้วิจัยที่จะทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเอกสารประกอบการสอนฯ ควรทดลองทำการวิจัยเกี่ยวกับการสร้างเอกสารประกอบการสอนฯ รูปแบบต่างๆ ในระดับชั้นต่างๆ และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อเพิ่มความหลากหลายในการนำชุดการสอนมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาชุดการสอนต่อไป

2.2 ควรขยายผลการทดลองใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปยังโรงเรียนต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนในวิชาดนตรีสากล

2.3 ผู้วิจัยควรทำการศึกษาวิจัยเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามด้วย

บรรณานุกรม

- กิดานันท์ มะลิทอง. (2548). เทคโนโลยี และการสื่อสารเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อรุณการพิมพ์.
- กุมารี สุวรรณสิงห์. (2543). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนการปฏิบัติขลุ่ยเพียงออเบื้องต้น ในวิชาดนตรีไทยปฏิบัติตามความนัด 1 (ส 029). วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จักรชัย ธรรมสอน และคณะ. (2553). ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค. การสำรวจข้อมูลภาคสนาม ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี. วันที่ 20-28 เมษายน 2554.
- เจริญชัย ชนไฟโรจน์. (2526). ดนตรีไทย. มหาสารคาม : ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.
- จิรศักดิ์ อุปรมย์. (2549). บทฝึกกีตาร์คลาสสิก. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: เอ็มไอเอส ซอฟท์เทคโนโลยี. (พิมพ์ครั้งที่ 1).
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2552). กีตาร์คลาสสิก. ค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2555.
จาก : <http://th.wikipedia.org/wiki/กีตาร์คลาสสิก>
- จิตรลดา, โรจน์เรียน. (2539). ๕. สถิติในดวงใจวันจันทร์. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง.
- เฉลิมศักดิ์ พิกุลศรี. (2550). อักษรดุริยางค์ทางห้องวงใหญ่ ฉบับเพลงไม้นวม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2541). “ชุดการสอนระดับประถมศึกษา” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา. หน่วยที่ 14 หน้า 494-500. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2537). ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยศ เรื่องสุวรรณ. (2534). หลักการทฤษฎีเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษา. กทม. : ประสานการพิมพ์.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2554). สังคีตนิยม : ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2534). จิตวิทยาการสอนดนตรี. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2537). หลักการของโคคายสู่การปฏิบัติ. วิธีการด้านดนตรีศึกษาโดยการสอนแบบโคคาย กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- (2535). สาระดนตรีศึกษา : แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- , (2545). หนังสือเสริมความรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับศิลปะ ดนตรีคลาสสิก-บทเพลง และการขับร้อง ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ดวงเดือน กุปต์การ. (2541). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องสาระทำนองของเพลงไทย ผ่านทักษะการขับร้องสำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชนิด อยู่โพธิ์. (2530). หนังสือเครื่องดนตรีไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร.
- ธวัชชัย นาควงษ์. (2537). ระบบการสอนดนตรีแบบออร์ฟ. วารสารเพลงดนตรี, 1(3), 23.
- ธีรพันธ์ ปิงแก้ว. (2550). เอกสารประกอบการสอนวิชา ศ 30201 การปฏิบัติเครื่องดนตรีสากล ประเภทเครื่องเป่าทองเหลือง (Brass Instruments) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ค้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2555. จาก www.school.obec.go.th/plw/BKYP.doc
- นเรศ สมจันทร์. (2550). การสร้างและการใช้เอกสารประกอบการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ (ดนตรี) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การปฏิบัติเมโลเดียนเบื้องต้น. ค้นเมื่อวันที่ 10 พฤษภาคม 2555. จาก <http://www.gotoknow.org/blogs/books/view/0037>
- นิภา โสภาสัมฤทธิ์. (2541). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนเรื่องแบบฝึกทักษะการดีดจะเข้ เบื้องต้น สำหรับนักเรียนชั้นต้นปีที่ 1 วิชาเอกจะเข้ วิทยาลัยนาฏศิลป์. วิทยานิพนธ์ ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บัญชา วงศ์ชื้อ. (2551). การพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (ดนตรี) เรื่อง เครื่องหมายแทนเสียง เครื่องหมายกำหนดจังหวะและศัพท์และเครื่องหมาย ทางดนตรี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/6. ค้นเมื่อวันที่ 28 เมษายน 2555. จาก <http://61.19.192.214/portfolio/bancha.pdf>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2539). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- , (2537). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปัญญา รุ่งเรือง. (2533). ธุรกิจเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : พิกัดอักษร.
- บุญเลิศ มั่นปาน. (2543). การสร้างชุดการสอนกิจกรรมเสริมหลักสูตรเรื่อง การเป่าขลุ่ยไทยสำหรับ นักเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ปกรณ์ ประจัญบาน. (2550). โปรแกรมวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียน ด้วย t-test dependent samples. ภาควิชาวิจัย วัดและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก.
- , (2550). โปรแกรมวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานจากเครื่องมือวิจัย. ภาควิชาวิจัยวัดและประเมินผล การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก.

- ประกรณ์ ผันผาย. (2550). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชา ศ 30203 ดนตรีพื้นเมือง (สะล้อซอซึง). ค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2555. จาก www.school.obec.go.th/plw/BKYK.doc.
- ประพาส ศุภผล. (2554). การใช้เอกสารประกอบการเรียนการเป่าขลุ่ยเพียงออ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1). ค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2555 จาก www.school.obec.go.th/plw/BKYK.doc.
<http://banpukkroo.com/board1/index.php?topic=5556.0>
- ประภาส บุญมั่ง. (2550). ศึกษาเรื่องการพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนชุดฝึกทักษะดนตรีเรื่องดนตรีไทย ในวิชาดนตรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6). ค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2555. จาก www.school.obec.go.th/plw/BKYK.doc.
- ประหยัด จิระวรพงศ์. (2529). การศึกษาประสิทธิภาพของชุดการสอนประกอบหลักสูตรประถมศึกษาปีที่ 3 วิชาวิทยาศาสตร์ ที่สร้างขึ้นด้วยวิธีวิเคราะห์ระบบให้สัมพันธ์กับความเป็นอยู่และปัญหาชนบทภาคกลาง. ปรินญาณิพนธ์ปรินญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ปิ่นทนต์ ปัญญาสังข์. (2550). การสอนวิชาขับร้องสากล : กรณีศึกษาโรงเรียนมีฟา. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พงศ์ศักดิ์ ทองพั้ง. (2533). การเปรียบเทียบผลการเรียนโน้ตสากลเบื้องต้น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับการสอนปกติ. ปรินญาณิพนธ์ปรินญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระเจนดุริยางค์. (2533). *Thai Music in Western Notation*. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร.
- พิชิต ชัยเสรี. (2553). ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค. การสำรวจข้อมูลภาคสนาม ตำบลสว่างอารมณ์ อำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี. ค้นเมื่อวันที่ 20-28 เมษายน 2554. (สัมภาษณ์)
- เพทาย บุญประคอง (2540). การสร้างบทเรียนเทปโทรทัศน์ประกอบการสอนวิชาดนตรีเรื่องการฝึกปฏิบัติเป่าขลุ่ย ไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ปรินญาณิพนธ์ปรินญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ยุพิน พิพิธกุล และอรพรรณ ต้นบรรจง. (2531). สื่อการเรียนการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดา สุขปริดี. (2523). เทคโนโลยีการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- วรรณพรณ เทวะหะ. (2554). ศึกษาเรื่องเอกสารประกอบการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (สาระดนตรี) เรื่อง ดนตรีสากล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. ค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2555 จาก http://classroom-krumeaw.blogspot.com/2012/06/blog-post_6301.html.
- วาโร เฟิงส์สวัสดิ์. (2546). การวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วาสนา ชาวหา. (2525). เทคโนโลยีทางการศึกษา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2555). **ทรมเปิด**. ค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2555. จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/ทรมเปิด>
- วินัย วงษ์ใหญ่. (2525). พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองสาส์น.
- วิชัย ดิสสระ. (2539). การพัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิศิษฐ์ สิ้นสวัสดิ์. (2552). รายงานการใช้เอกสารประกอบการเรียนชุด เป่าขลุ่ยสากลด้วยโน้ตไทยง่ายนิดเดียว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 . ค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2555. จาก <http://forum.koonkroo.info/index.php?topic=3191.0;wap2>
- วิชาการ, กรมกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). **ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น**. ค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2555. จาก <http://www.baanmaha.com/community/thread27948.html>
- วีระ ไทยพานิช. (2529). การออกแบบระบบการเรียนวิธีการนำไปสู่การปรับปรุงการสอน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วีระยุทธ ынยุบล. (2552). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนเรื่อง ทฤษฎีดนตรีสากล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2555. จาก <http://bbznet.pukpik.com/scripts/view.php?user=sobkru&board=8&id=355&c=1&order=number&mtopic>
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2521). จิตวิทยาพัฒนาการ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แพร่พิทยา.
- สังข์ ภูเขาทอง. (2531). การดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.
- สมศักดิ์ พนเสาวภาคย์. (2541). การศึกษาเพื่อพัฒนาชุดการสอนการฝึกปฏิบัติฆ้องวงใหญ่ เรื่องเพลงโหมโรงร่มเกล้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมศักดิ์ สนใจ. (2542). การพัฒนาชุดการสอนการอ่านและร้องโน้ตสากลในรายวิชา ดส. 1114 คีตศิลป์สากล 2 ในวิทยาลัยนาฏศิลป์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมหญิง กลั่นศิริ. (2525). เทคโนโลยีทางการศึกษาเบื้องต้น. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สรราวุฒิ ประเสริฐสังข์. (2554). การใช้ชุดการสอนโปงกลางดนตรีพื้นบ้านอีสาน สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ค้นเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2555.

จาก http://kroobannok.com/board_view.php?b_id=79329&bcat_id=16

สันต์ ทโกมลบุตร. (2510). ราชอาณาจักรสยาม โดย เดอะลาตูแบร์. กรุงเทพฯ: ก้าวหน้า.

สุกรี เจริญสุข. (2540, กรกฎาคม-ตุลาคม). การเรียนรู้เพื่อพัฒนาสุนทรีย์ภาพ: ดนตรี ศิลปะ และกีฬา.
วารสารครุศาสตร์, 26(1), 61-66.

สุชา จันทร์เอม. (2544). จิตวิทยาทั่วไป. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สุภารัตน์ ชาญเลข. (2535). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาขับร้องเพลงไทยของ
นักศึกษาวิทยาลัยครูที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนจุดบดกับการสอนแบบปกติ. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุมานิน รุ่งเรืองธรรม. (2526). กลวิธีการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.

สุเมธ ชุมสาย ณ อยุธยา. (2529). น้ำ: บ่อเกิดแห่งวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ: สมาคมสถาปนิกสยาม.

สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์. (2538). วิธีการสอน **Teaching methods**. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์.

สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2541). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

----- (2525). การเรียนการสอนรายบุคคล. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สถาบันพระจอมเกล้าพระ
นครเหนือ.

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). การเรียนการสอนรายบุคคล. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สถาบันพระ
จอมเกล้าพระนครเหนือ.

อัญชลี แจ่มเจริญ และสุกัญญา ธารีวรรณ. (2533). หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์
ภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: เฉลิมชัยการพิมพ์.

อุดม เขยกิจวงศ์. (2546). เรียนรู้ภูมิปัญญาและมรดกไทย จากครูแสดมปี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ ภูมิ
ปัญญา

Anderson, R.M. (1982). Self nstruction as a method of preparing Elementary Schools Social
Studies Teacher Trainees to Apply an Inductive Teaching Model. **Dissertation Abstracts
International**. 42 (11), 4795-A.

Bloom, B. S. (1976). **Human Characteristic and School Learning**. New york : Mcgraw – Hill.

Dewey, J. (1963). **Experience and education**. New york : Macmillan Publishing Company.

Good, C. V. (1973). **Dictionary of Education**. New york : Mcgraw – Hill.

Gordon, L. M. (1973). **O-A**. Florida : Departmant of Education.

- Houston, et al. (1972). **Development Instruction Modules**. Texas : College of Education, University of Texas.
- Mcdonald, Ellen J.R. (1973). The Development and Evaluation of a Multi Media Self Instructional Learning Activity Packages. **Dissertation Abstracts International**, 34, 35-A.
- Sbaratta, P. A. (1975). A Flexible Modular System : An Experiment in Teaching Freshmen Comparison. **Dissertation Abstracts International**, 36, 1280-A.
- Tom C. R., Donald B., Tim L., & John H. (1991). **Essential elements**. Milwaukee: Hal Leonard.
- Vivas, D. A. (1986). The Design and Evaluation of a Course in Thinking Operations For First Graders in Venezuela. **Dissertation Abstracts International**, 46,603-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจารย์จักรกฤษณ์ หมั่นวิชา
2. นายบุลเสฎฐ์ เพชรประสิทธิ์
3. อาจารย์กิตติ โทบุรี

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี ครองแก้ว

ประวัติการศึกษา	ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยศาสตราจารย์, อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

2. อาจารย์ ดร.พิทยวัฒน์ พันชะศรี

ประวัติการศึกษา	คบ. (ดนตรีศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ศป.ม.(มานุษยดุริยางควิทยา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปร.ค.(ดุริยางคศิลป์) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำแหน่ง	รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. ดร.ภูษิต บุญทองเถิง

ประวัติการศึกษา	ศษ.ม.หลักสูตรและการสอน ศษ.ค.หลักสูตรและการสอน
ตำแหน่ง	ประธานสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ภาคผนวก ข
หนังสือราชการ

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/พิเศษ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี

เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๕ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.ภูษิต บุญทองเถิง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายภูฏัก สันทร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเอกสารประกอบการสอน ราชวิชาปฏิบัติทิศาการ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อยยุค สำหรับนักศึกษาระดับสูง สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวิโรจน์ กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำงานวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวณี เรืองไชยศรี)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๒๔๔๗-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/พิเศษ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๕ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.พิทยวัฒน์ พันธะศรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายปฏิภัก สินทร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเอกสารประกอบการสอน รายวิชาปฏิบัติคีตาร 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อยยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตร สาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวิโรจน์ กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาดังกล่าวจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวณี เรืองไชยศรี)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๒๕๕๓-๕๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ที่ ศธ ๐๕๖๔.๑๔/พิเศษ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๑๐๖๑ ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร ๑๐๖๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเครื่องมือในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี ครองแก้ว

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายปลุก สินทร นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาคนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตติ์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อยยูก สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาคนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” โดยมีคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.มนัส วัฒนไชยยศ ประธานกรรมการ
๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์บรรจง ชลวิโรจน์ กรรมการ

ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของเครื่องมือ เพื่อให้ได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ที่สุด ทางบัณฑิตศึกษาได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้ความสามารถทางด้านการทำวิจัยเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยจะเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวณี เรืองไชยศรี)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๒๔๗๓-๗๐๐๐ ต่อ ๑๘๑๐

ภาคผนวก ค

แบบประเมินประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชา
ปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงรำวงย้อนยุค
โดยผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 6 ผลการประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1
โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	ค่า S.D.	การแปลความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	ลักษณะการจัดรูปเล่ม						
	มีความน่าสนใจ	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
	ตัวอักษรมีความเหมาะสม	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
	รูปภาพประกอบชัดเจนเข้าใจง่าย	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
	ลักษณะโน้ตอ่านเข้าใจง่าย	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
5	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
6	ลักษณะเนื้อหา						
	เหมาะสมกับระดับชั้นของนักศึกษา	5	5	3	4.33	1.15	มาก
	นักศึกษาสามารถศึกษาจากแบบฝึกด้วยตนเอง	5	4	4	5.00	0.00	มาก
	นักศึกษาสามารถใช้กีตาร์ในการฝึกปฏิบัติได้	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
	มีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
	การเรียนเหมาะสมตามกระบวนการและขั้นตอน	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด
	มีเนื้อหาที่ต่อเนื่องกันและชัดเจน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
12	มีความกระชับของการฝึกปฏิบัติ	4	5	5	4.67	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ค่า เฉลี่ย	ค่า S.D.	การแปล ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
13	<u>ประโยชน์ที่ได้รับ</u> แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับเนื้อหา	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
14	บทเพลงมีความไพเราะน่าฝึก ปฏิบัติ	5	4	3	4.00	1.00	มาก
15	แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	5	4	4.67	0.58	มากที่สุด
16	ได้รับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ กีตาร์	5	4	5	4.67	0.58	มากที่สุด
17	สามารถปฏิบัติกีตาร์ ตามแบบ ฝึกหัดได้ถูกต้อง	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
18	สามารถปฏิบัติร่วมกับผู้อื่นได้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
19	มีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
20	สามารถใช้ความรู้เป็นพื้นฐาน ในการเรียนวิชาดนตรีในระดับ สูงขึ้นต่อไปได้	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
ผลการประเมินในภาพรวม (ค่าเฉลี่ย)					4.74	0.43	มากที่สุด

แบบประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดย
 ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชา
 ดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติ
 กีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชา
 ดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อที่ผู้วิจัยจะได้นำผลการประเมินไป
 วิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาเอกสารประกอบการเรียนฯ ต่อไป

2. แบบประเมินนี้มีลักษณะเป็น มาตรฐานค่า 5 ระดับ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการ
 ให้ความหมายโดยได้จากแนวคิดของ สมนึก ภัททิยธนี (2546 , น.36 – 42) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้ความหมายโดยการให้ค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านและรายข้อ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง เหมาะสม

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3. โปรดพิจารณาความเหมาะสมในด้านต่างๆ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับ
 คะแนนตามความคิดเห็นของท่าน หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ขอได้โปรดบันทึกความเห็นนั้น
 ลงในแบบประเมินนี้ได้ จักเป็นพระคุณอย่างยิ่ง

แบบประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ความ คิดเห็น เพิ่มเติม
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	
1	ลักษณะการจัดรูปเล่ม มีความน่าสนใจ						
2	ตัวอักษรมีความเหมาะสม						
3	รูปภาพประกอบชัดเจน เข้าใจง่าย						
4	ลักษณะโน้ตอ่านเข้าใจง่าย						
5	สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง						
6	ลักษณะเนื้อหา เหมาะสมกับระดับชั้นของ นักศึกษา						
7	นักศึกษาสามารถศึกษาจากแบบฝึก ด้วยตนเอง						
8	นักเรียนสามารถใช้กีตาร์ ในการ ฝึกปฏิบัติได้						
9	มีความสัมพันธ์กับจุดประสงค์ การเรียนรู้						
10	การเรียนรู้เหมาะสมตาม กระบวนการและขั้นตอน						
11	มีเนื้อหาที่ต่อเนื่องกันและชัดเจน						
12	มีความกระชับของการฝึกปฏิบัติ						

แบบประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการสอน (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนนความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ					ความ คิดเห็น เพิ่มเติม
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1	
13	<u>ประโยชน์ที่ได้รับ</u> แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับเนื้อหา						
14	บทเพลงมีความไพเราะน่าฝึก ปฏิบัติ						
15	แบบฝึกหัดมีความเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน						
16	ได้รับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ กีตาร์						
17	สามารถปฏิบัติกีตาร์ แบบฝึกหัด ได้ถูกต้อง						
18	สามารถปฏิบัติร่วมกับผู้อื่นได้						
19	มีความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน						
20	สามารถใช้ความรู้เป็นพื้นฐานใน การเรียนวิชาดนตรีในระดับสูง ขึ้นไปได้						

ความคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ง

ตารางแสดงดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบก่อน หลังเรียน
แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบก่อน หลังเรียน

ตารางที่ 7 ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องภายใน (IOC) ของแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไป
 ในด้านการปฏิบัติเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\sum x_i$	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
2	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
3	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
5	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
6	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
7	0	1	1	2	0.67	ใช้ได้
8	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
11	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
12	1	1	0	2	0.67	ใช้ได้
13	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
14	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
17	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
18	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
20	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
21	1	0	1	2	0.67	ใช้ได้
22	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			$\sum x_i$	IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
23	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	3	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดความรู้ทั่วไปในด้านการปฏิบัติกีตาร์ 1

ข้อที่	ความยาก	แปลผล	อำนาจ จำแนก		Sig.	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
1	0.60	ใช้ได้	0.40	*	0.027	ใช้ได้	ใช้ได้
2	0.63	ใช้ได้	0.36	*	0.019	ใช้ได้	ใช้ได้
3	0.67	ใช้ได้	0.42	*	0.022	ใช้ได้	ใช้ได้
4	0.60	ใช้ได้	0.55	*	0.002	ใช้ได้	ใช้ได้
5	0.60	ใช้ได้	0.50	*	0.005	ใช้ได้	ใช้ได้
6	0.63	ใช้ได้	0.35	*	0.031	ใช้ได้	ใช้ได้
7	0.53	ใช้ได้	0.68	*	0.000	ใช้ได้	ใช้ได้
8	0.60	ใช้ได้	0.45	*	0.012	ใช้ได้	ใช้ได้
9	0.53	ใช้ได้	0.57	*	0.001	ใช้ได้	ใช้ได้
10	0.60	ใช้ได้	0.26	*	0.740	ใช้ได้	ใช้ได้
11	0.50	ใช้ได้	0.48	*	0.008	ใช้ได้	ใช้ได้
12	0.70	ใช้ได้	0.30		0.091	ทิ้ง	ปรับปรุง
13	0.63	ใช้ได้	0.35	*	0.035	ใช้ได้	ใช้ได้
14	0.63	ใช้ได้	0.25	*	0.019	ใช้ได้	ใช้ได้
15	0.60	ใช้ได้	0.32		0.039	ทิ้ง	ปรับปรุง
16	0.63	ใช้ได้	0.24	*	0.474	ใช้ได้	ใช้ได้
17	0.53	ใช้ได้	0.34		0.067	ทิ้ง	ปรับปรุง
18	0.67	ใช้ได้	0.31		0.090	ทิ้ง	ปรับปรุง
19	0.53	ใช้ได้	0.30		0.104	ทิ้ง	ปรับปรุง

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	ความยาก	แปลผล	อำนาจ จำแนก	Sig.	แปลผล	แปลผลคุณภาพ ของข้อสอบ
20	0.63	ใช้ได้	0.38	0.037	ใช้ได้	ใช้ได้
21	0.67	ใช้ได้	0.26	0.159	ทิ้ง	ปรับปรุง
22	0.63	ใช้ได้	0.26	0.168	ทิ้ง	ปรับปรุง
23	0.60	ใช้ได้	0.32	0.089	ทิ้ง	ปรับปรุง
24	0.53	ใช้ได้	0.23	0.220	ทิ้ง	ปรับปรุง
25	0.63	ใช้ได้	0.27	0.148	ทิ้ง	ปรับปรุง
26	0.67	ใช้ได้	0.30	0.105	ทิ้ง	ปรับปรุง
27	0.63	ใช้ได้	0.32	0.084	ทิ้ง	ปรับปรุง
28	0.57	ใช้ได้	0.30	0.105	ทิ้ง	ปรับปรุง
29	0.70	ใช้ได้	0.25	0.034	ใช้ได้	ใช้ได้
30	0.60	ใช้ได้	0.21	0.274	ทิ้ง	ปรับปรุง
ค่าเฉลี่ย	0.58		0.45			
ค่าสูงสุด	0.70		0.68			
ค่าต่ำสุด	0.50		0.21			

สรุปผลการวิเคราะห์ค่าสถิติของแบบทดสอบ

1. ความยาก (p) ของข้อสอบอยู่ระหว่าง อยู่ระหว่าง 0.50 ถึง 0.70 ค่าเฉลี่ยทั้งฉบับเท่ากับ 0.61
2. ค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบ อยู่ระหว่าง 0.21 ถึง 0.68 ค่าเฉลี่ยทั้งฉบับเท่ากับ 0.45
3. ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของคูเคอร์ริชาร์ดสัน (KR 20) เท่ากับ 0.8914

หมายเหตุ

ค่าความยากคำนวณจากสูตร $P=r/n$

ค่าอำนาจจำแนกคำนวณจากสูตร Item Total Correlation

ค่าความเที่ยงคำนวณด้วยสูตร Alpha - Conbach coefficient

ค่าความเที่ยง (Reliability) = 0.8914

แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา

แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1

คำชี้แจง โปรดพิจารณาความสอดคล้องของคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยทำเครื่องหมาย

✓ ในช่อง

1 ถ้าท่านแน่ใจว่าแบบทดสอบสอดคล้องตามจุดประสงค์

0 ถ้าไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้ตรงตามจุดประสงค์

-1 ถ้าท่านแน่ใจว่าแบบทดสอบไม่สอดคล้องตามจุดประสงค์

หน่วยการเรียนรู้	แบบทดสอบ	ความ กิดเห็น		
		1	0	-1
1. ส่วนประกอบกีตาร์ คลาสสิกและทฤษฎี ดนตรีขั้นพื้นฐาน	1. ข้อใดไม่ใช่ส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิก ก. ข. ค. ง. 			
	2. ข้อใดคือลักษณะของกีตาร์คลาสสิก ก. สายทำจากหางม้า ค. มีคันโยก ข. สายทำจากไนลอน ง. ลำตัวเป็นไม้ตันไม่มีโพรง			
	3. อุปกรณ์ชนิดใดใช้ร่วมกับกีตาร์คลาสสิกไม่ได้ ก. เครื่องตั้งสาย (Tuner) ข. ที่วางเท้า (Foot Stand) ค. เครื่องให้จังหวะ (Metronom) ง. คันชัก (Bow)			

แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้	แบบทดสอบ	ความคิดเห็น		
		1	0	-1
	4. ลูกบิดทำหน้าที่อย่างไร ก. หมุนเพื่อตั้งสาย ข. หมุนเพื่อตั้งคอกีตาร์ให้ตรง ค. ดัดให้เกิดเสียง ง. ไขว้างเท้าซ้าย			
	5. ข้อใดคือทำนองในการบรรเลงกีตาร์ที่ถูกต้อง ก. นั่งตัวตรงบนเก้าอี้วางเท้าซ้ายกับที่วางเท้า ข. นั่งตัวตรงบนเก้าอี้ขาทั้งสองข้างวางไว้กับพื้น ค. นั่งตัวตรงกับพื้น ง. ยืนถือขากว้างๆ			
	6. บรรทัด 5 เส้นมีหน้าที่อะไร ก. กำหนดจังหวะในห้วงเพลง ข. กำหนดความเร็วของโน้ต ค. บันทึกโน้ต ง. แบ่งห้วงเพลง			
	7. คือโน้ตอะไร ก. เร ค. โด ข. ฟา ง. ไม่สามารถบอกได้			
	8. Leger Line คือ ก. เส้นกันห้อง ค. เส้นเล็ก ข. เส้นน้อย ง. กุญแจประจำหลัก			
	9. ประจำหลัก ทำหน้าที่อะไร ก. กำหนดเสียงของตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น ข. กำหนดจังหวะของเพลง ค. กำหนดค่าของตัวกลม ง. กำหนดจังหวะเคาะใน 1			

แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้	แบบทดสอบ	ความคิดเห็น		
		1	0	-1
	10. กุญแจประจำหลัก ทำหน้าที่อะไร ก. กำหนดเสียงของตัวโน้ตบนบรรทัด 5 เส้น ข. กำหนดจังหวะของเพลง ค. กำหนดค่าของตัวกลม ง. กำหนดจังหวะเคาะใน 1 ห้องเพลง 11. กุญแจประจำหลักมีกี่ประเภท ก. 7 ประเภท ค. 2 ประเภท ข. 5 ประเภท ง. 1 ประเภท			
2. พื้นฐานการปฏิบัติ กีตาร์คลาสสิก	12. หน้าที่ของเครื่องหมายกำหนดจังหวะคือ ก. กำหนดชื่อของตัวโน้ต ข. กำหนดให้ตัวโน้ตมีเสียง ค. กำหนดให้ตัวโน้ตไม่มีเสียง ง. กำหนดการบันทึกตัวโน้ต			
	13. ตัวเลขข้างบนของเครื่องหมายกำหนดจังหวะคืออะไร ก. ค่าของตัวกลม ข. การเคาะจังหวะใน 1 ห้อง ค. บันทึกกุญแจประจำหลัก ง. เครื่องหมายย้อนกลับ			
	14. ตัวเลขข้างล่างของเครื่องหมายกำหนดจังหวะคือ ก. ค่าของตัวกลม ข. จังหวะเคาะ ค. จำนวนห้องเพลง ง. เครื่องหมายย้อนกลับ			
	15. ถ้าเพลงไม่มีเครื่องหมายกำหนดจังหวะ ก. จะไม่สามารถบันทึกโน้ตได้ ข. ไม่สามารถบรรเลงเพลงได้ ค. ไม่มีจังหวะเคาะใน 1 ห้อง ง. ถูกทุกข้อ			

แบบประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้	แบบทดสอบ	ความคิดเห็น		
		1	0	-1
3. เทคนิคมือซ้ายและมือขวา	<p>มือซ้าย มือขวา</p>			
	21. แทนสัญลักษณ์ใด			
	22. แทนสัญลักษณ์ใด			
	23. แทนสัญลักษณ์ใด			
	24. แทนสัญลักษณ์ใด			
	25. แทนสัญลักษณ์ใด			
	26. แทนสัญลักษณ์ใด			
	27. แทนสัญลักษณ์ใด			
	28. แทนสัญลักษณ์ใด			
	29.การคิดแบบพักสาย(Rest Stroke) มีลักษณะอย่างไร ก. ม้วนนิ้วก้อยเข้าหาตัว ข. ให้อุ้งมือวางพักไว้ตรงสะพานสาย ค. เสียงดังชัดเจนใช้สำหรับทำนองเพลง ง. เสียงเบาใช้สำหรับคลอเพลง			
	30. การคิดผ่านสาย (Free Stroke) มีลักษณะอย่างไร ก. ม้วนนิ้วก้อยเข้าหาตัว ข. ให้อุ้งมือวางพักไว้ตรงสะพานสาย ค. เสียงดังชัดเจนใช้สำหรับทำนองเพลง ง. เสียงเบาใช้สำหรับคลอเพลง			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ภาคผนวก จ

เกณฑ์ประเมินความสามารถในการปฏิบัติกิจการ 1

ตารางที่ 9 ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องภายใน (IOC) ของแบบประเมินเพื่อวัด
ความสามารถในการปฏิบัติกีตาร์ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ

หัวข้อในการประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับคะแนน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
			1	2	3		
Time	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อม กับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยไม่มีข้อ ผิดพลาด	5	1	1	1	3	1.00
	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อม กับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 2 จุด	4	1	1	1	3	1.00
	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อม กับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 3 จุด	3	1	1	1	3	1.00
	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อม กับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 4 จุด	2	1	1	1	3	1.00
	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อม กับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 5 จุดขึ้นไป	1	1	1	1	3	1.00

ตารางที่ 9 (ต่อ)

หัวข้อในการประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับคะแนน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
			1	2	3		
Melody	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกได้ถูกต้องตามทำนองของเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้โดยไม่มีข้อผิดพลาด	5	1	1	1	3	1.00
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกได้ถูกต้องตามทำนองของเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 2 จุด	4	1	1	1	3	1.00
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกได้ถูกต้องตามทำนองของเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 3 จุด	3	1	0	1	2	0.67
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกได้ถูกต้องตามทำนองของเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 4 จุด	2	1	1	1	3	1.00
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกได้ถูกต้องตามทำนองของเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้ผิดตั้งแต่ 5 จุดขึ้นไป	1	1	1	1	3	1.00

ตารางที่ 9 (ต่อ)

หัวข้อในการประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับคะแนน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
			1	2	3		
Tone & Balance	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิก โดยเสียงที่ออกมาชัดเจนไม่ผิดเพี้ยนตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลง	5	0	1	1	2	0.67
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิก โดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน ผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลง จำนวน 2 จุด	4	1	1	1	3	1.00
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิก โดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน ผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลง จำนวน 3 จุด	3	1	1	1	3	1.00
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิก โดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน ผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลง จำนวน 4 จุด	2	1	1	1	3	1.00
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิก โดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน ผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลง จำนวน 5 จุด	1	1	1	1	3	1.00

ตารางที่ 9 (ต่อ)

หัวข้อในการประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับคะแนน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC
			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
			1	2	3		
Music Accuracy	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิก ถูกต้องโดยไม่มีข้อผิดพลาด	5	1	1	0	2	0.67
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 2 จุด	4	1	1	0	2	0.67
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 3 จุด	3	1	1	0	2	0.67
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 4 จุด	2	1	1	0	2	0.67
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 5 จุด	1	1	1	0	2	0.67

ตารางที่ 10 การคำนวณค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา ของแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติกีตาร์ 1

ข้อคำถามที่	Mean	S.D.	แปลผล	ค่าอำนาจจำแนก	Sig	แปลผล
ข้อที่ 1	4.30	0.82	มาก	0.06	0.780	ปรับปรุง
ข้อที่ 2	4.39	0.50	มาก	0.51	0.010	ใช้ได้
ข้อที่ 3	3.48	0.51	ปานกลาง	0.89	0.000	ใช้ได้
ข้อที่ 4	4.30	0.82	มาก	0.26	0.230	ปรับปรุง

ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา มีค่าเท่ากับ 0.9242

หมายเหตุ

ค่าอำนาจจำแนกแบบ Item Total Correlation

ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา

**แบบประเมินความเหมาะสมสอดคล้องแบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติ
กีตาร์ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ**

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาว่า “หัวข้อในการประเมิน เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน และระดับคะแนน” ที่กำหนดไว้ใน แบบประเมินเพื่อวัดความสามารถในการปฏิบัติกีตาร์ 1 มีความเหมาะสมสอดคล้องหรือไม่ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องคะแนนการพิจารณาตามความคิดเห็นของท่าน ดังนี้

- 1 ถ้าท่านแน่ใจว่าแบบทดสอบสอดคล้องตามจุดประสงค์
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบวัดได้ตรงตามจุดประสงค์
- 1 ถ้าท่านแน่ใจว่าแบบทดสอบไม่สอดคล้องตามจุดประสงค์

หัวข้อในการประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับคะแนน	ความคิดเห็น		
			1	0	-1
Time	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยไม่มีข้อผิดพลาด	5			
	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 2 จุด	4			
	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 3 จุด	3			
	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 4 จุด	2			
	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 5 จุดขึ้นไป	1			

แบบประเมินความเหมาะสมสอดคล้องแบบประเมิน (ต่อ)

หัวข้อในการประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับคะแนน	ความคิดเห็น		
			1	0	-1
Melody	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกได้ถูกต้องตามทำนองของเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้โดยไม่มีข้อผิดพลาด	5			
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 2 จุด	4			
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 3 จุด	3			
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 4 จุด	2			
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือแบบทดสอบที่กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดตั้งแต่ 5 จุดขึ้นไป	1			
Tone & Balance	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาชัดเจนไม่ผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลง				
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจนผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 2 จุด				
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจนผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 3 จุด				
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจนผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 4 จุด				

แบบประเมินความเหมาะสมสอดคล้องแบบประเมิน (ต่อ)

หัวข้อในการ ประเมิน	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน	ระดับ คะแนน	ความคิดเห็น		
			1	0	-1
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมา ไม่ชัดเจนผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความ สมดุลของเพลงจำนวน 5 จุดขึ้นไป	1			
Music Accuracy	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกถูกต้องโดยไม่มี ข้อผิดพลาด	5			
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาด จำนวน 2 จุด	4			
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาด จำนวน 3 จุด	3			
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาด จำนวน 4 จุด	2			
	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาด จำนวน 5 จุดขึ้นไป	1			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ฉ

เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1

คำนำ

เอกสารประกอบการสอน เรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1 โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม นำเสนอเนื้อหาทั้งสิ้น 6 หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งเนื้อหาในแต่ละหน่วยกล่าวถึง ทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน พื้นฐานการปฏิบัติคีตาร์คลาสสิก และแนวคิดในการพัฒนาเอกสารการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคกับการนำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1 โดยจะเน้นให้ผู้เรียนมีความเข้าใจถึงบทเพลงพื้นบ้านที่เป็นเพลงร่ำวงย้อนยุคในรูปแบบของบทฝึกคีตาร์คลาสสิก ซึ่งทำให้นักศึกษามีความสามารถที่จะนำไปฝึกปฏิบัติต่อยอดเพื่อใช้พัฒนาตนเองในอนาคตต่อไป

การใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร์ 1 ผู้วิจัยได้ออกแบบการฝึกแบบฝึกหัด บทเพลง และภาษาที่ใช้ เพื่อให้ง่ายต่อผู้สนใจศึกษา

ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารประกอบการสอนชุดนี้ จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจการปฏิบัติคีตาร์คลาสสิก และใช้ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ต่อไป

ปัทม สินทร

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
สารบัญแผนภาพ.....	ค
เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติคีตาร 1	1
รายละเอียดรายวิชาและแผนบริหารการสอนที่ 1.....	2-9
ส่วนประกอบกีตาร์คลาสสิก.....	11
ทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน.....	18
แบบทดสอบ.....	20
กระดาษคำตอบ.....	21
แผนบริหารการสอนที่ 2.....	22
พื้นฐานการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก.....	24
แบบทดสอบ.....	27
กระดาษคำตอบ.....	28
แผนบริหารการสอนที่ 3.....	29
เทคนิคมือซ้ายมือขวา.....	31
แบบทดสอบ.....	35
กระดาษคำตอบ.....	36
แผนบริหารการสอนที่ 4.....	37
แบบฝึกหัดกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น.....	40
แบบทดสอบ.....	43
เกณฑ์การให้คะแนน.....	44
แผนบริหารการสอนที่ 5.....	46
บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 1.....	49
แบบทดสอบ.....	53
เกณฑ์การให้คะแนน.....	54
แผนบริหารการสอนที่ 6.....	56
บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 2.....	59
แบบทดสอบ.....	63
เกณฑ์การให้คะแนน.....	64
แบบทดสอบประมวลผล	66
กระดาษคำตอบแบบทดสอบประมวลผล.....	70
เฉลยแบบทดสอบและสมุดบันทึกคะแนนเกณฑ์การให้คะแนนแผนบริหารการสอนที่ 4-6.....	73-104

รายละเอียดรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา 2061407 ปฏิบัติกีตาร์ 1 (Guitar 1)
2. จำนวนหน่วยกิต 2 หน่วยกิต 2(0-4-0)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรีสากล และครุศาสตรบัณฑิต สาขาดนตรีศึกษา
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน อาจารย์จินดา แก่นสมบัติ ประธานหลักสูตร อาจารย์ปฎัก สินทร อาจารย์ผู้สอน
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน ภาคเรียนที่ศึกษา 1/2555 / นักศึกษาชั้นปีที่ 1
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
8. สถานที่เรียน ห้องปฏิบัติกีตาร์ หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด 1 เมษายน 2555

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

<p>1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา</p> <p>การเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ มุ่งพัฒนาความสามารถและทักษะของผู้เรียนให้เกิดความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติกีตาร์ ตลอดจนการศึกษาถึงส่วนประกอบ การหยิบจับ ท่าทางการบรรเลง การดูแลรักษา บทฝึก ศิลปะการบรรเลง(เทคนิค) การถ่ายทอดอารมณ์ และคีตกวีกีตาร์ที่มีชื่อเสียงที่เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและระดับโลก</p>
<p>2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <p>เพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติกีตาร์ที่ถูกต้อง มีความพร้อมในการประกอบอาชีพเป็นนักดนตรีที่มีคุณภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับยุคปัจจุบันที่ทันสมัย เหมาะสมกับผู้เรียน รวมทั้งเทคนิคการสอนให้ครอบคลุมกับการพัฒนาคุณสมบัติในการผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์</p>

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

<p>1. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>การเรียนปฏิบัติ กีตาร์คลาสสิก มุ่งพัฒนาการปฏิบัติเครื่องดนตรีให้เต็มขีดความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน โดยคำนึงถึงหัวข้อต่อไปนี้ ส่วนประกอบของเครื่องดนตรี การหยิบจับเครื่องมือ การดูแลรักษา การขึ้นสาย การตั้งเสียง สำเนียง การวางนิ้ว เทคนิคการตีคอร์ด การเกากีตาร์ การถ่ายทอดอารมณ์ บทฝึกและวรรณกรรมทางดนตรี ปรัชญาของนักดนตรีการแสดง</p>			
<p>2. ชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา</p>			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
8 ชั่วโมง	สอนซ่อมเสริมตามความต้องการของนักศึกษา เฉพาะราย	56 ชั่วโมง	อย่างน้อย 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
<p>3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล</p> <p>เวลา 11.50-12.40 น. ของทุกวันพฤหัสบดีต่อสัปดาห์ และแจ้งเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มที่ต้องการเฉพาะราย 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์</p>			

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรมจริยธรรม

1.1 คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

พัฒนานักศึกษาให้มีคุณธรรม จริยธรรมตามคุณสมบัติของหลักสูตรดังนี้

- 1.1.1 ตระหนักถึงคุณค่าของคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์
- 1.1.2 มีวินัย ตรงต่อเวลา ขยันหมั่นเพียร อดทน รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น
- 1.1.3 มีมนุษยสัมพันธ์ และมีภาวะผู้นำและเข้าใจบทบาทของผู้ตาม สามารถทำกิจกรรม

ร่วมกับผู้อื่นได้

1.2 วิธีการสอน

สอนวิธีปฏิบัติโดยสอดแทรกการมีคุณธรรมหลายอย่าง เช่น การให้คำแนะนำพร้อมการบรรเลงเป็นตัวอย่างขณะที่เพื่อนเกิดความสงสัยในเนื้อหาและแบบฝึกหัดต่างๆ การเสียสละเครื่องดนตรีส่วนตัวให้เพื่อนยืมในบางเวลา การซื่อสัตย์ต่อตนเองในเวลาสอบ เป็นต้น

1.3 วิธีการประเมินผล

- 1.3.1 สังเกตพฤติกรรม เวลาเรียน การทำกิจกรรม และงานที่ได้รับมอบหมาย
- 1.3.2 สรุปลงจากการปฏิบัติ
- 1.3.3 วิเคราะห์ผลสรุปจากการเรียนการสอน
- 1.3.4 ประเมินผลและนำเสนอ

<p>2. ความรู้ทางทฤษฎี</p> <p>2.1 ความรู้ทางทฤษฎีที่ต้องได้รับ</p> <p>นักศึกษาเรียนรู้ทฤษฎีดนตรีสากลเบื้องต้น ส่วนประกอบต่างๆ ของกีตาร์คลาสสิก ตลอดจนสามารถปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกตามเอกสารประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 ได้</p> <p>2.2 วิธีการสอน</p> <p>บรรยายพร้อมปฏิบัติเป็นตัวอย่าง และอธิบายความสำคัญของแต่ละแบบฝึกหัดก่อนฝึกปฏิบัติแบบฝึกหัดนั้นๆ</p> <p>2.3 วิธีการประเมินผล</p> <p>2.3.1 สอบก่อนเรียน- หลังเรียน</p> <p>2.3.2 สรุปลงผลจากการปฏิบัติ</p> <p>2.3.3 วิเคราะห์ผลสรุปจากการเรียนการสอน</p> <p>2.3.4 ประเมินผลและนำเสนอ</p>
<p>3. ทักษะการปฏิบัติ</p> <p>3.1 ทักษะการปฏิบัติที่ต้องพัฒนา</p> <p>ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะการปฏิบัติกีตาร์อย่างถูกต้องวิธี เพื่อสามารถปฏิบัติในขั้นสูงต่อไป</p> <p>3.2 วิธีการสอน</p> <p>บรรยายพร้อมปฏิบัติเป็นตัวอย่าง และอธิบายความสำคัญของแต่ละแบบฝึกหัดก่อนฝึกปฏิบัติแบบฝึกหัดนั้นๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ</p> <p>3.3 วิธีการประเมินผล</p> <p>3.3.1 สอบก่อนเรียน- หลังเรียน</p> <p>3.3.2 สรุปลงผลจากการปฏิบัติ</p> <p>3.3.3 วิเคราะห์ผลสรุปจากการเรียนการสอน</p> <p>3.3.4 ประเมินผลและนำเสนอ</p>

<p>4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>4.1 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา</p> <p>4.1.1 พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน</p> <p>4.1.2 พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นกลุ่ม</p> <p>4.1.3 พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเองมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ตรงต่อเวลา</p> <p>4.2 วิธีการสอน</p> <p>มอบหมายงานให้ฝึกเรียนรู้จากเพื่อนร่วมชั้น ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม ใช้เทคโนโลยีมาเป็นสื่อในการเรียนการสอน การฟัง การฝึกปฏิบัติตาม และการแลกเปลี่ยนความรู้ในชั้นเรียน</p> <p>4.3 วิธีการประเมินผล</p> <p>ประเมินผลสัมฤทธิ์ของงานที่ได้รับมอบหมาย ประเมินตนเอง และเพื่อน ด้วยแบบฟอร์มที่กำหนดขึ้น</p>
<p>5. ทักษะการเรียนรู้</p> <p>5.1 ทักษะการจัดการเรียนรู้ที่ต้องพัฒนา</p> <p>ทักษะพื้นฐานที่สำคัญจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ได้แก่ การสังเกต การคิดวิเคราะห์ การทดลองสาธิต การตั้งคำถามและการสื่อสาร</p> <p>5.2 วิธีการสอน</p> <p>การใช้กรณีตัวอย่าง การศึกษาจากวีดิทัศน์ การศึกษาผลงาน การศึกษาภาคสนาม การให้ข้อมูลย้อนกลับพฤติกรรมและความคิด การให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำ</p> <p>5.3 วิธีการประเมิน</p> <p>ประเมินผลจากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานร่วมกันฝึกทบทวน การนำเสนอผลงาน</p>

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน			
ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จน. ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้/สื่อที่ใช้
1-2	<p>แผนบริหารการสอนที่ 1</p> <p>กีตาร์คลาสสิก และทฤษฎีสากลขั้นพื้นฐาน</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิก อุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับกีตาร์คลาสสิก ทำนองเพื่อเตรียมปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก 	8 ชั่วโมง	บรรยาย พร้อมสื่อมัลติมีเดีย

	4. ทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน		
3-4	แผนบริหารการสอนที่ 2 พื้นฐานการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก 1. แบบฝึกหัดที่ 1 2. แบบฝึกหัดที่ 2 3. แบบฝึกหัดที่ 3	8 ชั่วโมง	บรรยายพร้อมการปฏิบัติ
5-6	แผนบริหารการสอนที่ 3 เทคนิคมือซ้ายและมือขวา 1. สัญลักษณ์มือซ้ายมือขวา 2. การดีดสายในลักษณะต่างๆ 3. แบบฝึกหัดที่ 4 4. แบบฝึกหัดที่ 5 5. แบบฝึกหัดที่ 6	8 ชั่วโมง	บรรยายพร้อมการปฏิบัติ
7-9	แผนบริหารการสอนที่ 4 แบบฝึกหัดปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น 1. แบบฝึกหัดที่ 7 2. แบบฝึกหัดที่ 8 3. แบบฝึกหัดที่ 9 4. แบบฝึกหัดที่ 10	12 ชั่วโมง	บรรยายพร้อมการปฏิบัติ

ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จน. ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้	
10-12	แผนบริหารการสอนที่ 5 บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 1 1. แบบฝึกหัดที่ 11 2. แบบฝึกหัดที่ 12 3. บรรเลงเพลง ชิงรางวัลแม่พินทอง 5. แบบฝึกหัดที่ 13 6. แบบฝึกหัดที่ 14 7. บรรเลงเพลง ดอกบัวไทย	12 ชั่วโมง	บรรยาย พร้อมการปฏิบัติ	
13-15	แผนบริหารการสอนที่ 6 บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 2 1. แบบฝึกหัดที่ 15 2. แบบฝึกหัดที่ 16 3. บรรเลงเพลง มีกรรม 4. แบบฝึกหัดที่ 17 5. แบบฝึกหัดที่ 18 6. บรรเลงเพลง ยุงรำแพน	12 ชั่วโมง	บรรยายพร้อมการปฏิบัติ	
16	สอบปลายภาค	4	ปรนัย/ปฏิบัติ	
2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้				
กิจกรรม ที่	ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1	1.1, 1.2, 1.3 2.1, 2.2, 2.3 3.1, 3.2, 3.3 4.1, 4.2, 4.3 5.1, 5.2, 5.3	แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน แบบบันทึกพฤติกรรมระหว่าง เรียน	1-15	80%
	2.1, 2.2, 2.3 3.1, 3.2, 3.3	แบบทดสอบประมวลผลปลาย ภาค	16	20%

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

<p>1. เอกสารและตำราหลัก</p> <p>เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตาร์ 1</p>
<p>2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ</p> <p>เอกสารการพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตาร์ 1 โดยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุคสำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม</p>
<p>3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ</p> <p>เว็บไซต์ที่เกี่ยวกับช่อง วารสารทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์</p>

หมวดที่ 7 การประเมินและการปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา</p> <p>1.1 การสนทนาระหว่างผู้สอนและผู้เรียน</p> <p>1.2 การสังเกตจากพฤติกรรมของผู้เรียน</p> <p>1.3 แบบประเมินในหน่วยการเรียนรู้</p>
<p>2. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>2.1 ผลการปฏิบัติแบบทดสอบก่อนเรียน หลังเรียน และแบบทดสอบปลายภาค</p> <p>2.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน</p>
<p>3. การปรับปรุงการสอนนำข้อมูลจากการประเมินการสอนในข้อ 2 มาปรับปรุง โดยกำหนดกรอบวิธีวิจัยในและนอกชั้นเรียน</p>
<p>4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา</p> <p>4.1 ทดสอบปฏิบัติก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐาน และทักษะของผู้เรียนก่อนสอน</p> <p>4.2 การสอนทวนผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติที่คาดหวังจากการเรียนรู้ของรายวิชา ระหว่างการสอนตลอดภาคเรียน โดยสอบถามผู้เรียน วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการสอบปลายภาค</p> <p>4.3 จัดให้มีการทวนสอบโดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเป็นประธานสอบ</p>
<p>5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>กำหนดแผนปรับปรุงการสอนและรายละเอียดของรายวิชาดังนี้</p> <p>5.1 ปรับปรุงรายวิชาทุกปี ตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ในข้อ 4</p> <p>5.2 เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนมีแนวทางในการเรียนที่หลากหลาย</p>

แผนบริหารการสอนที่ 1

หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี
ที่ 1/2555

ภาคเรียน

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รหัสวิชา 2061407 ชื่อวิชา ปฏิบัติกีตาร์ 1

อาจารย์ผู้สอน นายปลุก สินทร์

แผนบริหารการสอนที่ 1 กีตาร์คลาสสิก และทฤษฎีสากลขั้นพื้นฐาน

1. จุดมุ่งหมาย

การเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1 ควรเริ่มจากการเรียนรู้ส่วนประกอบต่างๆ ของ กีตาร์คลาสสิกและทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจก่อนเรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถ นำความรู้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ไปใช้ในการเรียนการสอนในหน่วยการเรียนรู้ที่สูงขึ้นต่อไปได้

2. วัตถุประสงค์หลังการเรียนรู้

- วัตถุประสงค์หลังการเรียนรู้รายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ดังนี้
- สามารถบอกส่วนประกอบตลอดจนอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับกีตาร์คลาสสิกได้
  - สามารถบอกลักษณะและสาคิตทำนองสำหรับการบรรเลงกีตาร์คลาสสิกได้
  - สามารถอธิบายทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐานได้

3. เนื้อหาการเรียนรู้

1. ส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิก
2. อุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับกีตาร์คลาสสิก
3. ทำนองเพื่อเตรียมปฏิบัติกีตาร์
4. ทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน

4. จำนวนชั่วโมง

จำนวนชั่วโมงแผนบริหารการสอนที่ 1			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
8 ชั่วโมง	สอนซ่อมเสริมตามความต้องการของนักศึกษา เฉพาะราย	-	อย่างน้อย 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

5. แผนการสอน

แผนการสอน			
ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน
1	แผนบริหารการสอนที่ 1 1. ทดสอบแบบทดสอบก่อนเรียน 2. ส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิก 3. อุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับกีตาร์คลาสสิก 4. ทำนั่งเพื่อเตรียมปฏิบัติกีตาร์	4 ชั่วโมง	1. ทดสอบด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน 2. ผู้สอนบรรยายประวัติความเป็นมาของกีตาร์คลาสสิกพร้อมสื่อวีดิทัศน์ 3. แนะนำส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิก 4. ผู้สอนสาธิตทำนั่งเพื่อเตรียมพร้อมในการบรรเลง 5. ให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม ข้อ 5
2	1. ทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน 2. ทดสอบแบบทดสอบหลังเรียน	4 ชั่วโมง	1. ผู้สอนบรรยายทฤษฎีขั้นพื้นฐานเรื่อง บรรทัดห้าเส้น (Staff Line) 2. ผู้สอนบรรยายทฤษฎีขั้นพื้นฐานเรื่อง กุญแจประจำหลัก (Clef) 3. ผู้สอนบรรยายทฤษฎีขั้นพื้นฐานเรื่อง เครื่องหมายกำหนดจังหวะ

			(Time Signature) 4. ผู้สอนบรรยายทฤษฎีขั้นพื้นฐาน เรื่อง ชื่อ ตัวโน้ตและค่าของตัวโน้ต 5. ทดสอบแบบทดสอบหลังเรียน
--	--	--	--

6. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดผล

- ทดสอบ
- บันทึกแบบสังเกตพฤติกรรม

เครื่องมือวัดผล

- แบบทดสอบ
- แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- นักศึกษาได้คะแนนจากการทดสอบ ตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
- นักศึกษาได้คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม ตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

แผนบริหารการสอนที่ 1

ส่วนประกอบกีตาร์คลาสสิก

ส่วนประกอบกีตาร์คลาสสิก

กีตาร์คลาสสิก จัดอยู่ในเครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย ข้อแตกต่างของกีตาร์คลาสสิกกับกีตาร์ชนิดอื่น คือขนาดของคอกีตาร์ หรือ fingerboard ที่มีขนาดที่กว้างกว่ากีตาร์ชนิดอื่น และสายที่ทำด้วยไนลอน หรือที่เรียกกันว่าสายเอ็น เพราะแต่เดิมใช้สายที่ทำมาจากเอ็นของสัตว์ กีตาร์อีกประเภทหนึ่งที่มีรูปร่างใกล้เคียงกับกีตาร์คลาสสิก คือ กีตาร์ฟลามงโก (Flamenco Guitar)

กีตาร์คลาสสิกนั้นให้เสียงในโทนพริ้วไหว สำหรับผู้ที่มีความชำนาญในการเล่นแล้ว กีตาร์คลาสสิกจะสามารถบันทึกลงเสียงทุกเสียงที่จะประกอบกันให้เป็นเพลงที่ไพเราะจับใจได้อย่างสมบูรณ์ไม่ว่าจะเป็นท่วงทำนอง(MELODY)คอร์ด(CHORD) และเบสส์(BASS) ในการเล่นกีตาร์คลาสสิกนั้นผู้เล่นต้องใช้ความรู้ ความสามารถ และเทคนิคมากมาย ซึ่งในการฝึกหัดนั้นต้องใช้ทั้งเวลา และความพยายามอย่างสูง กีตาร์คลาสสิกจึงจัดได้ว่ามีความสมบูรณ์ในตัวเองจนมีผู้กล่าวว่าการเล่นกีตาร์คลาสสิกนั้น ไม่ต่างอะไรไปกับการเล่นของวงออร์เคสตราขนาดย่อมๆ เลยทีเดียว (“กีตาร์คลาสสิก”2555.ออนไลน์)

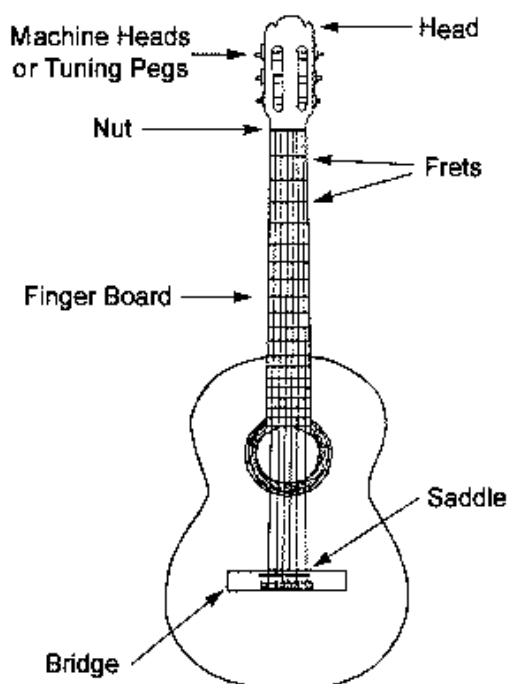
Classic Guitar

ภาพประกอบที่ 1 กีตาร์ลักษณะต่างๆ

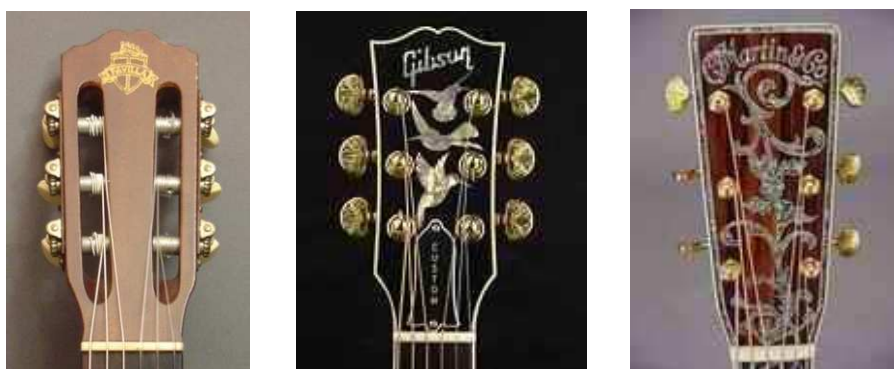
ส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิก

ส่วนประกอบต่าง ๆ ของ กีตาร์ชื่อที่ใช้เรียก และเกร็ดความรู้ เกี่ยวกับชิ้นส่วนต่าง ๆ โดยทั่วไปแบ่งได้ 3 ส่วนใหญ่ๆ

ภาพประกอบที่ 2 ส่วนประกอบกีตาร์คลาสสิก

1. ส่วนหัว (Head)

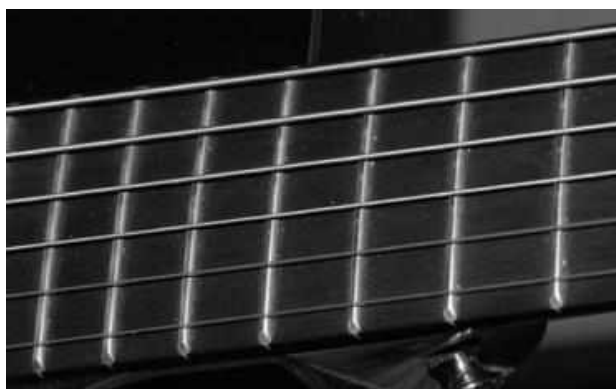

ภาพประกอบที่ 3 ส่วนหัวกีตาร์ (Head)

1.1 ชุดลูกบิด โดยทั่วไปจะมี 2 แบบ ได้แก่ แบบที่ตัวลูกบิดหันไปด้านหลังตั้งฉากกับตัวกีตาร์แกนหมุนสายเป็นพลาสติกซึ่งจะใช้กับกีตาร์คลาสสิก และอีกแบบจะขนานกับตัวกีตาร์หรือแกนหมุนสายตั้งฉากกับตัวกีตาร์ซึ่งใช้กับกีตาร์โฟล์คหรือกีตาร์ไฟฟ้าทั่ว ๆ ไป

1.2 นัท (nut) มีชื่อเรียกอีกว่าหย่องหรือสะพานสายบน จะติดอยู่ปลายบนสุดของฟิงเกอร์บอร์ดเพื่อรองรับสายกีตาร์ให้ยกสูงจากฟิงเกอร์บอร์ด ซึ่งระยะความสูงของสายกับฟิงเกอร์บอร์ดดังกล่าวนี้เรียกว่า action มีความสำคัญมากเพราะถ้ามันตั้งความสูงไว้ไม่เหมาะสมแล้วจะทำให้การเล่นกีตาร์ลำบากมากคือถ้าระยะดังกล่าวสูงไปคุณต้องออกแรงกดสายมากขึ้นก็จะเจ็บนิ้วมากขึ้น แต่ถ้ามันตั้งไว้ต่ำไปก็จะทำให้เวลาตีความสั้นของสายจะไปโดนเฟร็ตทำให้เกิดเสียงแปลก ๆ ออกมา

2. ส่วนคอกีตาร์ (Neck) ประกอบด้วย

ภาพประกอบที่ 4 ส่วนคอกีตาร์ (Neck)

2.1 คอกีตาร์ (Neck) คือส่วนที่เราใช้จับคอร์ดเล่น โน้ตต่างๆ มีความสำคัญมากสำหรับกีตาร์

2.2 (fingerboard) เป็นแผ่นไม้ที่ติดลงบนคอกีตาร์อีกชั้น เป็นตัวที่ใช้ยึดเฟร็ต หรือ ลวดลายมุกประดับต่าง ๆ และเราก็จะเล่น โน้ตต่าง ๆ ของกีตาร์บนหน้าฟิงเกอร์บอร์ดนั่นเองไม้นิยมนำมาใช้จะเป็นไม้ โรสวูด หรือไม้ อีโบนี ซึ่งมีเนื้อไม้แข็งเกินไป มีแบบที่แบนเรียบของกีตาร์คลาสสิก และกีตาร์โฟล์คกับกีตาร์ไฟฟ้าส่วนใหญ่จะโค้งเล็กน้อยเพื่อให้เข้ากับนิ้วเวลาทาบบนคอ

2.3 เฟร็ต (fret) ทำมาจากโลหะฝังอยู่บนคอกีตาร์เป็นตัวที่จะกำหนดเสียงของโน้ตดนตรีจากการกดสายกีตาร์ลงบนเฟร็ตต่างๆ ซึ่งทำให้สายมีความสั้นยาวต่างกันไปตามการกดสายของเราว่ากดที่ช่องใดระยะสายที่เปลี่ยนไปก็คือระดับเสียงที่เปลี่ยนไปด้วยจำนวนของเฟร็ตก็จะขึ้นกับความยาวของคอกีตาร์ซึ่งแต่ละผู้ผลิตก็จะต่างกันไป ปกติกีตาร์คลาสสิกจะมีประมาณ 18 ตัว กีตาร์โฟล์คประมาณ 20 ตัว แต่กีตาร์ไฟฟ้าซึ่งมักจะมีการเล่นโซโลจึงมีช่องให้เล่นโน้ตมากขึ้นประมาณ 22-24 ตัว และกีตาร์คลาสสิกซึ่งคอกีตาร์แบนราบ เฟร็ตก็จะตรง แต่กีตาร์โฟล์คหรือกีตาร์ไฟฟ้านั้น ส่วนใหญ่จะมีคอที่โค้งเล็กน้อยก็จะมีเฟร็ตที่โค้งตามไปด้วย

2.4 มุกประดับ (Inlay) จุดประสงค์คือให้ใช้สังเกตตำแหน่งช่องกีตาร์ปกติจะฝังที่ช่อง (1),3,5,7,9,(10),12,14,17,19,21(ไม่แน่นอนตายตัวขึ้นกับผู้ผลิต) กีตาร์คลาสสิกจะไม่มีมุกประดับฝังบนหน้าฟิงเกอร์บอร์ดแต่จะฝังด้านข้างแทน แต่กีตาร์โฟล์คและกีตาร์ไฟฟ้าจะฝังไว้ทั้ง 2 ส่วน (บางรุ่นก็มีแต่ด้านข้าง) ทั้งนี้ขึ้นกับผู้ผลิตจะออกแบบโดยทั่วไปจะเป็นรูปวงกลมบาทที่รูปลิ่ม ข้าวแหลมตัด หรือที่แพงหน้อยก็จะเป็นลายพวกไม้เลื้อย เลื้อยไปตามหน้าฟิงเกอร์บอร์ด

3. ส่วนลำตัวกีตาร์ (Body) ประกอบด้วย

ภาพประกอบที่ 5 ส่วนลำตัวกีตาร์ (Body)

3.1 ลำตัวกีตาร์ (body) หมายถึง 3 ส่วนได้แก่ ด้านหน้า(top) ด้านหลัง (back) และด้านข้าง (side) ควรเป็นไม้โรสวูด(rosewood) และที่สำคัญคือลักษณะของไม้ต้องไม่มีรอยแตก ไม่มีตาไม้และมีลายไม้ที่ละเอียดไปตามความยาวจึงมีคุณภาพดี ส่วนที่เว้าของ body บางที่เราเรียกว่า เอว

3.2 โพรงเสียง (sound hole) ก็คือรูกลม ๆ หรือบางทีก็ไม่งกลม ที่อยู่บนด้านหน้าของ body นั้นเอง มีหน้าที่รับเสียงจากการสั่นของสายกีตาร์ทำให้เกิดเสียงก้องดังขึ้น ซึ่งอาจจะมีลายประดับต่าง ๆ อยู่รอบ ๆ โพรงเสียงเพื่อความสวยงามอีก สำหรับกีตาร์โฟล์ค หรือกีตาร์แจ๊สมักจะมีแผ่นพลาสติกติดอยู่ด้านขอบโพรงเสียงได้สาย 1 เรียกว่า Pickgard เพื่อป้องกันการขูดขีดผิวกีตาร์จากการติดด้วยปิ๊กหรือเล็บครับ จะพบกีตาร์ไฟฟ้าด้วยเหมือนกันครับ ยังเป็นฟลามีนโกกีตาร์จะมีติดทั้งด้านสาย 6 และด้านสาย 1 เลย เพราะลักษณะการเล่นกีตาร์ฟลามีนโกจะมีการดีดสับนิ้วมากจึงป้องกันทั้ง 2 ด้าน

3.3 สะพานสาย (bridge) เป็นตัวที่ยึดสายให้ติดกับ body มักทำมาจากไม้โรสวูดหรือไม้โอโบนี่ ถ้าเป็นกีตาร์คลาสสิกจะเจาะรูในแนวขนานกับ body กีตาร์ 6 รูไว้ใช้พันสายกีตาร์ แต่ถ้าเป็นกีตาร์โฟล์คจะเจาะรูในแนวตั้งฉากกับ body และยึดสายด้วยหมุดยึดสาย(pin) แต่บางรุ่นเช่นของ Ovation ไม้ใช้หมุดแต่สอดสายจากด้านล่างของบริดจ์คล้าย ๆ กับกีตาร์คลาสสิกแต่ไม่ต้องพันสาย เพราะสายโลหะจะมีหมุดล้อยู่ที่ปลายสาย สำหรับกีตาร์ไฟฟ้าจะทำจากโลหะเป็นส่วนใหญ่มิทั้งแบบธรรมดาคือมีหน้าที่ยึดสายอย่างเดียว และอีกแบบคือเป็นแบบคั่น โยกทั้งแบบเดิมและแบบใหม่ ที่เรียกกันติดปากว่าฟรอยโรส การใส่สายจะยุ่งขึ้นมาอีกเล็กน้อย

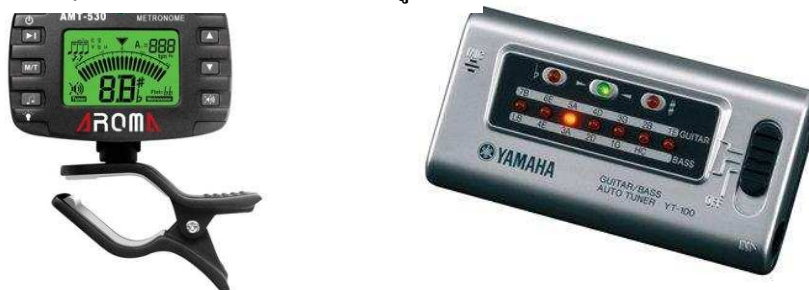
ภาพประกอบที่ 6 หย่องกีตาร์คลาสสิก

3.4 หย่อง (saddle) จะฝังหรือยึดอยู่กับสะพานสาย เพื่อรองรับสายกีตาร์ทั้ง 6 สาย มีทั้งแบบตรงสำหรับกีตาร์คลาสสิก และแบบโค้งสำหรับกีตาร์โฟล์ค บางแบบก็แยกเป็น 2 ชิ้นแล้วแต่การออกแบบของแต่ละรุ่น บางรุ่นสามารถปรับความสูงของตัวมันได้ แต่ทั่ว ๆ ไปถ้าเรารู้สึกว่ามันสูงไปเราก็สามารถจะถอดมาแล้วใช้ตะไบหรือกระดาษทรายขัดที่ฐานของมันให้ความสูงลดลง แต่ถ้าต่ำไปก็หาเศษไม้หรือกระดาษมาเสริมให้สูงตามความพอใจ

อุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับกีตาร์คลาสสิก

ในการบรรเลงกีตาร์คลาสสิกต้องมีอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกัน มีทั้งก่อนเริ่มบรรเลงและขณะบรรเลง มีอุปกรณ์ดังต่อไปนี้

1. **เครื่องตั้งสาย(Tuner)** การเรียนรู้ในเรื่องการตั้งสายนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการเล่น, ทฤษฎีดนตรี หรือเทคนิคการเล่นต่างๆ เพราะถ้าหากเราไม่เรียนรู้ในเรื่องดังกล่าวแล้ว เวลาเล่นกีตาร์ แม้ว่าจะเล่นได้ดีเพียงใด แต่เสียงกีตาร์ไม่ตรง บทเพลงที่ควรจะออกมาเพราะก็เกิดอาการเพี้ยนได้เหมือนกัน ทั้งนี้ เครื่องดนตรีประเภทเครื่องสาย โดยเฉพาะกีตาร์เป็นเครื่องดนตรีที่จะต้องมีการตั้งสายอยู่บ่อยๆ เนื่องจากสายที่เราตรึงไว้กับลูกบิดสามารถคลายได้เรื่อยๆ จึงต้องมีการตั้งสายให้ตรงอยู่เสมอ

ภาพประกอบที่ 7 เครื่องตั้งสาย(Tuner)

2. **เก้าอี้ (Guitar Chair)** เก้าอี้สำหรับนั่งเล่นกีตาร์คลาสสิก ต้องเป็นเก้าอี้ที่มีความมั่นคงแข็งแรง ไม่สปริง ไม่มีที่เท้าแขน ตรงที่นั่งต้อง คงที่ ไม่ใช่หมุนไปมาได้ จะมีรูปทรงแบบใดก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความถนัดของแต่ละบุคคล

3. **ที่วางเท้า (Foot Stand)**
เป็นอุปกรณ์ที่ใช้วางเท้าซ้ายให้ยกสูงขึ้นจากพื้นเพื่อใช้วางกีตาร์คลาสสิกในขณะที่บรรเลงกีตาร์คลาสสิก

ภาพประกอบที่ 8 ที่วางเท้า (Foot Stand)

4. ที่วางโน้ต (Stand Note) ใช้วางโน้ตเพลงกีตาร์คลาสสิกขณะบรรเลง

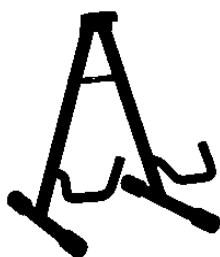
ภาพประกอบที่ 9 ที่วางโน้ต (Stand Note)

5. เครื่องให้จังหวะ (Metronom) เป็นอุปกรณ์ให้จังหวะเวลาบรรเลงกีตาร์คลาสสิก จะมีความเร็ว(Tempo) หลายระดับเริ่มจากช้าไปหาเร็ว และมีเสียงประกอบเป็นการให้จังหวะ

ภาพประกอบที่ 10 เครื่องให้จังหวะ(Metronome)

6. ขาตั้งกีตาร์ (Guitar Stand) ใช้ตั้งกีตาร์จะมีหลากหลายลักษณะ

ภาพประกอบที่ 11 ขาตั้งกีตาร์(Guitar Stand)

ทำนั่ง

ทำนั่ง และการวางมือสำหรับเตรียมบรรเลงกีตาร์คลาสสิกนี้สำคัญมาก เพราะเป็นเสมือนจุดเริ่มต้นที่จะบรรเลงบทเพลงต่างๆ ดังนั้น การนั่งและการวางมือ จึงต้องกระทำให้เป็นธรรมชาติ คือให้รู้สึกสบายๆ ไม่มีอาการเกร็งของกล้ามเนื้อ ไม่ว่าจะที่ส่วนใดของร่างกาย เพราะว่าดนตรีนั้นมีใช้เล่นออกมาเป็นแค่เสียงต่อกันไปเท่านั้น คนตรีต้อง มีความรู้สึก มีความไพเราะ หวานซึ้ง เศร้า หรือสนุกสนานร่าเริง ฯลฯ ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้ ต้องอาศัยอวัยวะ ของ ร่างกาย เล่นออกมาให้เป็นเสียง หรือทำนองเพื่อแสดงอารมณ์ต่างๆ สำหรับกีตาร์คลาสสิก ก็ต้องอาศัยนิ้ว มือขวา และนิ้วมือซ้ายนั้น เอง

ภาพประกอบที่ 12 ทำนั่งสำหรับการบรรเลงกีตาร์คลาสสิก

การจัดองค์ประกอบของกีตาร์ให้เหมาะสมกับร่างกายของผู้เล่น เป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้มีอยู่หลายวิธีที่นิยม แต่มีท่าที่ได้รับการยอมรับกันมากที่สุดก็คือ การจัดวางกีตาร์ให้อยู่ในลักษณะทำมุมกับตัวผู้เล่นประมาณ 45 องศา ซึ่งการเล่นกีตาร์คลาสสิกจำเป็นอย่างยิ่งที่กีตาร์จะต้องอยู่ในตำแหน่งที่มั่นคงเพื่อให้สอดคล้องกับการบรรเลง ดังนั้นการนั่งบรรเลงจึงเป็นท่าดูจะเหมาะสมมากที่สุด (“เรียนรู้พื้นฐานกีตาร์คลาสสิกด้วยตนเอง 1) (2555)

เริ่มจากการนั่งบนเก้าอี้ หนึ่งตรงตั้งฉากกับพื้นวางเท้าซ้ายกับที่วางเท้า (Foot Stand) วางกีตาร์คลาสสิก โดยใช้ส่วนที่เว้าหรือเอวของกีตาร์วางไปบนขาซ้าย ให้กีตาร์ทำมุมประมาณ 45 องศากับตัว เท้าขวาทแยงมุมออกไปด้านขวาดังรูป

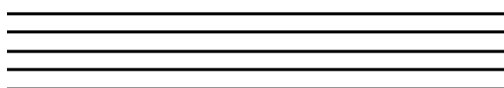

ทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน

โน้ตดนตรีสากล เป็นลักษณะหรือสัญลักษณ์ทางดนตรีที่ใช้บันทึกแทนเสียงหรือให้หยุดเสียงชั่วขณะ มีองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ตัวโน้ตลักษณะต่างๆ เครื่องหมายหยุด เครื่องหมายกำหนดจังหวะ บรรทัด 5 เส้น ญุญแจประจำหลัก และเครื่องหมายต่างๆ ทางดนตรี

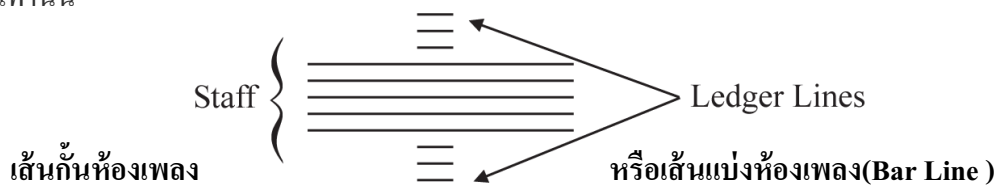
บรรทัดห้าเส้น (Staff Line)

ตัวโน้ตต่างๆ จะถูกบันทึกลงบนเส้นตรง จำนวน 5 เส้น ที่ขนานกันในแนวนอน ซึ่งสามารถบันทึกตัวโน้ตได้ทั้งแบบคาบเส้น และในช่องว่างของบรรทัด 5 เส้น

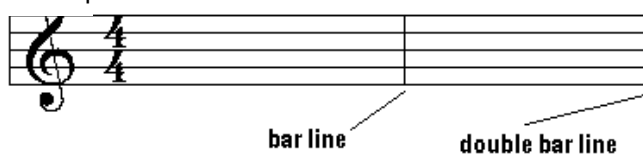
เส้นน้อย (Leger Line)

ใช้สำหรับบันทึกตัวโน้ตที่มีระดับเสียงสูงหรือต่ำเกินไปที่จะบันทึกลงในบรรทัดห้าเส้นได้ เส้นน้อยจะระดับความห่างของเส้นเท่ากับบรรทัดห้าเส้น และเขียนสั้นๆ สำหรับบันทึกโน้ตได้หนึ่งตัวเท่านั้น

เส้นแบ่งกันห้องเพลงหรือ mesures เราจะทำการกันห้องเพลงเมื่อไหร่ ขึ้นอยู่กับ Time signature

ที่กำหนด Double Bar Line - เส้นแบ่งทำนองเพลง เราจะกำหนด double bar line ขึ้นเมื่อไหร่ ก็ขึ้นอยู่กับ การประพันธ์ของเพลงนั้นๆ

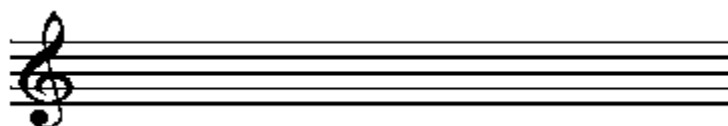
ญุญแจประจำหลัก (Clef)

ญุญแจประจำหลัก หมายถึง สัญลักษณ์ ที่ใช้แสดงถึงระดับเสียงของตัวโน้ตที่บันทึกกำกับไว้ที่ตำแหน่งเริ่มต้นของบรรทัดห้าเส้น ญุญแจประจำหลักในการบันทึกดนตรีสมัยใหม่มีใช้อยู่เพียง

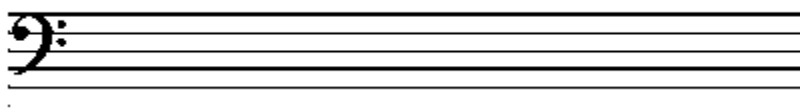
สองชนิดคือ กุญแจประจำหลักที่เคลื่อนที่ไม่ได้กับกุญแจประจำหลักที่เคลื่อนที่ได้ ซึ่งกุญแจแต่ละชนิดจะอ้างถึงเสียงของตัวโน้ต ตามตำแหน่งที่กุญแจประจำหลักนั้นได้ไปคาบเกี่ยวไว้บนบรรทัด เส้นและช่องอื่นๆ ก็จะสัมพันธ์กับโน้ตบนเส้นนั้น

กุญแจประจำหลักที่เคลื่อนที่ไม่ได้ ได้แก่

กุญแจโซล (G Clef)

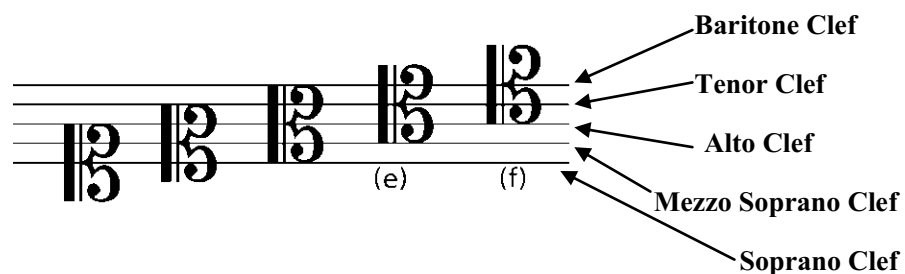

กุญแจฟา (F Clef)

กุญแจประจำหลักที่เคลื่อนที่ได้

กุญแจโด (C Clef) จะเรียกชื่อตามหัวของกุญแจที่ไปคาบเส้นบรรทัดทั้ง 5 เส้น

แบบทดสอบแผนบริหารการสอนที่ 1

ส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิกและทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง :จงอ่านและพิจารณาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกที่กำหนดให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

.....

.....

1. ข้อใดไม่ใช่ส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิก

ก.

ข.

ค.

ง.

2. ข้อใดคือลักษณะของกีตาร์คลาสสิก

ก. สายทำจากหางม้า
บอกได้

ข. สายทำจากไนลอน

ค. มีคันโยก

ง. ลำตัวเป็นไม้ตันไม่มีโพรง

3. อุปกรณ์ชนิดใดใช้ร่วมกับกีตาร์คลาสสิกไม่ได้

ก. เครื่องตั้งสาย (Tuner)

ข. ที่วางเท้า (Foot Stand)

ค. เครื่องให้จังหวะ (Metronom)
บรรทัด 5 เส้น

ง. คันชัก (Bow)

4. ลูกบิดทำหน้าที่อย่างไร

ก. หมุนเพื่อตั้งสาย
เพลง

ข. หมุนเพื่อตั้งคอกกีตาร์ให้ตรง

ค. ดัดให้เกิดเสียง

6. บรรทัด 5 เส้นมีหน้าที่อะไร

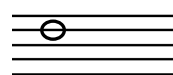
ก. กำหนดจังหวะในท้องเพลง

ข. กำหนดความเร็วของโน้ต

ค. บันทึกโน้ต

ง. แบ่งท้องเพลง

7.

คือโน้ตอะไร

ก. เร

ข. ฟา

ค. โด

ง. ไม่สามารถ

8. Leger Line คือ

ก. เส้นกันห้อง

ข. เส้นน้อย

ค. เส้นเล็ก

ง. กุญแจประจำหลัก

9. กุญแจประจำหลัก ทำหน้าที่อะไร

ก. กำหนดเสียงของตัวโน้ตบน

ข. กำหนดจังหวะของเพลง

ค. กำหนดค่าของตัวกลม

ง. กำหนดจังหวะเคาะใน 1 ห้อง

10. กุญแจประจำหลักมีประเภท

ก. 7 ประเภท

- ง. ใช้วงเท้าซ้าย
- 5. ข้อใดคือทำนองในการบรรเลงกีตาร์ที่ถูกต้อง
- ก. นั่งตัวตรงบนเก้าอี้วงเท้าซ้ายกับที่วางเท้า
- ข. นั่งตัวตรงบนเก้าอี้ขาทั้งสองข้างวางไว้กับพื้น
- ค. นั่งตัวตรงกับพื้น
- ง. ยืนฝึกจากกว้างๆ
- ข. 5 ประเภท
- ค. 2 ประเภท
- ง. 1 ประเภท

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบแผนบริหารการสอนที่ 1

ส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิกและทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง : เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกที่กำหนดให้ทำเครื่องหมาย

กากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

คะแนนที่ได้ ..... คะแนน

แผนบริหารการสอนที่ 2

หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี

ภาคเรียน

ที่ 1/2555

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รหัสวิชา 2061407

ชื่อวิชา ปฏิบัติคีตาร์ 1

อาจารย์ผู้สอน นายปลุก สินทร์

แผนบริหารการสอนที่ 2 พื้นฐานการปฏิบัติคีตาร์คลาสสิก

1. จุดมุ่งหมาย

นอกจากการเรียนรู้ส่วนประกอบต่างๆ และทฤษฎีดนตรีขั้นพื้นฐานแล้ว พื้นฐานการเริ่มปฏิบัติ

คีตาร์คลาสสิก ควรเริ่มต้นจากการฝึกปฏิบัติพร้อมกับการเคาะจังหวะ ฝึกทำท่วงทำนองและการวางมือให้ถูกต้อง ให้เป็นไปตามขั้นตอนเพื่อให้การเรียนรู้เครื่องดนตรีชิ้นนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. วัตถุประสงค์หลังการเรียนรู้

วัตถุประสงค์หลังจากการเรียนรู้รายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ดังนี้

1. สามารถเคาะในอัตราจังหวะ(Time Signature)อย่างง่ายได้
2. สามารถฝึกปฏิบัติโน้ตคีตาร์คลาสสิกตามค่าของตัวโน้ตได้
3. สามารถปฏิบัติโน้ตคีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องประกอบจังหวะ(Metronom)ได้

3. เนื้อหาการเรียนรู้

1. จังหวะเคาะ(Beat)
2. ค่าของตัวโน้ต
3. ฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกหัด

4. จำนวนชั่วโมง

จำนวนชั่วโมงแผนบริหารการสอนที่ 2			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
4 ชั่วโมง	สอนซ่อมเสริมตามความต้องการของนักศึกษา เฉพาะราย	4 ชั่วโมง	อย่างน้อย 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

5. แผนการสอน

แผนการสอน			
ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน
3	แผนบริหารการสอนที่ 2 1. ทดสอบแบบทดสอบก่อนเรียน 2. จังหวะเคาะ(Beat)	4 ชั่วโมง	1. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบเรื่อง “อัตราจังหวะและค่าของตัวโน้ต” 2. ผู้สอนบรรยายเรื่องอัตราจังหวะ(Time Signature) 3. ผู้เรียนปรบมือตามจังหวะที่กำหนดขึ้นในลักษณะต่างๆ
4	1. ค่าของตัวโน้ต 2. ทดสอบหลังเรียน	4 ชั่วโมง	4. ผู้สอนบรรยายเรื่องค่าของตัวโน้ต 5. ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติตามแบบฝึกหัดที่ 1 พร้อมแนะนำการบรรเลง 6. ผู้สอนกับผู้เรียนปฏิบัติแบบฝึกหัดที่ 1 พร้อมกัน 7. ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติตามแบบฝึกหัดที่ 2 พร้อมแนะนำการบรรเลง 8. ผู้สอนกับผู้เรียนปฏิบัติ

			แบบฝึกหัดที่ 2 พร้อมกัน 9. ผู้สอนกับผู้เรียนปฏิบัติ แบบฝึกหัดที่ 3 พร้อมกัน 10. ทดสอบหลังเรียน
--	--	--	---

6. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดผล

- ทดสอบ
- บันทึกแบบสังเกตพฤติกรรม

เครื่องมือวัดผล

- แบบทดสอบ
- แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- นักศึกษาได้คะแนนจากการทดสอบ ตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
- นักศึกษาได้คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม ตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

แผนบริหารการสอนที่ 2

พื้นฐานการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก

เครื่องหมายกำหนดจังหวะ (Time Signatures)

ในทุกบทเพลงจะต้องมีเครื่องหมายกำหนดจังหวะ ซึ่งจะกำหนดเป็นตัวเลข โดยให้ตัวเลขด้านบนหมายถึงจำนวนจังหวะ(Beat)ใน 1 ห้องเพลง ส่วนตัวเลขด้านล่างหมายถึงค่าของตัวกลม

ใน 1 ห้องเพลงจะเกาะอยู่ 4 จังหวะ ตัวกลมมีค่าเท่ากับ 4 จังหวะ หมายถึงใน 1 ห้องเพลงจะบันทึกตัวกลมได้ 1 ตัว ตัวขาวได้ 2 ตัว

ใน 1 ห้องมี 3 จังหวะ โดยโน้ตตัวกลมมีค่าเท่ากับ 4 จังหวะ

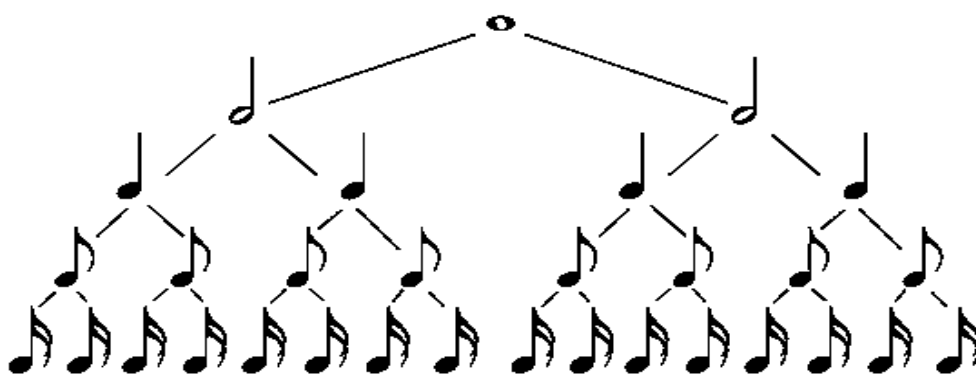

ใน 1 ห้องมี 2 จังหวะ โดยโน้ตตัวกลมมีค่าเท่ากับ 4 จังหวะ

โน้ตและตัวหยุด (Note & Rest)

	ตัวกลม	ตัวขาว	ตัวดำ	ตัวเข็บบีต 1 ชั้น	ตัวเข็บบีต 2 ชั้น
ตัวโน้ต					
ตัวหยุด					

แผนภูมิแสดงค่าตัวโน้ต

โน้ตประจูด (Dotted Note)

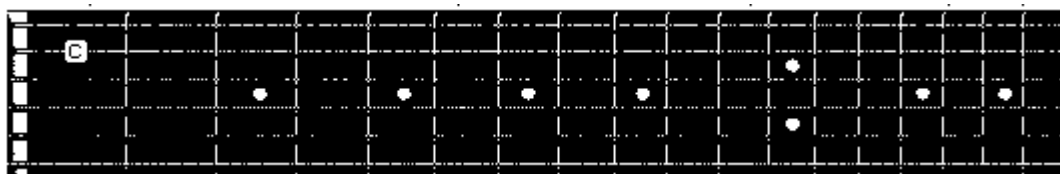
ในบางกรณีที่เราต้องการให้ค่าตัวโน้ตนั้นมีจังหวะยาวขึ้นมาอีก ครึ่งหนึ่งของตัวมันเอง เรา
จะใช้จุด (dot) แทนค่าให้เพิ่มจังหวะอีกครึ่งหนึ่งของตัวเองโดยเขียนจุดไว้ด้านข้างของตัวโน้ตที่
ต้องการเพิ่มจังหวะเช่น

$$\text{♩.} = \text{♩} + \text{♩} = \text{♩} + \text{♩} + \text{♩}$$

$$\text{♪.} = \text{♪} + \text{♪} = \text{♪} + \text{♪} + \text{♪}$$

ปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น

แบบฝึกหัดที่ 1 แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างบรรทัด 5 เส้น กุญแจประจำหลัก
เครื่องหมายกำหนดจังหวะและตัวโน้ต โดยเริ่มให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตตัวกลมกับเครื่องหมาย
กำหนดจังหวะ 4/4 เพื่อให้ทราบถึงลักษณะการบรรเลง โน้ตในแต่ละห้องเพลง และฝึกปฏิบัติโน้ต
ตัวขาวตามลำดับ

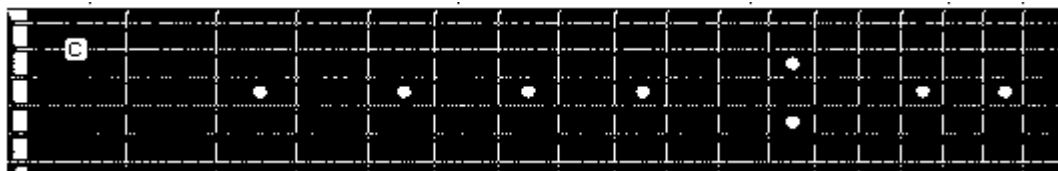
แบบฝึกหัดที่ 1

(บทฝึกกีตาร์คลาสสิก 2549)

ใน 1 ห้องเพลงจะมีจังหวะเกาะ(Beat) 4 ครั้ง โดยพิจารณาจากเลขตัวข้างบนของ
เครื่องหมายกำหนดจังหวะ(Time Signature) ตัวกลมมีค่าเท่ากับเลขตัวข้างล่างคือมีค่าเท่ากับ 4
จังหวะ เพราะฉะนั้นการบันทึกโน้ตใน 1 ห้องเพลงจะบันทึกโน้ตตัวกลมได้ 1 ตัว บันทึกโน้ตตัว
ขาวได้ 2 ตัว ดังตัวอย่างในแบบฝึกหัดที่ 1

หลังจากฝึกปฏิบัติโน้ตตัวกลมและโน้ตตัวขาวแล้ว ควรฝึกปฏิบัติโน้ตตัวดำ และโน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้นเพื่อเตรียมความพร้อมในการฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกหัดที่สูงขึ้นและเตรียมความพร้อมในการฝึกบรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก

แบบฝึกหัดที่ 2

Moderate ♩ = 80

(บทฝึกกีตาร์คลาสสิก 2549)

แบบฝึกหัดที่ 3 เป็นการฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเริ่มจากโน้ตตัวกลม โน้ตตัวขาว โน้ตตัวดำ โน้ตตัวเข้บ็ต 1 ชั้น อย่างละ 4 ห้องเพลง กับเครื่องให้จังหวะ(Metronome) ในระดับความเร็วจากช้าแล้วค่อยๆ เพิ่มระดับความเร็วไปเรื่อยๆ ควรฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดทักษะในการปฏิบัติกีตาร์

แบบฝึกหัดที่ 3

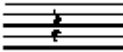
Moderate ♩ = 80

(บทฝึกกีตาร์คลาสสิก 2549)

แบบทดสอบแผนบริหารการสอนที่ 2

พื้นฐานการปฏิบัติคีตารคลาสสิก

คำชี้แจง : จงอ่านและพิจารณาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกที่กำหนดให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. หน้าทีของเครื่องหมายกำหนดจังหวะคือ
  - ก. กำหนดชื่อของตัวโน้ต
  - ข. กำหนดให้ตัวโน้ตมีเสียง
  - ค. กำหนดให้ตัวโน้ตไม่มีเสียง
  - ง. กำหนดการบันทึกตัวโน้ต
2. เลขตัวข้างบนของเครื่องหมายกำหนดจังหวะ หมายถึงอะไร
  - ก. ค่าของตัวกลม
  - ข. การเคาะจังหวะใน 1 ห้อง
  - ค. บันทึกกฎญแจประจำหลัก
  - ง. เครื่องหมายย้อนกลับ
3. ตัวเลขข้างล่างของเครื่องหมายกำหนดจังหวะคือ
  - ก. ค่าของตัวกลม
  - ข. จังหวะเคาะ
  - ค. จำนวนห้องเพลง
  - ง. เครื่องหมายย้อนกลับ
4. ถ้าเพลงไม่มีเครื่องหมายกำหนดจังหวะ
  - ก. จะไม่สามารถบันทึกโน้ตได้
  - ข. ไม่สามารถบรรเลงเพลงได้
  - ค. ไม่มีจังหวะเคาะใน 1 ห้อง
  - ง. ถูกทุกข้อ
5. ตัวกลมมีค่ากี่จังหวะ
  - ก. 2
  - ข. 3
  - ค. 4
  - ง. 5
6. โน้ตตัวกลม 1 ตัวมีค่าเท่ากับ ตัวดำกี่ตัว
  - ก. 3 ตัว
  - ข. 4 ตัว
  - ค. 5 ตัว
  - ง. 2 ตัว
7. โน้ตตัวขาว 1 ตัว มีค่าเท่ากับตัวดำกี่ตัว
  - ก. 3 ตัว
  - ข. 4 ตัว
  - ค. 5 ตัว
  - ง. 2 ตัว
8. Rest หมายถึงอะไร
  - ก. บรรทัด 5 เส้น
  - ข. ญแจประจำหลัก
  - ค. ตัวหยุด
  - ง. เส้นเล็ก
9. หมายถึงอะไร
  - ก. การเคาะจังหวะใน 1 ห้อง
  - ข. ตัวหยุดตัวดำ
  - ค. ตัวหยุดตัวขาว
  - ง. จำนวนห้องเพลง
10. ตัวหยุดหมายถึง
  - ก. เครื่องหมายเจียบเสียง
  - ข. เครื่องหมายออกเสียง
  - ค. บรรเลงช้าลง
  - ง. เครื่องหมายหยุดหายใจ

กระดาษคำตอบ

แบบทดสอบแผนบริหารการสอนที่ 2

พื้นฐานการปฏิบัติที่ดีเลิศ

คำชี้แจง : เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกที่กำหนดให้ทำ

เครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

.....

.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

คะแนนที่ได้ ..... คะแนน

แผนบริหารการสอนที่ 3

หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี

ภาคเรียน

ที่ 1/2555

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รหัสวิชา 2061407

ชื่อวิชา ปฏิบัติคีตาร์ 1

อาจารย์ผู้สอน นายปลุก สินทร

แผนบริหารการสอนที่ 3 เทคนิคมือซ้ายและมือขวา

1. จุดมุ่งหมาย

การบันทึกโน้ตกีตาร์คลาสสิกนั้นจะมีเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนการบันทึกโน้ตเครื่องดนตรีชนิดอื่นคือสัญลักษณ์ของมือซ้ายและมือขวา การเรียนรู้สัญลักษณ์ ที่ใช้แทนมือซ้ายและมือขวา พร้อมวิธีการดีดสายกีตาร์คลาสสิกในลักษณะต่างๆ นั้น นับว่ามีความจำเป็นสำหรับผู้ที่กำลังเริ่มฝึกปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก

2. วัตถุประสงค์หลังการเรียนรู้

วัตถุประสงค์หลังจากการเรียนรู้รายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ดังนี้

1. สามารถบอกสัญลักษณ์ของมือซ้ายและมือขวาได้
2. สามารถปฏิบัติการดีดสายกีตาร์คลาสสิกในลักษณะต่างๆ ได้
3. สามารถปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามแบบฝึกหัดที่กำหนดได้

3. เนื้อหาการเรียนรู้

1. สัญลักษณ์มือซ้ายและมือขวา
2. การดีดสายกีตาร์คลาสสิกในลักษณะต่างๆ
3. ฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกหัด

4. จำนวนชั่วโมง

จำนวนชั่วโมงแผนบริหารการสอนที่ 1			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
4 ชั่วโมง	สอนซ่อมเสริมตามความต้องการของนักศึกษา เฉพาะราย	4 ชั่วโมง	อย่างน้อย 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

5. แผนการสอน

แผนการสอน			
ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน
5	แผนบริหารการสอนที่ 3 1. ทดสอบแบบทดสอบก่อนเรียน 2. สัญลักษณ์มือซ้ายมือขวา 3. ลักษณะการดีดสายแบบต่างๆ	4 ชั่วโมง	1. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบเรื่อง “เทคนิคมือซ้ายและมือขวา” 2. บรรยายเรื่องสัญลักษณ์มือซ้ายและมือขวา 3. บรรยายเรื่องการดีดสายกีตาร์คลาสสิกแบบพักสาย (Rest Stroke) พร้อมสาธิตวิธีดีดสายกีตาร์คลาสสิก (แบบฝึกที่ 4) 4. ฝึกปฏิบัติการดีดสายกีตาร์คลาสสิกแบบพักสาย (Rest Stroke) ตาม (แบบฝึกหัดที่ 4)
6	1. ลักษณะการดีดสายแบบต่างๆ 2. ทดสอบแบบทดสอบหลังเรียน	4 ชั่วโมง	1. บรรยายเรื่องการดีดสายกีตาร์คลาสสิกแบบผ่านสาย(Free Stroke) พร้อมสาธิตวิธีดีดสายกีตาร์คลาสสิก (แบบฝึกที่ 5) 2. ฝึกปฏิบัติการดีดสายกีตาร์คลาสสิกแบบผ่านสาย(Free Stroke)ตาม (แบบฝึกหัดที่ 5) 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกหัดที่ 6

6. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดผล

- ทดสอบ
- บันทึกแบบสังเกตพฤติกรรม

เครื่องมือวัดผล

- แบบทดสอบ
- แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- นักศึกษาได้คะแนนจากการทดสอบ ตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
- นักศึกษาได้คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม ตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปถือว่าผ่าน

เกณฑ์

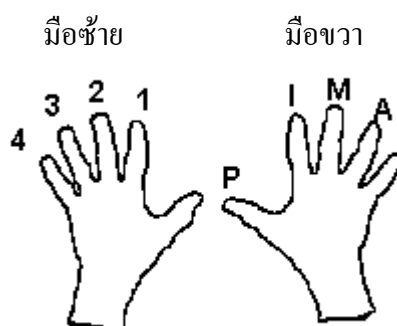

แผนบริหารการสอนที่ 3

เทคนิคมือซ้ายมือขวา

สัญลักษณ์มือซ้ายและมือขวา

กีตาร์คลาสสิกจะใช้สัญลักษณ์ในการบันทึกโน้ตและการบรรเลงโน้ตสำหรับกีตาร์ดังนี้

ภาพประกอบที่ 13 สัญลักษณ์มือซ้ายมือขวา

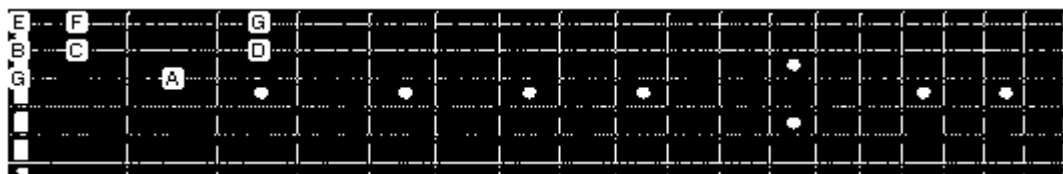
มือซ้ายและมือขวา

มือซ้ายเป็นมือที่ใช้จับตัวโน้ตบนคอกีตาร์ การเตรียมความพร้อมก่อนการบรรเลงกีตาร์คลาสสิก โดยการวางนิ้วมือไว้ที่คอของกีตาร์คลาสสิก ไม่ต้องเกรง ทำมือซ้ายให้เป็นธรรมชาติ

การเตรียมความพร้อมสำหรับมือขวา ให้อ่างมือขวาไว้บริเวณตรงกลางระหว่างสะพานสาย (Bridge) และ โพลงเสียง (Sound Hole) ทำมุมประมาณ 45 องศา นิ้วมือทั้งหาวางไว้ที่สายในลักษณะงุ่มมือเข้าเล็กน้อย นิ้วโป้งวางไว้ที่สาย 4-6 นิ้วชี้ นิ้วนาง นิ้วกลาง นิ้วก้อย ให้อ่างลดหลั่นลงมา หักข้อมือขึ้นเล็กน้อย

การติดแบบพักสาย (Rest Stroke) คือการติดสายใดสายหนึ่งให้นิ้วที่ติดนั้นมาพักอยู่สายติดกัน การติดแบบพักสายนี้เสียงจะดังชัดเจนกว่าการติดแบบไม่พักสาย ดังนั้นจึงนิยมใช้การติดชนิดนี้ สำหรับทำนองเพลง เพื่อให้ตัวเนื้อเรื่องหรือทำนองเด่นตลอดบทเพลง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้บทเพลงต่างๆ เกิดความไพเราะขึ้น (“[โรงเรียนดนตรีคีตะนนท์](#)” 2555,ออนไลน์)

การฝึกปฏิบัติมือขวาควรฝึกแบบติดสลับ M, I เนื่องจากสามารถพัฒนาทักษะของนิ้วมือขวาให้มีน้ำหนักที่สม่ำเสมอ และสามารถกำหนดความหนักเบา (Dynamic) ของบทเพลงได้

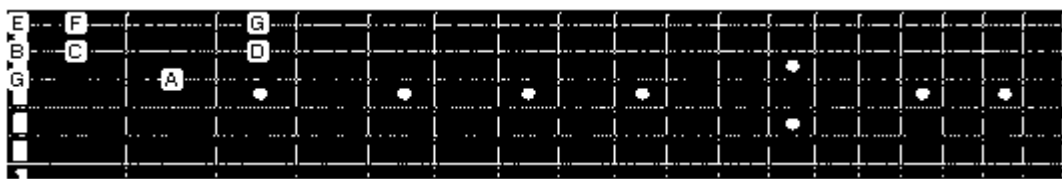
แบบฝึกหัดที่ 4

Moderate ♩ = 80

M I M I M I M I M I M I M I M I M I M I

(บทฝึกกีตาร์คลาสสิก 2549)

การดีดแบบผ่านสาย (Free strock) คือการดีดสายใดสายหนึ่งให้นิ้วที่ดีดนั้นผ่านสายที่ดีดขึ้นมาทางฝ่ามือ โดยไม่พักหรือโดนสายอื่น ๆ การดีดแบบไม่พักสายนี้เสียงจะออกมาเบาว่าการดีดแบบพักสาย นิยมใช้การดีดชนิดนี้กับส่วนที่ไม่ใช่ทำนองเพลง หรือสวทที่เป็นเสมือนฉาก หรือบรรยากาศของบทเพลง(“โรงเรียนดนตรีคีตะนนท์” 2555,ออนไลน์)

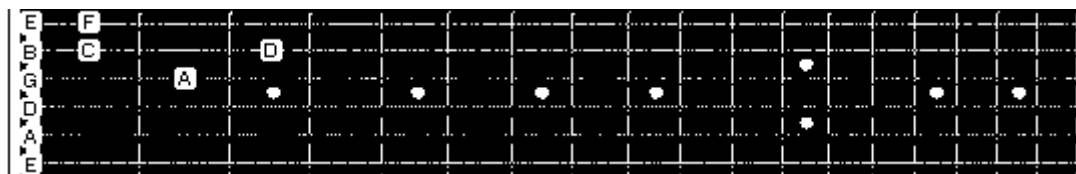
แบบฝึกหัดที่ 5

Moderate ♩ = 80

(บทฝึกกีตาร์คลาสสิก 2549)

ทั้งการคิดแบบพักสายนิยมนำมาใช้กับทำนองเพลง และการคิดแบบไม่พักสายนิยมนำมาใช้กับส่วนที่ไม่ใช่ทำนองเพลงนี้แท้จริงแล้วแล้วไม่ใช่กฎเกณฑ์ตายตัว แต่สิ่งที่เป็นกฎเกณฑ์อย่างแน่นอนก็คือตัวผู้เล่นต้องฟังเสียงที่เล่นออกมาแล้วใช้ความรู้สึกเปรียบเทียบดูระหว่างการคิดทั้ง 2 แบบ ว่าควรใช้แบบไหนหรือบางครั้งก็ขึ้นอยู่กับว่าการทำได้หรือไม่ได้ (“[โรงเรียนดนตรีคิตะนันท์](#) 2555, ออนไลน์)

หลังจากฝึกปฏิบัติมือขวาแบบดีดสลับ M , I ทั้งแบบพักสายและผ่านสายมาแล้ว ในแบบฝึกหัดที่ 6 จะฝึกปฏิบัติการใช้นิ้วหัวแม่มือ (P) เพื่อใช้ในการบรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิกต่อไป

แบบฝึกหัดที่ 6

Moderate ♩ = 80

M I M

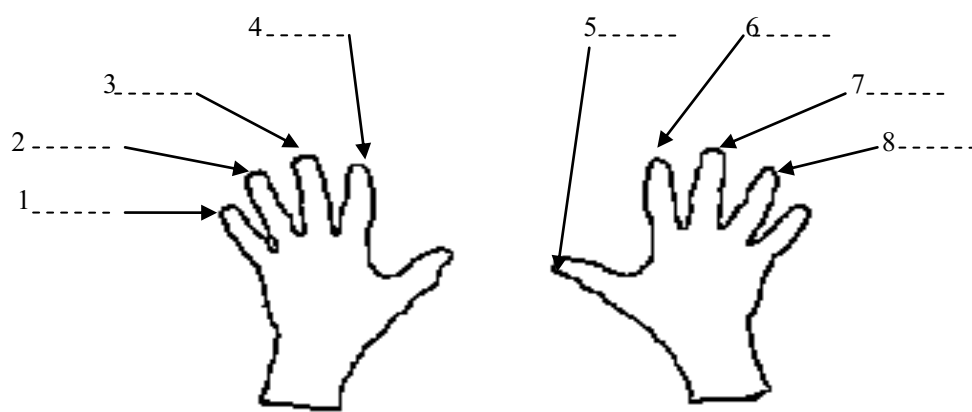
(กีตาร์คลาสสิกเทคนิค 2549)

เมื่อสามารถฝึกปฏิบัติตามแบบฝึกหัดให้เกิดทักษะของมือขวาทั้งนิ้วหัวแม่มือ(P) นิ้วชี้(I) นิ้วกลาง(M) แล้วก็สามารถปฏิบัติเพลงกีตาร์คลาสสิกได้ เพราะโน้ตเพลงพื้นฐานของกีตาร์คลาสสิกจะใช้ทักษะของนิ้วดังกล่าวในการบรรเลง

แบบทดสอบแผนบริหารการสอนที่ 3

เทคนิคมือซ้ายและมือขวา

คำชี้แจง : ข้อ 1-8 ให้เติมคำตอบที่ถูกต้องลงในช่องว่างที่กำหนดไว้ ข้อ 9 และ 10 ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกที่กำหนดให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

มือซ้าย

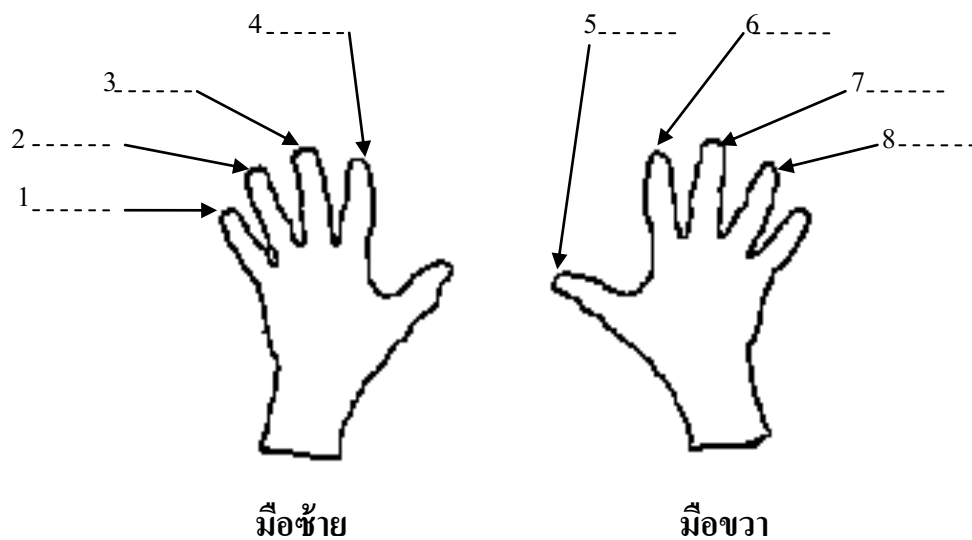
มือขวา

9. การตีคียบแบบพักสาย (Rest Stroke) มีลักษณะอย่างไร
- ม้วนนิ้วก้อยเข้าหาตัว
  - ให้อุ้งมือวางพักไว้ตรงสะพานสาย
  - เสียงดังชัดเจนใช้สำหรับทำนองเพลง
  - เสียงเบาใช้สำหรับคลอเพลง
10. การตีคียบผ่านสาย (Free Stroke) มีลักษณะอย่างไร
- ม้วนนิ้วก้อยเข้าหาตัว
  - ให้อุ้งมือวางพักไว้ตรงสะพานสาย
  - เสียงดังชัดเจนใช้สำหรับทำนองเพลง
  - เสียงเบาใช้สำหรับคลอเพลง

กระดาษคำตอบ
แบบทดสอบแผนบริหารการสอนที่ 3

เทคนิคมือซ้ายและมือขวา

คำชี้แจง : ข้อ 1-8 ให้เติมคำตอบที่ถูกต้องลงในช่องที่กำหนดไว้ ข้อ 9 และ 10 ให้เลือกคำตอบที่ถูกเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกที่กำหนดให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

ข้อ	ก	ข	ค	ง
9				
10				

คะแนนที่ได้ ..... คะแนน

แผนบริหารการสอนที่ 4

หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี

ภาคเรียน

ที่ 1/2555

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รหัสวิชา 2061407

ชื่อวิชา ปฏิบัติคีตาร์ 1

อาจารย์ผู้สอน นายปฎัก สินทร

แผนบริหารการสอนที่ 4 พื้นฐานการปฏิบัติคีตาร์คลาสสิก

---

1. จุดมุ่งหมาย

ผู้ที่กำลังเริ่มต้นฝึกปฏิบัติคีตาร์คลาสสิกนั้น นอกจากการเรียนรู้ทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน สัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ประกอบการบันทึกโน้ตของคีตาร์คลาสสิก สิ่งที่เป็นอีกประการหนึ่งคือการฝึกปฏิบัติจากแบบฝึกหัดคีตาร์คลาสสิกในระดับที่ง่ายเพื่อพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้นต่อไป

2. วัตถุประสงค์หลังการเรียนรู้

วัตถุประสงค์หลังจากการเรียนรู้รายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ดังนี้

1. สามารถปฏิบัติคีตาร์คลาสสิก 1 แนวได้
2. สามารถปฏิบัติ 2 แนว (Two Notes) ได้
3. สามารถปฏิบัติเพลงคีตาร์คลาสสิกได้

3. เนื้อหาการเรียนรู้

1. โน้ตคีตาร์คลาสสิก 1 แนว
2. โน้ตคีตาร์คลาสสิก 2 แนว
3. ปฏิบัติเพลงเบื้องต้น

4. จำนวนชั่วโมง

จำนวนชั่วโมงแผนบริหารการสอนที่ 1			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
-	สอนซ่อมเสริมตามความต้องการของนักศึกษา เฉพาะราย	12 ชั่วโมง	อย่างน้อย 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

5. แผนการสอน

แผนการสอน			
ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน
7	แผนบริหารการสอนที่ 4 1. โน้ตกีตาร์คลาสสิก 1 แนว	4 ชั่วโมง	1. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบ “แบบฝึกหัดที่ 10” 2. ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิก 1 แนว (แบบฝึกหัดที่ 7) 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิก 1 แนว (แบบฝึกหัดที่ 7)
8	1. โน้ตกีตาร์คลาสสิก 2 แนว	4 ชั่วโมง	1. ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิก 2 แนว (แบบฝึกหัดที่ 8) 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิก 2 แนว (แบบฝึกหัดที่ 8)
9	1. โน้ตกีตาร์คลาสสิก 1 แนว 2. โน้ตกีตาร์คลาสสิก 2 แนว	4 ชั่วโมง	1. ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิก 1 แนว (แบบฝึกหัดที่ 9) 2. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิก 1 แนว (แบบฝึกหัดที่ 9) 3. ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิก 2 แนว (แบบฝึกหัดที่ 10) 4. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิก 2 แนว (แบบฝึกหัดที่ 10) 5. ทดสอบหลังเรียนแบบทดสอบที่ 10

6. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดผล

- ทดสอบ
- บันทึกแบบสังเกตพฤติกรรม

เครื่องมือวัดผล

- แบบทดสอบ
- แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- นักศึกษาได้คะแนนจากการทดสอบ ตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
- นักศึกษาได้คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม ตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปถือว่าผ่าน

เกณฑ์

แผนบริหารการสอนที่ 4

แบบฝึกหัดกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น

ผู้ปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกควรจะต้องคำนึงถึงนิ้วไว้มากๆ เพราะแต่ละบทเรียนการคิดนิ้วในแต่ละสายจะต่างกันขึ้นอยู่กับการระบุตำแหน่งของนิ้วนั้นๆ ดังแบบฝึกหัดต่างๆ ที่เคยผ่านมา บางแบบฝึกหัดใช้นิ้ว I (ชี้) M (กลาง) สลับกัน แต่ในบางแบบฝึกหัดไม่ได้ระบุเอาไว้ ฉะนั้นเราควรยึดหลักปฏิบัติตาม Position ที่ได้เขียนเอาไว้

ฝึกปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกในบันไดเสียง C Major Scale

บันไดเสียง โด เมเจอร์ (C Major) เป็นบันไดเสียงที่ง่ายต่อการฝึกปฏิบัติการเล่นอ่านโน้ตเบื้องต้นเพราะไม่มีเครื่องหมายแปลงเสียง(Accidental) คือ โน้ตที่ติดแฟลต(b) และชาร์พ (#) ประกอบด้วยโน้ต โด เร มี ฟา ซอล ลา ที หรือ C D E F G A B แต่แบบฝึกหัดที่ 7 นี้จะใช้โน้ตเพียง 5 ตัว คือ โด เร มี ฟา ซอล หรือ C D E F G โดยจะเริ่มปฏิบัติจากการใช้นิ้วชี้(1) กดไปที่สาย 2 ช่องที่ 1 คือโน้ตโด, ใช้นิ้วนาง(3) กดไปที่สาย 2 ช่องที่ 3 โน้ตตัวเร, สายเปล่า (0) โน้ตตัวมี, นิ้วชี้(1) กดสาย 1 ช่อง 1 โน้ตตัวฟา, นิ้วนาง(3) กดไปสาย 1 ช่อง 3 โน้ตตัวซอล ปฏิบัติตามลำดับ

แบบฝึกหัดที่ 7

Music by ...

Moderate ♩ = 80

(แบบฝึกกีตาร์คลาสสิก 2549)

ฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกแบบประสาน 2 แนว

หลังจากฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกแบบ 1 แนวแล้ว ในแบบฝึกหัดที่ 8 จะฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกแบบประสาน 2 แนว ซึ่งโน้ตแนวเสียงสูง(ข้างบน) ได้มาจากแบบฝึกหัดที่ 7 และเพิ่มโน้ตแนวประสาน(เสียงต่ำ) เพื่อพัฒนาทักษะความสัมพันธ์ของมือซ้ายและมือขวา

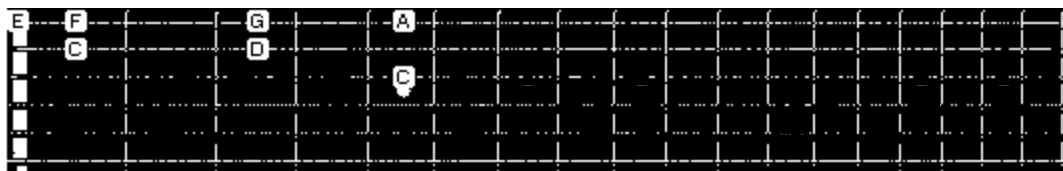
แบบฝึกหัดที่ 8

Moderate ♩ = 80

(บทฝึกกีตาร์คลาสสิก 2549)

สัญลักษณ์การบังคับสายกีตาร์คลาสสิก

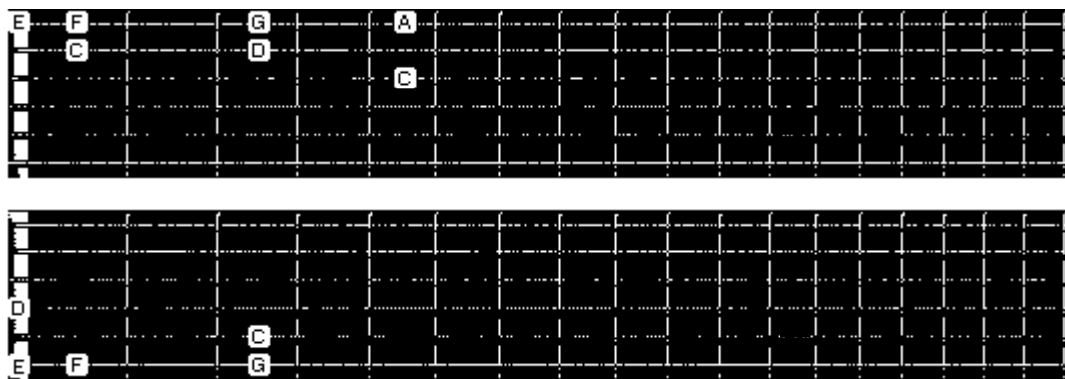
③ หมายถึงให้ปฏิบัติโน้ตในสายที่ 3 โดยฝึกปฏิบัติจากแบบฝึกหัดที่ 9 ซึ่งมีทำนองที่ง่ายต่อการจดจำ คล้ายกับเพลง ABC ที่คุ้นเคยเพลงที่มีทำนองที่ผู้เรียนคุ้นเคยหรือจดจำได้สามารถช่วยพัฒนาทักษะในการปฏิบัติกีตาร์ได้เร็วขึ้น

แบบฝึกหัดที่ 9

Moderate ♩ = 80

แบบฝึกหัดที่ 10 จะเพิ่มโน้ตเบสเข้ามาในลักษณะการประสาน 2 แนว โดยทำนองเป็นทำนองเดิมจากแบบฝึกหัดที่ 9 เป็นการฝึกทักษะการปฏิบัติเพลงกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้น เพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติเพลงกีตาร์คลาสสิกที่สูงขึ้น

แบบฝึกหัดที่ 10

Music

Moderate ♩ = 80

The musical score consists of two staves of music in 4/4 time, marked 'Moderate' with a tempo of ♩ = 80. The first staff begins with a circled '3' above the first measure, indicating a triplet. The notes and fret numbers are as follows:

- Measure 1: 1 (circled 3), 4, 2
- Measure 2: 2, 4, 2
- Measure 3: 3, 2, 0
- Measure 4: 4, 4, 0
- Measure 5: 5, 1, 4

The second staff continues the exercise with the following notes and fret numbers:

- Measure 6: 2, 0
- Measure 7: 2, 3
- Measure 8: 3, 4
- Measure 9: 0, 4
- Measure 10: 1, 4

Fingering numbers (1, 2, 3, 4) are placed above the notes to indicate fingerings. Bar lines are present at the end of each measure.

แบบทดสอบแผนบริหารการสอนที่ 4
พื้นฐานการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก

แบบฝึกหัดที่ 10

Moderate ♩ = 80

The musical score for Exercise No. 10 is written in 4/4 time with a tempo of Moderate (♩ = 80). It consists of two staves of music. The first staff contains five measures of music, and the second staff contains five measures. Fingerings are indicated by numbers 1-4 above the notes, and accents are shown above certain notes. The piece concludes with a double bar line.

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน จะเป็นแบบทดสอบภาคปฏิบัติดังนั้น จึงต้องมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนดังต่อไปนี้

Time

จังหวะ ผู้เรียนต้องปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกไปพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ(Metronom) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยไม่มีข้อผิดพลาด
4	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 2 จุด
3	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 3 จุด
2	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 4 จุด
1	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 5 จุดขึ้นไป

Melody

ทำนอง ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อ ทำนอง ไว้ดังนี้

ระดับคะแนน

5	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกได้ถูกต้องตามทำนองของเพลง หรือ
		แบบทดสอบที่กำหนดให้โดยไม่มีข้อผิดพลาด
4	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือ
		แบบทดสอบที่
		กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 2 จุด
3	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือ
		แบบทดสอบที่
		กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 3 จุด

2	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือ
แบบทดสอบที่		
กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 4 จุด		
1	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือ
แบบทดสอบที่		
กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดตั้งแต่ 5 จุดขึ้นไป		

Tone & Balance ความนุ่มนวลและความกลมกลืนของเสียง หมายถึงน้ำเสียง และความสมดุลของเสียงในการบรรเลง

5	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาชัดเจนไม่
ผิดเพี้ยน		
ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลง		
4	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน
ผิดเพี้ยน		
ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 2 จุด		
3	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน
ผิดเพี้ยน		
ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 3 จุด		
2	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน
ผิดเพี้ยน		
ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 4 จุด		
1	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน
ผิดเพี้ยน		
ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 5 จุดขึ้นไป		

Music Accuracy

ความถูกต้องชัดเจนในการบรรเลงกีตาร์คลาสสิก หมายถึงความแม่นยำในการบรรเลง มีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกถูกต้องโดยไม่มี
ข้อผิดพลาด		

4	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 2 จุด
3	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 3 จุด
2	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 4 จุด
1	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 5 จุด

ขึ้นไป

แผนบริหารการสอนที่ 5

หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี

ภาคเรียนที่ 1/2555

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รหัสวิชา 2061407 ชื่อวิชา ปฏิบัติคีตาร 1

อาจารย์ผู้สอน นายปลุก สินทร

แผนบริหารการสอนที่ 5 บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 1

---

1. จุดมุ่งหมาย

หลังจากที่มีการฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกจากแบบฝึกหัดที่ผ่านมาแล้ว ก่อให้เกิดความรู้ และทักษะในการบรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการปฏิบัติทักษะที่สูงขึ้นและสามารถบรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิกเพลงซิงราววัลแม่พันทองและเพลงดอกบัวไทย

2. วัตถุประสงค์หลังการเรียนรู้

วัตถุประสงค์หลังจากการเรียนรู้รายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ดังนี้

1. สามารถปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกตามแบบฝึกหัดที่กำหนดขึ้นได้
2. สามารถบรรเลงเพลงซิงราววัลแม่พันทองได้
3. สามารถบรรเลงเพลงดอกบัวไทยได้

3. เนื้อหาการเรียนรู้

1. ปฏิบัติแบบฝึกหัดเพื่อนำไปสู่เพลง
2. ปฏิบัติเพลงซิงราววัลแม่พันทอง
3. ปฏิบัติเพลงดอกบัวไทย

4. จำนวนชั่วโมง

จำนวนชั่วโมงแผนบริหารการสอนที่ 1			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
-	สอนซ่อมเสริมตามความต้องการของนักศึกษา เฉพาะราย	12 ชั่วโมง	อย่างน้อย 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

5. แผนการสอน

แผนการสอน			
ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน
10	แผนบริหารการสอนที่ 5 1.บรรเลงเพลงซิงราววัลแม่พันทอง	4 ชั่วโมง	<ol style="list-style-type: none"> ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบ “เพลงซิงราววัลแม่พันทอง” ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกในแบบฝึกหัดที่ 11 ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกแบบฝึกหัดที่ 11 ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกในแบบฝึกหัดที่ 12 ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกในแบบฝึกหัดที่ 12 ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติโน้ตเพลงกีตาร์คลาสสิกเพลงซิงราววัลแม่พันทอง ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกเพลงซิงราววัลแม่พันทอง

11	1.บรรเลงเพลงดอกบัวไทย	4 ชั่วโมง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบ “เพลงดอกบัวไทย” 2. ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกในแบบฝึกหัดที่ 13 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกในแบบฝึกหัดที่ 13 4. ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกในแบบฝึกหัดที่ 14 5. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกในแบบฝึกหัดที่ 14 6. ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกเพลงดอกบัวไทย 7. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกเพลงดอกบัวไทย
12	สอบวัดผลหลังการเรียน	4 ชั่วโมง	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพลงชิงรางวัลแม่พันทอง 2. เพลงดอกบัวไทย

6. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดผล

- ทดสอบ
- บันทึกแบบสังเกตพฤติกรรม

เครื่องมือวัดผล

- แบบทดสอบ
- แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- นักศึกษาได้คะแนนจากการทดสอบ ตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
- นักศึกษาได้คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม ตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปถือว่าผ่าน

เกณฑ์

แผนบริหารการสอนที่ 5

บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 1

เพลงซิงราววัลแม่พันทอง

เนื้อเพลง : ซิงราววัลแม่พันทอง เร เร เร แม่พวงดอกสร้อย ขอราววัลให้ฉันหน่อย ขอราววัลให้ฉันหน่อย ได้แล้วจะลอยหน้ารำ

เพลงซิงราววัลแม่พันทองเป็นเพลงที่บรรยายเกี่ยวกับการขอราววัลของผู้หญิงเป็นสิ่งตอบแทนจากการทำดี โดยทำนองของเพลงจะมีความไพเราะง่ายต่อการจดจำคนไทยจะคุ้นเคยกันดีกับทำนองเพลงที่ใช้บันไดเสียงเพนทาโทนิคในการบรรเลงเพลง เป็นเพลงที่มีทำนองสั้นๆ จำนวน 20 ห้องเพลง

แบบฝึกหัดที่ 11 นี้จะพัฒนาทักษะการปฏิบัติโน้ตเพลงซิงราววัลแม่พันทอง โดยการฝึกปฏิบัติโน้ตและตำแหน่งในการบังคับนิ้วต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงตำแหน่งในการจับและโน้ตในเพลงซิงราววัลแม่พันทอง ซึ่งจะใช้นิ้วตัวดำ 1 นิ้วต่อ 1 จังหวะเคาะ โน้ตจะเป็นจังหวะตกทั้งหมด และมีสัญลักษณ์ตัวโยงเสียง(Tie) ฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะตลอดจนจดจำโน้ตและตำแหน่งของการวางนิ้วได้ทั้งหมด เพื่อเตรียมความพร้อมในการนำโน้ตและตำแหน่งการวางนิ้วไปปฏิบัติในทำนองของเพลงซิงราววัลแม่พันทองต่อไป

แบบฝึกหัดที่ 11

Moderate ♩ = 80

The musical notation for Exercise 11 is written on a single staff in 2/4 time. It consists of 20 measures. The notes and fingerings are as follows:

- Measure 1: G4 (1)
- Measure 2: A4 (2)
- Measure 3: B4 (3)
- Measure 4: C5 (4)
- Measure 5: B4 (0)
- Measure 6: A4 (0)
- Measure 7: G4 (1)
- Measure 8: F#4 (7)
- Measure 9: E4 (9)
- Measure 10: D4 (10)
- Measure 11: C4 (11)
- Measure 12: B3 (12)
- Measure 13: A3 (13)
- Measure 14: G3 (14)
- Measure 15: F#3 (15)
- Measure 16: E3 (16)
- Measure 17: D3 (14)
- Measure 18: C3 (18)
- Measure 19: B2 (19)
- Measure 20: A2 (20)

นำทักษะจากแบบฝึกหัดที่ 11 มาฝึกปฏิบัติในแนวทำนองหลักของเพลงซิงราววัลแม่พันทองตามแบบฝึกหัดที่ 12 ซึ่งจะมีทั้งโน้ตที่บรรเลงพร้อมกับจังหวะเคาะหรือจังหวะตกและจังหวะยก

แบบฝึกหัดที่ 12

Moderate ♩ = 80

The musical score for Exercise 12 is written in 2/4 time with a tempo of Moderato (♩ = 80). It consists of 20 measures. The melody starts on a middle C (C4) and moves stepwise up to G4, then down to C4, and finally up to G4. The notes are: 1. C4, 2. D4, 3. E4, 4. F4, 5. G4, 6. F4, 7. E4, 8. D4, 9. C4, 10. B3, 11. A3, 12. G3, 13. F3, 14. E3, 15. D3, 16. C3, 17. B2, 18. A2, 19. G2, 20. F2. The piece ends with a double bar line.

แนวทางการประยุกต์เพลงซิงราววัลแม่พินทองจากต้นแบบเพื่อพัฒนาผู้โน้ดคีตารักคลาสสิก โดยการยึดแนวทำนองหลักของบทเพลงไว้เพราะบทเพลงมีทำนองที่ไพเราะและง่ายต่อการจดจำ เพิ่มแนวประสานเสียงต่ำหรือแนวเบสเข้าไปในเพลง เพื่อให้เพลงมีความไพเราะมากยิ่งขึ้น บังคับตำแหน่งของนิ้วมือให้ง่ายต่อการปฏิบัติ

ซิงราววัลแม่พินทอง

Moderate ♩ = 80

The musical score for Sing Rao Wal Mae Pin Thong is written in 2/4 time with a tempo of Moderato (♩ = 80). It consists of 20 measures. The melody starts on a middle C (C4) and moves stepwise up to G4, then down to C4, and finally up to G4. The notes are: 1. C4, 2. D4, 3. E4, 4. F4, 5. G4, 6. F4, 7. E4, 8. D4, 9. C4, 10. B3, 11. A3, 12. G3, 13. F3, 14. E3, 15. D3, 16. C3, 17. B2, 18. A2, 19. G2, 20. F2. The piece ends with a double bar line.

เพลงดอกบัวไทย

เนื้อเพลง : ดอกบัวไทย นั้นช่างงามสุดผ่อง แต่ฉันมองเห็นว่าเธอสวยกว่า เธอนั้นสวยกว่า สวยยิ่งกว่าเทพธิดา เธอนั้นสวยนักหนา สวยกว่าชีวาของฉัน หากเธอตาย ฉันต้องวายชีวัน มะมะ ตายด้วยกัน ขึ้นสวรรค์ ฉันคู่กับเธอ

เป็นเพลงที่ใช้เกี่ยวพาราตีของหนุ่มสาวในสมัยก่อน เนื้อเพลงแสดงถึงการเปรียบเทียบ ความงามของผู้หญิงสาวกับดอกบัว และเทพธิดา

แบบฝึกหัดที่ 13 นี้จะพัฒนาทักษะการปฏิบัติโน้ตเพลงดอกบัวไทย โดยการฝึกปฏิบัติโน้ต และตำแหน่งในการบังคับนิ้วต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงตำแหน่งในการจับและโน้ตในเพลงดอกบัวไทย เพลงนี้จะมุ่งพัฒนาทักษะด้านการประสานเสียงในขั้นคู่ต่างๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติโน้ตเพลงดอกบัวไทยต่อไป

แบบฝึกหัดที่ 13

Moderate ♩ = 80

The musical score for Exercise 13 is written in 2/4 time with a tempo of Moderato (♩ = 80). It consists of three staves of music. The first staff contains measures 1 through 8, the second staff contains measures 11 through 21, and the third staff contains measures 22 through 26. Fingerings are indicated by numbers 1, 2, 3, and 4 above the notes.

นำทักษะจากแบบฝึกหัดที่ 13 มาฝึกปฏิบัติในแนวทำนองหลักของเพลงดอกบัวไทยตามแบบฝึกหัดที่ 14 ฝึกให้เกิดความชำนาญเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับโน้ตเพลงดอกบัวไทยที่ได้จากการประยุกต์จากรำวงย้อนยุค

แบบฝึกหัดที่ 14

Music by Patuk Sinthom

Moderate ♩ = 80

The musical score for Exercise 14 is written in 2/4 time with a tempo of Moderato (♩ = 80). It consists of three staves of music. The first staff contains measures 1 through 10, the second staff contains measures 11 through 21, and the third staff contains measures 22 through 26. Fingerings are indicated by numbers 1, 2, 3, and 4 above the notes.

เพลงดอกบัวไทยนี้มีท่วงนองที่ยากต่อการจดจำเพราะการใช้ภาษาและจังหวะรวมถึงทำนองของเพลงไม่ค่อยคุ้นเคย ดังนั้นแนวทางการพัฒนาบทเพลงดอกบัวไทยเพื่อประยุกต์สู่โน้ตกีตาร์คลาสสิกจึงมุ่งพัฒนาเรื่องเสียงประสาน และเพิ่มเทคนิคการสไลด์เข้ามาเพื่อเพิ่มความหลากหลายในการปฏิบัติและให้เกิดความไพเราะมากขึ้น

ดอกบัวไทย

Music by Patuk Sinthom

Moderate ♩ = 80

The musical score is written in treble clef with a 2/4 time signature. It consists of three staves of music. The first staff contains measures 1 through 10. The second staff contains measures 11 through 23. The third staff contains measures 24 through 26. The music features a mix of eighth and quarter notes, often beamed together, and rests. Fingering numbers (0-4) are indicated above many notes. The piece concludes with a double bar line at the end of measure 26.

แบบทดสอบแผนบริหารการสอนที่ 5

บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 1

ชิงรางวัลแม่พินทอง

Music

Moderate ♩ = 80

Musical score for 'ชิงรางวัลแม่พินทอง' (Winning Award Mother Pinthong). The score is in 2/4 time, marked Moderate with a tempo of ♩ = 80. It consists of two staves of music. The first staff contains measures 1 through 10, and the second staff contains measures 11 through 20. The music features a mix of eighth and quarter notes, with some triplets and slurs. Fingering numbers (1-4) are indicated above the notes.

ดอกบัวไทย

Mus

Moderate ♩ = 80

Musical score for 'ดอกบัวไทย' (Thai Lotus). The score is in 2/4 time, marked Moderate with a tempo of ♩ = 80. It consists of three staves of music. The first staff contains measures 1 through 10, the second staff contains measures 11 through 20, and the third staff contains measures 21 through 26. The music features a mix of eighth and quarter notes, with some triplets and slurs. Fingering numbers (1-4) are indicated above the notes.

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน จะเป็นแบบทดสอบภาคปฏิบัติดังนั้น จึงต้องมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนดังต่อไปนี้

Time

จังหวะ ผู้เรียนต้องปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกไปพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ(Metronom) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยไม่มีข้อผิดพลาด
4	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 2 จุด
3	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 3 จุด
2	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 4 จุด
1	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 5 จุดขึ้นไป

Melody

ทำนอง ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อ ทำนอง ไว้ ดังนี้

ระดับคะแนน

5	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกได้ถูกต้องตามทำนองของเพลง หรือใน แบบทดสอบที่กำหนดให้โดยไม่มีข้อผิดพลาด
4	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือใน แบบทดสอบที่กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 2 จุด
3	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือใน แบบทดสอบที่กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 3 จุด

2	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือใน
แบบทดสอบที่		
		กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 4 จุด
1	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือใน
แบบทดสอบที่		
		กำหนดให้ผิดตั้งแต่ 5 จุดขึ้นไป

Tone & Balance ความนุ่มนวลและความกลมกลืนของเสียง หมายถึงน้ำเสียง และความสมดุลของเสียงในการบรรเลง

5	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาชัดเจนไม่
ผิดเพี้ยน		
		ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลง
4	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน
ผิดเพี้ยน		
		ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 2 จุด
3	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน
ผิดเพี้ยน		
		ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 3 จุด
2	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน
ผิดเพี้ยน		
		ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 4 จุด
1	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน
ผิดเพี้ยน		
		ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 5 จุดขึ้นไป

Music Accuracy

ความถูกต้องชัดเจนในการบรรเลงกีตาร์คลาสสิก หมายถึงความแม่นยำในการบรรเลง มีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกถูกต้องโดยไม่มี
ข้อผิดพลาด		
4	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 2 จุด

3	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 3 จุด
2	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 4 จุด
1	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 5 จุด

แผนบริหารการสอนที่ 6

หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี

ภาคเรียนที่ 1/2555

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

มหาสารคาม

รหัสวิชา 2061407 ชื่อวิชา ปฏิบัติกีตาร์ 1

อาจารย์ผู้สอน นายปลุก สินทร

แผนบริหารการสอนที่ 6 บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก

1. จุดมุ่งหมาย

หลังจากที่มีการฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกจากแบบฝึกหัดที่ผ่านมาแล้ว ก่อให้เกิดความรู้ และทักษะในการบรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิกเบื้องต้นแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการปฏิบัติทักษะที่สูงขึ้นและสามารถบรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิกเพลงมีกรรมและเพลงยูงรำแพน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ตลอดจนนำความรู้ไปต่อยอดความคิดต่อไป

2. วัตถุประสงค์หลังการเรียนรู้

วัตถุประสงค์หลังจากการเรียนรู้รายวิชานี้แล้ว ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ดังนี้

- สามารถปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกตามแบบฝึกหัดที่กำหนดขึ้นได้
- สามารถปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกเพลงมีกรรมได้
- สามารถปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกเพลงนกยูงทอง

3. เนื้อหาการเรียนรู้

1. ปฏิบัติกีตาร์คลาสสิกตามแบบฝึกหัด
2. ปฏิบัติโน้ตเพลงมีกรรม
3. ปฏิบัติโน้ตเพลงนกยูงทอง

4. จำนวนชั่วโมง

จำนวนชั่วโมงแผนบริหารการสอนที่ 6			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
-	สอนซ่อมเสริมตามความต้องการของนักศึกษา เฉพาะราย	12 ชั่วโมง	อย่างน้อย 4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

5. แผนการสอน

แผนการสอน			
ครั้งที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน
1	แผนบริหารการสอนที่ 6 1. เพลงมีกรรม	4 ชั่วโมง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบทดสอบเพลงมีกรรม 2. ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกในแบบฝึกหัดที่ 15 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกแบบฝึกหัดที่ 15 4. ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกในแบบฝึกหัดที่ 16 5. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกแบบฝึกหัดที่ 16 6. ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติโน้ตเพลงมีกรรม 7. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกเพลงมีกรรม
	2. เพลงนกยูงทอง	4 ชั่วโมง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบ “เพลงนกยูงทอง” 2. ผู้สอนสาธิตปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกในแบบฝึกหัดที่ 17 3. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกแบบฝึกหัดที่ 17 4. ผู้สอนสาธิตปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกในแบบฝึกหัดที่ 18 5. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกแบบฝึกหัดที่ 18 6. ผู้สอนสาธิตการปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกเพลง

			นkonyงทอง 7. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติโน้ตคีตาร้คลาสสิกเพลงนkonyงทอง
3	ทดสอบหลังเรียน	4 ชั่วโมง	1. ทดสอบเพลงมีกรรม 2. ทดสอบเพลงนkonyงทอง

6. การวัดและประเมินผล

วิธีการวัดผล

- ทดสอบ
- บันทึกแบบสังเกตพฤติกรรม

เครื่องมือวัดผล

- แบบทดสอบ
- แบบสังเกตพฤติกรรม

เกณฑ์การวัดและประเมินผล

- นักศึกษาได้คะแนนจากการทดสอบ ตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์
- นักศึกษาได้คะแนนจากแบบสังเกตพฤติกรรม ตั้งแต่ 60 % ขึ้นไปถือว่าผ่าน

เกณฑ์

แผนบริหารการสอนที่ 6

บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 2

เพลงมีกรรม

เนื้อร้อง : มีกรรม จะต้องจำจาก ดึกมากเสียแล้วพ่อคุณ ไก่แก้ว ส่งสำเนียงเสียงแจ้ว บอกรเวลาแล้วยามรุ่งอรุณ ไก่แก้วส่งสำเนียงเสียงแจ้ว บอกรเวลาแล้วยามรุ่งอรุณ ดึกมากฝากรักกันไว้ก่อน ดึกมากฝากรักกันไว้ก่อน แสงเดือนอ่อนๆ ยามรุ่งรัสมิ่จากไป ขอให้เธอ โชคดี จากไปขอให้เธอ โชคดี ทุกๆนาที่ ผันดีตลอดคืน เพลงดังกล่าวบรรยายเกี่ยวกับการลาจากให้มีความ โชคดี มีชัย

แบบฝึกหัดที่ 15 นี้จะพัฒนาทักษะการปฏิบัติโน้ตเพลงดอกบัวไทย โดยการฝึกปฏิบัติโน้ต และตำแหน่งในการบังคับนิ้วต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงตำแหน่งในการจับและโน้ตในเพลงดอกบัวไทย โดยโน้ตเพลงทั้งหมดจะเป็นโน้ตตัวดำหมายถึง โน้ตตัวดำ 1 ตัวจะเท่ากับ 1 จังหวะเคาะ คือบรรเลงพร้อมกับจังหวะเคาะ โน้ตทุกตัวจะบรรเลงเป็นจังหวะตก ฝึกปฏิบัติให้เกิดทักษะเพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติโน้ตเพลงมีกรรมต่อไป

แบบฝึกหัดที่ 15

Music by Patuk Sinthom

Moderate ♩ = 80

The musical notation for exercise 15 is written on a single staff in 2/4 time. It begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked 'Moderate' with a quarter note equal to 80 beats per minute. The exercise consists of 22 measures. The notes and fingerings are as follows:

- Measure 1: Quarter rest
- Measure 2: Quarter note G2 (finger 2)
- Measure 3: Quarter note A2 (finger 4)
- Measure 4: Quarter note B2 (finger 3)
- Measure 5: Quarter note C3 (finger 4)
- Measure 6: Quarter note D3 (finger 5)
- Measure 7: Quarter note E3 (finger 6)
- Measure 8: Quarter note F3 (finger 3)
- Measure 9: Quarter note G3 (finger 4)
- Measure 10: Quarter note A3 (finger 4)
- Measure 11: Quarter note B3 (finger 4)
- Measure 12: Quarter note C4 (finger 4)
- Measure 13: Quarter note D4 (finger 3)
- Measure 14: Quarter note E4 (finger 3)
- Measure 15: Quarter note F4 (finger 3)
- Measure 16: Quarter note G4 (finger 3)
- Measure 17: Quarter note A4 (finger 3)
- Measure 18: Quarter note B4 (finger 3)
- Measure 19: Quarter note C5 (finger 3)
- Measure 20: Quarter note D5 (finger 3)
- Measure 21: Quarter note E5 (finger 3)
- Measure 22: Quarter note F5 (finger 3), ending with a double bar line.

นำทักษะจากแบบฝึกหัดที่ 15 มาฝึกปฏิบัติในแนวทำนองหลักของเพลงมีกรรมตามแบบฝึกหัดที่ 16 ซึ่งจะมีทั้งโน้ตที่บรรเลงพร้อมกับจังหวะเคาะหรือจังหวะตกและจังหวะยก

แบบฝึกหัดที่ 16

Mu

Moderate ♩ = 80

เพลงมิกกรรมเป็นอีกเพลงที่มีทำนองที่ฟังติดหู ดังนั้นแนวคิดในการพัฒนาสู่โน้ตกีตาร์คลาสสิกจึงคงแนวทำนองหลักไว้ นำแนวประสานเสียงต่ำ(เสียงเบส) และแนวประสานคู่อื่นๆ เอามาในเพลง และยังมีเทคนิคการสไลด์สายเพื่อเพิ่มความหลากหลายในการปฏิบัติและความไพเราะของเพลง

มิกกรรม

Moderate ♩ = 80

เพลงยูงรำแพน

สายลม รำเพยพัดล่อง นกยูงทอง มาร้อง รำแพน จากถิ่นหากินไกลแดน จากถิ่นหากินไกลแดน

นกยูงรำแพนพลัดแดนมาไกล นกยูงรำแพนพลัดแดนมาไกล เพลงดังกล่าวบรรยายเกี่ยวกับสัตว์ที่มีปีกซึ่งมักชอบออกหากินต่างพื้นที่

แบบฝึกหัดที่ 17 นี้จะพัฒนาทักษะการปฏิบัติโน้ตเพลงยูงรำแพน โดยการฝึกปฏิบัติโน้ตและตำแหน่งในการบังคับนิ้วต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงตำแหน่งในการจับและโน้ตในเพลงยูงรำแพน เพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติโน้ตเพลงดอกบัวไทยต่อไป

แบบฝึกหัดที่ 17

Moderate ♩ = 80

นำทักษะจากแบบฝึกหัดที่ 17 มาฝึกปฏิบัติในแนวทำนองหลักของเพลงมีกรรมตามแบบฝึกหัดที่ 18 เพื่อเตรียมความพร้อมในการบรรเลงเพลงยูงรำแพน

แบบฝึกหัดที่ 18

Music by Patuk Sinthom

Moderate ♩ = 80

เพลงยูงรำแพนนี้คือเพลงสุดท้ายในเอกสารประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาปฏิบัติ
 กีตาร์ 1 โน้ตเพลงจะให้อิสระกับผู้เรียนจะไม่บังคับนิ้วมือ ตลอดจนเทคนิคต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้
 ประยุกต์ความรู้ที่เรียนมาทั้งหมดตลอดแผนบริหารการสอนทั้ง 6 แผน ให้เข้ากับการปฏิบัติ
 โน้ตเพลงยูงรำแพน สามารถฝึกริธึมและทักษะการปฏิบัติกีตาร์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และนำ
 แนวคิดไปใช้โอกาสต่อไป

นงยูงทอง

Moderate ♩ = 80

The musical score for 'Nong Yung Thong' is presented in three staves. The first staff (measures 1-8) begins with a treble clef and a key signature of one flat. The melody starts on a quarter rest, followed by a series of eighth and quarter notes. The second staff (measures 9-16) continues the melody with similar rhythmic patterns. The third staff (measures 17-26) concludes the piece with a final cadence. The bass line throughout consists of simple chords and single notes, providing a steady accompaniment.

แบบทดสอบแผนบริหารการสอนที่ 6

บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 2

มีกรรม

Moderate ♩ = 80

Musical score for 'มีกรรม' (Mee-gram) in 2/4 time, moderate tempo (♩ = 80). The score is written in treble clef and consists of three lines of music. The first line contains measures 1 through 10, the second line contains measures 11 through 20, and the third line contains measures 21 through 23. The piece concludes with a double bar line at the end of measure 23.

นงเยาว์ทอง

Moderate ♩ = 80

Musical score for 'นงเยาว์ทอง' (Nong-yaowong) in 2/4 time, moderate tempo (♩ = 80). The score is written in treble clef and consists of three lines of music. The first line contains measures 1 through 8, the second line contains measures 9 through 16, and the third line contains measures 17 through 26. The piece concludes with a double bar line at the end of measure 26.

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน จะเป็นแบบทดสอบภาคปฏิบัติดังนั้น จึงต้องมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนดังต่อไปนี้

Time

จังหวะ ผู้เรียนต้องปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกไปพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ(Metronom) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยไม่มีข้อผิดพลาด
4	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 2 จุด
3	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 3 จุด
2	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 4 จุด
1	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 5 จุดขึ้นไป

Melody

ทำนอง ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อ ทำนอง ไว้ ดังนี้

ระดับคะแนน

5	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกได้ถูกต้องตามทำนองของเพลง หรือใน แบบทดสอบที่กำหนดให้โดยไม่มีข้อผิดพลาด
4	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือใน แบบทดสอบที่ กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 2 จุด
3	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือใน แบบทดสอบที่ กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 3 จุด

- 2 หมายถึง การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือใน
แบบทดสอบที่ กำหนดให้โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 4 จุด
- 1 หมายถึง การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือใน
แบบทดสอบที่ กำหนดให้ผิดตั้งแต่ 5 จุดขึ้นไป

Tone & Balance ความนุ่มนวลและความกลมกลืนของเสียง หมายถึงน้ำเสียง และความสมดุลของเสียงในการบรรเลง

- 5 หมายถึง การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาชัดเจนไม่
ผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลง
- 4 หมายถึง การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน
ผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 2 จุด
- 3 หมายถึง การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน
ผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 3 จุด
- 2 หมายถึง การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน
ผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 4 จุด
- 1 หมายถึง การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจน
ผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 5 จุดขึ้นไป

Music Accuracy

ความถูกต้องชัดเจนในการบรรเลงกีตาร์คลาสสิก หมายถึงความแม่นยำในการบรรเลง
มีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกถูกต้องโดยไม่มี
ข้อผิดพลาด
- 4 หมายถึง การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 2 จุด
- 3 หมายถึง การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 3 จุด

2	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 4 จุด
1	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 5 จุด

ขึ้นไป

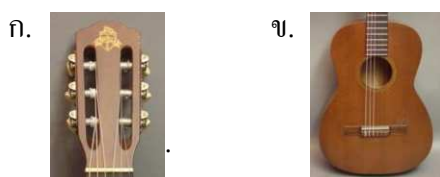
**แบบทดสอบประมวลผล
รายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1**

แบบทดสอบประมวลผล

คำชี้แจง : จงอ่านและพิจารณาเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกที่กำหนดให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดไม่ใช่ส่วนประกอบของกีตาร์คลาสสิก

2. ข้อใดคือลักษณะของกีตาร์คลาสสิก

- ก. สายทำจากหางม้าบอกได้
- ข. สายทำจากไนลอน
- ค. มีคันทโยก
- ง. ลำตัวเป็นไม้ตันไม่มีโพรง

3. อุปกรณ์ชนิดใดใช้ร่วมกับกีตาร์คลาสสิกไม่ได้

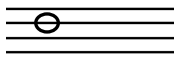
- ก. เครื่องตั้งสาย (Tuner)
- ข. ที่วางเท้า (Foot Stand)
- ค. เครื่องให้จังหวะ (Metronom)
- บรรทัด 5 เส้น
- ง. คันชัก (Bow)

4. ลูกบิดทำหน้าที่อย่างไร

- ก. หมุนเพื่อดีงสายเพลง
- ข. หมุนเพื่อดีงคอกกีตาร์ให้ตรง
- ค. ดีดให้เกิดเสียง
- ง. ใช้วางเท้าซ้าย

6. บรรทัด 5 เส้นมีหน้าที่อะไร

- ก. กำหนดจังหวะในห้วงเพลง
- ข. กำหนดความเร็วของโน้ต
- ค. บันทึกโน้ต
- ง. แบ่งห้วงเพลง

7. คือโน้ตอะไร

- ก. เร
- ข. ฟา
- ค. โด
- ง. ไม่สามารถ

8. Leger Line คือ

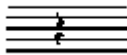
- ก. เส้นกันห้วง
- ข. เส้นน้อย
- ค. เส้นเล็ก
- ง. กุญแจประจำหลัก

9. กุญแจประจำหลัก ทำหน้าที่อะไร

- ก. กำหนดเสียงของตัวโน้ตบน
- ข. กำหนดจังหวะของเพลง
- ค. กำหนดค่าของตัวกลม
- ง. กำหนดจังหวะเคาะใน 1 ห้วง

10. กุญแจประจำหลักมีประเภท

- ก. 7 ประเภท
- ข. 5 ประเภท

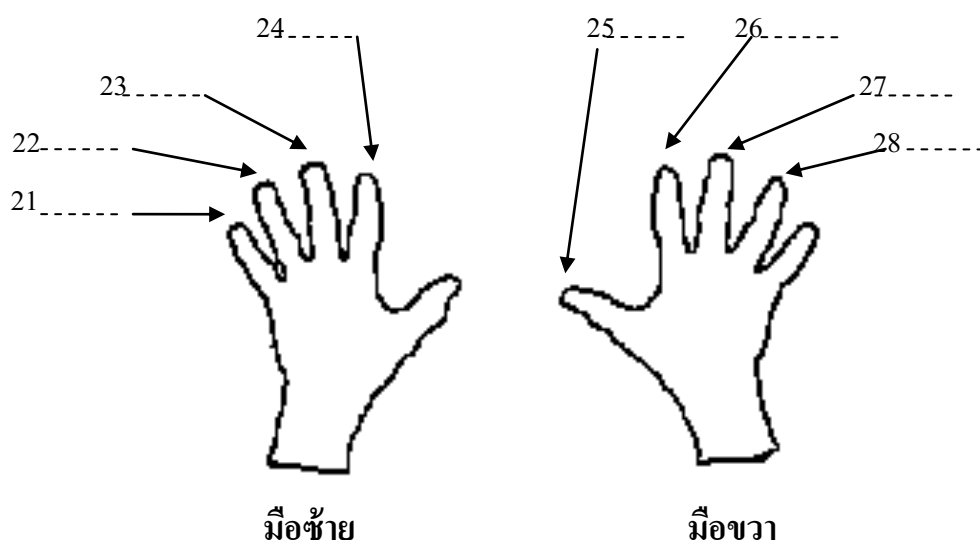
5. ข้อใดคือทำนองในการบรรเลงกีตาร์ที่ถูกต้อง
- ก. นั่งตัวตรงบนเก้าอี้วางเท้าซ้ายกับที่วางเท้า
- ข. นั่งตัวตรงบนเก้าอี้ขาทั้งสองข้างวางไว้กับพื้น
- ค. นั่งตัวตรงกับพื้น
- ง. ยืนถือขากว้างๆ
- ค. 2 ประเภท
- ง. 1 ประเภท
11. หน้าทีของเครื่องหมายกำหนดจังหวะคือ
- ก. กำหนดชื่อของตัวโน้ต
- ข. กำหนดให้ตัวโน้ตมีเสียง
- ค. กำหนดให้ตัวโน้ตไม่มีเสียง
- ง. กำหนดการบันทึกตัวโน้ต
- ค. 3 ตัว
- ข. 4 ตัว
- ค. 5 ตัว
- ง. 2 ตัว
12. เลขตัวข้างบนของเครื่องหมายกำหนดจังหวะคือ
- หมายถึงอะไร
- ก. ค่าของตัวกลม
- ข. การเคาะจังหวะใน 1 ห้อง
- ค. บันทึกที่กฎเกณฑ์ประจำหลัก
- ง. เครื่องหมายย้อนกลับ
- ค. 3 ตัว
- ข. 4 ตัว
- ค. 5 ตัว
- ง. 2 ตัว
13. ตัวเลขข้างล่างของเครื่องหมายกำหนดจังหวะคือ
- ก. ค่าของตัวกลม
- ข. จังหวะเคาะ
- ค. จำนวนห้องเพลง
- ง. เครื่องหมายย้อนกลับ
- ค. บรรทัด 5 เส้น
- ข. กฎเกณฑ์ประจำหลัก
- ค. ตัวหยุด
- ง. เส้นเล็ก
14. ถ้าเพลงไม่มีเครื่องหมายกำหนดจังหวะ
- ก. จะไม่สามารถบันทึกโน้ตได้
- ข. ไม่สามารถบรรเลงเพลงได้
- ค. ไม่มีจังหวะเคาะใน 1 ห้อง
- ง. ถูกทุกข้อ
- ค. 3 ตัว
- ข. ตัวหยุดตัวดำ
- ค. ตัวหยุดตัวขาว
- ง. จำนวนห้องเพลง
16. โน้ตตัวกลม 1 ตัวมีค่าเท่ากับ ตัวดำ
- ก. 3 ตัว
- ข. 4 ตัว
- ค. 5 ตัว
- ง. 2 ตัว
17. โน้ตตัวขาว 1 ตัว มีค่าเท่ากับตัวดำ
- ก. 3 ตัว
- ข. 4 ตัว
- ค. 5 ตัว
- ง. 2 ตัว
18. Rest หมายถึงอะไร
- ก. บรรทัด 5 เส้น
- ข. กฎเกณฑ์ประจำหลัก
- ค. ตัวหยุด
- ง. เส้นเล็ก
19. หมายถึงอะไร
- ก. การเคาะจังหวะใน 1 ห้อง
- ข. ตัวหยุดตัวดำ
- ค. ตัวหยุดตัวขาว
- ง. จำนวนห้องเพลง

15. ตัวกลมมีค่ากี่จังหวะ

- ก. 2   ค. 4
ข. 3   ง. 5

20. ตัวหยุดหมายถึง

- ก. เครื่องหมายเงียบเสียง   ข. เครื่องหมายออกเสียง
ค. บรรทัดขาลง   ง. เครื่องหมายหยุดหายใจ

29. การดีดแบบพักสาย (Rest Stroke) มีลักษณะอย่างไร

- ก. ม้วนนิ้วก้อยเข้าหาตัว
ข. ให้อุ้งมือวางพักไว้ตรงสะพานสาย
ค. เสียงดังชัดเจนใช้สำหรับทำนองเพลง
ง. เสียงเบาใช้สำหรับคลอเพลง

30. การดีดผ่านสาย (Free Stroke) มีลักษณะอย่างไร

- ก. ม้วนนิ้วก้อยเข้าหาตัว
ข. ให้อุ้งมือวางพักไว้ตรงสะพานสาย
ค. เสียงดังชัดเจนใช้สำหรับทำนองเพลง
ง. เสียงเบาใช้สำหรับคลอเพลง

กระดาษคำตอบ
แบบทดสอบประมวลผล(ภาคทฤษฎี)
แผนบริหารการสอนที่ 1-3

คำชี้แจง : เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจากตัวเลือกที่กำหนดให้ทำ

เครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ ข้อ21-28 ให้เติมคำตอบลงในช่อง ก

.....

.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง	ข้อ	ก	ข	ค	ง
1					11					21				
2					12					22				
3					13					23				
4					14					24				
5					15					25				
6					16					26				
7					17					27				
8					18					28				
9					19					29				
10					20					30				

คะแนนที่ได้ ..... คะแนน

แบบทดสอบประมวลผล

ภาคปฏิบัติ

ชิงรางวัลแม่พื้หนอง

Moderate ♩ = 80

Musical score for 'ชิงรางวัลแม่พื้หนอง' in 2/4 time, Moderate tempo (♩ = 80). The score consists of two staves of music. The first staff contains measures 1 through 10, and the second staff contains measures 11 through 20. The music features a mix of eighth and quarter notes, with some triplets and slurs. The key signature is one flat (B-flat).

ดอกบัวไทย

Moderate ♩ = 80

Musical score for 'ดอกบัวไทย' in 2/4 time, Moderate tempo (♩ = 80). The score consists of three staves of music. The first staff contains measures 1 through 10, the second staff contains measures 11 through 20, and the third staff contains measures 21 through 26. The music features a mix of eighth and quarter notes, with some triplets and slurs. The key signature is one flat (B-flat).

มิกกรรม

Moderate ♩ = 80

Musical score for 'มิกกรรม' (Mikaram) in 2/4 time, Moderate tempo (♩ = 80). The score consists of three staves of music. The first staff contains measures 1 through 10, the second staff contains measures 11 through 21, and the third staff contains measures 22 through 25. The melody is written in a treble clef, and the bass line is written in a bass clef. The piece concludes with a double bar line at measure 25.

นงเยาว์ทอง

Moderate ♩ = 80

Musical score for 'นงเยาว์ทอง' (Nong Yaowong) in 2/4 time, Moderate tempo (♩ = 80). The score consists of three staves of music. The first staff contains measures 1 through 8, the second staff contains measures 9 through 16, and the third staff contains measures 17 through 26. The melody is written in a treble clef, and the bass line is written in a bass clef. The piece concludes with a double bar line at measure 26.

เฉลยแบบทดสอบ
เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1

เฉลยแบบทดสอบ
แผนบริหารการสอนที่ 1

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				✗
2		✗		
3				✗
4	✗			
5	✗			
6			✗	
7				✗
8		✗		
9	✗			
10			✗	

เฉลยแบบทดสอบ

แผนบริหารการสอนที่ 2

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				✗
2		✗		
3	✗			
4				✗
5			✗	
6		✗		
7				✗
8			✗	
9		✗		
10	✗			

เฉลยแบบทดสอบ
แผนบริหารการสอนที่ 3

ข้อ	ก	ข	ค	ง
9			✗	
10				✗

5 P   6 I
7 M

มือซ้าย

มือขวา

สมุดบันทึกคะแนน
เอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกีตาร์ 1

สมุดบันทึกคะแนน

สมุดบันทึกการให้คะแนนนี้ ใช้บันทึกคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบระหว่างเรียนและคะแนนสอบประมวลผล เพื่อเก็บคะแนนของผู้เรียนไปประเมินผลต่อไป

แผนบริหารการสอนที่ 1 (กีตาร์คลาสสิกและทฤษฎีสากลเบื้องต้น)

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	คะแนน 10	ผ่าน	หมายเหตุ
			ไม่ผ่าน	
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				

20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
รวม				

สรุปผลการประเมิน

1. ผ่าน จำนวน ..... คน

2. ไม่ผ่าน จำนวน ..... คน

คะแนนสูงสุด ..... คะแนน

คะแนนต่ำสุด ..... คะแนน

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

แผนบริหารการสอนที่ 2 (พื้นฐานการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก)

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	คะแนน 10	ผ่าน	หมายเหตุ
			ไม่ผ่าน	
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				

27				
28				
29				
30				
รวม				

สรุปผลการประเมิน

1. ผ่าน จำนวน ..... คน

2. ไม่ผ่าน จำนวน .....คน

คะแนนสูงสุด ..... คะแนน

คะแนนต่ำสุด .....คะแนน

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

แผนบริหารการสอนที่ 3 เทคนิคมือซ้ายและมือขวา

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	คะแนน 10	ผ่าน	หมายเหตุ
			ไม่ผ่าน	
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				

27				
28				
29				
30				
รวม				

สรุปผลการประเมิน

1. ผ่าน จำนวน ..... คน

2. ไม่ผ่าน จำนวน .....คน

คะแนนสูงสุด ..... คะแนน

คะแนนต่ำสุด .....คะแนน

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

สมุดบันทึกคะแนนแผนบริหารการสอนที่ 4
พื้นฐานการปฏิบัติกีตาร์คลาสสิก

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	Time 5	Melody 5	Tone 5	Accuracy 5	Total 20	หมายเหตุ
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
15							
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	Time 5	Melody 5	Tone 5	Accuracy 5	Total 20	หมายเหตุ
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
รวม							

สรุปผลการประเมิน

1. ผ่าน จำนวน ..... คน
2. ไม่ผ่าน จำนวน .....คน
  - คะแนนสูงสุด ..... คะแนน
  - คะแนนต่ำสุด .....คะแนน

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

สมุดบันทึกคะแนนแผนบริหารการสอนที่ 5

บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 1

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	Time 5	Melody 5	Tone 5	Accuracy 5	Total 20	หมายเหตุ
1							ชิงรางวัลแม่พิมพ์ทอง
							ดอกบัวไทย
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							
ลำดับ	ชื่อ - สกุล	Time 5	Melody 5	Tone 5	Accuracy 5	Total 20	หมายเหตุ

15							ชิงรางวัลแม่ฟ้าทอง
							ดอกบัวไทย
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							
รวม							

สรุปผลการประเมิน

เพลงชิงรางวัลแม่พินทอง

1. ผ่าน จำนวน ..... คน
2. ไม่ผ่าน จำนวน .....คน
- คะแนนสูงสุด ..... คะแนน
- คะแนน
- คะแนนต่ำสุด .....คะแนน
- คะแนน

เพลงดอกบัวไทย

1. ผ่าน จำนวน ..... คน
2. ผ่าน จำนวน ..... คน
- คะแนนสูงสุด .....
- คะแนนสูงสุด .....

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

สมุดบันทึกคะแนนแผนบริหารการสอนที่ 6

บรรเลงเพลงกีตาร์คลาสสิก 2

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	Time	Melody	Tone	Accuracy	Total	หมายเหตุ
		5	5	5	5	20	
1							มีกรรม
							นกยูงทอง
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	Time 5	Melody 5	Tone 5	Accuracy 5	Total 20	หมายเหตุ
15							มีกรรม
							นกยูงทอง
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							

รวม	
-----	--

สรุปผลการประเมิน

เพลงมีกรรม

1. ผ่าน จำนวน ..... คน
2. ไม่ผ่าน จำนวน .....คน
- คะแนนสูงสุด ..... คะแนน
- คะแนน
- คะแนนต่ำสุด .....คะแนน
- คะแนน

เพลงนกยูงทอง

1. ผ่าน จำนวน ..... คน
2. ผ่าน จำนวน ..... คน
- คะแนนสูงสุด .....
- คะแนนสูงสุด .....

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

สมุดบันทึกคะแนนสอบประมวลผล (แผนบริหารการสอน 1-3)

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ก่อนเรียน 30	หลังเรียน 30	หมายเหตุ
1				

2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
21				
22				
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				

สรุปผลการประเมิน

1. ผ่าน จำนวน ..... คน
2. ไม่ผ่าน จำนวน ..... คน

ลงชื่อ.....กรรมการ

(.....)

คะแนนสูงสุด ..... คะแนน ..... คะแนนต่ำสุด .....คะแนน

สมุดบันทึกคะแนนประมวลผล “เพลงชิงรางวัลแม่ฟ้าหลวง”

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	Time 5	Melody 5	Tone 5	Accuracy 5	Total 20	หมายเหตุ
1							ก่อนเรียน
							หลังเรียน
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							

14							
ลำดับ	ชื่อ - สกุล	Time 5	Melody 5	Tone 5	Accuracy 5	Total 20	หมายเหตุ
15							ก่อนเรียน
							หลังเรียน
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							

30							

สรุปผลการประเมิน

ก่อนเรียน

1. ผ่าน จำนวน ..... คน
2. ไม่ผ่าน จำนวน .....คน
- คะแนนสูงสุด ..... คะแนน
- คะแนน
- คะแนนต่ำสุด .....คะแนน
- คะแนน

หลังเรียน

1. ผ่าน จำนวน ..... คน
2. ผ่าน จำนวน ..... คน
- คะแนนสูงสุด .....
- คะแนนสูงสุด
- .....

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

สมุดบันทึกคะแนนปลายภาค “เพลงดอกบัวไทย”

							หลังเรียน
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							

สรุปผลการประเมิน

ก่อนเรียน

1. ผ่าน จำนวน ..... คน

2. ไม่ผ่าน จำนวน .....คน

คะแนนสูงสุด ..... คะแนน

คะแนน

คะแนนต่ำสุด .....คะแนน

คะแนน

หลังเรียน

1. ผ่าน จำนวน ..... คน

2. ไม่ผ่าน จำนวน ..... คน

คะแนนสูงสุด .....

คะแนนสูงสุด .....

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

สมุดบันทึกคะแนนปลายภาค “เพลงมีกรรม”

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	Time 5	Melody 5	Tone 5	Accuracy 5	Total 20	หมายเหตุ
1							ก่อนเรียน
							หลังเรียน
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	Time 5	Melody 5	Tone 5	Accuracy 5	Total 20	หมายเหตุ
15							ก่อนเรียน
							หลังเรียน
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							

--	--	--	--	--	--	--	--

สรุปผลการประเมิน

ก่อนเรียน

1. ผ่าน จำนวน ..... คน
  2. ไม่ผ่าน จำนวน .....คน
- คะแนนสูงสุด ..... คะแนน
- คะแนน
- คะแนนต่ำสุด .....คะแนน
- คะแนน

หลังเรียน

1. ผ่าน จำนวน ..... คน
  2. ผ่าน จำนวน ..... คน
- คะแนนสูงสุด .....
- คะแนนสูงสุด .....

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

สมุดบันทึกคะแนนปลายภาค “เพลงนกยูงทอง”

ลำดับ	ชื่อ – สกุล	Time 5	Melody 5	Tone 5	Accuracy 5	Total 20	หมายเหตุ
1							ก่อนเรียน
							หลังเรียน
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							
9							
10							
11							
12							
13							
14							

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	Time 5	Melody 5	Tone 5	Accuracy 5	Total 20	หมายเหตุ
15							ก่อนเรียน
							หลังเรียน
16							
17							
18							
19							
20							
21							
22							
23							
24							
25							
26							
27							
28							
29							
30							

สรุปผลการประเมิน

ก่อนเรียน

1. ผ่าน จำนวน ..... คน
2. ไม่ผ่าน จำนวน .....คน
- คะแนนสูงสุด ..... คะแนน
- คะแนนต่ำสุด .....คะแนน

หลังเรียน

1. ผ่าน จำนวน ..... คน
2. ผ่าน จำนวน ..... คน
- คะแนนสูงสุด ..... คะแนน
- คะแนนสูงสุด ..... คะแนน

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

**เกณฑ์การให้คะแนน
แผนบริหารการสอนที่ 4-6**

เกณฑ์การให้คะแนน

แบบทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียน จะเป็นแบบทดสอบภาคปฏิบัติดังนี้ จึงต้องมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนดังต่อไปนี้

Time

จังหวะ ผู้เรียนต้องปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกไปพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ(Metronom) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยไม่มีข้อผิดพลาด
4	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 2 จุด
3	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 3 จุด
2	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 4 จุด
1	หมายถึง	ปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกพร้อมกับเครื่องกำหนดจังหวะ (Metronom) โดยมีข้อผิดพลาด 5 จุดขึ้นไป

Melody

ทำนอง ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และระดับของคะแนนในหัวข้อ ทำนอง ไว้ดังนี้
ระดับคะแนน

5	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกได้ถูกต้องตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้โดยไม่มีข้อผิดพลาด
4	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 2 จุด
3	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 3 จุด
2	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ โดยมีข้อผิดพลาดไม่เกิน 4 จุด
1	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกตามทำนองของเพลงหรือในแบบทดสอบที่กำหนดให้ ผิดตั้งแต่ 5 จุดขึ้นไป

Tone & Balance

ความนุ่มนวลและความกลมกลืนของเสียง หมายถึงน้ำเสียง และความสมดุลของเสียงในการบรรเลง

5	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาชัดเจน ไม่ผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลง
4	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจนผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 2 จุด
3	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจนผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 3 จุด
2	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจนผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 4 จุด
1	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกโดยเสียงที่ออกมาไม่ชัดเจนผิดเพี้ยน ตลอดจนมีน้ำเสียงและความสมดุลของเพลงจำนวน 5 จุดขึ้นไป

Music Accuracy

ความถูกต้องชัดเจนในการบรรเลงกีตาร์คลาสสิก หมายถึงความแม่นยำในการบรรเลง
มีเกณฑ์การให้คะแนนดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกถูกต้องโดยไม่มีข้อผิดพลาด
4	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 2 จุด
3	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 3 จุด
2	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 4 จุด
1	หมายถึง	การปฏิบัติโน้ตกีตาร์คลาสสิกมีข้อผิดพลาดจำนวน 5 จุด ขึ้นไป

ภาคผนวก ข

แบบตอบรับการเผยแพร่บทความวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๕๐.๐๔/ว ๖๔๖๗

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม
๕๕๐๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณาขอรับการตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสารช่อพะยอม
เรียน คุณปฎิภา สิ้นทร

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยเรื่อง “การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติ
กิตาร์ ๑ โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลงร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม” เพื่อขอรับการตีพิมพ์ในวารสารช่อพะยอม นั้น บัดนี้บทความของ
ท่านได้ผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาประเมินบทความ (Peer Review) แล้ว คณะกรรมการ
ตรวจสอบและกองบรรณาธิการวารสารช่อพะยอมจึงได้พิจารณาและมีมติรับบทความวิจัยเรื่อง
“การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาปฏิบัติกิตาร์ ๑ โดยประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพลง
ร่ำวงย้อนยุค สำหรับนักศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม”
ลงตีพิมพ์ในวารสารช่อพะยอม ปีที่ ๒๖ ฉบับที่ ๒ พุทธศักราช ๒๕๕๘ (เดือนมิถุนายน – เดือนธันวาคม)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมพูนุท เมฆเมืองทอง)

บรรณาธิการวารสารช่อพะยอม

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

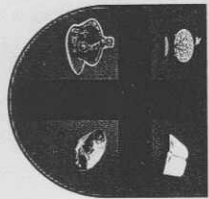
สำนักงานคณบดีคณะมนุษยศาสตร์ฯ

โทร. ๐-๔๓๗๑-๓๐๘๐-๙ ต่อ ๕๐๕

โทรสาร ๐-๔๓๗๔-๒๖๒๓

ภาคผนวก ซ

สำเนาประกาศนียบัตรภาษาอังกฤษ

**CAMBRIDGE EDUCATION
INTERNATIONAL**

Certificate of Achievement

THIS IS TO CERTIFY THAT

PHANEK JAILUANG

HAS SUCCESSFULLY COMPLETED

ONE DAY TRAINING ON "ENGLISH FOR RESEARCH WRITING"

AT CAMBRIDGE EDUCATION INTERNATIONAL (SINGAPORE) ON 27TH OCTOBER 2010

Mr Elijah Zee
Managing Director

Ms Sarah Seah
Master Trainer

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายปลุก สินทร์
วัน เดือน ปีเกิด	20 มีนาคม 2527
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	132 หมู่ 4 ตำบลยางคำ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น 40240
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2540	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดอนแฉม ตำบลยางคำ อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. 2543	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมตลาดใหญ่วิทยา อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. 2546	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน อำเภอเมืองฯ จังหวัดขอนแก่น
พ.ศ. 2550	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) ดนตรีสากล มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2550จนถึงปัจจุบัน	อาจารย์หลักสูตรสาขาวิชาดนตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม อำเภอเมืองฯ จังหวัดมหาสารคาม